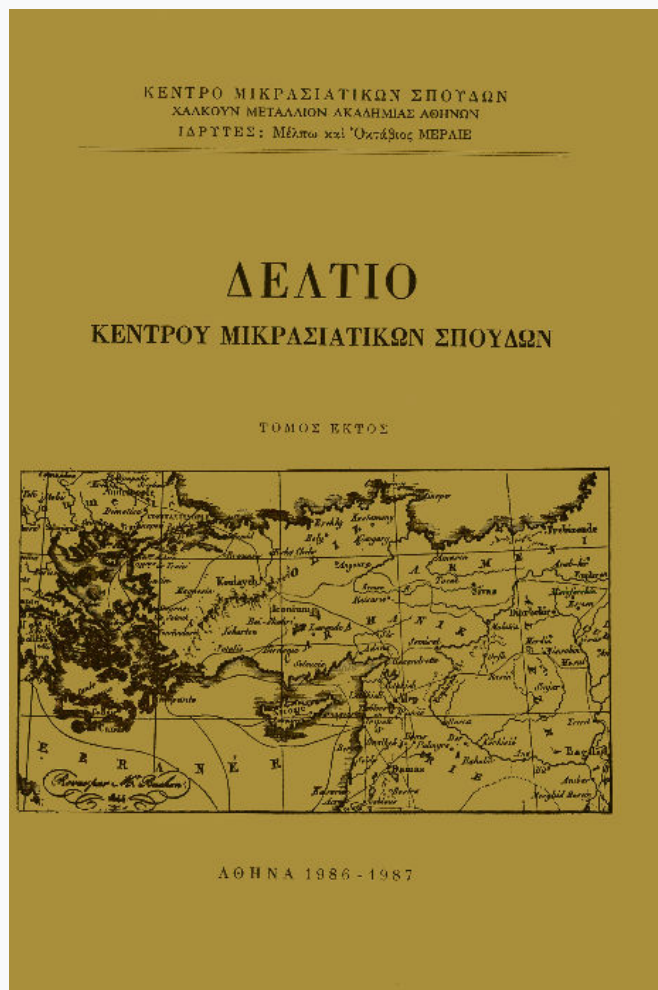

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 6 (1986)

Βουργάρο και Παραδείσι: Δυο Ανδριώτικα μετόχια στην Αλώνη

Δημήτριος Ι. Πολέμης

doi: [10.12681/deltiokms.109](https://doi.org/10.12681/deltiokms.109)

Copyright © 2015, Δημήτριος Ι. Πολέμης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Πολέμης Δ. Ι. (1986). Βουργάρο και Παραδείσι: Δυο Ανδριώτικα μετόχια στην Αλώνη. *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 6, 31–154. <https://doi.org/10.12681/deltiokms.109>

**ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ:
ΔΥΟ ΑΝΔΡΙΩΤΙΚΑ ΜΕΤΟΧΙΑ ΣΤΗΝ ΑΛΩΝΗ**

Ἡ Ἀλώνη –στοὺς Ἕλληνες ἀπὸ τὶς ἀρχὲς τοῦλάχιστον τοῦ 18ου αἰώνα ἦταν γνωστὴ καὶ ὡς Πασαλιμάνι, τὸ τελευταῖο ὄνομα Paşa Liman ἔχει πιά ἐπιβληθῇ ἐπισήμως– εἶναι μικρὸ νησί στὴν Προποντίδα, περὶ τὰ 4 μίλια νοτίως τοῦ Μαρμαῶ, ἐνῶ ἀπὸ τὴν Κυζικηνὴ Χερσόνησο πού βρίσκεται πρὸς τὰ ἀνατολικά χωρίζεται ἀπὸ στενὸ πορθμὸ πλάτους ἐνὸς μόλις μιλίου. Τὸ νησί, πού ἡ ἑκτασὴ του δὲν ξεπερνᾷ τὰ 20 τ.χ., ἔχει τελείως ἀκανόνιστο σχῆμα καὶ στὸ δυτικὸ μέρος σχηματίζει εὐρύχωρο ὄρμο πού, ἔχοντας καὶ στὰ ΒΔ τὴ νησίδα Kuyus Adasi (= νήσος τῶν προβάτων), ἀποτελεῖ ἄριστα προστατευμένο λιμάνι, ἱκανὸ νὰ περιλάβῃ ὁλόκληρο στόλο· τὸ καλὸ λιμάνι τοῦ ἔδωσε καὶ τὴν τουρκικὴ ὀνομασία.

Πρὶν τὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ, ἡ Ἀλώνη ἦταν κατοικημένη σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ἑλληνικὸ πληθυσμὸ πού ἔφθανε τὶς 4500-5000. Κύριος οἰκισμὸς τῆς ἦταν τὸ ὁμώνυμο χωριὸ Ἀλώνη, κτισμένο στὸ νότιο μέρος τοῦ μεγάλου ὄρμου· εἶχε περὶ τοὺς 1100 κατοίκους. Στὸν ἴδιο ὄρμο, λίγο πρὸ βόρεια, ἦταν ὁ δεύτερος σὲ σπουδαιότητα οἰκισμὸς τοῦ νησιοῦ, τὸ Βουργάρο (κάτοικοι 1000), πού ἦταν ἐπίσης γνωστὸ σὰν Πασαλιμάνι. Τὰ ὀνόματα λοιπὸν «Ἀλώνη» καὶ «Πασαλιμάνι» εἶναι καὶ τὰ δύο δηλωτικὰ τοῦ νησιοῦ καὶ ἐπὶ πλέον τὸ κάθε ἓνα χαρακτηρίζει ξεχωριστὸ χωριὸ. Τὸ Βουργάρο (καμιὰ φορὰ γράφεται καὶ Βουλγάρο) ἦταν ἡ ἔδρα τῆς ὀθωμανικῆς διοικήσεως καὶ περιελάμβανε ἀρκετοὺς Τούρκους κρατικούς ὑπαλλήλους. Στὴν ἀνατολικὴ ἀκτὴ, στὸ ἄκρο μιᾶς χερσονήσου, ἦταν κτισμένα τὰ Χουχλιά (κάτοικοι 610), κατ' ἐξοχὴν ναυτικὸ χωριό. Οἱ ἄλλοι δύο οἰκισμοὶ ἦταν τὸ Βόρι (κάτοικοι 715 Ἕλληνες καὶ 55 Τούρκοι) πρὸς βορρᾶν –ἡ γραφὴ εἶναι ἀμφίβολη– καὶ τὰ Σκουπιά (κάτοικοι 970) στὴ νότιο ἀκτὴ· καὶ τὰ δύο εἶχαν πολλοὺς ναυτικούς. Τὰ Σκουπιά ἦταν γενέτειρα ἀρκετῶν διακεκριμένων κληρικῶν, ἐνῶ τὸ Βόρι εἶναι ἡ κοιτίδα τῆς διαπρεποῦς οἰκογενείας Ζαρίφη.

Τὸ πρὶν σημαντικὸ προῖον τῆς Ἀλώνης (μετ' τὸ ὄνομα αὐτὸ θὰ ἀναφέρεται πάντοτε τὸ νησί, ἐνῶ γιὰ τὸν οἰκισμὸ θὰ χρησιμοποιητῇ καὶ ἡ λέξις «χωριό») ἦταν τὸ κρασί, γιὰ τὸ ὁποῖο τὸ νησί ἦταν ξακουστὸ. Τὰ ἀμπέ-

λια λοιπόν ήταν ή κύρια καλλιέργεια και κάλυπταν μεγάλη έκταση του εδάφους, πού δέν ήταν άλλο από χαμηλούς λόφους. Ἐπίσης ὑπῆρχε περιορισμένη παραγωγή σταριοῦ. Οἱ κάτοικοι, ἐμπειρότατοι ναυτικοί, ήταν και ἐπιδέξιοι ψαράδες· και τὰ παστά τῆς Ἀλώνης δέν ήταν ἄγνωστα¹. Ἡ ναυτικότητα τῆς Ἀλώνης μαρτυρεῖται και ἀπό τὴν παρουσία πολλῶν «ρεῖζηδων» (καρaboκῦρηδων) στὰ ἔγγραφα κατοτέρω.

Πενιχρὲς εἶναι οἱ εἰδήσεις γιὰ τὴν Ἀλὼνη ἀπὸ τὴν κλασσικὴ ἀρχαιότητα². Ὁ Γεδεὼν προσπαθεῖ νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι τὸ Βόρι και τὰ Χουχλιά εἶχαν τὰ ὀνόματα *Βώρυς* και *Αἰγικόραι*³. Ἀπὸ τὸν Δ' π.Χ. αἰὼνα ἡ Κόζικος κατορθώνει νὰ ἐπιβάλῃ κυριαρχία στὰ κοντινὰ νησιά και ἔτσι ἡ Ἀλὼνη ταυτίζει τὶς τύχες τῆς μὲ τὴ μεγαλύτερη και ἀκμαία πόλῃ. Αὐτὸ συμβαίνει και ἀργότερα, ὅταν ἡ ἐπισκοπὴ Προικοννήσου ὑπάγεται στὴ μητρόπολῃ Κυζίκου.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 3ου αἰ. ἡ Ἀγία Βάσσα, μετὰ ἀπὸ πολλὰ βασανιστήρια στὴ Μακεδονία, ρίχτηκε στὴ θάλασσα, ἀλλὰ θεῖα χάριτι, ὕστερα ἀπὸ ὀκτὼ ἡμέρες, *ἐφάνη ἐν Ἀλὼνι τῇ νήσῳ τῇ καθ' Ἑλλήσποντον* και ἐκεῖ τὴν συνέλαβε ὁ ὑπατος τῆς Κυζίκου και τὴ θανάτωσε⁴. Περιέργως, ἡ ἀγιολογικὴ αὐτὴ παράδοση δέν ἄφησε ἴχνη στὴ Βυζαντινὴ Ἀλὼνη. Ἀλλῶστε μέχρι σήμερα δέν φαίνεται ὅτι ἔχει ἐπισημανθῇ καμιά ἐκκλησία βυζαντινῆς ἀρχῆς⁵. Ἀλλὰ και ἄλλες πληροφορίες γιὰ τὸ νησί κατὰ τὸν μεσαι-

1. Βασικὸ βοήθημα γιὰ τὰ νησιά τῆς ἐπαρχίας Προικοννήσου παραμένει τὸ ἐξάιρετο βιβλίο τοῦ Μανουὴλ Ἰω. Γεδεὼν, *Προικόννησος. Ἐκκλησιαστικὴ παροικία. Ναοὶ και μοναί. Μητροπολῖται και ἐπίσκοποι* (Κωνσταντινούπολῃ, 1895), σελίδες 233· βλ. ἀκόμη Εὐστρ. Ε. Βαλσαμῇ, συνεργασίᾳ Νικ. Σ. Λαμπαδαρίδῃ, *Προικοννησιακὰ ἱστορικά. Μετὰ προλόγου Μανουὴλ Ἰω. Γεδεὼν* (Ἀθήνα, 1940). Πληροφορίες γιὰ τὴν κατάσταση τῆς Ἀλώνης στὸν αἰὼνα μας βρίσκει κανεὶς στὰ ἐξῆς δημοσιεύματα: Χρ. Ζαχαριάδου, «Περὶ τῆς ἐπαρχίας Προικοννήσου», *Ξενοφάνης*, 1(1896), σ. 404-07· F.W. Hasluck, «The Marmara Islands», *Journal of Hellenic Studies*, 29(1909), σ. 15-17· Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, *Μαύρη βίβλος διωγμῶν και μαρτυριῶν τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ (1914-1918)* (Κωνσταντινούπολῃ, 1919), σ. 130-33 και 387· Π. Μ. Κοντογιάννη, *Γεωγραφία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας* (Ἀθήνα, 1921), σ. 269-70· Ἰππ. Κ. Μακρῇ, «Πνευματικὴ και ἐκπαιδευτικὴ κατάστασις ἐν Ἀρτάκῃ και τοῖς περὶ ἀπὸ τῆς τουρκικῆς κατακτήσεως μέχρι τοῦ ἔτους 1922», *Μικρασιατικὰ Χρονικά*, 10(1963), σ. 376-78· Ν. Σ. Λαμπαδαρίδῃ, «Μαρμαρονησιώτικὴ ἐθιμογραφία», *αὐτόθι*, 14(1970), σ. 275-76.

2. Τὰ σχετικὰ στοῦ F. W. Hasluck, *Cyzicus* (Καίμπριτζ, 1910), σ. 35-36.

3. Γεδεὼν, *ἐνθ'* ἀνωτ., σ. 43-45.

4. H. Delehay, *Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae* (Βρυξέλλες, 1902), στ. 913.

5. R. Janin, *Les églises et les monastères des grands centres byzantins* (Παρίσι, 1975), σ. 199. Ἀλλὰ βλ. Hasluck, «The Marmara Islands», σ. 16. Λέγεται ὅτι κατὰ τὶς ἀρχές τοῦ αἰῶνα μας στὴν παραλιακὴ τοποθεσία Καράκαλη, βορείως τοῦ χωριοῦ τῆς Ἀλώνης, βρέθηκε ἀνάμεσα στὰ βούρλα ἡ εἰκόνα τῆς Ἀγίας Βάσσας πού μεταφέρθηκε τότε στὸν μητρο-

ωνα είναι λιγιστές. Ὁ Γεδεών παρατήρησε «ἐρείπια βυζαντινῆς δομικῆς» κοντά στο μοναστήρι τῆς Παναγίας στά Δέντρα καί τοῦ φάνηκαν νεότερα τοῦ 8ου αἰ.⁶ Ἀκόμῃ ὁ Γεδεών πιστεύει, ὅτι οἱ Βυζαντινοὶ ἄλλαξαν τὸ ὄνομα τοῦ νησιοῦ καί τὸ εἶπαν «Αὐλωνία»⁷, ἔτσι δὲ ὀνομάζει πάντοτε τὴν Ἀλῶνῃ στο βιβλίο του. Οἱ πηγές πού χρησιμοποιεῖ εἶναι ὁ Νικήτας Χωνιάτης καί ὁ Ἀκροπολίτης, πού ἀναφέρονται στὴν πόλῃ «Αὐλωνία», τὴν ὁποία ὁ Γεδεών θεωρεῖ ὡς τὴν Ἀλῶνῃ⁸. Ἡ ταύτιση αὐτὴ εἶναι τελείως αὐθαίρετη, διότι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ φωνητικὴ ὁμοιότητα, δὲν ὑπάρχει τίποτα πού νὰ τὴν δικαιολογεῖ⁹. Ἡ Αὐλωνία λοιπὸν ἦταν πόλῃ παράλια στὴν ἀκτὴ νοτίως τῆς Ἀλῶνῃς καί στὶς ἐκβολές τοῦ ποταμοῦ Αἰσήπου (σημερινοῦ Gönen çayı).

Γεγονὸς εἶναι ὅτι μνεῖς γιὰ τὴν Ἀλῶνῃ σχεδὸν ἐλλείπουν στὶς βυζαντινὲς πηγές. Στὸ ἀγιολογικὸ ὅμως κείμενο πού εἶδαμε φέρεται Ἀλων.

πολιτικὸ ναὸ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Οἱ Ἀλωνιάτες, ὕστερα ἀπὸ πολλὲς προσπάθειες, κατάφεραν καί ἐκτίσαν ἓνα ἐκκλησάκι στὴν Ἀγία τὸ 1910-11. Ἡ εἰκόνα αὐτὴ τῆς Ἀγίας Βάσσης μεταφέρθηκε στὴν Ἑλλάδα καί βρίσκεται σήμερα στὸν συνοικισμό τῶν Ἀλωνιατῶν στο Αἴγιο (Υἱκὸ Προφορικῆς Παραδόσεως στο Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, φάκ. Βιθυνία - Ἀλῶνῃ).

6. Γεδεών, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 48.

7. *Αὐτόθι*, σ. 40.

8. *Αὐτόθι*, σ. 49-50.

9. Ὁ Χωνιάτης δύο φορές ἀναγράφει τὴν Αὐλωνία. Τὴν πρώτη φορά κάνει τὸ λάθος νὰ τὴν ταύτιση μὲ τὴ Βάρις (Βάρις): πόλις κατὰ τὴν τῶν Αἰγαιοπελαγικῶν χώρων τευχίζεται, *Βάρις καὶ Αὐλωνία παρωνύμους ἐσέτι ὀνομασμένη*, βλ. Nicetae Choniatae, *Historia*, ἐκδ. J. A. van Dieten (Βερολίνο, 1975), τόμ. Α', σ. 91· αὐτὸ δείχνει ὅτι οἱ δύο πόλεις βρίσκονταν κοντά. Καὶ ἀργότερα, ὅταν ὁ Ἀλέξιος Γ' ἐλευθερώθηκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ (1202), βρῆκε καράβι καὶ ἡ μὲν ναὺς ἱστίοις περοῦται καὶ κατ' οὖρον φέρεται καὶ προσοκέλλει τῇ καθ' Ἑλλήσποντον Αὐλωνία (αὐτόθι, σ. 536-37). Ὁ Ἀκροπολίτης περιγράφοντας τὶς κατακτήσεις τῶν Βενετῶν μετὰ τὴν Τετάρτη Σταυροφορία (1204) ἀναφέρεται μὲ τὸν ἴδιο τρόπο στὶς πόλεις τῆς μικρασιατικῆς ἀκτῆς τῆς Προποντίδος: *Βάρις τε καὶ Αὐλωνία Ποιμανηὸν τε καὶ Λεντιανὰ μέχρι τοῦ Λοπαδίου αὐτοῦ δεσπότης ἐγίνωσκον Ἰταλούς*, βλ. Georgii Acropolitae, *Opera*, ἐκδ. A. Heisenberg, τόμ. Α' (Λιψία, 1903), σ. 10-11. Ἡ Αὐλωνία ἔχει τὸ κοινὸ μὲ τὴν Ἀλῶνῃ, ὅτι εἶναι καὶ οἱ δύο παραθαλάσσιες καὶ βρίσκονται στὴ ΝΔ Μικρὰ Ἀσία, πού συχνὰ καλεῖται «Ἑλλήσποντος». Ὁ W. M. Ramsay, *The Historical Geography of Asia Minor* (Λονδῖνο, 1890), σ. 154, ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Βάρις ἦταν κτισμένη στὸν Γρανικὸ καὶ πρὸς Α' πρέπει νὰ βρίσκονταν καὶ ἡ Αὐλωνία, πού πῆρε τὸ ὄνομά της ἀπὸ τὸν «αὐλῶνα» τοῦ ποταμοῦ Αἰσήπου (Στράβων, 13, 1, 45). Ἀντιθέτως ὁ Hasluck, *Cyzicus*, σ. 105-08, τοποθετεῖ καὶ τὴν Βάρι στὸν Αἰσηπο καὶ θεωρεῖ τὴν Αὐλωνία (πού τὸ ὄνομά της σήμερα σώζεται στὸ τουρκικὸ *Anunia*) ὡς ἐπίνειον της. Φαίνεται ὅτι τὴν πόλῃ Αὐλωνία καὶ ὄχι τὸ νησί Ἀλῶνῃ ἐννοεῖ ὁ Παχυμέρης (Βόννη), τόμ. Β', σ. 585, ὅταν περιγράφῃ ἐπιδρομὲς τῶν Καταλάνων: καὶ περὶ πού τὸν Ἀτράκην τῶν Κυζικηνῶν ἐπίνειον κατὰ τὸ Ἀλῶνιον συμβαλλόντες ἐφ' ἱκανὸν ἐμάχοντο.

Μπορούμε με κάποια βεβαιότητα να υποθέσουμε, ότι τὸ νησί ἦταν γνωστὸ μὲ τὸ ἴδιο ἀρχαῖο, καὶ σημερινό, ὄνομά του κατὰ τὸν μεσαῖωνα καὶ φυσικὰ δὲν χρειάστηκε νὰ ἐπιβάλουν τὴ χρῆση του στοὺς κατοίκους δᾶσκαλοι ἢ ἄλλοι λόγοι.

Ἐκκλησιαστικῶς ἡ Ἀλώνη ἀνῆκε στὴν ἐπαρχία Προικοννήσου ποὺ περιελάμβανε καὶ τὰ γειτονικὰ νησιά Μαρμαρᾶ, Κούταλη καὶ Ἀφουσία. Ἡ Προικόννησος (ἡ νέα γραφή, ἀντὶ τοῦ «Προκόννησος», παρουσιάζεται ἀπὸ τὸν 10ο περίπου αἰώνα) ἦταν ἀνεξάρτητη ἀρχιεπισκοπὴ σὲ ὅλη τὴ μέση καὶ ὕστερη βυζαντινὴ περίοδο καὶ στὴν Τουρκοκρατία ἀπὸ τὰ μέσα περίπου τοῦ 17ου αἰώνα ὁ Προικοννήσου ἐδρεύει στὸ χωριὸ Ἀλώνη τοῦ νησιοῦ. Τὸ 1823 ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ προβιβάζεται σὲ Μητρόπολη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου¹⁰.

Ἀκμαία ἦταν πάντοτε ἡ ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ στὴν Ἀλώνη καὶ σ' αὐτὸ βοηθοῦσαν καὶ τὰ πολλὰ μετόχια ποὺ ἀνῆκαν σὲ μακρινὰ μεγάλα μοναστήρια. Ἔτσι, πρὶν τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰ., ἡ μονὴ τοῦ Κουτλουμουσίου ἀπέκτησε μετόχι στὸ χωριὸ Ἀλώνη, καὶ τὸ 1764 ἄλλα πάλι σπίτια ἀπὸ ἀφιέρωση στὸν ἴδιο τόπο, ἀλλὰ γιὰ λόγους σκοπιμότητος τὸ παλαιότερο μετόχι πούληθηκε¹¹. Ὅρισμένα μικρὰ κτήματα εἶχε στὸ Βουργάρο καὶ ἄλλη ἀγιορειτικὴ μονή, τῶν Ἰβήρων¹². ὁ Νικηφόρος, προηγούμενος Ἰβηρίτης ποὺ ὑπογράφει σὲ ἐγγραφο τοῦ 1779 (ἀρ. 9), πρέπει νὰ ἦταν ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς του στὸ νήσι¹³. Μεγαλύτερης ἀξίας κτήματα εἶχε στὴν κατοχὴ του ὁ Ἅγιος Τάφος, καὶ αὐτὰ ἦταν στὴν περιοχὴ τοῦ χωριοῦ Ἀλώνη¹⁴. Στὸ ἴδιο μέρος ἀναφέρεται μετόχι τῆς μονῆς τοῦ Λειμῶνος τῆς Λέσβου, τὸ ὁποῖο ὅμως τὸ 1844 παραχωρήθηκε στὴν κοινότητα τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς σχολεῖο¹⁵. Μετόχια στὰ Σκουπιὰ καὶ στὰ Χουχλιὰ ἀναγράφει ὁ Γεδεὼν ἀλλὰ δὲν παρέχει ἄλλες πληροφορίες¹⁶.

10. Γεδεών, *ἐνθ' ἄνωγ.*, σ. 193-94.

11. *Αὐτόθι*, σ. 52. Στὸ Κουτλουμουσί εἶχε προσαρτηθῇ καὶ ἡ παλαιὰ μονὴ τοῦ Στηλαρίου στὸν Μαρμαρᾶ (*αὐτόθι*, σ. 130-32).

12. *Αὐτόθι*, σ. 22 καὶ 52.

13. Ἄλλος Ἰβηρίτης, ὁ Γεδεών, συντάσσει ἓνα ἐγγραφο τὸ 1819 (φάκ. 16, ἀρ. 25).

14. *Αὐτόθι*, σ. 22 καὶ 52.

15. *Αὐτόθι*, σ. 52 καὶ 54.

16. *Αὐτόθι*, σ. 52.

Ἐπὶ ἤρχαν καὶ αὐτόνομα μοναστήρια στὴν Ἀλώνη. Γιὰ τὸ σπουδαιότερο, τὴν Ἀγία Παρασκευὴ στὸ Παραδεῖσι, θὰ γίνῃ πολὺς λόγος πῶς κατὰ τὸν Ἅγιο Ἀθανάσιο ὁ Γεδεὼν βρῆκε σὲ πλήρη παρακμὴ μὲ ἓνα μόνο μοναχὸ πὺς δυστυχούσε· τὸ μικρὸ μοναστήρι ὑπῆρχε καὶ κατὰ τὸν 18ο αἰῶνα¹⁷. Σὲ φοβερὴ ἐπίσης παρακμὴ ἦταν καὶ ἄλλο μοναστήρι, λίγο πῶς ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ τῆς Ἀλώνης, ἡ Παναγία στὰ Δέντρα¹⁸. Ἡγούμενος τῆς Μονῆς αὐτῆς κατὰ τὸ 1864 ἦταν ὁ Παρθένιος Ἰσαρῆς ἀπὸ τὴν Ἀνδρο. Ἡ ἐνδειὰ του –ὁ ἄνθρωπος δὲν γνωρίζει οὔτε τὴν ὑπογραφή του νὰ βάλῃ– μαρτυρεῖται ἀπὸ τὸ γεγονός· ὅτι ἀνέλαβε καθήκοντα κολλῆγα σὲ κτήματα τοῦ Παραδείσιου (ἀρ. 50).

Ἡ παρουσία μοναχῶν ἀπὸ τὴν Ἀνδρο, ὅχι μόνο στὰ νησιά τῆς ἐπαρχίας Προικοννήσου, ἀλλὰ σὲ ὁλόκληρὴ τὴν Προποντίδα, εἶναι πολὺ ἐντονη, ἰδίως κατὰ τὸν 18ο αἰῶνα. Σ' αὐτὸ συνετέλεσε καὶ ἡ τακτικὴ ἐπικοινωνία μὲ τὴν Πόλῃ πὺς διατηροῦσαν τὰ ἀνδριώτικα καράβια πὺς πληθαίνουν ὅσο πλησιάζομε πρὸς τὸ 1800. Φυσικά, ὅπως καὶ ἀπὸ ἄλλα νησιά τοῦ Αἰγαίου, ὑπῆρχε κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν συνεχὴς μετανάστευση πρὸς τὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ τὴν Πόλῃ. Ἀς θυμηθοῦμε ὅτι στὴ μικρὴ Χάλκη, στίς ἀρχὲς τοῦ 19ου, Ἀνδριῶτες κτίστες ἔκαμαν δική τους συνοικία, τὸν Ἀνδριομαχαλᾶ¹⁹.

Εἰδικώτερα στὴν ἐπαρχία Προικοννήσου καὶ τὰ τρία μεγάλα μοναστήρια τῆς Ἀνδρου εἶχαν σημαντικὲς ἰδιοκτησίες πὺς συγκροτήθηκαν σὲ μετόχια. Στὴν Ἀλώνη κατὰ καιροὺς ἀπαντοῦμε ἐγκατεστημένους ἐκεῖ Ἀνδριῶτες²⁰. Ἐπίσης συχνὴ ἦταν ἡ παρουσία ταξιδιωτῶν μοναχῶν ἀπὸ τὴν Ἀνδρο²¹. Στὸ 1725 ἡ μονὴ τῆς Παναχράντου εἶχε ἀποκτήσει ἀπὸ ἀγορὰ ἓνα σπῖτι στὰ Σκουπιά καὶ τὸ 1776 ἐγίνε ἀφιέρωση ἐνὸς ἄλλου

17. *Αὐτόθι*, σ. 34-35.

18. *Αὐτόθι*, σ. 18-21.

19. Ἀκ. Μήλλα, *Ἡ Χάλκη τῶν Πριγκηπωνήσων* (Ἀθήνα, 1984), σ. 60.

20. Ὁ Γιάννης Ἀνδριώτης εἶναι «συνορίτης» κτήματος στὰ Σκουπιά τὸ 1809 (ἀρ. 21)· κάποιος Ἀντώνιος Ἀνδριός πὺς μένει στὸ ἴδιο χωριὸ εἶχε πούλῃσει τὸ 1859 ψάρια στὸν Ἀγάπιο Κουρεχάκη (μονὴ Ἀγίου Νικολάου, φάκ. 78, ἀρ. 39)· ὁ Γεώργιος Ἀντριώτης ἀναφέρεται σὲ ἐγγραφο τοῦ 1867 (ἀρ. 51). Ὁ τελευταῖος, πὺς λεγόταν καὶ Κουκογιώργης (ἴσως εἶχε τὸ οἰκογενειακὸ ὄνομα *Κούκης* πὺς δὲν ἦταν ἄγνωστο στὴν Ἀνδρο), ὑπογράφει μὲ ἄλλους ἀναφορὰ κατὰ τοῦ Σαμουὴλ Ραμπαζῆ τὸ 1882 (ἀρ. 66).

21. Ὁ Ἐμμ. Ἱ. Καρπάθιος, *Ἡ ἐν Ἀνδρῷ ἱερὰ μονὴ Παναχράντου* (Ἀθήνα, 1938), σ. 246-48, ἔχει συγκεντρώσει τίς σχετικὲς εἰδήσεις γι' αὐτὸ τὸ μοναστήρι, πὺς εἶναι πόλλες γιὰ τὴν Ἀλώνη καὶ τὰ χωριά τῆς, ἀναφέρεται δὲ καὶ ὁ Μαρμαρᾶς καὶ ἡ Κύζικος.

σπιτιού και σημαντικών ἀμπελιῶν στὰ Χουχλιά²². Μετόχι πού ἀπαρτιζόταν ἀπὸ οἶκημα καὶ ἀρκετὰ ἀμπέλια εἶχε στὸ Βόρι καὶ ἡ μονὴ τῆς Ἀγίας. Ἡ ἴδια Μονὴ ἐξουσίαζε καὶ ἄλλα παρόμοια μετόχια στὰ χωριά Πραστεῖο καὶ Κλαζάκι τοῦ Μαρμαρᾶ. Ὡς σημειωθῇ, ὅτι στὸ νησί αὐτὸ κατὰ τὰ χρόνια 1822-36 ἦταν ἡγούμενος τῆς ἐκεῖ μονῆς τοῦ Ἀγίου Ἑρμολάου ὁ Ἀνδριώτης Διονύσιος²³. Ἀξιόλογο μετόχι εἶχε ἡ μονὴ τῆς Ἀγίας καὶ στὸ Χαρακί τῆς Κυζίκου²⁴. Στὴν Κύζικο, ἄλλὰ στὰ Ρόδα, ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Ἀλὼνη, ὑπῆρχε μετόχι τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου πού ἀφιερώθηκε τὸ 1814 μὲ τίς φροντίδες τοῦ μοναχοῦ Νεοφύτου Μπίστη.

Τὸ μοναστήρι τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς στὸ Παραδείσι ἦταν τὸ ἀξιολογότερο ἱερὸ τῆς Ἀλὼνης, καὶ μὲ τὰ χρόνια, ἀπὸ τίς ἀφιέρσεις τῶν πιστῶν, εἶχε ἀποκτήσει σημαντικὴ κτηματικὴ περιουσία μὲ πολλὰ ἀμπέλια. Τὸ 1790 τὸ Παραδείσι ἔχασε τὴν αὐτοτέλειά του καὶ προσηλώθηκε σὰν μετόχι στὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου τῆς Ἀνδρου²⁵, στὴν ἐξάρτηση τῆς ὁποίας παρέμεινε μέχρι τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς. Μὲ ἰδιαίτερη δριμύτητα καταφέρεται ὁ Γεδεὼν κατὰ τῆς προσηλώσεως αὐτῆς, τὴν ὁποία θεωρεῖ ὑπεύθυνη γιὰ τὴν καχεξία τῶν κοινοτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῆς Ἀλὼνης²⁶. Ἡ ἀπορρόφηση ἑνὸς μικροῦ μοναστηριοῦ ἀπὸ κάποιον μεγαλύτερο μοιραίως προκαλεῖ ἀντιδράσεις, καὶ πολὺ περισσότερο ὅταν γίνεται εὐκόλος στόχος γιὰ νὰ τοῦ φορτώσῃ κανεῖς ὅλη τὴν κακομοιριά τῆς ζωῆς σ' ἓνα μικρὸ καὶ φτωχὸ νησί. Ὅμως γενικώτερα, ἡ ζωὴ στὴν Ἀλὼνη, ὅπως καὶ σὲ ἄλλα νησιά τῆς Προποντίδος, κάθε ἄλλο παρὰ ἀξιολόγητη ἦταν. Ὁ ἴδιος ὁ Γεδεὼν δὲν ἀποσιωπᾷ, ὅτι οἱ κάτοικοι ἦταν καθυστερημένοι πνευματικῶς καὶ ὑλικῶς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς τοῦ τόπου πολὺ λίγο ἐνδιαφέρθηκαν γιὰ τίς ἀνάγκες τοῦ ποιμνίου

22. Ἡ σχετικὴ ἀναφορὰ αὐτοῦ, σ. 345, εἶναι ἐλλιπὴς καὶ ἀναφέρεται μόνο στὸ 1832. Οἱ πληροφορίες μου προέρχονται ἀπὸ ἀνέκδοτα στοιχεῖα τοῦ Μεγάλου Κώδικος τῆς Μονῆς.

23. Γεδεὼν, *ἐνθ'* ἀνωτ., σ. 96-98.

24. Σύμφωνα μὲ καταγραφὴ τοῦ 1860, τὸ Μετόχι ἀπαρτιζόταν ἀπὸ 20 περίπου κτήματα, πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ἀμπέλια. Ἀρχεῖο μονῆς Ἀγίας, φάκ. 57.

25. Γιὰ τὴ μονὴ ὑπάρχει τὸ μελέτημα τοῦ Δ. Π. Πασχάλη, «Ἡ ἐν Ἀνδρῶν ἱερὰ μονὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου εἰς τὰ Σύρα», *Ἀνδριακὰ Μελετήματα* [= *Ἀνδριακὰ Χρονικά*, 13(1962)], σ. 5-83. Στὸν ἴδιο τόμο περιλαμβάνεται (σ. 84-95) καὶ ἐργασία τοῦ ἴδιου γιὰ τὸ Παραδείσι, «Τὸ εἰς Πασᾶ-Λιμάνι τῆς Προποντίδος μετόχιον Ἀγίου Νικολάου» τῆς ἐν Ἀνδρῶν μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου», πού στηρίζεται σὲ πολὺ πενιχρὰ στοιχεῖα τοῦ ἀρχαίου ὑλικοῦ.

26. Γεδεὼν, *ἐνθ'* ἀνωτ., σ. 22-26.

τους²⁷. Δέν πρόκειται ἀπλῶς γιὰ «ληστεία» τοῦ μικροῦ μοναστηριοῦ ἀπὸ τὸ μεγαλύτερο, ἀλλὰ γιὰ προσπάθεια περισώσεώς του. Καί μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι, ἀντιθέτως μὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ Γεδεῶν, ποὺ κατὰ τὴν ἄποψη τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ἁγίου Νικολάου δέν ἦταν χωρὶς ὕστερο-βουλία (βλ. ἄρ. 70), οἱ ἴδιοι οἱ κάτοικοι τῆς Ἀλώνης ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ προσάρτηση τοῦ μονυδρίου τὸ ἔσωσε ἀπὸ τὴ διάλυση καὶ ὅτι ἡ μονὴ τῆς Ἄνδρου ἐξεπλήρωσε ὅλες τὶς ὑποχρεώσεις καὶ ἡ πατρίς εὐχαριστεῖτο (ἄρ. 46). Καὶ αὐτὰ γράφονται σὲ ἐποχὴ ποὺ ὑπῆρχε δξύτητα μεταξὺ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ τῶν κατοίκων τῆς Ἀλώνης. Ἡ ἔλλειψη καταλλήλου ἡγουμένου καὶ μοναχῶν ἦταν, φαίνεται, τὸ κύριο πρόβλημα. Ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση εἶχε ἀποβῆ κρίσιμη. Στὸ θέμα αὐτὸ θὰ ἐπανεέλθωμε. Ὡς προσθέσωμε ὁμως ὅτι μετὰ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα, ὅταν καὶ ἡ μονὴ τῆς Ἄνδρου δοκιμάστηκε ἀπὸ λειψανδρία, τὸ Παραδεῖσι γνῶρισε τὴν ἐγκατάλειψη καὶ τὴν παρακμὴ. Ὅσα καταλογίζει ὁ Γεδεῶν ἔχουν κάποια ἀλήθεια γιὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ γνῶρισε, ἐποχὴ παρακμῆς τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ στὴν Ἀλὼνη καὶ στὴν Ἄνδρο. Παλαιότερα τὰ πράγματα ἦταν διαφορετικά. Ἐὰν δέν εἶχε παρουσιασθῇ ὁ Νεῖλος Παλαιολόγος τὸ 1790, ἀσφαλῶς τὸ Παραδεῖσι θὰ εἶχε ἀκολουθήσει τὴν ἐρήμωση τῆς Παναγίας τῶν Δέντρων καὶ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου.

Ὁ Γεδεῶν λοιπόν, κατακρίνοντας τὴν προσάρτηση καὶ τὸν κύριο πρωτεργάτη τῆς Νεῖλο, ἀναλύει ἓνα κοινὸ πωλητήριο τοῦ 1766 ποὺ ἀναφέρεται στὴν ἀγορὰ ἐνὸς σπιτιοῦ ἀπὸ τὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὸ Βουργάρο²⁸ καὶ βλέπει αὐτὸ ὡς ἐγκαθίδρυση «λημερίου» ὥστε νὰ ἀλωθῇ καὶ τὸ Παραδεῖσι²⁹. Ὁ Γεδεῶν δέν ἐγνώριζε τὴν ὑπαρξὴ τοῦ συγκροτημένου μετοχίου στὸ Βουργάρο, ποὺ εἶχε ἤδη ἀρκετὲς δεκαετίες ζωῆς.

Τὸ παλαιότερο ἐγγραφο τῆς συλλογῆς χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1723 καὶ ἀφορᾷ σὲ ἀφιέρωση χωραφιοῦ «στοῦ Πελά» πρὸς τὴ Μονὴ (ἄρ. 1). Αὐτὴ

27. *Αὐτόθι*, σ. 10. Τὰ ἴδια ἐπαναλαμβάνουν καὶ οἱ Βαλσάμης καὶ Λαμπαδαρίδης, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 116-17.

28. Ἡ ὀνομασία δέν εἶναι βέβαια ἀπὸ τὴ λέξη *μπούργο*, ὅπως πιστεύει ὁ Γεδεῶν, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 12-13, μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι δέν ὑπῆρξε ποτὲ ἐγκατάσταση Βουλγάρων στὴν Ἀλὼνη. Ὁ σχηματισμὸς ἀπὸ τὸ ἐθνικὸ *Βούλγαρος* εἶναι ὁμαλώτατος: τῶν *Βουλγάρων* > τῶν *Βουλγάρω* > τὸ *Βουλγάρο*. Ἡ ἐτυμολογία δέν προϋποθέτει τὴν ὑπαρξὴ Βουλγάρων στὸ νησί. Τὸ ὄνομα τοῦ χωριοῦ εὐκόλα ἐξηγεῖται ἀπὸ ἐπώνυμο ἢ παρωνύμιο *Βούλγαρος* ἢ *Βούργαρος*, συνηθέστατο σὲ πολλὰς ἑλληνικὰς περιοχάς. Τὸ ὅλο θέμα τοῦ ἐθνικοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἔχει μελετηθεῖ διεξοδικῶς ὁ D. J. Georgacas, «Slavs in Cyprus?», *Κυπριακὰ Σπουδαί*, 14(1950), ἰδίως σ. 12-32.

29. Γεδεῶν, *ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 25.

είναι η πρώτη μνεία για πρόσκτηση ακινήτου· από αυτήν αρχίζει η ιστορία του μετοχίου του Βουργάρου. Σε ποιόν μοναχό αγιονικολαίτη οφείλεται η άφιέρωση δεν μαρτυρείται. Τόν Νείλο συναντούμε για πρώτη φορά το 1760, όταν αναφέρεται σάν καθηγούμενος, πού ως ταξιδιώτης επιστρέφει από την 'Αλώνη και «κάνει την παράδοσή του»³⁰. Ίσως ήταν η πρώτη επίσκεψή του στην 'Αλώνη. Έκεϊ τακτοποίησε τὰ κτηματικά τῆς Μονῆς καὶ τὰ συγκρότησε στὸ λεγόμενο μετόχι τοῦ Βουργάρου, πού ἐπισήμως προσαρτήθηκε στὸν Ἅγιο Νικόλαο τὸ 1767: *Εἰς τὸ Πασαλιμάνι μετόχιον καὶ ἀμπέλια καὶ χωράφια, καμωμένον εἰς καιρὸν τοῦ ἡγουμένου κύρ Νείλου Παλαιολόγου. Εἰς τοὺς ,αψζζ'*³¹. Πάντως μέχρι τῆ δεκαετίας τοῦ 1760 δὲν ἀκούμε γιὰ ἄλλες ἀφιέρωσεις ἢ ἀγορές· ἴσως νὰ μὴν ὑπῆρχαν. Τὸ 1763 καταστρώθηκε ἓνα μικρὸ κατάστιχο γιὰ τὶς ἀφιέρωσεις καὶ σ' αὐτὸ ἀντιγράφηκαν 13 ἐγγραφα (τὰ δύο ἔχομε καὶ στὰ πρωτότυπα) τῆς δεκαετίας αὐτῆς, πού φαίνεται ὅτι ἦταν ἀποφασιστικῆς σημασίας γιὰ τὴν ἐπέκταση τοῦ μετοχίου. Τὰ κτήματα αὐτὰ εἶναι ἀμπέλια καὶ χωράφια καὶ ὅλα βρίσκονται στὸ Βουργάρο καὶ κατὰ κανόνα οἱ ἀφιερῶται εἶναι ἀπὸ τὸ ἴδιο χωριό. Στὸ τέλος τοῦ καταστίχου σημειώνονται λίγες ἀφιέρωσεις Βοριῶν (ἀρ. 2).

Ἄς θυμηθοῦμε ὅτι τὸ κρασί ἦταν τὸ κύριο προϊόν τῆς ἹΑλῶνης καὶ κατὰ μαρτυρία σημειώσεως στὸν Κώδικα τῆς Μητροπόλεως Προικοννήσου ἡ τιμὴ του τὸ 1775 ἦταν ἀσυνήθιστα ὑψηλὴ³². Τὰ ἀμπέλια λοιπὸν τοῦ μετοχίου, πού πολλὲς φορὲς προσδιορίζονται μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν κλημάτων, ἦταν ἀρκετὰ προσοδοφόρα.

Τὰ ἐγγραφα τοῦ Καταστίχου δὲν μᾶς λένε τίποτα πέρα ἀπὸ τὶς ἀφιέρωσεις. Περιέργως, δύο ἄλλες ἀφιέρωσεις τῶν ἐτῶν ἐκείνων (ἀρ. 3 καὶ 5) δὲν εἶναι καταχωρισμένες στὸ Κατάστιχο. Πάντως ὠρισμένα συμπεράσματα εἶναι αὐτονόητα. Κατὰ τὴν πενταετία 1764-69 ἔχομε 15 ἀφιέρωσεις πρὸς τὴ Μονὴ καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς εἶναι ἀρκετὰ ὑψηλός. Εἶναι ἀναμφισβήτητο ὅτι κάποιος ἀγιονικολαίτης μοναχὸς πού διέμενε στὴν ἹΑλῶνη δημιούργησε τὶς εὐνοϊκὲς προϋποθέσεις γιὰ νὰ συγκροτηθῇ τὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου. Αὐτὸς ὁ δραστήριος μοναχὸς δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Νείλο Παλαιολόγο, πού λέγεται καὶ «προεστὸς» τῆς Μονῆς ἢ τοῦ μετοχίου (ἀρ. 3,

30. Μέγας Κώδιξ μονῆς ἹΑγίου Νικολάου (χφ. 64), σ. 323 (θα ἀναφέρεται ἐν συνεχείᾳ ὡς «ΜΚ ἹΑγ. Νικολάου»). Παραπομπὲς στὸ Ἀρχεῖο τῆς Μονῆς, τὸ ὁποῖο ἔχω ταξινομήσει καὶ μελετήσει, δὲν δίδονται πάντα, ἀφοῦ ἔχω εἰτοιμη γιὰ ἐκδοση ἐκτενὴ ἐργασία μὲ πολλὰ ἀνεκδοτα ἐγγραφα.

31. ΜΚ ἹΑγ. Νικολάου, σ. 319.

32. Γεδεών, *ἐνθ'* ἀνωτ., σ. 51.

5, 6). Μέσα στο πλαίσιο αυτό πρέπει να δοῦμε καὶ τὴν ἀγορὰ τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Ζαχαρία, ποῦ ἔκαμε ὁ Νεῖλος τὸ 1766, γιὰ τὴν ὁποία τότε ὑστεροβουλία εἶδε ὁ Γεδεών. Ἡ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἦταν ἤδη κάτοχος ἄνω τῶν 10 ἀκινήτων στὸ Βουργάρο καὶ δὲν ὑπάρχει καμιά μαρτυρία ὅτι διέθετε οἶκημα ἢ ναό. Φυσικὸ λοιπὸν εἶναι, ὅτι τὸ ἐπόμενο βῆμα ἐνὸς εὐσυνειδητοῦ μοναχοῦ προΐσταμένου ἀκριβῶς σ' αὐτὸ θὰ ἀπέβλεπε. Ἔτσι ἀγοράστηκε τὸ σπίτι τοῦ Ζαχαρία³³.

Συγχρόνως οἱ ταξιδιώτες μοναχοὶ διατηροῦσαν τὴν ἐπαφὴ μὲ τὴν Ἄνδρο. Τὸ 1777 ἐπέστρεψε στὴ Μονὴ ἀπὸ τὴν Ἀλὼνῃ ὁ παπᾶ Ἰωαννίκιος καὶ ἔκαμε παράδοση γρόσια 500³⁴. Τὸ 1786 ὁ Γρηγόριος (μᾶλλον πρόκειται γιὰ τὸν ἀδελφὸ τοῦ Νεῖλου Παλαϊολόγου) ἔφερε 1500 γρόσια σὲ μετρητὰ καὶ εἶδη³⁵ καὶ τὸ 1799 ὁ προηγούμενος Ἰάκωβος Μπιρίκος 1600 γρόσια³⁶. Τὸ 1780 ἐπιστρέφει «ὁ προηγούμενος» ἀπὸ τὴν Ἀλὼνῃ μὲ 1500 γρόσια³⁷. Ἐὰν δὲν πρόκειται γιὰ τὸν Νεῖλο, ὁ λόγος εἶναι γιὰ τὸν προηγούμενο Λεόντιο Πολέμη ποῦ εἶχε κάμει ταξίδι καὶ ἕνα χρόνο ἐνωρίτερα³⁷. Ὁ τελευταῖος, ποῦ ἴσως ἀναπλήρωνε τὸν Νεῖλο στὴν Ἀλὼνῃ κατὰ τὶς ἀπουσίες του³⁸, παρουσιάζεται ὡς ἐπίτροπος ἐνὸς διαθέτου τὸ 1773 (ἀρ. 8). Ἄλλοι μοναχοὶ ποῦ ἐμφανίζονται στὰ ἔγγραφα, κυρίως ὡς μάρτυρες, δὲν φαίνεται ὅτι ἦταν ἀγιονικολαῖτες³⁹.

Τὸ 1779, μὲ ἀφορμὴ κάποια ἀπαίτηση ὡς πρὸς διαθήκη, ἐγίνε ἀφιέρωση, ἐπιβεβαιωμένη ἀπὸ τὸν Προικοννήσου Ἀνανία, τριῶν ἀξιόλογων ἀμπελιῶν, τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ ὁποῖα περιεῖχε 2500 κλῆματα. Ἡ ἀφιέρωση γίνεται κατ' εὐθείαν πρὸς τὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀσφαλῶς μὲ τὶς ἐνέργειες τοῦ Νεῖλου ποῦ ἀναφέρεται στὸ ἔγγραφο (ἀρ. 9). Πρῶτος μεταξὺ τῶν μαρτύρων ὑπογράφει ὁ ἡγούμενος (χωρὶς ὄνομα) τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τοῦ μοναστηριοῦ δηλαδὴ τῆς Ἀφουσίας, ποῦ μετὰ μία δεκαετία προσαρτήθηκε στὸ Βατοπέδι⁴⁰. Ὁ ἡγούμενος φέρεται καὶ ὡς πρωτοσύγκελλος, προφανῶς τοῦ Προικοννήσου.

33. *Αὐτόθι*, σ. 24-25.

34. ΜΚ Ἁγ. Νικολάου, σ. 324.

35. *Αὐτόθι*.

36. *Αὐτόθι*, σ. 328.

37. *Αὐτόθι*, σ. 324.

38. Ὁ Νεῖλος ἦταν ὁ «γέροντας» τοῦ Λεοντίου, ΜΚ Ἁγ. Νικολάου, σ. 326.

39. Ὁ λόγος εἶναι γιὰ τοὺς Γεδεών (ἀρ. 3), Μητροφάνη (ἀρ. 4), Μακάριο (ἀρ. 15) καὶ προηγούμενο Γεδεών (ἀρ. 16).

40. Γεδεών, *ἐνθ'* ἀνωτ., σ. 74-75.

Οί αφιερώσεις πρὸς τὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου συνεχίζονται καὶ στὰ ἐπόμενα χρόνια, ἀραιῆς ὁμως πιά (βλ. ἀρ. 18, 23, 24, 25, 27). Ἐπὶ πλέον, ἡ Μονὴ ἦταν σὲ θέση νὰ κάνῃ ἀγορὰς (ἀρ. 30, 31) καὶ ἀνταλλαγὰς (ἀρ. 29). Οἱ στενὲς σχέσεις τῶν κατοίκων μὲ τὴν Ἄνδρο φαίνονται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι κάτοικος τοῦ Βουργάρου ἀποφασίζει νὰ πάῃ στὴν Ἄνδρο καὶ νὰ γίνῃ μοναχὸς στὸν Ἅγιο Νικόλαο· μὲ τὴν εὐκαιρία ἀφιερώνει πρὸς τὴ Μονὴ ἓνα ἀμπέλι μὲ 4000 κλήματα (ἀρ. 17).

Γύρω στὸ 1810 ἐγινε μία καταγραφή τῆς κτηματικῆς περιουσίας τοῦ μετοχίου (ἀρ. 22). Εἶναι ὁμως ἐλλιπής, ἀφοῦ μόνο 10 ἀκίνητα περιλαμβάνει. Μεταγενέστερες καταγραφὰς εἶναι περισσότερο ἀκριβεῖς.

Ἀλλὰ οἱ τύχες τοῦ μετοχίου τοῦ Βουργάρου ἀπὸ τὸ 1790 συμπλέκονται μὲ τὴν ἱστορία τοῦ μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, τοῦ λεγομένου Παραδείσι, πού βρίσκεται κοντὰ στὸ χωριὸ Ἀλώνη. Πολὺ λίγα διασώθηκαν γιὰ τὸ Παραδεῖσι στὰ προηγούμενα χρόνια. Τὴν 17 Μαΐου, 1770, γίνεται ἀπογραφή τῆς περιουσίας τοῦ μονυδρίου, ἡ ὁποία παραδίδεται τότε στὸν ἡγούμενο Παῖσιο Χωρηνὸ⁴¹. Στὴ συλλογὴ τῶν ἐγγράφων κατωτέρω περιλαμβάνεται ἓνα κάπως ἀξιόλογο ἔγγραφο, σχεδὸν σύγχρονο μὲ τὴ μνεία πού διέσωσε ὁ Γεδεών, πού ἀποτελεῖ ὁμολογία δανείου καμωμένου ἀπὸ τὸν ἴδιο ἡγούμενο Παῖσιο Χωρηνὸ (ἀρ. 7). Ἡδὴ οἰκονομικὲς δυσκολίες εἶχαν ἀναγκάσει τὸ μικρὸ μοναστήρι νὰ δανειστῇ περὶ τὰ 800 γρόσια, τὰ ὁποῖα ὁ ἡγούμενος πῆρε ἀπὸ τὴν Ταρσίτζα, σύζυγο τοῦ Νικολάου Καρατζᾶ, πού ἦταν τότε βεκίλης τοῦ Μεγάλου Διερμηνέως⁴². Τὸ δάνειο, πού συμφωνήθηκε μὲ ἑτήσιο τόκο πρὸς 15%, θεωρήθηκε ἄρκετὰ σοβαρὸ ὥστε νὰ συνομολογηθῇ στὴν «πατριαρχικὴ αὐλὴ» μὲ προσωπικὴ ἐπιβεβαίωση τοῦ πατριάρχου καὶ μὲ πατριαρχικοὺς ὀφικιαλίους ὡς μάρτυρες.

Τοῦλάχιστον λοιπὸν ἀπὸ τὴ χρονιά αὕτῃ ἀρχίζουν τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα γιὰ τὸ Παραδεῖσι, πού ἐπιδεινώνονται μὲ τὴν ἐλλειψὴ μοναχῶν καὶ ἡγουμένου καταλλήλου· γιὰ τὸν Παῖσιο Χωρηνὸ δὲν ἔχομε ἄλλες εἰδήσεις. Μέχρι τὸ 1790 τὸ μικρὸ μοναστήρι πρέπει νὰ εἶχε περιέλθει σὲ φοβερὴ παρακμὴ καὶ αὐτὸ ἀνάγκασε τὴν κοινότητα τῆς Ἀλώνης νὰ ἀναζητήσῃ κάποια λύση. Τὸ ἔγγραφο τῆς προσαρτήσεως στὸν Ἅγιο Νικό-

41. *Αὐτόθι*, σ. 23.

42. Ὁ βεκίλης ἦταν ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης τοῦ μεγάλου ἀξιωματοῦχου καὶ συχνὰ τὸν ἀναπλήρωνε. Ὁ Νικόλαος Καρατζᾶς (1737-1783) ἐγινε ὁ ἴδιος ἀργότερα μέγας διερμηνεὺς (1777-82) καὶ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας (1782-83). Γιὰ τὸν ἄνδρα μερικὰ γράφονται στὸ βιβλίο τοῦ Δ.Σ. Σούτζου, *Ἕλληνες ἡγεμόνες Βλαχίας καὶ Μολδαβίας* (Ἀθήνα, 1972), σ. 211-12.

λαο (άρ. 10), πού αποτελεί καί ἓνα εἶδος συμφωνητικοῦ μεταξὺ τοῦ Νεῖλου Παλαιολόγου, ὡς ἀντιπροσώπου τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καί ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Προικοννήσου καί τοῦ κοινοῦ τῆς Ἀλώνης, μιλεῖ ἀρκετὰ εὐγλωττα γιὰ τὴν κρίση πού μάλιστα τὸ Παραδεῖσι. Τὸ μικρὸ μοναστήρι πού ἔμεινε ἀπροστάτευτον δι' ἱκανῶν χρόνων δι' ὑστερήσεως ἡγουμένου, εἰς παντελῇ ἐρήμωσιν ἔλθειν ἐκινδύνευσεν καί εἰς χρέος δυσβάστακτον ἐφθασεν καί ὑπὲρ τῆς δυνάμεώς του. Τὸ χρέος του τώρα ἦταν πιά 1188 γρόσια καί δὲν φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε δυνατότητα ἐξοφλήσεως. Ὁ Προικοννήσου Ἀνανίας ἰσχυρίζεται, ὅτι κατέβαλε πολλές προσπάθειες γιὰ τὸ Παραδεῖσι καί κυρίως στὴν κατεύθυνση τοῦ ἡγουμένου. Ἡ παρουσία τοῦ Νεῖλου Παλαιολόγου στὴν Ἀλὼνη καί ἡ ὅλη πολιτεία του στὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου, τὴν περιουσία τοῦ ὁποίου ὁ ἴδιος φρόντισε νὰ αὐξήσῃ καί νὰ διαχειρίζεται τὰ πράγματα τοῦ μετοχίου μὲ σύνεση, ἔκαμαν τὸν δεσπότη καί τοὺς κατοίκους νὰ ἀποβλέψουν πρὸς αὐτόν. Οἱ ἔπαινοι γιὰ τὸν Νεῖλο ἐκφράζουν τὴν πραγματικότητα: *ἀνδρας τίμιος, σεβάσμιος καί ἄξιος τοῦ διοικεῖν*. Ἔτσι ὁ Νεῖλος ἀποδέχθηκε τὴν ἐπίσκεψιν καί προστασίαν, ὁμοῦ καί ὅλον τὸ χρέος τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καί συγχρόνως ἡ Μονὴ του στὴν Ἀνδρο ἀνέλαβε καί σοβαρὰς ὑποχρεώσεις, ἀφοῦ τὸ Παραδεῖσι ἔχανε τὴν αὐτοτέλειά του καί γινόταν ἀπλὸ μετόχι. Τὸ πρῶτο, καί ἴσως σπουδαιότερο, ἦταν ὅτι ἔπρεπε πάντοτε νὰ φροντίζῃ νὰ στέλλῃ καί νὰ διατηρῇ στὴν Ἀλὼνη κατάλληλο μοναχὸ γιὰ ἡγούμενο, ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ νέα παρακμὴ καί ἐρήμωση. Φυσικὰ τὸ Παραδεῖσι προσηλώνεται μὲ ὅλη τὴν κινητὴ καί ἀκίνητη περιουσία του, ἀλλὰ ἡ μονὴ στὴν Ἀνδρο ἀναλαμβάνει καί ὁλόκληρο τὸ χρέος τῶν 1188 γροσίων. Ἡ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἶχε ἀνακηρυχθῇ σταυροπηγιακὴ τὸ 1740⁴³, ἀλλὰ προφανῶς τὸ Παραδεῖσι ἐξακολούθησε νὰ παραμένῃ ἐπαρχιακὸ μοναστήρι, μὲ τὴν ὑποχρέωση νὰ μνημονεύεται σ' αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἐκάστοτε Προικοννήσου, στὸν ὁποῖο καθορίζεται καί *ἐτήσιον* 25 γρόσια καί ἓνα φλουρί *φιλοτιμία* κάθε Πάσχα. Ἐπίσης προβλέπονται οἱ σχετικὲς ἀποζημιώσεις σὲ περιπτώσεις πού ἡ προσάρτηση καταγγέλλεται.

Τὸ συμφωνητικὸ αὐτὸ εἶχε ἰδιαίτερη σπουδαιότητα γιὰ τοὺς κατοίκους τῆς Ἀλώνης. Καταχωρίστηκε βέβαια στὸν Κώδικα τῆς Μητροπόλεως (ὅπως καί σ' ἐκείνον τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου), ἀλλὰ ἐπὶ πλέον τὸ ὑπογράφουν οἱ «τζορμπατζήδες»⁴⁴ (πρόκριτοι), ὄχι μόνο τοῦ χωριοῦ τῆς

43. Πασχάλη, «Μονὴ Ἁγίου Νικολάου», σ. 8.

44. Ἡ λέξη (τουρκ. *zorbaci*) σημαίνει χριστιανὸ πρόκριτο, ἐπίσημο. Στὴν ἐπαρχία Προικοννήσου χρησιμοποιεῖται γιὰ χαρακτηρισμὸ τῶν κοινοτικῶν ἀρχόντων, τῶν προεστών.

Ἀλώνης, στοῦ ὁποῖο ὑπαγόταν τὸ Παραδεῖσι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τεσσάρων χωριῶν.

Σώθηκε καὶ μία λεπτομερὴς ἀπογραφή τῶν ὧσων παραδόθηκαν στὸν Νεῖλο (ἀρ. 11). Τὸ Παραδεῖσι διατηροῦσε καὶ ζῶα. Τὰ κτήματα, πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι ἀμπέλια, ἀνέρχονταν σχεδὸν σὲ 30 καὶ βρίσκονταν σὲ διάφορα μέρη τοῦ νησιοῦ. Μεταξὺ τῶν κτημάτων ποὺ ἀνήκαν στὸ Παραδεῖσι περιλαμβάνεται καὶ τὸ μικρὸ νησί Ἱερὰ (τουρκ. Yer), ποὺ λέγεται ὅτι εἶναι 50 κοιλῶν καὶ ἔχει τὸν ναὸ τῆς Θεοτόκου. Τὴν Ἱερὰ συναντοῦμε καὶ σὲ ἄλλες καταγραφές, ὅπου (ἀρ. 40, 41) λέγεται ὅτι ἔχει ἔκταση 50 στρεμμάτων. Τὸ νησάκι (οἱ κάτοικοι τὸ ἔλεγαν *Γερά ἢ Παναγία*) βρίσκεται μισὸ μίλι ἀπὸ τὴν ΝΔ ἄκρη τῆς Ἀλώνης. Ὁ Γεδεὼν ποὺ τὸ ἐπισκέφθηκε⁴⁵ παρατήρησε, ὅτι ἡ μικρὴ ἐκκλησία εἶναι κτισμένη ἀπὸ βυζαντινὰ συντρίμματα.

Μόλις ἐγινε ἡ προσάρτηση, ὁ Νεῖλος σημείωσε τὰ ἐξοδα ποὺ ἔκαμε καὶ ἡ μικρὴ αὐτὴ «λίστα» (ἀρ. 12) δὲν εἶναι χωρὶς ἐνδιαφέρον. Πρῶτα πρῶτα ὑπάρχει τὸ χρέος τῶν 1188 γροσιῶν, ὅστερα γράφονται ἀναλυτικῶς τὰ διάφορα δοσίματα ἢ καλύτερα «μπαξίσια». Ὁ Προικονήσου Ἀνανίας παίρνει τὴ μεγάλη μερίδα, γρόσια χίλια· ἐπομένως, τὸ λιγώτερο ποὺ μπορούμε νὰ ποῦμε εἶναι ὅτι «εὐνόησε» τὴν προσάρτηση. Δύο κληρικοὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς παίρνουν καὶ αὐτοὶ τὰ φιλοδωρήματά τους. Ἀλλὰ ὁ «ἄξιος τοῦ διοικεῖν» Νεῖλος οὔτε τὸν πατριάρχη (τὸν Οἰκουμενικὸ θρόνο κατεῖχε τότε ὁ Νεόφυτος Ζ΄) ξεχνᾷ. Ἐπὶ πλέον δὲν λείπουν καὶ τὰ ἐπίσημα δοσίματα —*φαμελιάτικα*⁴⁶ χαρακτηρίζονται— στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ καὶ στὸ Πατριαρχεῖο. Ἀλλὰ καὶ δοσίματα τοῦ δεσπότη ἀπὸ προηγούμενα χρόνια εἶχαν μείνει ἀπλήρωτα καὶ ἀναγκάστηκε νὰ τὰ ἐξοφλήσῃ καὶ αὐτὰ ὁ Νεῖλος (ἀρ. 14).

Ἡ προσάρτηση τοῦ μονυδρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς στὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου καὶ ἡ συμφωνία τῆς Ἀλώνης ἐπιβεβαιώθηκε «συνοδικῶς», καὶ εὐθὺς ἀμέσως τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἀπέλυσε «πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν ἐν μεμβράναις γράμμα» (Ἰούνιος 1790) ποὺ συνοψίζει ἐπίσης τὰ συμφωνηθέντα καὶ ἐπὶ πλέον διευκρινίζει ὅτι, σὲ περίπτωσι θανάτου τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς στὴν Ἀλὼνη, ὁ Προικονήσου θὰ παίρνῃ μόνο μία «παρρησία» γροσιῶν 50 καὶ ἡ ὑπόλοιπη κινητὴ καὶ ἀκίνητη περιουσία του θὰ ἀνήκῃ στὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου⁴⁷.

45. Γεδεὼν, *ἐνθ'* ἀνωτ., σ. 37-38.

46. Ἄδηλο τί ἀκριβῶς δόσιμο ἀντιπροσώπευσαν. Τὰ *φαμελιάτικα* ἀναγράφονται μεταξὺ τῶν φόρων τῆς Πάτμου τὸ 1819, βλ. Μ. Ἡ. Μαλανδράκη, «Ἀνέκδοτα ἐγγραφα», *Ἑλληνικά*, 10(1938), σ. 395.

47. Τὸ κείμενο στοῦ Πασχάλη, «Μονὴ Ἀγίου Νικολάου», σ. 48-51. Ἡ προσάρτηση

Τὰ πολλὰ ὁμως ἔξοδα τῆς προσαρτήσεως δὲν μπόρεσε νὰ ἀντιμετωπίσῃ μόνος τοῦ ὁ Νεῖλος καὶ γρήγορα ἀναγκάστηκε καὶ αὐτὸς νὰ καταφύγῃ στὸ δάνειο. Ἰποῖα ἦταν ἡ Ροζάνδρα, κόρη τοῦ καπουκεχαγιά Ἀντωνάκη, ποὺ τοῦ ἔδωσε τὰ 345 γρόσια (ἀρ. 13), δὲν μπορεῖ νὰ προσδιορισθῇ. Πάντως μέσα σὲ λίγα χρόνια ὁ δραστήριος μοναχὸς βρῆκε τὰ χρήματα καὶ κατόρθωσε νὰ ἐπιχειρήσῃ μεγάλες ἐπισκευὲς στὸ κτηριακὸ συγκρότημα τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς ποὺ τοῦ στοίχισαν σχεδὸν 2900 γρόσια, ἐκτὸς ἀπὸ ἄλλα 1238 γρόσια ποὺ σπαταλήθηκαν σὲ μπαξίσια πρὸς Τούρκους ὑπαλλήλους (ἀρ. 12). Τῆς ἀνακαινίσεως αὐτῆς τοῦ Νεῖλου σώζεται καὶ σχετικὴ ἐπιγραφή⁴⁸.

Ὅπως καὶ γιὰ τὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου, ἔτσι καὶ γιὰ τὸ Παραδεῖσι ἔχομε ἀφιερώσεις (ἀρ. 15, 16, 20), ποὺ χωρὶς ἀμφιβολία ὀφείλονται στὶς ἐνέργειες τοῦ Νεῖλου.

Στὰ χρόνια 1800-05 ἀναφέρεται ὡς *σκευοφύλαξ* τῆς Μονῆς τοῦ· πρέπει λοιπὸν τότε νὰ διέμενε περισσότερο στὴν Ἀνδρὸ παρὰ στὴν Ἀλὼνῃ. Στὸ Παραδεῖσι καὶ τὸ Βουργάρο βρίσκομε ἄλλους ἀγιονικολαῖτες. Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν ὁ Δανιὴλ Κόκκινος, ποὺ τὸν συναντοῦμε τὸ 1795 (ἀρ. 16) καὶ τὸ 1803 (ἀρ. 19). Ὁ Δανιὴλ ἀργότερα (1808-12) ἀντικατέστησε ἐπισήμως τὸν Νεῖλο σὰν ἡγούμενος. Ὅπως γράφει μεταγενέστερο ἔγγραφο, «ἡγούμενος ὀνομάζεται συνήθως ὁ ἐκεῖσε [στὴν Ἀλὼνῃ] ἐπιστάτης τοῦ Μετοχίου»⁴⁹. Ἄλλος ἦταν ὁ προηγούμενος τῆς Μονῆς Ἀγάπιος Κορκόδεϊλος τὸ 1800 (ἀρ. 18) καὶ 1803 (ἀρ. 19)· καὶ ὁ Ἀγάπιος διετέλεσε ὑπεύθυνος ἐπιστάτης (1817-21)⁵⁰. Οἱ μοναχοὶ αὐτοί, καὶ ἄλλοι ἀκόμη, διέμεναν ἀρκετὸν καιρὸ στὴν Ἀλὼνῃ καὶ ὄχι σπάνια παρουσιάζονται σὰν δανειστὲς σὲ ἐντοπίους. Πολλὲς σχετικὲς ὁμολογίες διασώθηκαν (ἀρ. 19, 26)⁵¹.

ἀναφέρεται καὶ σὲ μεταγενέστερο σιγίλλιο (1817), βλ. Χριστοφόρου Κτενῶ, «Σιγιλλιώδῃ καὶ ἄλλα πατριαρχικά ἔγγραφα τῆς ἐν Ἀθῶν ἱερᾶς, βασιλικῆς, πατριαρχικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ Δοχειαρίου», *Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν*, 5(1928), σ. 119.

48. Γεδεών, *ἐνθ' ἀνωτ.*, σ. 27.

49. Ἀγίου Νικολάου, φάκ. 76, ἀρ. 73 (29 Ὀκτωβρίου, 1858).

50. Ὁ Ἀγάπιος τὸ 1816 ἦταν στὴν Ἀρτάκη (ἀρ. 28), προφανῶς ὡς ἐπισκέπτης· τὸ 1821 μαρτυρεῖται ἡ παρουσία του στὸ Παραδεῖσι (ἀρ. 32).

51. Τὸ 1805 δανεῖζεται ὁ Κωστής τοῦ Ταβουλαρίου ἀπὸ τὸν Ἀγάπιο· τὸ ἔγγραφο συντάσσει ὁ μοναχὸς Ἰάκωβος (φάκ. 76, ἀρ. 14). Τὸ 1806 ὁ χατζῆ Χριστόδουλος δανεῖζεται ἀπὸ τὸν Δαμιανὸ Ἀθηναῖο· τὸ ἔγγραφο συντάσσει ὁ Λεόντιος Πολέμης (ἀρ. 15). Τὸ 1818 ὁ Ἀντώνης τοῦ Πολύδωρου δανεῖζεται ἀπὸ τὸν Θεοδόσιο· στὸ ἔγγραφο ὑπογράφουν μάρτυρες οἱ προηγούμενοι Ἰωαννίκιος καὶ Σεραφεῖμ (ἀρ. 24). Τὸ 1819 ὁ Μένεος τοῦ ποτὲ Πολυχρόνῃ δανεῖζεται ἀπὸ τὸν ἴδιον· στὸ ἔγγραφο ὑπογράφει πάλι ὁ Σεραφεῖμ (ἀρ. 25). Τὸν ἴδιον χρόνον ὁ Γληροράκης τοῦ ποτὲ Διαμαντάκη δανεῖζεται πάλι ἀπὸ τὸν Θεοδόσιο (ἀρ. 28). Τὸν ἴδιον

Κατά κάποιο τρόπο, ή κυριότητα του Παραδεισίου φαίνεται, ότι είχε παραμείνει για μερικά χρόνια στον Νείλο, γιατί, σύμφωνα με τον Κώδικα της Μονής, ή «ἀφιέρωσις» έγινε τὸ 1803: 1803: *Εἰς τὸ Πασαλιμάνι μετόχιον τὸ Παραδεῖσι με ἀμπέλια καὶ χωράφια καὶ ἐν νησίον τῆς Γιαρῆς* [sic], *καμωμένον εἰς καιρὸν τοῦ προηγουμένου κὺρ Νείλου Παλαιολόγου· εἰς τοὺς χιλίους ὀκτακοσίους τρεῖς*⁵².

Ὁ Νείλος βρισκόταν τότε στὴν Ἀνδρο. Κατὰ μεταγενέστερο ἔγγραφο (ἀρ. 52), «διεχειρίσθη» τὸ Μετόχι μέχρι τὸ 1808. Πρέπει νὰ ἦταν πιά σὲ πολὺ προχωρημένη ἡλικία· ἴσως τότε ἀποσύρθηκε στὴ μονὴ τῆς μετανοίας του ὅπου καὶ πέθανε μετὰ τὸ 1813. Ὁ Νείλος εἶχε τρεῖς ἄλλους ἀδελφούς πού ἦταν ἐπίσης μοναχοὶ στὸν Ἅγιο Νικόλαο, τὸν Γρηγόριο, τὸν Ἀθανάσιο καὶ τὸν Γαβριήλ. Καὶ οἱ τρεῖς συνδέονται πρὸς τὴν Ἀλῶνη. Οἱ δύο τελευταῖοι λέγεται (ἀρ. 52), ὅτι ἀνέλαβαν τὸ Βουργάρο καὶ τὸ Παραδεῖσι μετὰ τὸν Δανιὴλ Κόκκινο, στὰ χρόνια 1812-15. Οἱ χρονολογίες αὐτὲς δὲν φαίνονται πολὺ ἀκριβεῖς, ἀφοῦ ὁ Ἀθανάσιος λέγεται ἡγούμενος τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς τὸ 1806 (ἀρ. 20) καὶ ὁ Γαβριήλ τὸ 1816 (ἀρ. 28). Ὁ πρῶτος μνημονεύεται καὶ ὡς καθηγούμενος τὸ 1809⁵³.

Οἱ ἐπισκέψεις τῶν μοναχῶν ἀπὸ τὴν Ἀνδρο ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι συνεχνὲς κατὰ τίς δύο προεπαναστατικὲς δεκαετίες. Κάποτε σχετικοὶ λογαριασμοὶ καταχωρίζονται στὸν Κώδικα τῆς Μονής. Ἐτσι, ὅταν ἐπέστρεψε ὁ Δανιὴλ Κόκκινος ἀπὸ τὸ Παραδεῖσι, ἔφερε μαζί του ἱερὰ σκευὴ ἀξίας γροσίων 1910, ψάρια 120 γροσίων, μετρητὰ 510 γρόσια καὶ ἐπὶ πλέον εἶχε ξοδέψει καὶ στὰ κτήματα τοῦ Μετοχίου 600 γρόσια⁵⁴. Μεγάλοι εἶναι οἱ λογαριασμοὶ τοῦ Ἀγαπίου Κορκοδείλου. Ἐπιστρέφοντας γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1805 ξόδεψε 2285 γιὰ ἐπισκευὲς καὶ ἐργασίες στὰ κτήματα καὶ ἐπὶ πλέον ἔφερε 16 βαρέλια ψάρια καὶ ἱερὰ σκευὴ ἀξίας πάνω ἀπὸ 1000 γρόσια. Ξανάφυγε τὸ 1815 γιὰ τὸ Παραδεῖσι καὶ ἐπέστρεψε τὸ 1821· καὶ πάλι ἔκαμε πολλὰς ἐπισκευὰς («καινούργιο ὄντᾶ» κτλ.), φυτέματα, ἔφερε καὶ πράγματα καὶ μετρητὰ, ὥστε ὁ λογαριασμὸς του φθάνει τὰ 1818 γρόσια⁵⁵.

χρόνο ὁ Θεοδωράκης τοῦ ποτὲ Νικόλα πάλι ἀπὸ τὸν Θεοδόσιο, πού αὐτὴ τὴ φορὰ (στὸ ἔγγραφο 25 τοῦ ἀρχείου λέγεται καθαρὰ «Ἀγιονικολαίτης») χαρακτηρίζεται ὅτι ἀνήκει στὴ μονὴ τῆς Ἀγίας, καὶ αὐτὸ εἶναι περιέργο, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ λάθους, τὸ ἔγγραφο συντάξεο ὁ Σεραφεῖμ πού ἦταν μοναχὸς τοῦ Ἀγίου Νικολάου (ἀρ. 29).

52. ΜΚ Ἀγ. Νικολάου, σ. 319.

53. Φάκ. 76, ἀρ. 17.

54. ΜΚ Ἀγ. Νικολάου, σ. 335.

55. *Αὐτόθι*, σ. 333.

Στις 4 Μαΐου, 1819, επέστρεψε ο προηγούμενος Θεοδόσιος, πού τὸν εἶχαμε ἤδη συναντήσει ὡς δανειστή· ὁ λογαριασμός του εἶναι 8202 γρόσια⁵⁶. Ὁ Λεόντιος Πολέμης εἶχε ἐπιστρέψει τὸ 1814 καὶ ἔδωσε λογαριασμό 700 γροσιών⁵⁷. Λίγο μετὰ (1815), ὁ κύρ Σωφρόνιος, γυρίζοντας «ἀπὸ τοῦ ἁγίου Προικοννήσου τὴν ἐπαρχίαν», φέρνει γρόσια 500⁵⁸. Ὁ Γαβριήλ Παλαιολόγος πῆγε στὴν Ἄνδρο τὸ 1810 καὶ ἔφερε 700 γρόσια⁵⁹.

Ἄλλοι μοναχοὶ πού συναντοῦμε στὰ ἔγγραφα τῆς ἐποχῆς δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι ἀγιονικολαῖτες⁶⁰.

Κατὰ καιροὺς ἀκοῦμε καὶ γιὰ νέες ἀφιερώσεις πρὸς τὸ Παραδεῖσι (ἀρ. 20, 21, 32)⁶¹.

Ἡ ἐκρηξὴ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τὰ ἐπακόλουθα διέκοψαν τὶς ἐπαφές μεταξὺ Ἀλώνης καὶ Ἀνδρου καὶ μετὰ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Ἀγαπίου Κορκοδείλου (1821) τὸ Παραδεῖσι καὶ τὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου ἔμειναν χωρὶς ἀντιπρόσωπο ἀπὸ τὴ Μονή. Οἱ πληροφορίες πού ἔχομε γιὰ τὰ ἐπόμενα χρόνια εἶναι ἐξαιρετικὰ πενιχρές⁶². Μόλις οἱ συνθήκες τὸ ἐπέτρεψαν, στάλθηκε ἀπὸ τὴν Ἄνδρο ὁ μοναχὸς Λαυρέντιος Κορκόδειλος (ἀρ. 52), πού ἔμεινε στὴν Ἀλώνη μέχρι τὸ 1831. Κατὰ τὴν «παράδοσή» του, ξόδεψε λίγα χρήματα σὲ ἐπισκευὴ καὶ φύτεμα ἀμπελιοῦ καὶ παρουσίασε λογαριασμό 3496 γροσιών⁶³. Λίγες ἡμέρες πιὸ πρὶν εἶχε ἐπιστρέψει ἀπὸ τὴν Ἀλώνη ὁ παπᾶ Ζαχαρίας, πού ἔδωσε λογαριασμό 750 γροσιών⁶⁴. Ὁ τελευταῖος φαίνεται ὅτι εἶχε μείνει ἀρκετὸν καιρὸ ἐκεῖ· σῴζεται μία ὁμολογία, γραμμένη στὴν Ἀλώνη ἀπὸ τὸν Ζαχαρία, κατὰ τὴν ὁποία ἡ Πανούργω τοῦ ποτὲ Ἀλεξανδρῆ δανεῖζεται ἀπὸ ἄλλον ἀγιονικολαῖτη, τὸν προηγούμενο Δαμιανὸ Ἀθηναῖο (22 Ὀκτωβρίου, 1829)⁶⁵.

Πιὸ πάνω συναντήσαμε τὸν ἀγιονικολαῖτη Σεραφεῖμ στὴν Ἀλώνη, λίγο

56. *Αὐτόθι*, σ. 342.

57. *Αὐτόθι*, σ. 350.

58. *Αὐτόθι*, σ. 351.

59. *Αὐτόθι*, σ. 334.

60. Ὁ προηγούμενος Πολύκαρπος πού ἔγραψε τὸ ὑπ' ἀρ. 20, ὁ Εὐθύμιος (ἀρ. 21, 24) κτλ.

61. Ἄλλη ἀφιέρωση γίνεται πρὸς τὸν καθηγούμενο Ἀθανάσιο τὸ 1809 (φάκ. 76, ἀρ. 17).

62. Σώθηκε ἓνα φύλλο λογαριασμοῦ (1824 Ὀκτωμβρίου 1: *Τεφτέριον τοῦ μοναστηρίου τῶν ἐξόδων*) πού ἔχει δύο ἀναγραφές συμποσούμενες σὲ γρόσια 642:10 καὶ 646:30. Μεταξὺ τῶν ἐξόδων εἶναι καὶ *ναῦλο εἰς τὴν Γερὰ διὰ τὰ βόδια* γρ. 4 (φάκ. 76, ἀρ. 41).

63. MK Ἀγ. Νικολάου, σ. 364.

64. *Αὐτόθι*, σ. 363.

65. Φάκ. 76, ἀρ. 34.

πρίν τὴν Ἐπανάσταση. Ὁ Σεραφεὶμ εἶχε ἀδελφὸ τὸν προηγούμενο Γεδεὼν Χαζάπη, πού τὸ 1811 ἐπέστρεψε στὴν Ἀνδρο ἀπὸ τὴν «Ἀνατολή» καὶ τὸ 1815 ἀπὸ τὴν Κυζίκου. Ἰσως εἶχε πάει καὶ στὴν Ἀλώνη. Ἡ παρουσία του στὴν ἐπαρχία τοῦ Κυζίκου μαρτυρεῖται καὶ κατωτέρω (ἀρ. 26). Ὅπως δὲ ποτε ὁ Γεδεὼν στάλθηκε ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς μετὰ τὴν ἐπιστροφή τοῦ Λαυρεντίου καὶ παρέμεινε μέχρι τοῦ 1837, ὅταν δυσκολίες μὲ τις ὀθωμανικὲς ἀρχὲς τὸν ἀνάγκασαν νὰ φύγῃ κρυφὰ (ἀρ. 52). Ἐπέστρεψε στὴν Ἀνδρο στίς 21 Μαΐου, 1837, καὶ ἔκαμε «παράδοση» 10511 γροσιῶν, ἀπὸ τὰ ὅποια 1139 γρόσια εἶχε δαπανήσει γιὰ ἐπισκευὲς τοῦ μοναστηριακοῦ συγκροτήματος στὸ Παραδείσι καὶ σχεδὸν 6000 σὲ φύτεμα ἀμπελιῶν⁶⁶. Στὰ χρόνια 1830-35 τὴ μητρόπολη Προικονήσου διηύθυνε διακεκριμένος ἱεράρχης, ὁ Σαμουήλ ὁ Κύπριος⁶⁷. Καμιά ὁμως μνεία γι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει στὰ ἔγγραφα τῆς Ἀλώνης. Ἐχομε ὁμως ἓνα γράμμα τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ διαδόχου του Βησσαρίωνος πρὸς τὸν Γεδεὼν (1836), πού τοῦ λέει νὰ κρατήσῃ τοὺς ὀντάδες γιὰ «τὸν ἑαυτὸν μας»(!), ἐπειδὴ ἔπεσε θανατικὸ στὸ χωριὸ τῆς Ἀλώνης, καὶ νὰ μὴν βάλῃ κανένα μέσα στὸ μοναστήρι (ἀρ. 33)⁶⁸.

Τὸ 1837 ἡ Μονὴ δὲν ἔστειλε ἀντικαταστάτῃ τοῦ Γεδεὼν στὴν Ἀλώνη. Ἰσως αὐτὸ νὰ ὀφείλεται στίς δυσκολίες πού ἀντιμετώπισε ὁ τελευταῖος, ἐξ αἰτίας τῆς ἀρνήσεώς του νὰ ἀποβάλῃ τὴν ἐλληνικὴ ὑπηκοότητα. Ἀλλὰ ὑπῆρχαν ἄλλοι μοναχοὶ Ἀνδριῶτες, ἀκόμη καὶ Ἀγιονικολαῖτες, στὴν Ὄθωμανικὴ Αὐτοκρατορία καὶ μὲ κάποια προσπάθεια θὰ μπορούσε νὰ βρεθῇ κάποιος γιὰ νὰ μείνῃ στὴν Ἀλώνη. Ἐπακόλουθο αὐτῆς τῆς ἀκαταστασίας εἶναι καὶ τὸ χάσμα πού παρουσιάζεται γιὰ τὰ χρόνια αὐτὰ στὸ ἀρχεῖο τῆς Μονῆς. Τὴν κατάστασι καὶ τις ἐξελίξεις στὰ δύο μετόχια μόνο ἀπὸ μεταγενέστερα ἔγγραφα μπορούμε νὰ παρακολουθήσωμε.

Ὑπάρχουν λοιπὸν κάποιες εὐθύνες στοὺς προϊσταμένους τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου. Ἔτσι τὸ Παραδείσι καὶ τὸ μετόχι τοῦ Βουργάρου «οἰκειοποιήθηκε» ὁ Προικονήσου καὶ τὰ παρεχώρησε σὲ ἄλλον Ἀνδριώτη μοναχὸ (ἀπὸ τὴ μονὴ τῆς Παναχράντου⁶⁹), τὸν Θεόφιλο Γλυνὸ ἢ Βαγιανό, πού ἀναφέρεται ὡς ἡγούμενος ἀπὸ τὸ 1838 μέχρι τὸν θάνατό του ἀπὸ

66. ΜΚ Ἀγ. Νικολάου, σ. 345.

67. Γεδεὼν, ἐνθ' ἀνωτ., σ. 212.

68. Τὸ 1836 ὑπῆρχε ἐπιδημία πανώλους στὴν Κωνσταντινούπολη, βλ. Ἀρ. Σταυροπούλου, *Τὰ νοσοκομεῖα καὶ ἡ νοσηλευτικὴ πολιτικὴ τῆς ἐλληνικῆς ἐθνότητος στὴν Κωνσταντινούπολη (1453-1838)* (Ἀθήνα, 1984), σ. 363.

69. Φάκ. 78, ἀρ. 54.

χολέρα τὸ 1848⁷⁰. Τοῦ Θεοφίλου σώζεται κάποιος λογαριασμός, καμωμένος μετὰ τὸν θάνατό του ἀπὸ τὸν Προικοννήσου, ὅπου φαίνεται χρεώστης 6154 γροσίων πρὸς τὸν τελευταῖο⁷¹. Προβλήματα δημιούργησε καὶ κάποιος ἀνηψιὸς τοῦ Θεοφίλου, ὁ Νικόλαος Βαγιανὸς ἢ Λοντόρφος, ἀπὸ τὸ Ρωγὸ τοῦ Κορθίου, ποὺ εἶχε μείνει στὴν Ἀλώνη, καὶ μετὰ τὸν θάνατο τοῦ θείου του πῆρε πράγματά του καὶ ἐπέστρεψε στὴν Ἀνδρο.

Ὅπως μαρτυρεῖται, ὁ Θεόφιλος δὲν εἶχε τίς ικανότητες νὰ προστατέψῃ τίς ἰδιοκτησίες τῆς Μονῆς καὶ ὁ Προικοννήσου τὸ 1843 πῆρε τὴν πρωτοβουλία καὶ πούλησε ἓνα ἐρειπωμένο μαγαζὶ τοῦ Μετοχίου, διότι, ὅπως ἰσχυρίζεται, κινδύνευε νὰ χαθῇ καὶ τὸ οἰκόπεδο (ἀρ. 34). Μόνο μετὰ ἀπὸ πολλὰ χρόνια (1875) ὁ τότε ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς Σαμουὴλ Ραμπαζῆς κατορθώνει νὰ ἀποζημιωθῇ γιὰ τὴν παράνομη μεταβίβαση⁷². Πάντως τὸ 1850 ἔχομε ἓνα συμφωνητικὸ γιὰ τὴν καλλιέργεια τῶν ἀμπελιῶν, ἀλλὰ δὲν εἶναι φανερό ποιὸς εἶχε ἀναλάβει τὴν πρωτοβουλία (ἀρ. 35)⁷³.

Ἀλλὰ καὶ σ' ἐκεῖνα τὰ χρόνια μαρτυροῦνται ἐπισκέψεις Ἀγιονικολαϊτῶν στὴν Ἀλώνη. Στὶς 25 Ἰανουαρίου, 1848, ἐπέστρεψε ὁ ἱερομόναχος Διονύσιος Σγαρδέλης ἀπὸ τὸ Πασαλιμάνι καὶ ἔκαμε «παράδοση» μετρητὰ δραχμὲς 40, ἓνα βαρέλι ψάρια καὶ μία εἰκόνα τῆς Ἀναστάσεως ἀξίας 13 δραχμῶν⁷⁴.

Ἐπὶ τέλους, τὸ 1850 ἀποφάσισε τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο νὰ στείλῃ στὴν Τουρκία ἓναν ἀδελφὸ τῆς Μονῆς, τὸν Ἀγάπιο Κουρεχάκη⁷⁵, νὰ ἐπιθεωρήσῃ ὅλα τὰ ἐκεῖ μετόχια. Τὴν 25 Αὐγούστου, 1850, ὁ Ἀγάπιος ἔστειλε λεπτομερῆ ἀναφορά, ὅπου ἐξέθετε τὴν κατάσταση τῶν μετοχιῶν στὴν Πόλη, στὴν Ἀλώνη καὶ στὴ Μυτιλήνη⁷⁶. Τὸ Παραδεῖσι λέγεται ὅτι βρίσκεται σὲ ἐρήμωση καὶ ὁ Ἀγάπιος προτείνει νὰ σταλῇ ἀμέσως ἀδελ-

70. Φάκ. 78, ἀρ. 15 καὶ 41.

71. Φάκ. 76, ἀρ. 54.

72. Φάκ. 77, ἀρ. 48.

73. Ὁ παπᾶ Ἀντώνης Μπαλάνος εἶχε ἀναλάβει καὶ τὸ μετόχι τῆς Μονῆς στὴν Κωνσταντινούπολη, ἀλλὰ δημιουργήθηκαν ἀρκετὲς προστριβές. Γράμμα τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου πρὸς τὸν παπᾶ Ἀντόνη σώζεται στὸ χφ. 56, σ. 6-7.

74. ΜΚ Ἀγίου Νικολάου, σ. 366.

75. Λίγα γιὰ τὸν Κουρεχάκη –τὸ πραγματικὸ του ἐπώνυμο ἦταν τὸ κοινὸ ἀνδριώτικο Κοραχῆς ποὺ ὁ ἴδιος μετέτρεψε–, ποὺ ἦταν ἐγγράμματος μοναχός, βλ. στοῦ Δ. Ἰ. Πολέμη, «Περὶ τοὺς μαθητὰς τοῦ Καίτη», *Πέταλον*, 4 (1984), σ. 184.

76. Φάκ. 78, ἀρ. 31.

φός της Μονής ως αντιπρόσωπος ώστε να κάμει τις αναγκαίες επισκευές, πριν τὸν χειμῶνα, πού θά χρειαθοῦν περὶ τὶς δρ. 3000. "Αν ἀναβληθοῦν, οὔτε τὸ διπλάσιο ποσὸν θά ἐπαρκέσῃ. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἀλώνης φαίνονται διατεθειμένοι νὰ βοηθήσουν χρηματικῶς.

Τὸ Βουργάρο ἦταν ἐπίσης ἐρείπιο, καὶ πρὶν χρόνια τὸ ξανάκτισε ἕνας Ὁθωμανὸς «διὰ προτροπῆς καὶ συμφωνίας τοῦ ἐκεῖ ἀρχιερέως», ὁ ὁποῖος τὸ παραχωρεῖ, ἐὰν πάρῃ τὰ 2800 γρόσια πού ξόδεψε. Ὁ δεσπότης, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μαγαζί, πούλησε καὶ τρία κτήματα, τὰ ὁποῖα ἐπιστρέφουν οἱ ἀγορασταὶ ἐὰν ἀποζημιωθοῦν.

Ἡ ἀναφορὰ αὐτὴ ἔφερε ἄμεσο ἀποτέλεσμα. Μὲ πράξι του τῆς 22 Ὀκτωβρίου, 1850, τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο παραχώρησε τὰ δύο μετόχια τῆς Ἀλώνης στὸν Ἀγάπιο γιὰ 6 χρόνια, μὲ τὴ συμφωνία νὰ εἶναι δικά του ὅλα τὰ εἰσοδήματα, ὁμολογίες καὶ τυχερά, ἀλλὰ «νὰ ἐπισκευάσῃ ὅλα τὰ σεσαθρωμένα μέρη τοῦ μοναστηρίου», νὰ τακτοποιήσῃ ὅλες τὶς ἐκκρεμότητες καὶ τυχὸν ὀφειλὲς καὶ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸ μαγαζί πού εἶχε πούληθῇ ἀπὸ τὸν Δεσπότη⁷⁷. Ἀπὸ αὐτὴ τὴ συμφωνία φαίνεται καθαρά, ὅτι ἡ μονὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου δὲν προσποριζόταν κανένα οἰκονομικὸ ὄφελος ἀπὸ τὴν Ἀλὼνη· ἀπλῶς προσπαθοῦσε ὥστε τὰ δύο μετόχια νὰ ἀποκτήσουν κάποια αὐτάρκεια. Οὔτε πρὶν οὔτε μετὰ ὑπάρχει καμιὰ μαρτυρία γιὰ τυχὸν προσόδους πρὸς τὴ Μονὴ ἀπὸ τὸ Βουργάρο καὶ τὸ Παραδείσι. Ἡ «ληστεία» γιὰ τὴν ὁποία ἀγανακτοῦσε ὁ Γεδεὼν εἶναι ἀπλοῦστα ἀνύπαρκτη.

Τὴν 29 Ἰουνίου, 1851, τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο, γράφοντας πρὸς τὸν Προϊκοννήσου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ζητοῦσε νὰ βοηθήσῃ κατὰ τὴν ἐγκατάσταση τοῦ Ἀγαπίου στὴν Ἀλὼνη, παραδέχθηκε ὅτι ἡ Μονὴ «δὲν ἔλαβε πρὸ χρόνων τὴν ἀπαιτούμενην παρ' ἡμῶν φροντίδα ἐνεκα τῶν μερικῶν περιστάσεων»⁷⁸.

Ὁ Ἀγάπιος Κουρεχάκης παρέμεινε στὴν Ἀλὼνη μέχρι τὸ 1862. Ὅπως τὰ περισσότερα μοναστηριακὰ πράγματα, ἔτσι καὶ ἡ πολιτεία του ἔχει χαρακτῆρα ἀμφιλεγόμενο. Οἱ καλογερικοὶ διαπληκτισμοὶ δὲν λείπουν. Φαίνεται ὅμως ὅτι, παρὰ τὶς δυσκόλες σχέσεις του μὲ τοὺς προϊσταμένους του στὴ Μονή, ὁ Ἀγάπιος κατόρθωσε νὰ βάλῃ κάποια τάξη στὰ πράγματα καὶ νὰ δημιουργήσῃ φιλικὴ ἀτμόσφαιρα στὴν Ἀλὼνη. Ἐνας πρόχειρος λογαριασμὸς τῶν ἐτῶν 1853-54 δὲν εἶναι φανερό ἂν εἶναι καμωμένος ἀπὸ τὸν Ἀγάπιο ἢ ἀπὸ τὸν Δεσπότη (ἀρ. 36). Τὸ πρῶτο καὶ κύριο

77. Τὸ ἐγγράφο δημοσιεύει ὁ Πασχάλης, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 90-91.

78. Χφ. 56, σ. 6.

μέλημα ήταν ή συγκράτηση τών παλαιών κτισμάτων· σ' αυτό ύπήρχε συμπαράσταση τών έντοπίων⁷⁹. Έχομε ένα λεπτομερή λογαριασμό τών έπισκευών τής δεκαετίας, πού δείχνει ότι δαπανήθηκαν 10.000 γρόσια (άρ. 38). Όμως ό λογαριασμός είναι καμωμένος από κάποιον έχθρό του 'Αγαπίου, για να δείξη ότι στην πραγματικότητα οι έπισκευές δέν έγιναν όπως έπρεπε. Έν συνεχεία ό 'Αγάπιος τακτοποίησε τις πολλές έκκρεμότητες πού ύπήρχαν και ρύθμισε τις σχέσεις με τούς ντόπιους κολλήγους. Από την άλλη πλευρά δέν λείπουν και οι αιτιάσεις έναντίον του. Τό 'Ηγουμενοσυμβούλιο τόν καλεί σέ λογοδοσία (1853)⁸⁰, τού ζητεί να έπιστρέψη (1858)⁸¹, αλλά λαβαίνουν στη Μονή τά ψάρια πού έστειλε και κάπως ήρεμοδν!⁸²

Τά χρόνια εκείνα (1859) έπεσε και επικίνδυνη ασθένεια στ' άμπέλια, κατά τόν 'Αγάπιο δέ τά άμπέλια τών μετοχίων τής 'Αγίας και τής Παναχράντου καταστράφηκαν⁸³. Όμως τά οικονομικά τών μετοχίων έχουν βελτιωθή, αφού βλέπομε τόν 'Αγάπιο να κάνει αγορές άμπελιών και άλλων χωρωφιών όπως και ανταλλαγές (άρ. 42)⁸⁴.

Ένώ τά πράγματα φαίνεται ότι είχαν πιά αρχίσει να εξελίσσωνται κάπως ίκανοποιητικά, ή μονή του 'Αγίου Νικολάου πήρε μιάν απόφαση, πού άπεδείχθη όχι μόνο άτυχεστατη, αλλά και τελείως άψυχολόγητη, αφού δηλητηρίασε άνεπανόρθωτα τις μέχρι τώρα άριστες σχέσεις Μονής και 'Αλωνιατών και έπί πλέον όδήγησε σέ δικαστικές περιπέτειες. Τό 'Ηγουμενοσυμβούλιο, μη συμπαθώντας ποτέ τόν 'Αγάπιο, παραχώρησε σέ είκοσαετή μίσθωση τό Βουργάρο και τό Παραδείσι σ' ένα κοσμικό, τόν γεωργό Παναγιώτη 'Αθανασίου ή Τουρκο από τά Λιβάδια τής 'Ανδρου. Η παραχώρηση, από την όποία εξαιρέθηκε μόνο ή εκκλησία τής 'Αγίας

79. 'Ο 'Ανδρου Προκόπιος διεβίβασε άναφορά τών 'Αλωνιατών προς τη Μονή, πού ζητούσαν να γίνει έπισκεψη στο Παραδείσι (φάκ. 21, 31 'Ιουλ. 1853).

80. Φάκ. 78, άρ. 53.

81. Φάκ. 78, άρ. 35.

82. Φάκ. 78, άρ. 36.

83. Φάκ. 78, άρ. 39.

84. Στα χρόνια 1859-62 έγιναν 7 αγορές συνολικής αξίας 5080 γροσίων και 3 λιρών, όπως και 4 ανταλλαγές· τά έγγραφα στόν φάκ. 77, άρ. 33-44. Στις δικαιοπραξίες αυτές ή κυριότητα τής μονής του 'Αγίου Νικολάου ή τής 'Αγίας Παρασκευής δέν εμφανίζεται καθόλου και είναι ένδεχόμενο οι αγορές να έγιναν -όπως και λίγο άργότερα- για λογαριασμό τού 'Αγαπίου.

Παρασκευής, δέσμευε τόν Τούρκο νά πληρώνη ἐνοίκιο 410 δραχμές κάθε χρόνο, νά φυτεύη 1500 κλήματα, 50 ἐλιές καί 50 μουριές κάθε χρόνο καί νά καλλιεργή τὰ κτήματα στήν Ἀλώνη. Τό πρωτόκολλο παραδόσεως ἔχει ἡμερομηνία 20 Ὀκτωβρίου, 1860 (ἀρ. 39), καί μετὰ ἓνα μήνα τὸ Ἦγουμενοσυμβούλιο εἰδοποίησε τὸν Κουρεχάκη γιὰ τὴν ἐνοικίαση καί τοῦ ζήτησε νά παραδώσῃ τὰ δύο μετόχια⁸⁵, δὲν ἔλαβε ὁμως καμιά φροντίδα νά στείλῃ κληρικὸ γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς. Γι' αὐτό, τὸ Ὑπουργεῖο Ἐκκλησιαστικῶν ὑπόσχεται μὲν ὑποστήριξη πρὸς τὴ Μονὴ ἀλλὰ προτρέπει νά σταλῇ κληρικὸς γιὰ νά ἱεουργή στὸ Παραδείσι (23 Ἰανουαρίου, 1861)⁸⁶.

Απὸ τὸ λεπτομερὲς συμφωνητικὸ (ἀρ. 40) βλέπομε, ὅτι τὰ κτήματα ἦταν 28, συνολικῆς ἐκτάσεως 236 στρεμμάτων. Ἄλλη καταγραφή (ἀρ. 41) τὰ ἀνεβάζει σὲ 42. Ὅπωςδὴποτε ὁ Τούρκος τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1861 παρουσιάστηκε στήν Ἀλώνη καί σύμφωνα μὲ ἓνα πιστοποιητικὸ τῶν Ἀλωνιατῶν ὑπὲρ τοῦ Ἀγαπίου, τὸν ὁποῖο ἰδιαίτερώς ἐπαινοῦν, ὁ τελευταῖος βοήθησε τὴν ἐγκατάσταση τοῦ νέου ἐνοικιαστοῦ⁸⁷. Ἀλλὰ δυσκολίες ἀρχίζουν γρήγορα καί ὁ Τούρκος προβάλλει ἀπαιτήσεις (πρβλ. ἀρ. 43). Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ φάνηκε ὅτι δὲν ἦταν διατεθειμένος νά τηρήσῃ τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας καί ὄχι μόνο δὲν βελτίωσε τὰ κτήματα, ἀλλὰ τὸν κατηγοροῦν ὅτι ἔκαμε ὄχι λίγες καταστροφές στ' ἀμπέλια καί στὰ δέντρα. Οἱ ἀπειλὲς τῶν μοναχῶν⁸⁸ δὲν ἔφεραν ἀποτέλεσμα.

Ἡ ἀντίδραση τῶν κατοίκων δὲν ἄργησε νά ἐκδηλωθῇ. Στὸ τέλος τοῦ 1861 ἔγραψαν -ὑπογράφουν κάτοικοι καί ἀπὸ τὰ πέντε χωριά- στὴ Μονή, ἐπισημαίνοντας ὅτι ἡ ἀποστολὴ λαϊκοῦ εἶναι ἀντίθετη πρὸς τὴ συμφωνία τοῦ 1790 καί ὅτι ἔπρεπε νά εἶχε σταλῇ καί ἐφημέριος γιὰ τὸν ναὸ (ἀρ. 44). Ὁ Ἀγάπιος ἐξακολούθησε νά παραμένῃ τότε στήν Ἀλώνη καί τότε στήν Κωνσταντινούπολη καί κατὰ καιροὺς ἔγραφε πρὸς τὴ Μονή, ἐπιβεβαιώνοντας ὅτι οἱ κάτοικοι ἦταν ἐναντίον τοῦ Τούρκου⁸⁹. Τὰ γράμματα

85. Φάκ. 78, ἀρ. 42. Συγχρόνως (10 Νοεμβρίου, 1860) ἡ Μονὴ ἐνημέρωσε καί τὸν Ἄνδρου, χφ. 56, σ. 201.

86. Φάκ. 76, ἀρ. 74. Σὲ ἄλλο ἐγγραφοῦ τοῦ πρὸς τὸν Ἄνδρου (3 Μαρτίου, 1861) τὸ Ἦγουμενοσυμβούλιο ὁμολογεῖ, ὅτι οὔτε ἔχει ἡ Μονὴ διαθέσιμο ἐφημέριο νά στείλῃ στήν Ἀλώνη οὔτε μπορεῖ νά ἐπιβαρυνθῇ μὲ τὰ ἔξοδα ἄλλου, καί παραπλανητικὰ προσθέτει, ὅτι ὁ ἐνοικιαστής Ἀθανασίου ὑποχρεώθηκε δῆθεν νά *εἰρῇ ἐφημέριον ἐκείσε*, χφ. 56, σ. 208.

87. Φάκ. 78, ἀρ. 4.

88. Στις 4 Ἰουλίου καί 28 Σεπτεμβρίου, 1862, χφ. 56, σ. 233 καί 238.

89. Φάκ. 78, ἀρ. 45, 46.

δμως τοῦ Ἀγαπίου, πάντα λιγοστά, προκαλοῦσαν συνήθως ἀντίδραση. Ἔτσι τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο σὲ γράμμα τοῦ πρὸς τὸν Προϊκοννήσου (4 Ἰουλίου, 1862) ἰσχυρίζεται, ὅτι ἀγνοοῦν στὴ Μονὴ τί ἔκανε ὁ Ἀγάπιος ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια στὴν Ἀλὼνῃ καὶ ζητεῖ τὴ συνδρομὴ τοῦ Δεσπότη ὅσον ἀφορᾷ στὴν ἀποστολὴ τοῦ Ραμπαζῆ, ποὺ ἀκολούθησε⁹⁰. Αἰγους μῆνες μετὰ (28 Σεπτεμβρίου, 1862) ζητοῦν πάλι οἱ προϊστάμενοί του ἀπὸ τὸν Ἄνδρου νὰ ἀναγκασθῇ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴ Μονὴ καὶ νὰ λογοδοτήσῃ, διότι ἡ ἀποστολὴ του εἶχε λήξει ἀπὸ τὸ 1858⁹¹.

Στις 18 Ἰουλίου, 1862, οἱ Ἀλωνιάτες ἀπηύθυναν δευτέρη, πιὸ ἐντονη, ἀναφορὰ πρὸς τὴ Μονὴ⁹² καὶ εὐθὺς ἀμέσως ἔγραψαν καὶ στὸν Πατριάρχη (ἀρ. 45). Ὁ Πατριάρχης ἔστειλε τὴν ἀναφορὰ στὸν Ἐπιτετραμμένο τῆς Ἑλλάδος στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ ζήτησε καὶ ὁ ἴδιος νὰ ἀναγκασθῇ ἡ Μονὴ νὰ στείλῃ ἐφημέριο στὴν Ἀλὼνῃ (ἀρ. 46).

Οἱ ἀναφορὲς τῶν Ἀλωνιατῶν ἔφεραν κάποιο ἀποτέλεσμα. Ἡ Μονὴ ἀποφάσισε νὰ στείλῃ τὸν μοναχὸ Σαμουὴλ Ραμπαζῆ, ὁ ὁποῖος μέχρι τοῦ θανάτου του (1892) ἀσχολεῖται μὲ τὰ πράγματα τῆς Ἀλὼνῃς. Ὁ Σαμουὴλ ἦταν αὐστηρὸς μοναχός, ποὺ βρισκόταν σὲ καλύτερες σχέσεις μὲ τὴν ἀδελφότητα τῆς Μονῆς παρὰ ὁ Ἀγάπιος –ἀργότερα ἐπὶ χρόνια διετέλεσε καὶ ἡγούμενος– καὶ μὲ ἐπιμονὴ καὶ θάρρος ὑποστήριξε τὰ δίκαια τῶν μετοχιῶν ἐναντι τῶν ἀρπακτικῶν διαθέσεων τῶν ἐντοπιῶν καὶ κατάφερε νὰ διορθώσῃ πολλὰ. Ὁ Σαμουὴλ ἀντιπαθοῦσε φαίνεται τὸν Ἀγάπιο καὶ γράφει, ὅτι οἱ ἐπισκευὲς τοῦ τελευταίου ἐγίναν κατὰ τρόπο πλημμελεῖ καὶ δὲν ὠφέλησαν⁹³. Ὁ Προϊκοννήσου Γεδεὼν προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὸν Ἀγάπιο (ἀρ. 47).

Ὁ Ὁναγιώτης Ἀθανασίου ἡ Τοῦρκος φαίνεται ὅτι ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἀλὼνῃ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1863, διότι τότε ἔκαμε ἓνα ἐπιτροπικὸ σὲ ἀντικαταστάτῃ του⁹⁴. Μετὰ ἓνα μῆνα ἀρνεῖται νὰ πληρώσῃ τὰ δύο χρόνια ποὺ χρεωστοῦσε, μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι δὲν τοῦ παραδόθηκαν ὅλα τὰ κτήματα⁹⁵. Συγχρόνως προβάλλει καὶ ἀπαίτηση γιὰ ἀποζημίωση δρ. 4.500. Ἡ Μονὴ καταφεύγει σὲ δικαστήριον καὶ τὸ Εἰρηνοδικεῖο Ἄνδρου ἀποφασίζει, ὅτι ὁ Τοῦρκος πρέπει νὰ πληρώσῃ τὰ ἐνοίκια, ἀλλὰ κρίνεται

90. Φάκ. 78, ἀρ. 7.

91. Χφ. 56, σ. 233-34.

92. *Αὐτόθι*, σ. 237.

93. Φάκ. 78, ἀρ. 8, 52.

94. Φάκ. 77, ἀρ. 88.

95. Φάκ. 77, ἀρ. 89.

ἀναρμόδιο νὰ ἀποφασίσῃ γιὰ τὴν ἀπαίτησιν⁹⁶. Οἱ ἐφέσεις καὶ ἄλλες δίκες ταλαιπωροῦν τὴ Μονὴ μέχρι τὸ 1886. Ἐν τῷ μεταξὺ πυρκαϊὰ ποὺ προήλθε ἀπὸ ἐμπρησμό ἀποτέφρωσε τὸν ναὸ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ 18 κελλιά τοῦ μονυδρίου (1863). Κατὰ ἐγγραφο τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου (1881), ἐμπρηστής ἦταν ὁ Τοῦρκος⁹⁷. Εὐθὺς μετὰ τὸ κακὸ, ἡ Μονὴ ἀρχίσει νὰ σκέπτεται τὴν ἀνοικοδόμησιν⁹⁸.

Ὁ Σαμουὴλ φρόντισε καὶ τακτοποίησε τὰ ἐνοίκια τῶν κτημάτων (ἀρ. 48-50). Τὸ θέμα τοῦ κτηματικοῦ φόρου δὲν ἦταν ξεκαθαρισμένο (ἀρ. 51, 52). Ἀλλὰ τὸ κύριο μέλημα εἶναι τῶν ἐπισκευῶν καὶ ἀναστηλώσεων, ἰδίως μετὰ τὴν πυρκαϊά. Ὅπως ἔγραφε καὶ ὁ Προικοννήσου Γεδεὼν πρὸς τὴ Μονή, τὸ μονύδριον *προξενεῖ φρίκην τοῖς θεαταῖς* καὶ τὰ ἐξοδα τῶν ἐπισκευῶν μποροῦν νὰ φθάσουν τὶς 300.000 γρόσια⁹⁹.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1863 ὁ Ἀγάπιος ἐπέστρεψε ἐπὶ τέλους στὴ Μονὴ του, στὴν Ἀνδρo, καὶ τότε τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο πληροφορήθηκε, ὅτι τὸ Παραδεῖσι ἐγίνε παρανάλωμα τοῦ πυρός, ἀλλὰ, ὅπως ἐξήγησε, κανένας δὲν γνῶριζε τὴν αἰτία τῆς πυρκαϊᾶς. Αὐτὰ διεβίβασαν οἱ μοναχοὶ στὸν Ἀνδρo (27 Φεβρουαρίου, 1863)¹⁰⁰. Ὅμως ἡ ὑπόθεσις τοῦ Ἀγαπίου δὲν σταμάτησε. Ἀπὸ μεταγενέστερο ἐγγραφο (1865) μαθαίνομε, ὅτι γιὰ τὶς καταχρήσεις του, προφανῶς στὴν Ἀλώνη, καὶ γιὰ κάποιο χρέος του πρὸς τὴ Μονὴ ὁ Ἀγάπιος καταδικάστηκε σὲ τριετὴ περιορισμὸ στὴ Μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Σερίφου. Πάντως, πρὶν ἀκόμη τελειώσει ὁ περιορισμὸς του, ζήτησε ἄδεια καὶ ξαναπῆγε στὴν Ἀλώνη, ὅπου προσπάθησε φαίνεται νὰ ξαναπάρῃ τὰ μετόχια¹⁰¹. Ἔτσι σὲ ἄλλο ἐγγράφον τοῦ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ζητεῖ νὰ προσαχθῇ στὴ Μονὴ ὁ μοναχός, διότι συνεχῶς ραδιοῦργεῖ καὶ βλάπτει τὰ συμφέροντα τῆς Μονῆς, ὑποψιάζονται δὲ ἀκόμη οἱ προϊστάμενοί του ὅτι πούλησε καὶ ἅγια λείψανα¹⁰².

Ἴσως δὲν ἐπέστρεψε ποτὲ. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ὁ Ἀγάπιος ἐξακολούθει τὴ δράση του στὴν Ἀλώνη καὶ μετὰ τὴν ἐλευση τοῦ Σαμουήλ. Τὸ

96. Φάκ. 77, ἀρ. 91.

97. Φάκ. 11, ἀρ. 2.

98. Ἐγγραφο Ἡγουμενοσυμβουλίου πρὸς τὸν Ἀνδρo τῆς 12 Ὀκτωβρίου, 1863, χφ. 56, σ. 274-75.

99. Φάκ. 76, ἀρ. 56. Λίγο πρὶν εἶχε γράψει καὶ ὁ ἐργολάβος («ἀρχιτέκτων») καὶ ζήτησε 75.000 γρόσια γιὰ τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα, φάκ. 78, ἀρ. 11.

100. Χφ. 56, σ. 250.

101. *Αὐτόθι*, σ. 349.

102. *Αὐτόθι*, σ. 353-54.

ὄνομά του φέρεται σὲ ἄρκετὰ δικαιοπρακτικὰ ἐγγραφα μέχρι τὸ 1866, ὅταν δίνη τρία κτήματα σὲ ἀνταλλαγή¹⁰³. Ὅμως οἱ μεταβιβάσεις αὐτὲς φαίνεται ὅτι δὲν γίνονται πιά γιὰ λογαριασμό τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἢ τοῦ Παραδείσιου· ἄλλωστε ὑπῆρχε ἄλλος μετοχιάρης ἐπὶ τόπου, ὁ ὁποῖος σὲ καμιά περίπτωση δὲν θὰ ἀνεχόταν τὴν ἐπέμβαση τοῦ Ἀγαπίου. Πρέπει λοιπὸν νὰ συμπεράνωμε, ὅτι ὁ Ἀγάπιος ἐνεργοῦσε πιά γιὰ δικό του προσωπικὸ λογαριασμό καὶ αὐτὸ ἐνισχύεται ἀπὸ τὸ ἐγγραφο 42, ὅπου κάποιος ἀκίνητο μεταβιβάζεται σὲ συγγενῇ του. Ἀλλωστε ἀπὸ τὸ 1862 οἱ μοναχοὶ στὴν Ἀνδρο ἰσχυρίζονταν, ὅτι τελειῶς αὐθαίρετως ὁ Ἀγάπιος εἶχε κάμει ἀνταλλαγὰς κτημάτων στὴν Ἀλὼνη¹⁰⁴.

Ὅπωςδὴποτε, μετὰ τὸ 1866 χάνονται τὰ ἴχνη τοῦ Ἀγαπίου Κουρεχάκη ἀπὸ τὴν Ἀλὼνη. Ὅπως λέγεται σὲ σχέδιο μεταγενέστερης ἀναφορᾶς γραμμμένης ἀπὸ ἐχθρὸ του (1883), *ἐτελεύτησεν ἐν ἐλεεινότητι καὶ ἄφησε μεγάλα χρεῖ*¹⁰⁵. Στὸ Μοναχολόγιο τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου¹⁰⁶ ὑπάρχει ἡ σημείωση, ὅτι ὁ Ἀγάπιος πέθανε τὸ 1868.

Ὁ Σαμουὴλ ἐπέστρεψε στὴν Ἀνδρο καὶ τὸ 1869 ἡ Μονὴ τὸν ξαναέστειλε στὴν Ἀλὼνη, μὲ περισσότερη ἐξουσία τῇ φορᾷ αὐτῇ, ὥστε νὰ προχωρήσῃ καὶ σὲ ἐπισκευές, ἀφοῦ τὰ μετόχια φαίνεται ὅτι τοῦ παραχωρήθηκαν ἰσοβίως¹⁰⁷. Πρὶν φθάσῃ στὴν Ἀλὼνη, ὁ Σαμουὴλ φρόντισε καὶ πῆρε πατριαρχικὸ συστατικὸ γιὰ τὸν Προικοννήσου (ἀρ. 53). Ἐπίσης πῆρε καὶ σουλτανικὸ φερμάνι γιὰ τὶς ἐπισκευές¹⁰⁸.

Συμπαράσταση φαίνεται ὅτι βρῆκε ὁ Σαμουὴλ ἀπὸ τὸν Δεσπότη, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος ὄχι μόνον ἀπηύθυνε ἐγκύκλιο γιὰ ἐράνους (ἀρ. 54), ἀλλὰ ἀπέστειλε τὸν μοναχὸ καὶ στὴν Κούταλη ὡς ἐξομολογητῇ (ἀρ. 55). Ὅμως ὁ τελευταῖος μοιραῖως φερόταν σὲ ἀντιδικία μὲ τὸν Δεσπότη, ἐξ αἰτίας τῶν ἀκινήτων τοῦ Μετοχίου ποὺ εἶχαν πρὸ ἐτῶν παρανόμως πωληθῇ· τὰ πράγματα χειροτέρεψαν καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι μερικοὶ Ἀλωνιάτες ἀπὸ τὴν ἀπουσία τοῦ Σαμουὴλ εἰσέπραξαν καὶ κατακρατοῦσαν ἀκόμη ἐνοίκια τῶν κτημάτων (ἀρ. 56). Ὁ τελευταῖος δὲν ἦταν διατεθειμένος νὰ ὑποχωρήσῃ μπροστὰ στὰ συμφέροντα τῆς Μονῆς του καὶ ὑπόσχεται ὅτι θὰ ἐνεργήσῃ ὅπως πρέπει, παρὰ τὴν ἀντίδραση τοῦ Προικοννήσου καὶ τῶν κατοί-

103. Φάκ. 77, ἀρ. 45-47.

104. Χφ. 56, σ. 242-45.

105. Φάκ. 78, ἀρ. 83.

106. Χφ. 49.

107. Τὰ σχετικὰ ἐγγραφα στοῦ Πασχάλη, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 91-93.

108. Φάκ. 78, ἀρ. 12, 65.

κων¹⁰⁹. 'Εάν ἔχη σχέση με τὴν ὑπόθεση ἄλλη ἐγκύκλιος τοῦ Γεδεών (ἀρ. 57), δὲν γνωρίζομε.

Ἦδη ὁμως οἱ ἐργασίες τῆς ἀναστηλώσεως τῆς ἐκκλησίας προχωροῦσαν καὶ τὰ ἐγκαίνια προβλέπονταν γιὰ τὸν Αὐγούστο τοῦ 1872 (ἀρ. 58). Τὸ ζήτημα τῆς φορολογίας ἦταν πάντα σὲ ἀμφισβήτηση (πρβλ. ἀρ. 59) καὶ ὁ Σαμουὴλ ἔγραψε καὶ στὸν 'Επιτετραμμένο τῆς 'Ελλάδος¹¹⁰. 'Εγκύκλιο γιὰ ἐράνους ἀπέλυσε καὶ ὁ 'Ανδριώτης μητροπολίτης Νικομηδείας Διονύσιος Κωτάκης, πού εἶχε ἀρκετὴ ἐπιρροή τότε¹¹¹.

Μετὰ ἀπὸ μακροχρόνιες προσπάθειες, κατάφερε ἐπὶ τέλους ὁ Σαμουὴλ καὶ ἀποζημιώθηκε ἡ Μονὴ γιὰ τὸ μαγαζὶ πού εἶχε πουλήσει (ἀρ. 34) ὁ Προικοννήσου¹¹². Ἡ ἐχθρότητα πολλῶν 'Αλωνατιῶν ἦταν πιά ἀπροκάλυπτη· ὁ Σαμουὴλ εἶχε καὶ τὴ φροντίδα τῶν κτημάτων τῆς Παναχράντου. 'Ὅπως λέει σὲ γράμμα του πρὸς τὴ Μονὴ (27 Φεβρουαρίου, 1875), *δοκιμάζω πολλοὺς πειρασμοὺς... καὶ ἔχω μεγάλην ἀνησυχίαν, ὅλη μέρα μὲ τὸ τουφέκι στέκομαι καὶ δὲν ἤμπορῶ νὰ τοὺς περιορίσω καὶ πολλάκις εἰς τὸ κονάκι τοὺς ἐπροσκάλεσα καὶ τοὺς ἐφυλάκωσα καὶ προστίματα ἐπλήρωσαν, ἀλλὰ ὅταν ἐβγουν ἀπὸ τὴν φυλακὴν πάλιν τὰ ἴδια προξενοῦν, καὶ τρεῖς καὶ τέσσερις φορές ἔφερα τὰς ἀρχὰς εἰς τὴν Μονὴν καὶ ἐφυλάκωσα δύο ἀνθρώπους διὰ μέσου τοῦ καϊμακάμη διότι ἐβγαλαν μαχαίρι νὰ μὲ κτυπήσουν καὶ ἐβλασφήμησαν πίστιν, νόμον, γένεια, καλιμαύχι...*¹¹³ Πάντως ὁ δραστήριος Σαμουὴλ πέτυχε τὴν ἐκδosis πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς ἐπιστολῆς (ἀρ. 60) καὶ ἀκόμη ὁ Πατριάρχης τὸ γνωστοποίησε στὸν Πρέσβυ τῆς 'Ελλάδος (ἀρ. 61).

Τὸ 1878-79 ἔχομε πάλι μιὰ ἔντονη δράση γιὰ ἐράνους καὶ ἐπισκευὲς (ἀρ. 62)¹¹⁴. 'Αλλὰ παραλλήλως οἱ κακεντρέχειες «ἐκ τινῶν κακοβούλων» δὲν παύουν καὶ προκαλοῦνται σοβαρὲς ζημιὲς στὰ δέντρα καὶ στὰ κλήματα¹¹⁵. Πάλι ὁ Σαμουὴλ πετυχαίνει πατριαρχικὸ γράμμα πρὸς τὸν Προϊ-

109. Φάκ. 78, ἀρ. 70.

110. Φάκ. 78, ἀρ. 71.

111. Τὸ κείμενο στοῦ Πασχάλη, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 94. Γιὰ τὸν Διονύσιο βλ. Δ. Π. Πασχάλη, «Σηλυβρίας καὶ εἰτα Νικομηδείας Διονύσιος 'Ιω. Κωτάκης», *Θρακικά*, 12(1939), σ. 86-93.

112. Φάκ. 77, ἀρ. 48.

113. Φάκ. 78, ἀρ. 77.

114. 'Υπάρχει καὶ 'Απανταχοῦσα τῆς 6 'Απριλίου, 1879, γραμμένη ἀπὸ τὸν Σαμουὴλ, γιὰ ἐράνους πρὸς τὴ μοναχὴ Λεοντία, τὸ κείμενο στοῦ Πασχάλη, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 94-95. 'Η μονὴ τῆς 'Αγίας Παρασκευῆς χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν Σαμουὴλ ὡς *κτίσμα* τῆς βυζαντινῆς ἐποχῆς.

115. Φάκ. 78, ἀρ. 6.

κοννήσου (άρ. 63), ό όποίος προσπαθεί κάπως νά δικαιολογήσει τούς 'Αλωνιάτες (άρ. 64). Στην 'Αγία Παρασκευή διέμενε ή μοναχή Λεοντία (πρβλ. άρ. 62), την όποία ό Σαμουήλ έστειλε καί στη Σμύρνη για έρά-
νους¹¹⁶.

Ό Σαμουήλ δέν άρκέστηκε στά διαβήματα πρός τόν Πατριάρχη. Ζήτησε τη συμπαράσταση καί του 'Υποπροξένου της 'Ελλάδος στην Πά-
νορμο καί κανονίστηκαν τά σύνορα τών μοναστηριακών κτημάτων στην 'Αλώνη (άρ. 65). 'Αλλά πάλι οί 'Αλωνιάτες άντέδρασαν μέ άναφορά τους πρός τόν Πατριάρχη, στην όποία όχι λίγες κατηγορίες -άστήρικτες όλες- έκτοξεύονται κατά του Σαμουήλ (άρ. 66), στόν όποιο τη φορά αύτή συμ-
παραστάθηκε καί ό 'Ανδρου (άρ. 68).

Ό Σαμουήλ Ραμπαζής από του 1881 είχεν έκλεγή ήγούμενος της Μονής του στην 'Ανδρο καί φυσικά δέν ήταν δυνατόν νά παραμένη συνεχώς στην 'Αλώνη. Τό 1883 είχεν άφήσει εκεί άντικαταστάτη του τόν 'Ιωαννί-
κιο Φραγκόπουλο¹¹⁷ καί τό 1886 τόν Δανιήλ Παρόδο¹¹⁸, καί οί δύο ήταν 'Αγιονικολαίτες. Ό ίδιος όμως κανόνιζε πάντοτε τις μισθώσεις τών κτη-
μάτων (πρβλ. άρ. 67), όπως καί τυχόν άνταλλαγές (άρ. 69). 'Εν τώ μεταξύ, οί καταπατήσεις τών ιδιοκτησιών της Μονής δέν έπαυαν καί οί 'Αλωνι-
άτες είχαν την ύποστήριξη του Προικοννήσου¹¹⁹. Παρά ταύτα, την όλη πολιτεία του Σαμουήλ έπαινούν καί ό 'Υποπρόξενος της Πανόρμου¹²⁰ καί όρισμένοι 'Αλωνιάτες¹²¹. 'Ηταν όμως άργά πιά ό Σαμουήλ Ραμπαζής πέ-
θανε τό 1893.

Εϋθύς άμέσως ή Μονή ζήτησε άδεια, ώστε νά πάη στην 'Αλώνη προσωρινά ό ίεροδιάκονος 'Αγάπιος Πολέμης¹²², αυτό όμως δέν έγκρίθηκε. Περίπτωση άποστολής μονίμου άντιπροσώπου δέν ύπήρχε πιά, άφού, λόγω λειψανδρίας, ή μονή του 'Αγίου Νικολάου διαλύθηκε -για λίγο, διότι τό 1900 έγινε άνασύστασή της- καί για χρόνια κατάντησε ή ίδια μετόχι άλλης μονής. Για λίγο τά μετόχια στην 'Αλώνη επέβλεπε ό Πανα-
χραντιώτης μοναχός Δαμασκηνός Μ. Καίρης (πρβλ. άρ. 70). 'Η έκκλησία άπέθηκε νά παρακμάση καί ή γενική κατάσταση λέγεται «άλγεινή».

116. Φάκ. 78, άρ. 18.

117. Φάκ. 78, άρ. 85.

118. Φάκ. 78, άρ. 86.

119. Χφ. 59, υπό ήμερομηνίαν 19 Μαΐου, 1882.

120. Φάκ. 78, άρ. 26.

121. Φάκ. 78, άρ. 21.

122. Χφ. 59, υπό ήμερομηνίαν 8 Μαΐου, 1893.

Πιο πάνω, αναφορά έγινε στον μοναχό Παρθένιο Ἰσαρη, πού τὸ 1864 παρουσιάζεται ὡς ἡγούμενος τῆς Παναγίας τῶν Δέντρων (ἀρ. 50). Ἡ ζωὴ τοῦ μοναχοῦ αὐτοῦ, πού ὅπως εἶδαμε οὔτε νὰ ὑπογράψῃ ἦταν σὲ θέση, μαρτυρεῖται ὄχι καὶ τόσο ἀμεμπτη. Ὁ Παρθένιος ἦταν καὶ αὐτὸς Ἀνδριώτης καὶ ἐκάρη στὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου τὸ 1831, ἀλλὰ τὸ 1846 ἔφυγε χωρὶς ἄδεια καὶ φαίνεται, ὅτι οἱ συναδελφοὶ τοῦ δὲν τὸν ξαναεῖδαν. Ὁ Σαμουὴλ Ραμπαζῆς τὸν βρῆκε στὴν Ἀλώνη καὶ ἐνημέρωσε τοὺς προϊσταμένους του. Τὴν 3 Αὐγούστου, 1877, τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο ἔγραφε πρὸς τὴν Ἐπισκοπὴ Ἀνδρου, ὅτι ὁ Παρθένιος διαμένει στὴν Ἀλώνη, ζῶν ἀτάκτως, προσβάλλων οὕτω διὰ τῆς διαγωγῆς του τὸν ἑλληνικὸν ἱερὸν κληρὸν καὶ ὅπερ φέρει σῆμα, ζητώντας νὰ προσαχθῇ στὴ Μονή¹²³. Τὸν ἐπόμενο χρόνο τὸν πῆρε ὁ Σαμουὴλ στοὺς Παραδείσις¹²⁴, προφανῶς δὲν μποροῦσε νὰ ἐπιζῇ στὸ ἐρειπωμένο μοναστήρι του. Ἀλλὰ ὄχι γιὰ πολὺ, γιατί ὁ Παρθένιος ξαναγύρισε πάλι νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν τῷ μονυδρίῳ του¹²⁵.

Ὅταν ἔγινε ἡ ἀνασύστασις τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ὁ νέος ἡγούμενος Ἀμφιλόχιος Μαρμαρᾶς πῆγε στὴν Ἀλώνη τὸ 1902 καὶ φρόντισε νὰ ἐνοικιασθοῦν τὰ κτήματα¹²⁶. Στὸ τέλος τοῦ ἴδιου χρόνου ἡ Μονὴ ἀπέστειλε ὡς ἀντιπρόσωπό της τὸν μοναχὸ Ἰωαννίκιο Φλουράκη, πού ὅμως δὲν ἔμεινε ἐκεῖ παρὰ ἓνα μόνο μῆνα καὶ ἐπέστρεψε¹²⁷. Τὸ τελευταῖο σχετικὸ ἔγγραφο ἔχει ἡμερομηνία 21 Ὀκτωβρίου, 1904, καὶ εἶναι ἐπιστολὴ τοῦ Προικοκνήσου Σωφρονίου πρὸς τὴ Μονή. Γράφει ὅτι, παρὰ τίς προσπάθειές του, δὲν κατορθώθηκε νὰ ἀφήσουν τὰ καταπατηθέντα κτήματα οἱ Ἀλωνιάτες (δηλαδὴ οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ Ἀλώνη), οἱ Σκουπιώτες καὶ οἱ Πασαλιμανιώτες (οἱ κάτοικοι τοῦ Βουργάρου), τὸ νησί τὴν Ἱερὰ κατεῖχε κάποιος Παναγιώτης Σταύρου ἀπὸ τὸ χωριὸ Ἀλώνη¹²⁸.

Ὑστερα ἀπὸ ὅλα αὐτά, διερωτᾶται κανεὶς κατὰ πόσον ὑπῆρχαν ἀκαταπάτητα χωράφια στὴν Ἀλώνη. Κανένα σχετικὸ στοιχεῖο γιὰ τὰ ἐπόμενα χρόνια δὲν βρέθηκε στὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Πάντως ἡ κυριότητα τῆς Μονῆς στὰ δύο μετόχια διατηρήθηκε, ἔστω καὶ τυπικά, μέχρι τὸ 1922. Ἡ ἐνδημικὴ ἑλληνικὴ ἀκαταστασία συνετέλεσε ὥστε νὰ ξεχαστοῦν καὶ ἀπὸ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιο τὸ Βουργάρο καὶ τὸ Παρα-

123. *Αὐτόθι*, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3 Αὐγούστου, 1877.

124. Φάκ. 78, ἀρ. 78.

125. Φάκ. 78, ἀρ. 80.

126. Φάκ. 12, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 Ἰουλίου, 1902.

127. Χφ. 60, ὑπὸ ἡμερομηνίας 7 Ὀκτωβρίου, 1902, καὶ 13 Μαΐου, 1903.

128. *Αὐτόθι*, ὑπὸ ἡμερομηνίαν.

δείσι· ἡ ἀλληλογραφία ποὺ σώζεται πολὺ μικρὴ βοήθεια προσφέρει στὸν ἐρευνητὴ: προϋπολογισμοί, ἐγκρίσεις δαπανῶν, ὑποβολὲς καταστάσεων καὶ ὅλα τὰ ἐπακόλουθα τῆς νεοελληνικῆς γραφειοκρατίας, ποὺ παρουσιάζουν, σχεδὸν πάντα, καὶ εἰκόνα ψεύτικη καὶ ἀπατηλὴ. Ἀλλὰ ἡ ἔλλειψη στοιχείων μόνο στὴν ἱστορία εἶναι αἰσθητὴ. Τὰ τραγικὰ γεγονότα ποὺ ἀκολούθησαν συμπαρέσυραν καὶ τὴ μικρὴ Ἀλὼνη. Ἐτσι στὸ σημερινὸ Paşa Liman Adası δὲν ἀπόμεινε οὔτε Παραδείσι, οὔτε Βουργάρο, οὔτε χριστιανοὶ κάτοικοι νὰ διαπληκτίζωνται μὲ μετοχιάρηδες μοναχοὺς.

ΕΓΓΡΑΦΑ

Στὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου, στὴν Ἄνδρο, ἔχει διασωθῇ ἓνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο ποῦ ἀφορᾷ στὰ πράγματα τοῦ μετοχίου τοῦ Βουργάρου καὶ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς στὸ Παραδείσι, ἐφ' ὅσον τὰ θέματα ἐνδιέφεραν τὴν κυρίαρχη Μονή. Ἡ παρούσα ἐργασία στηρίζεται στὴ μελέτη τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ. Λίγα ἄλλα ἔγγραφα ποῦ σχετίζονται μὲ τὴν Ἀλώνη βρίσκονται σήμερα σὲ ἄλλο μοναστήρι τῆς Ἀνδρου, στὴν Ἀγία.

Ἀπὸ τὶς ἑκατοντάδες τῶν ἐγγράφων ἐκδίδονται ἐδῶ 70 ἐν ὅλῳ, τὰ κάπως ἀξιολογώτερα καὶ μὲ κάποια ἰδιαίτερη προτίμηση στὰ ἔγγραφα τοῦ 18ου αἰῶνα. Ὅταν δὲν ἀναφέρεται συλλογὴ, νοεῖται πάντοτε τὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου. Τὰ περισσότερα ἔγγραφα ἐκδίδονται διορθωμένα ὡς πρὸς τὴν ὀρθογραφία, ἀλλὰ συνήθως προσφέρεται καὶ κάποιο δεῖγμα τῆς γραφῆς. Ὅπου παρίσταται ἀνάγκη χρησιμοποιοῦνται τὰ καθιερωμένα σύμβολα γιὰ παραλείψεις, φθορὲς τοῦ κειμένου κτλ.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκδιδόμενων ἐγγράφων εἶναι ἴσως μεγάλος. Ἄς θυμηθοῦμε ὅμως ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τῆς Μονῆς στὴν Ἄνδρο, εἶναι πολὺ ἀμφίβολο κατὰ πόσον σώζεται ἄλλη συμπαγὴς ἀρχεὶακὴ συλλογὴ γιὰ τὴν Ἀλώνη, καὶ οἱ πληροφορίες γιὰ πρόσωπα, τοπωνύμια καὶ συνήθειες θὰ εἶναι πολὺτιμες ὅταν κάποτε ἐπιχειρηθῇ ἡ εὐρύτερη καὶ συστηματικὴ μελέτη γιὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν τοπογραφίαν τοῦ νησιοῦ.

Φάκ. 76, άρ. 1.

6 Αυγούστου, 1723.

Μονόφυλλο 0.205×0.155 μ. Δείγμα τής γραφής: † *τιν σιμερον εγκό ογιώργης φαμελιτις δίνω κ(αι) αφή/ερόνο. Μάρτυρες δέν ύπογράφουν. Στή σ. 2: το χορα<φι> στου πωλλα / απο γιόργι φαμελιτι.*

1723, Άγούστου 6.

Τήν σήμερον ἐγώ ὁ Γιώργης Φαμελίτης δίνω καί ἀφιερώνω στό μοναστήρι τής Ἀντρον στόν Ἅγιον Νικόλαον ἓνα κομμάτι χωράφι εὑρισκόμενον στοῦ Πελά σύμπλιο στοῦ Νικολοῦ Σορόπουλου¹ καί ἀπό πάνω ὁ Σούφ κελεπήσ. Καί δίνω το ἀπό τήν σήμερον νά τὸ ἔχη ὡς μούλκι ἐδικόν του, πουλήσει, χαρίσει καί τὰ ἐξῆς. Καί διὰ τὸ ἀληθές ἐγινεν τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν καί γράφουν καί ἀξιόπιστοι μάρτυρες.

1. σορό πωλω.

Φάκ. 76, άρ. 2.

1763-69

Κατάστιχο σελίδων 16, 0.16×0.11 μ., χωρίς ἐξώφυλλο, πού περιλαμβάνει σέ ἐκτενῇ περιλήψη 13 ἔγγραφα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα 2 μόνο σώθηκαν στὰ πρωτότυπα (άρ. 4 καί 6). Δείγμα τής γραφής: *ιδούτοκαταστηχον τουμετοχίου/ οπου ἀφερερόνουν ἀμπέλια. Οἱ ύπογραφές βέβαια δέν εἶναι ιδιόχειρες.*

1763, Αυγούστου α'.

Ἰδού τὸ κατάστιχον τοῦ μετοχίου ὅπου ἀφιερώνουν ἀμπέλια, χωράφια, εὑρισκόμενον τὸ μετόχιον εἰς τὸ Βουλγάρο καί εἶναι ἀπὸ τήν Ἄνδρο ἀπὸ τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ὀνομαζόμενον τὰς Ὠρας. Καί τὰ γράφομεν διὰ φανέρωσιν πάντων τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν ὅπου τὰ δίνουν εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον.

(A)

[σ. 3] 1764, Αυγούστου 5.

Ἀφιερώνω ἐγώ ὁ Νικολάκης τοῦ Παναγιώτη ἀπὸ τὸ Βόρι ὁ υἱός, ὅτι ἀφιερώνω ἓνα χωράφιον εὑρισκόμενον στοῦ Βουλγάρου τὸ μέρος (συνοριτῆς ὁ χατζῆ Μειμὲτ ἀγᾶς καί ὁ Ἀναστάσης καί ὁ Ἀναγνώστης καί δρόμος καί ὁ Ἀναστάσης(;) Τζίπουρας) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀπὸ τήν

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Ἄνδρο, εὕρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ εἰς τὸ Βουλγάρο διὰ νὰ μνημονεύουνται Παναγιώτης καὶ Εὐαγγελία. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἐγράφη τὸ παρὸν.

ἐγὼ ὁ Νικολάκης ὑπόσχομαι.

Λογοθέτης μάρτυς.

Ἀναγνώστης Φονιάς μάρτυς.

Συνόδης μπακάλης μάρτυς.

Σταμάτης Μπεϊγλῆς καὶ ἀδελφὸς μάρτυς.

(B)

[σ. 5] 1768, Φεβρουαρίου 8.

Ἀφιερῶνω ἐγὼ ὁ Βερζιανὸς Νικολάκη ἓνα χωράφι εὕρισκόμενον εἰς τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ τὸν δρόμον (συνορίζεται ὁ Βλαστάρης καὶ ὁ Κωνσταντῖνος τοῦ Βασιλάκη καὶ ὁ Κανέλος τοῦ Μήτρου) εἰς τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο εὕρισκόμενον εἰς τὸ Πασαλιμάνι διὰ νὰ μνημονεύουνται Νικολάκης καὶ Βερζιανός. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν.

ἐγὼ ὁ Βερζιανὸς ὑπόσχομαι.

Βγενόπουλος τοῦ Μοσχάκη μάρτυς.

Ἀναγνώστης τοῦ Γιακουμῆ μάρτυς.

Δόξης τοῦ χαντζῆ μάρτυς.

Χουρμούζης τοῦ Νικολάκη μάρτυς.

(Γ)

[σ. 7] 1767, Ὀκτωβρίου 20.

Ἀφιερῶνω ἐγὼ ὁ Μόρφης τοῦ Βασίλη ἓνα χωράφιον εὕρισκόμενον στὸ Καλάμι (συνορίζεται ἀπὸ κάτω ὁ Εὐαγγελινὸς καὶ ὁ Ἀναστάσης καὶ ἀπὸ πάνω δρόμος) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τὸ μετόχιον αὐτοῦ εἰς τὸ Πασαλιμάνι διὰ νὰ μνημονεύουνται ὁ πατέρας μου Βασίλης καὶ Μερτζανιώ. Καὶ διὰ ἔνδειξιν ἐγράφη.

ἐγὼ ὁ Μόρφης ὑπόσχομαι.

Δημητράκης τοῦ Λεμονῆ μάρτυς.

Μεργουζῆς μάρτυς.

Δόξης χατζῆ Παναγιώτη μάρτυς.

Ἀναγνώστης Γιακουμῆ μάρτυς.

Ἀλεξανδρῆς Δρακάκη μάρτυς.

(Δ)

[σ. 8] 1767, Ἀπριλίου 20.

Τὴν σήμερον ἀφιερῶνω ἐγὼ ἡ Γαϊτανιώ τοῦ Εὐαγγελينوῦ ἡ γυνὴ τὸ ἀμπέλιον ὅπου ἔχω εἰς τὸ Καλάμι ὁμοῦ καὶ τὸ χωράφι εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου

Νικολάου, εύρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ εἰς τὸ Βουλγάρο διὰ τὰ μνημονεύονται Εὐαγγελινὸς καὶ ἡ κόρη μου Ἀναστασία. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἐγράφη τὸ παρὸν μετ' ἀξιοπίστους μάρτυρας.

ἐγὼ ἡ Γαϊτανιώ ὑπόσχομαι.

Βγενόπουλος τοῦ Μοσχολιοῦ μάρτυς.

Δημητρακούλης μάρτυς.

Σοφιανὸς <ς> βουτζᾶς μάρτυς.

Δόξης τοῦ χατζῆ μάρτυς.

Καραγιάννης μάρτυς.

(Ε)

[σ. 9] 1769, Μαῖου 3.

Ἀφιερῶν ἐγὼ ὁ Δόξης διὰ ψυχικὴν μου σωτηρίαν ἓνα ἀμπέλιον εύρισκόμενον ἐδῶ εἰς τὸ χωρίον (συνορίτης ὁ Καραγιάννης καὶ ὁ Νικολάκης Κούτης(;)) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἀνδρο, εύρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρόν.

ἐγὼ ὁ Δόξης τοῦ χαντζῆ ὑπόσχομαι.

Μεργουζῆς μάρτυς.

Νικόλας μάρτυς.

Καραγιάννης μάρτυς.

Ἀλεξανδρῆ <ς> Δρακάκη μάρτυς.

(ΣΤ)

[σ. 10] 1768, Ἀπριλίου 7.

Ἀφιερῶν ἐγὼ ἡ Ζαφειρώ ἓνα ἀμπέλιον εύρισκόμενον εἰς τὴν Ἀπιδιὰ ὅπου τὸ ἀγόρασα ἀπὸ τὸν Καρατζᾶ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἀνδρο, εύρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ, διὰ τὰ μνημονεύομαι ἐγὼ ἡ Ζαφειρώ. Καὶ διὰ ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγράφη τὸ παρόν.

ἐγὼ ἡ Ζαφειρώ ὑπόσχομαι.

Δημητράκης Λεμονῆ μάρτυς.

Δόξης χατζῆ μάρτυς.

Βγενόπουλος Μοσχολιοῦ μάρτυς.

Ἀναγνώστης Γιακουμῆ μάρτυς.

Καραγιάννης μάρτυς.

(Ζ)

[σ. 11] 1767, Νοεβρίου 3.

Ἀφιερῶν ἐγὼ ἡ Χριστουδουλιὰ Βορινῆ ἓνα ἀμπέλι καὶ χωράφι εύρισκόμενον στὸ Καλάμι διὰ τὰ μνημονεύεται ἡ κόρη μου Ἑλένη καὶ Χριστοδουλιὰ εἰς τὸ

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο ὅπου εἶναι τὸ μετόχιον στὸ Βουλγάρο. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἐδόθη τὸ παρὸν μὲ ἀξιοπίστους μάρτυρας.

ἐγὼ ἡ Χριστοδουλιὰ ὑπόσχομαι.

Κωνσταντῖνος Βασιλάκη μάρτυς.

Μεργουζῆς μάρτυς.

Συνόδης Κελαδηνοῦ μάρτυς.

Συνόδης μπακάλης μάρτυς.

[σ. 14] 1764, Ὀκτωβρίου 4. Ἰδοὺ γράφω καὶ ἀπὸ τὸ Βόρι τὰ ὅσα ἀφιέρωσαν.

(Η)

Ἰδοὺ ὅπου ἀφιερώνω ἐγὼ ἡ γυνὴ τοῦ Βαρσαμῆ ἡ Μνοστή ἓνα χωράφιον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, εὕρισκόμενον τὸ μετόχιον εἰς τὸ Βουλγάρο καὶ εἶναι εἰς τὴν Κούνια (συνοριτὴς ὁ Συνόδης καὶ ὁ Συριάνος) διὰ νὰ μνημονεύονται Βασιλιοπούλα καὶ Μαυρουδὴ. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν εἰς ἀσφάλειαν.

(Θ)

Ἀφιερώνω ἐγὼ ὁ Διαλεμένος τοῦ Σγούρου ἓνα χωράφιον εὕρισκόμενον στὴν Σκηποκάλα (συνοριτὰ ὁ Γεωργάκης καὶ Ἀντώνης καὶ Ἀθανάσης) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου, [σ. 15] εὕρισκόμενον τὸ μετόχιον εἰς τὸ Βουλγάρο, διὰ νὰ μνημονεύονται Σγοῦρος καὶ Διαλεμένος. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν.

(Ι)

Τὴν σήμερον ἀφιερώνω ἐγὼ ἡ Θεόκλητη ἓνα χωράφιον εὕρισκόμενον στὸ Δέντρο (συνοριτὰ Θεοδωράκης καὶ Γιαννάκης) εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, εὕρισκόμενον τὸ μετόχιον ἐδῶ εἰς τὸ Πασαλιμάνι, διὰ νὰ μνημονεύονται Ροδοσταλένια καὶ Θεόκλητη. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἐγράφη εἰς ἐνδειξιν.

(ΙΑ)

[σ. 16] Ἐγὼ ὁ Κανέλης Βορινὸς τοῦ Γκόλφη υἱὸς ἀφιερώνω ἓνα χωράφιον, εὕρισκόμενον στὶς Παλαιοὺς Μύλους στὸν δρόμο, στὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρο, εὕρισκόμενον τὸ μετόχιον εἰς τὸ Βουλγάρο, διὰ νὰ μνημονεύονται Γκόλφη καὶ Ξανθὴ· συνοριτὰ ὁ ἀδελφός μου Πέτρος καὶ Πα-
ναγιώτης. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν.

Φάκ. 76, άρ. 3.

17 Ιανουαρίου, 1767.

Μονόφυλλο 0.15×0.14 μ., με φθορές· τὸ κάτω μέρος ἀποκομμένο.

[...] μάρτυς.

Τὴν σήμερον ἐγὼ ὁ Γριπιώτης ρεῖξης ἀπὸ τὴν Ἀλώνη ἀφιερώνω ἓνα χωράφι εὐρισκόμενο εἰς τὸ Φουρνάκι (συνορίτης Καραγιάννης ἀπὸ τὸ Βουργάρο καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην μερὰ ρεῖμα), κοντὰ εἰς τοῦ μακαρίτη ἀρχιμανδρίτου πατᾶ Γεδεών, εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀπὸ τὴν Ἄνδρου, εὐρισκόμενον τὸ μετόχιον αὐτοῦ εἰς τὸ Πασαλιμάνι, διὰ τὰ μνημονεύονται ὁ Γριπιώτης καὶ ἡ Μνοστή καὶ ὁ Πλούμης καὶ ἡ Σουλτάνα. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας ἐγράφη τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς τοῦ αὐτοῦ προεστοῦ εὐρισκόμενον εἰς τὸ μετόχιον Νείλου ἱερομονάχου Παλαιολόγου τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου κατέμπροσθεν τῶν κάτωθεν ὑπογεγραμμένων μαρτύρων.

1768, Ἰανουαρίου 17.

Ἐγὼ ὁ Γριπιώτης τὸ ἀφιερώνω ἐξ ἰδίας μου προαιρέσεως.

Φάκ. 76, άρ. 4.

4 Μαΐου, 1768.

Δίφυλλο 0.23×0.17 μ. Δείγμα: διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δῆλον γίνετε ὅτι ἀφηγε|ρόνω. Οἱ ὑπογραφές δὲν εἶναι ιδιόχειρες. Περίληψη τοῦ κειμένου στὸ κατὰστιχο [Κ] τοῦ 1763, σ. 6.

1768, Μαΐου 4.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δῆλον γίνεται, ὅτι ἀφιερώνω ἐγὼ ὁ Χρομούζης¹ τοῦ Νικολάκη υἱὸς ἐν ἀμπέλιον εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου εἰς νῆσον Ἀνδρου. Τὸ ἀμπέλιον εἶναι εἰς τοῦ μοναστηριοῦ τὸ μέρος²· συνορίτης εἶναι τὸ ἓνα μέρος εἶναι ὁ Δημητράκης τοῦ Λεμονῆ, τὸ ἄλλο μέρος εἶναι ὁ Συνόδης τοῦ Μήτρου. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας ἔδωσα τὸ παρὸν μου γράμμα κατέμπροσθεν τῶν ἀξιοπίστων μαρτύρων.

, αὐξή', Μαΐου δ'.

1. Χουρμούζης Κ//2. εὐρισκόμενον τὸ μετόχιον αὐτοῦ εἰς τὸ Βουλγάρο πέφτει εἰς τὸν δρόμον τοῦ μοναστηρίου στὴν Καρυδιά Κ.

Δίδω καὶ ἓνα χωράφιον εἰς τὴν Ποταμιά· συνορίτης ὁ Λογοθέτης τοῦ Ζερ-
πουλῆ καὶ ὁ Δόξης τοῦ Νικολάκη ἀπὸ τὴν Ἀλώνη.

Δημητράκης τοῦ Λεμονῆ μάρτυς.

Μητροφάνης ἱ<ε>ρομόναχος μάρτυς.

γέρο Κουζούνης μάρτυς.

Νικόλας τοῦ Γιαννάκη μάρτυς.

Μεργουζῆς μάρτυς.

Γεώργιος τοῦ Ντάνη μάρτυς.

Στράτης τοῦ Παναγιώτη μάρτυς.

Γεωργάκης τοῦ Μιχάλη μάρτυς.

Ἀλεξανδρῆς τοῦ Δρακάκη μάρτυς.

5

Φάκ. 76, ἀρ. 5.

30 Δεκεμβρίου, 1768.

Δίφυλλο 0.16 × 0.11 μ. Οἱ ὑπογραφεὶς δὲν εἶναι ἰδιόχειρες.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δῆλον γίνεται, ὅτι ἐγὼ ὁ Καραγιάννης υἱὸς τοῦ
ποτὲ μακαρίτη Κωνσταντῆ ρεῖζῃ ἀφιέρωσα τὸ χωράφι ὅπου εἶναι εἰς τὸ Λαγγά-
δι¹· συνορίτης² ἀπὸ τὸ κάτω μέρος ὁ πατέρας, ἀπὸ τὸ ἄλλον ὁ Λεμονόγλους
Δημητράκη ρεῖζῃ. Τὸ ὅποῖον καὶ ἔχει καὶ μία μυγδαλιὰν εἰς τὸ μέσα, ὁ καρπὸς
νὰ εἶναι ὁ μισὸς δικὸς μου καὶ ὁ μισὸς τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Νικολάου
εἰς τὴν Ἀνδρο, ὁμοίως καὶ τὸ χωράφι, εἰς τὸ ὅποῖον ἦτον προεστὸς τοῦ αὐτοῦ
μοναστηρίου Νεῖλος ἱερομόναχος. / Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγράφη τὸ παρὸν ἐνώ-
πιον ἀξιοπίστων μαρτύρων καὶ ἐδόθη ταῖς χερσὶν <τοῦ> αὐτοῦ Νεῖλου ἱερο-
μονάχου καὶ προεστοῦ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου <τοῦ> Ἀγίου Νικολάου.

Ἔτος .αψζη', Δεκεμβρίου λ'.

παπᾶ Γιώργης σακελλάριος μάρτυς.

Στρατήγος Κουταληνὸς Μαυρίκη μάρτυς.

Ἀναστάσης τοῦ Ἰωάννη μάρτυς.

Κανέλης Αὐλωνιάτης μάρτυς.

1. λανγάδη /// 2. ἐνὸριτη.

Φάκ. 76, ἀρ. 6.

30 Δεκεμβρίου, 1768.

Δίφυλλο 0.16×0.11 μ. Ἡ γραφή ὅπως καὶ τοῦ ἀρ. 5. Δείγμα: δια τοῦ παρόντος γραμμάτος δειλονεστίν | οτι ἐγὼ ὁ μαστρογιάνης. Οἱ ὑπογραφές δὲν εἶναι ἰδιόγραφες· μετὰ τῇ λέξει ὑπόσχομαι γράφτηκαν ἀπὸ τὸν γραφέα τοῦ καταστήχου. Περίληψη καὶ στὸ Κατάστιχο [Κ], σ. 4.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δηλον ἐστίν, ὅτι ἐγὼ ὁ μάστορ Γιάννης τοῦ Νίκου ὁ πατέρας ἀφιερώνω τὸ ἀμπέλι ὁποῦ γεῖναι εἰς τὴν Μυγδαλιάν¹ (συνορίτης ὁ Βαγγελινός² καὶ ἀπὸ ἓν μέρος ὁ Δόξης καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλον μέρος <ὁ> δρόμος), τὸ ὅποῖον τὸ ἐδώσα τοῦ μοναστηρίου Ἀγίου Νικολάου τῆς Ἀνδρός διὰ ψυχικὴν σωτηρίαν τοῦ υἱοῦ μου, προεστὸς ὁ παπᾶ κύρ Νεῖλος τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἐγρά<φη> τὸ παρὸν ἐμπροσθεν τῶν ὑποκάτωθεν γεγραμμένων μαρτύρων.

αψζή', Δεκεμβρίου λ'.

παπᾶ Γεώργης μάρτυς.

Στρατηγάκης Μαυρίκ<η> μάρτυς.

παπ' Ἀναστάσης Ἰωάννη μάρτυς.

καὶ Ἀγιανὸς μάρτυς.

ἐγὼ Ἰωάννης τοῦ ποτὲ μακαρίτη Νίκου ὁ πατέρας ὑπόσχομαι.

Δημητράκης τοῦ Λεμονῆ μάρτυς.

γέρο Κουζούνης μάρτυς.

Μεργουζῆς μάρτυς.

Νικόλας τοῦ Παναγιώτη μάρτυς.

Γεώργος τοῦ Ντατίνη μάρτυς.

Στρατῆς τοῦ Παναγιώτη μάρτυς.

Γεωργάκης τοῦ Μιχάλη μάρτυς.

Ἀλεξανδρῆς τοῦ Δρακάκη μάρτυς.

1. αμηγδαλήαν Κ///2. έβαγγελινός Κ.

Ἄνδρος. Μονὴ Ἀγίας

1 Μαΐου, 1770.

Φάκ. 1, χφ. 5/136, ἀρ. 1.

Δίφυλλο 0.31 × 0.22 μ. σὲ χονδρὸ χαρτί. Ἡ γραφὴ δὲν εἶναι τοῦ Παΐσιου. Ἀριστερὰ ἀπὸ τὴν ὑπογραφή του τὸ ἀποτύπωμα τῆς σφραγίδας του διαμ. 0.02 μ., ὅπου μόλις διαβάζονται: ΠΑΗΣΗΟΣ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΣ καὶ ΠΑΡΑΔΗΣΗ. Τὰ λίγα σφάλματα διατηρήθηκαν κατὰ τὴν ἐκδοσιν.

† ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐπιβεβαίω.

† διὰ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφου καὶ ἐμμετρίου γράμματος γίνεται δῆλον, ὡς ὁ ἱερομόναχος Παΐσιος Χωρινός, ἡγούμενος τοῦ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Προικοννήσου, ἐν τῷ λεγομένῳ Παραδυσίῳ κειμένου ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευῆς παραγενόμενος εἰς τὴν πατριαρχικὴν αὐλὴν ἀνήγγειλε καὶ ὡμολόγησεν ἰδίῳ αὐτοῦ στόματι, ὅτι ἔλαβεν ἤδη δανειακῶς διὰ χρεῖαν καὶ ἀνάγκην τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου παρὰ τῆς εὐγενεστάτης ἀρχοντίσεως κοκόνας Ταρσίτζας συζύγου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχοντος βεκίλη τῆς μεγάλης δραγωμανίας κυρίου Νικολάου Καρατζᾶ γρόσια τὸν ἀριθμὸν ὀκτακόσια ἐξήκοντα ἐν οἷς ἐστὶ καὶ ὁ συμπεφωνημένος αὐτῶν τόκος, καὶ ἐπομένως ὑπέσχετο πληρῶσαι ταῦτα πρὸς τὴν αὐτῆς εὐγένειαν εὐχαρίστως καὶ ἀναντιρρήτως ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς διορίαν χρόνου ἐνός. παρελθούσης δὲ τῆς διορίας ταύτης, ἐὰν μὴ δυνηθῇ πληρῶσαι ταῦτα προσυπέσχετο ἀπολογεῖσθαι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὸν συμπεφωνημένον αὐτῶν τόκον, τὰ δέκα πρὸς ἑνδεκάμισι δηλονότι τὸν χρόνον, μέχρι τῆς τελείας αὐτῶν ἀποπληρώσεως. οὕτως ἀνήγγειλε καὶ ὡμολόγησεν ὁ ῥηθεὶς ἱερομόναχος Παΐσιος ἡγούμενος τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου. Ὅθεν δὲ εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδείξιν καὶ ἀσφάλειαν, ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς γράμμα ἐπὶ βεβαιώσει τοῦ παναγιωτάτου, καὶ σεβασμωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότη τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου κυρίου Θεοδοσίου, καὶ μαρτυρία τιμωτάτων, καὶ λογιωτάτων κληρικῶν τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, κατασφαισθὲν καὶ τῇ ἰδιοχείρῳ αὐτοῦ ὑπογραφῇ καὶ σφραγίδι, καὶ ἐδόθη τῇ αὐτῆς εὐγενείᾳ.

, αψο' μαΐου α'.

[Τ.Σ.] † Παΐσιος ἡγούμενος τῆς ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευῆς ὑπόσχομε.

† ὁ μέγας ἐρμηνεὺς Γεώργιος μάρτυς.

† ὁ δομέστικος [...]

† ὁ ἐκδικος Γεώργιος μάρτυς.

† ὁ [...]

† ὁ ἐκδικος Φώτιος μάρτυς.

† ὁ πρωτοψάλτης Δανιήλ.

Φάκ. 76, αρ. 7.

11 Αύγουςτου, 1773.

Δίφυλλο 0.20×0.145 μ. Δείγμα τῆς γραφῆς: *μετο παρον μου φανε-
ρονο εγο οκατοθεν γεγραμε/νος.*

Με τὸ παρόν μου φανερώνω ἐγὼ ὁ κάτωθεν γεγραμμένος, ὅτι πῶς ἔχοντας νὰ λαβαίνω ἀπὸ τὸν ἀδελφόν μου χατζῆ Μανόλην γρόσια ἑφτακόσια καὶ ἀνημπορεύοντας ἐπρογνόρισε τὸν θάνατόν του καὶ ἔκραξε τὸν πατᾶ Λεόντιον καὶ τὸν ἔκαμεν ἐπίτροπόν του καὶ τοῦ ἐγχείρισε τὰ ὅσα τοῦ εὐρίσκουνταν πρᾶγμα καὶ ἄσπρα καὶ κάμνοντας τὰ ἑξοδὰ του ἔμειναν ἄσπρα καὶ μοῦ τὰ ἐγχείρισεν γρόσια τρακόσια πέντε καὶ μισό. Ἔτι μοῦ ἔδωσε καὶ τὸ πρᾶγμα ὅσο ἂν ἔμεινεν καὶ τὸ ἔλαβα. Καὶ εἶναι ἀνενόχλητος ὁ ἄνωθεν πατᾶ Λεόντιος εἰς κάθε καιρόν. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον ἰδοῦ ποῦ ἀπογράφομαι.

Σταυριανὸς ποτὲ χατζῆ Δανιήλ βεβαιώνω.

1773, Ἀγούστου 11.

Φάκ. 76, αρ. 8.

2 Ἀπριλίου, 1779.

Δίφυλλο 0.305×0.215 μ. Ἐπάνω ἡ μονοκονδυλιά τοῦ Προικοννήσου. Δείγμα τῆς γραφῆς: *Παρασταθέντες ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν ταπηνότητος κ(αι) τὼν σηνεδρι/αζόντων. Οἱ τελευταῖες ἑπτὰ ὑπογραφές δὲν εἶναι ἰδιόχειρες. Στῇ σ. 4 γραφὴ ΙΗ' αἰ.: ἀφιέρομα τὼν/ ἀμπέλων εἰς πα/σαλυμά-
νει Παραδι/ση.*

† ὁ Προικοννήσου Ἀνανίας ἐπιβεβαίωϊ.

Παρασταθέντες ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος καὶ τὼν συνεδριαζόντων τιμίων γερόντων τῆς χώρας Ἀλώνης ὁ Πασχάλης υἱὸς τοῦ ποτὲ Ματζόλια μετὰ τὶς ἀδελφές αὐτοῦ ὅτε Σοφίτζας καὶ Σοφίας καὶ Σουρμεγιῶς, κινουσα ἀγωγὴν ἀπὸ τοῦ ἀπογάμβρου αὐτῶν Τριανταφύλλου καὶ ζητοῦσα τὰ πράγματα τῆς μακαριτίδος ἀδελφῆς Μνοστούλας, τρία ἀμπέλια καὶ ἓν χωράφιον. Ὅστις δὲ καὶ ἀνεφανίσθη ἡ διαθήκη αὐτῆς ὅπου ἔκαμε πρὶν τοῦ θανάτου τῆς ἡ μακαρίτισσα Μνοστούλα οἰκεία θελήσει καὶ μαρτυρημένη ἀπὸ τοὺς ἐνταῦθα γέροντας, ὅπου τὰ ἀφιέρωσεν τοῦ πατᾶ κύρ Νείλου εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου εὐρισκόμενον στὴν νῆσο Ἄνδρο, ὅστις δὲ βλέποντας καὶ οἱ κληρονόμοι ὅτε Πασχάλης καὶ οἱ ἀδελφές αὐτοῦ Σοφίτζα καὶ Σοφία καὶ Σουρμεγιῶ

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

τὴν ἐγγραφὸν τῆς διαθήκη καὶ ὁ ποτὲ ἀνὴρ αὐτῆς Τριαντάφυλλος τὰ ἀφιέρωσαν καὶ αὐτοὶ μὲ οἰκεία θελήσει καὶ βουλῇ διὰ νὰ ἔχη τὸ μνημόσυνόν τῆς αἰωνίως, νὰ κάμῃ δὲ καὶ τὰ μνημόσυνά τῆς ὅλα ὁ παπᾶ κὺρ Νεῖλος, ὁμοίως νὰ δώσῃ καὶ τὴν παρρησία τοῦ ἀρχιερέως. Διὰ τοῦτο ἔγιναν τὰ ἀνωτέρω τρία ἀμπέλια κτήματα καὶ μούλκια τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου· τὸ ἓνα εὕρισκόμενον εἰς τὸ Λιβᾶδι κλήματα τριακόσια, συνορίτες ὁ Ἀναγνώστης Τζαννῆ καὶ ὁ Μιχελῆς τοῦ Κατζίκα καὶ ἡ Γαϊτανιώ καὶ ἀπὸ κάτω ὁ δρόμος, καὶ τὸ ἄλλο ἀμπέλι εἶναι στὸν ἀπάνω δρόμο κλήματα χιλιάδες δύο καὶ μισή, συνορίτες Μαλάμα τοῦ Στεφάνου καὶ ὁ Καλλονᾶς Διαλεμένου καὶ ὁ Ζερπούλης καὶ Θανάσης τοῦ Γαρουφάλου, καὶ τὸ ἄλλο ἀμπέλι εἶναι στοῦ Μανάρα τὴν Ρωδιά, συνορίτες ὁ Ἀντώνης Ρέτζου καὶ ὁ Ἀγγελῆς τοῦ Γιαννακάκη καὶ ἡ Σουρμεγιὼ τοῦ Ματζόλια, ὁμοίως καὶ τὸ χωράφιον εὕρισκόμενον [κενὸν]. Καὶ δὲν ἔχουν πλέον τοῦ λοιποῦ μετοχὴν, ἀλλὰ νὰ εἶναι τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξίν καὶ ἀσφάλειαν ἐγράφη τὸ παρὸν γράμμα ἐπὶ ἡμετέρα βεβαιώσει καὶ ἐπιμαρτυρία τῶν παραυρεθέντων τιμίων γερόντων τῆς χώρας Ἀλώνης καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ εὕρισκόμενου προεστοῦ τοῦ ἐνταῦθα μοναστηρίου παπᾶ κὺρ Νεῖλου.

1779, Ἀπριλίου 2.

ἐγὼ ὁ Πασχάλης υἱὸς τοῦ Ματζόλια μὲ τῖς ἀδελφές μου τὴν Σοφιά καὶ Σουρμεγιὼ ὑποσχόμεθα τὰ ἄνωθεν γεγραμμέ<να>.

ἐγὼ ὁ Παυλῆς μὲ τὴν γυναῖκα μου τὴν Σοφίτζα ὑποσχόμεθα τὰ ἄνωθεν.

πρωτοσύγκελλος καὶ ἡγούμενος τοῦ Ἀγίου Γεωργίου μάρτυς.

προηγούμενος Ἰβηρίτης Νι<κη>φόρος μάρτυς.

Διαμα<ν>τάκης μάρτυς.

Πέτρος Ἀξιότογλους μάρτυς.

Νικόλας μάρτυς.

Σταθόρης μάρτυς.

Βασίλης Ρέτζου μάρτυς.

Ἀλέξης μάρτυς.

Ἀντώνης Ρέτζου μάρτυς.

Θεολόγος Νικόλα μάρτυς.

Φάκ. 76, άρ. 49.

14 Μαΐου, 1790.

Δίφυλλο 0.34 × 0.24 μ. Είναι επίσηςμο αντίγραφο, προφανώς από τόν Κώδικα τής Μητροπόλεως Προικοννήσου, επικυρωμένο από τόν Προικοννήσου 'Ανανία, πού προοριζόταν για τó άρχείο τής μονής του 'Αγίου Νικολάου. 'Ιδιόχειρη φαίνεται μόνο ή ύπογραφή του Νείλου, πού έγραψε καί τίς ύπογραφές τής 'Αλώνης. Κατά τήν έκδοση διατηρήθηκε ή όρθογραφία του πρωτοτύπου.

Δύο ακόμη παλαιά αντίγραφα τής πράξεως διασώθηκαν στη Μονή (φάκ. 76, άρ. 50-51) πού βρίσκεται ακόμη καταχωρισμένη στον Παλαιό Κώδικα (χφ. 64), σ. 369-70. Τó κείμενο έχει έκδοθί από τόν Μ. 'Ι. Γεδεών, *Προικόννησος* (Κωνσταντινούπολη, 1895), σ. 175-78 (άπό τόν Κώδικα τής Μητροπόλεως Προικοννήσου), καί από τόν Δ.Π. Πασχάλη, «Τό εις Πασα-Λιμάνι τής Προποντιδός μετόχιον 'Παραδείσιον' τής έν 'Ανδρω μονής του 'Αγίου Νικολάου», *Ανδριακά Χρονικά*, 13(1962), σ. 89-90 (προφανώς από τόν Παλαιό Κώδικα). Καί στίς δύο εκδόσεις υπάρχουν σφάλματα καί παράλειψη τών ύπογραφών όλων τών τζορμπατζήδων.

† ό Προικοννήσου 'Ανανίας επί βεβαιοί

† *Η ταπεινότης ήμωv κατά τήν άνωθεν αποστολικήν καί εκκλησιαστικήν διαταγήν κληροσασμένη τήν λαχούσαν αυτήν έπαρχίαν ταύτην, του άρχιερατεύειν έν αυτή, καί πρόνοιαν ποιήσθαι, πασών τών εκκλησιών τών διατελούντων έν τη άρχιεπισκοπή ταύτη, έπομένως δέ καί όσα σεπτά μοναστήρια εύρίσκονται καταυτήν. 'Επειδή λοιπόν καί κατά τήν νήσον του Πασαλιμανίου, πλησίον του χωρίου 'Αλώνης διατελεί ιερόν καί σεβάσιμον μοναστήριον, έπονόματι τής όσιομάρτυρος καί άθλιφόρου του Χριστου Παρασκευής, καί Παραδείση λεγόμενον, όπερ καί άπροστάτευτον δι' ίκανών χρόνων δι' ύστερήσεως ήγουμένου, εις παντελή έρήμωσιν έλθειν έκινδύνευε, καί εις χρέος δυσβάστακτον έφθασεν, καί ύπερ τής δυνάμεώς του επιφορτήθη εις γρόσια χίλια έκατόν όγδοήκοντα όκτώ τόν αριθμόν, όθεν καί πολλήν τήν φροντίδα ποιήσας <α> ή ταπεινότης ήμωv ώστε εύρειν άξιον τινά άνδρα του προστατεύειν έν αυτώ διηκείν τε καί κυβερνά ώς δεί άπαντα τά έν αυτώ. εύρεθεις λοιπόν ό πανοσιότατος προηγούμενος κύρ Νείλος, ό από τήν σεβασμίαν καί σταυροπυγιακήν μονήν του έν αγίοις πατρός ήμωv Νικολάου, του έν τη νήσω 'Ανδρο, άνδρας τίμιος σεβάσιμος*

καὶ ἄξιος τοῦ δηκεῖν αὐτῷ, καὶ θέλοντας νὰ ἀναδεχθῇ τὴν τούτου ἐπίσκεψιν καὶ προστασίαν, ὁμοῦ καὶ ὅλον τὸ χρέος αὐτοῦ, θέλοντας ὁμως νὰ προσυλλοθῇ αὐτὸ τὸ μονιδριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, τὸ καὶ Παραδείσι λεγόμενον εἰς τὸ αὐτοῦ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ εὐρέθη εὐλογον παρὰ πάντων τῶν χριστιανῶν τῆς νήσου ταύτης, καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος ὅπως προσυλλοθῇ εἰς αὐτό, καὶ οἱ ἐκεῖσε πατέρες νὰ ἔχουν τὴν τούτου ἐπίσκεψιν, καὶ νὰ διορίζουν ἄνθρωπον ἐκ τῆς Μονῆς ταύτης τίμιον καὶ σεμνόν, νὰ προστατεύῃ αὐτοῦ, ὅπου νὰ μὴν ἐρημώσῃ ἀπὸ ὑστερήσεως ἀνθρώπων. Γίνεται ὁμως αὕτη ἡ προσύλλοσις μὲ τοιαύτην συμφωνίαν, νὰ ἀναδεχθῶν αὐτὸ μὲ ἅπασαν τὴν περιουσίαν τῶν αὐτοῦ πραγμάτων, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων κατὰ τὴν καταγραφὴν ὅπου τοὺς ἐδόθη, καὶ τὸ χρέος ὅλον: 1188: ἤτοι χίλια ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ὀκτώ, ὑποσχόμενοι πληρῶσαι αὐτὸ μὲ τὸ διάφορόν τους, καὶ νὰ μνημονεύετε τὸ ὄνομα τοῦ κατὰ καιρὸν ἀρχιερατεύοντος ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ ὡς καὶ πρότερον, καὶ ὁ διορισθὲν κατὰ καιρὸν ἡγούμενος ἐν αὐτῷ νὰ δίδει τὸ κατ' ἔτος εἰκοσιπέντε γρόσ: εἰς τὸν ἀρχιερέα αἰτήσιον, ὡς κύριον καὶ κανονικὸν εἰσόδημα τῆς ἐπαρχίας ταύτης, καὶ ἐν φλωρὶ φιλοτιμίᾳ τὴν κάθε Λαμπράν, καὶ νὰ μὴν ἔχῃ νὰ ζητεῖ ὁ ἀρχιερεὺς ἄλλο τί βιαστικῶς παρὰ τοῦ ἐν αὐτῷ εὕρισκομένου ἡγούμενου. Καὶ ἐὰν ὁ διορισθὲν ἡγούμενος ἐν αὐτῷ, δὲν ἤθελεν ἀπερνᾶ σεμνῶς καὶ τιμῶς ἐν αὐτῷ, ὡς τὸ αὐτοῦ ἐπάγκελμα ἀπατει, ἢ δὲν ἤθελεν οἰκονομῇ καὶ κυβερνᾶ τὰ τοῦ μοναστηρίου καλῶς, νὰ γράφῃ ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ αὐτοῦ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου δηλαδή, καὶ ἀνταυτοῦ χωρὶς τινὸς προφάσεως καὶ ἀναβολῆς καιροῦ, νὰ διορίζουν ἄλλον σεμνοῦ βίου καὶ καλὸν οἰκονόμον. Καὶ ἐὰν κατὰ καιρὸν ἤθελε ζητήσει ὁ κατὰ καιρὸν ἀρχιερεὺς ἢ οἱ ἐγχώριοι τῆς νήσου ταύτης νὰ τὸ ἀποσπάσουν καὶ νὰ τὸ ἀποξενώσουν ἀπὸ τὴν προσύλλοσιν ταύτην καὶ ἐπίσκεψιν τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου, νὰ χρεωστοῦν πρῶτον νὰ ἀποπληρώνουν τὴν ποσότητα τοῦ χρέους ὅλου ὅπου αὐτοὶ ἀναδέχθησαν μετὰ τῶν διαφόρων αὐτῶν, καὶ ὅσα ἔξοδα ἤθελα <ν> κάμουν εἰς ἀνακαίνισιν αὐτοῦ νὰ τὰ φανερώουν, καὶ νὰ τοὺς τὰ ἀποπληρῶνουν, καὶ ὅσα πράγματα κινητὰ ἢ ἀκίνητα ἤθελαν ἀποκτήσουν εἰς τὸ ἑξῆς μετὰ τὴν προσύλλοσιν ταύτην, νὰ τὰ πέρνουν χωρὶς τινὸς ἐναντιότητος, καὶ διὰ ὅσον καιρὸν ἤθελαν τὸ κρατήσουν, νὰ μὴν ἔχουν νὰ τοὺς ζητοῦν οὐδὲν παραμικρὸν λογαριασμόν. ὁμοίως πάλιν ἐξεναντίας ἐὰν καὶ οἱ πατέρες τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου, καὶ ἤθελαν διὰ νὰ τὸ παρατήσουν ἀνεβιάστως καὶ οἰκιοθελῶς, νὰ μὴν ἔχουν κανένα δίκαιον νὰ ζητοῦν | οὔτε διὰ χρέος ὅπου ἐπλήρωσαν, ἢ εἰς ἀνακαινισμόν ἔξοδα, ἢ εἰς ἀπόκτησιν πραγμάτων μήτε δι' ἄλλον τί παραμικρὸν πρᾶγμα, ἀλλὰ νὰ μένουν πάντῃ ἀμέτοχοι ἀπὸ κάθε τί πρᾶγμα τοῦ μοναστηρίου, καὶ ἀπὸ κάθε τους ζήτησιν. Καὶ μὲ τοιαύτην λοιπὸν κοινὴν καὶ κατὰ Θεὸν συμφωνίαν, ἔγινεν ἡ προσύλλοσις ταύτη διὰ γράμματος ἀποδεικτικοῦ καὶ ὑποσχετικοῦ, καὶ ἐκ τῶν δύο μερῶν, ὅπως μένει ἀναπόσπαστον ἐν παντὶ αἰῶνι, καὶ

ὑπογεγραμμένον παρὰ τῶν χρησίμων γερόντων τῶν χωρίων, καὶ παρὰ τοῦ πανοσιότατου προηγουμένου κυρ Νείλου τοῦ ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, καὶ ἐπιβεβαιωμένον παρὰ τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῆς αὐτοῦ πανοσιότητος, ὅπερ ἀπεράσθη, καὶ εἰς τὸ κόνδικο τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ταύτης.

αψκ': μαῖου ιδ'.

προηγούμενος Νείλος ἀπὸ τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἀνδρου ἐπονομαζόμενον τὰς Ὅρρας ὑπόσχομαι καὶ βεβαιῶνω:

οἱ τζορμπατζίδες τῶν χωρίων ὑπόσχονται ¹

τῆς Ἀλόνης
γέρο Πέτρος ὑπόσχομαι.
Διαλεμένος ὑπόσχομαι.
χατζῆ Γεωργάκης ὑπόσχομαι.
Λαμπαδάριος ὑπόσχομαι.
χατζῆ Ζαφείρης ὑπόσχομαι.
Ἀντώνης ὑπόσχομαι.
Θεολόγος ὑπόσχομαι.

χωρίον Βουργάρο
χατζῆ Δόξης ὑπόσχομαι.
Τανουλάριος ὑπόσχομαι.
Διαμαντάκης ὑπόσχομαι.
Θεοδωράκης ὑπόσχομαι.
Γεωργάκης ὑπόσχομαι.

χωρίον Σκουπία
Παρησιανὸς ρεῖζης ὑπόσχομαι.
χατζῆ Σωτήρης ὑπόσχομαι.
χατζῆ Ἀγγελάκης ὑπόσχομαι.
χατζῆ Ἀντωνάκης ὑπόσχομαι.
Ἀναγνώστης Τριανταφύλλου ὑπόσχομαι.
Ἀναγνώστης Μιχαήλου ὑπόσχομαι.

χωρίον Βόρι
Μεργουζῆς ὑπόσχομαι.
Ἀντωνάκη ρεῖζης ὑπόσχομαι.
Γεωργούσης ὑπόσχομαι.
Λευτέρης ὑπόσχομαι.
Σταμάτης ὑπόσχομαι.
Νικολάκης ὑπόσχομαι.

χωρίον Χουχλία
Γιαννακάκη ρεῖζης ὑπόσχομαι.
Θεοχάρης ὑπόσχομαι.
χατζῆ Κυριάκος ὑπόσχομαι.
Ζαφειράκης ὑπόσχομαι.
Χριστόδουλος ὑπόσχομαι.
Παναγιώτης ὑπόσχομαι.

1. Οἱ γραφεῖς τοῦ Παλαιοῦ Κώδικος ἐλήφθησαν ὑπ' ὧσιν παράλληλα πρὸς τὸ ἔγγραφο.

Χφ. 64 (Παλαιὸς Κώδιξ), σ. 371-72.

1790.

Ἡ ἀντιγραφὴ στὸν Κώδικα δὲν φαίνεται παλαιότερη ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 10^{ου} αἰ. Μὲ τὸ ἴδιο χέρι γράφτηκαν καὶ τὰ σχόλια στὸ περιθώριον πού ἐδῶ δηλώνονται σὰν ὑποσημειώσεις.

Ἀθροισις τῶν κατὰ καιροὺς ἀφιερωτικῶν ἐγγράφων ἢ περιγραφῇ.

Κατάστιχον τοῦ μοναστηρίου τῆς ἀγίας ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς τοῦ Παραδείσου, ὅσα ἔχει μέσα τὸ Μοναστήριον ἐπιπλα, καὶ ὅσα χωράφια ἔχει δεδομένα εἰς τὸν προηγούμενον κύρ Νεῖλον Παλαιολόγον.

Φελώνια ¹ στόφινά δύο καὶ ὑπομάνικα ζύγες δύο· μηναιὰ δώδεκα· παρακλητικὴ μία παλαιά, τριώδιον ἐν· πεντηκοστάριον ἐν· εὐχολόγιον ἐν καὶ ψαλτήριον ἐν· βουτζιά πέντε· κάδοι τρεῖς· βαρέλες δύο· πολύμια τρία· βοῦτες ἑννέα· ρακοκάζανον παλαιὸν ἐν· καζάνι τῆς ζύμης ἐν· τίκερα τέσσαρα· σαχάνια τρία· σινὶ ἐν· ταψὶ ἐν· λεγενόμπρικον ἐν· δεκέλια ἑπτὰ· κασμάδες δύο· κάπες τῆς κοιμησιᾶς δύο· μαζελάρια ἑξί· ἀγελάδια τέσσαρα· μοσχάρια τρία· βόδια τοῦ ζευγαρίου ἑξί· ἄλογον ἐν, γαδούρα μία ².

Ἀμπέλια εἰς τὸ Γεφύρι 4· ἀμπέλιον εἰς τὰ Κυρούλια ἐν· ἀμπέλιον εἰς τὸν Ἄγιον Θεόδωρον ἐν· χωράφι εἰς τὸ Καβάλι ἐν· χωράφι εἰς τὸ Γεφύρι ἐν· χωράφι εἰς τὴν Ἀχλαδιὰν ἐν, κοιλῶν 2, τοῦτο εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι ἴσα μὲ τὸ ξηρόρευμα καὶ ἐπάνωθεν ὁ δρόμος· χωράφι ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἀμπέλι τοῦ χατζῆ Ἀγγελάκη, συνορίτης ἐπάνωθεν εἶναι ὁ Στέφανος τοῦ Γιοβάνη καὶ ὁ δρόμος, κοιλῶν 1½· χωράφι εἰς τὸν δρόμον τοῦ Μοναστηρίου ἕως ἐπάνω κοιλῶν 4, συνορίτης τοῦτου εἶναι ὁ Ζερμπούλης τοῦ Γαρυφάλου· χωράφι ὀπίσω ἀπὸ τοῦ Δαμασκηνοῦ τὴν βρύσιν κοιλῶν 2½· χωράφι εἰς τὰ Κυρούλια, κοιλ. 1, συνορίτης ἀπὸ ἐπάνω ὁ Ἀναγνώστης Τζανόγλους, κάτωθεν δ' ὁ Πέτρος Ἀζώτιγλους ἴσα μὲ τὸ ρεῦμα· χωράφι εἰς τὰ Κυρούλια κοιλ. 1, σιμὰ εἰς τὸ ἀμπέλι· χωράφι εἰς τὸ Καστράκι κοιλ. ¼, συνορίτης ἐπάνωθεν εἶναι ὁ Νικολάκης Χαστᾶς, κάτωθεν ὁ Μεργουνζῆς τοῦ Ἀνεγνώστη καὶ ὁ δρόμος· χωράφι ἐπάνω ἀπὸ τὰ Κυρούλια κοιλ. ½, συνορίτης εἶναι ὁ Ἀνεγνώστης τοῦ Διαμαντάκη, κάτωθεν ὁ Σοφιανὸς τοῦ Γιακουμάκη· χωράφι εἰς τὸν αὐτὸν τόπον κοιλ. 1, συνορίτης ἀπὸ τὸ ἐπάνω μέρος εἶναι ὁ Θεολόγος τοῦ Νικόλα, ἀπὸ δὲ τὸ κάτω εἶναι ὁ Ἀνα-

1. Τὰ ἀντικρὺ ὑπὸ τῆς πυρκαϊᾶς ἀπωλέσθησαν.

2. Ἀπαντα ἡρπάγησαν καὶ ἀπωλέσθησαν.

γνώστης τοῦ Διαμαντάκη χωράφι τῆς Φώταινας κοιλ. 1 εἶναι εἰς τὸ Χοντρὸν Βουνὸν κάτωθεν, συνορίτης εἶναι ὁ Ρήγας, ἐπάνωθεν δὲ ὁ δρόμος· χωράφι εἰς τὸ Χοντρὸν Βουνὸν κοιλ. 1, συνορίτης εἶναι ὁ Ἀγγελάκης καὶ ὁ Θεόχριστος τοῦ Καδήλογλου· χωράφι εἰς τὴν Λαγγάδαν κοιλ. $1\frac{1}{2}$, συνορίτης τούτου εἶναι ὁ Σωτήρης τοῦ Ἀναγνώστη καὶ ὁ Σταμάτης τοῦ Χριστοδούλου· χωράφι ἕτερον εἰς τὴν Λαγγάδαν κοιλ. $1\frac{1}{2}$, συνορίτης εἶναι ἐπάνωθεν ὁ Ἰμπραήμ ἀγᾶς, κάτωθεν δὲ ὁ Ἐλευθέριος τοῦ Μποσινάκη· χωράφι εἰς τὸν Ἅγιον Θεόδωρον³ κοιλ. 8· ἕτερον εἰς τὸν Ἅγιον Θεόδωρον κοιλ. 8· ἕτερον χωράφι κοιλ. 8 ἐπάνω ἀπὸ τὸν αἰγιαλὸν κοιλ. 2· ἕτερον χωράφι εἰς τὸν δρόμον κοιλ. 2· ἕτερον χωράφι παρ' ἄνω τούτου κοιλ. 2· χωράφι ἡ Μακρονάρα κοιλ. 3· ἡ νῆσος Ἰερά κοιλ. 50 μὲ τὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου. Ὁ Μερρᾶς καὶ τὰ προαύλια τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς ἄρχονται ἀπὸ τὸ νότιον μέρος τὸ καλούμενον Τραῦα καὶ προχωροῦν ὀπίσω ἕως εἰς τὸ ξηρόρευμα τοῦ Προφήτου Ἠλία καὶ ἀναβαίνουν ἕως εἰς τοῦ Δαμασκηνοῦ τὴν βρύσιν καὶ τὸν δρόμον ὅστις πηγαίνει εἰς τὴν Ἀλώνην καὶ ἕως εἰς τὸ Χοντρὸν Βουνὸν ὡς χύνουν τὰ νερά ἕως εἰς τὸ Μαν-ραμπέλι.

Ἀφιερώματα ἀνήκοντα εἰς τὸ ἐν τῷ χωρίῳ Βουλγάρων μετόχιον τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου:

Χωράφι⁴ καλούμενον Μπάνια κοιλ. 2· χωράφι Ἅγιος Ἠλίας κοιλῶν 6· χωράφι Ρούμπα κοιλ. 2· χωράφι Ἅγιος Ἀρχιστράτηγος $1\frac{1}{2}$ · χωράφι εἰς τὸν Λάκκον κοιλ. $\frac{3}{4}$ · χωράφι εἰς τὸ Καλάμι κοιλ. $2\frac{1}{2}$ · χωράφι εἰς τὸν Ἀμμον κοιλ. $1\frac{1}{2}$ · χωράφι εἰς τὴν Ἀλώνην ὑπὸ τὸν δρόμον κοιλ. 1· χωράφι Ποταμιὰ κοιλ. $1\frac{1}{2}$ · χωράφι εἰς τὴν Ἀλώνην ἐπάνω δρόμος κοιλ. $2\frac{1}{2}$.

3. Τὰ πλεῖστα τῶν ἀναφερομένων ἦσαν ποτὲ ἄμπελοι, νῦν ἅπαντα ἐξηλείφθησαν καὶ μένουν ἄπλοϊ ἄγροι.

4. Ἀπασαὶ αἱ ἄμπελοι ἐξηλείφθησαν καὶ μένουν ἄπλοϊ ἄγροι διὰ σποράν.

Φάκ. 76, ἀρ. 37.

14 Μαΐου, 1790.

Δίφυλλο 0.39×0.145 μ. Ἡ γραφή, προφανῶς τοῦ Νείλου Παλαιολόγου, ἀρκετὰ καλή.

1790, Μαΐω 14. Κατάστιχον τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς εἰς τὸ Παραδείσι ἐνῶ περιέχει τὰ ὅσα ἔχω δοσμένα εἰς ἔξοδα καὶ χρέος ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν ἀνακαινισμόν τῶν μετοχίων, ταῦτα ὅπου ἔγιναν

ἀρχῆς

- γρ. 1188 τὸ χρέος ὅπου ἐδέχθηκα ὅταν δέχθηκα τὸ μοναστήριον, μόνον τὸ κεφάλαιον.
 γρ. 1000 ὅπου ἔδωσα τοῦ ἀρχιερέως κύρ Ἀνανίου.
 γρ. 100 ὅπου ἔδωσα τοῦ ἀρχιδιακόνου κύρ Γρηγορίου.
 γρ. 100 ὅπου ἔδωσα τοῦ ἐτέρου διακόνου κύρ Ἀγαπίου.
 γρ. 100 ὅπου ἔδωσα διὰ φαμελιάτικα στήν Μητρόπολιν.
 γρ. 500 ὅπου ἔδωσα τοῦ πατριάρχου κύρ Νεοφύτου.
 γρ. 200 ὅπου ἔδωσα φαμελιάτικα εἰς Μεγάλην Ἐκκλησίαν.

1797, Αὐγούστω 18. Ἴδου ὅπου φανερώνω καὶ τὰ ὅσα ἔξοδα ἔγιναν εἰς τὸν ἀνακαινισμόν τοῦ μοναστηρίου

ἀρχῆς

- γρ. 400 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ πρώτου ζαμπίτη.
 γρ. 316 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ πρώτου κατῆ διὰ χοτζέτι.
 γρ. 310 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ β' κατῆ ὅπου ἐπάτησεν τὴν βούλλα του.
 γρ. 112 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ γ' κατῆ.
 γρ. 100 ὅπου ἐδώσαμεν τοῦ β' ζαμπίτη χ(ατζῆ) Ἀχμετ ἐφέντη.
 γρ. 1193 : 20 ὅπου ἐδώσαμεν εἰς ὅλα τὰ μαστορικά καὶ ἐργατικά καὶ ρετζιπέρηδων.
 γρ. 1679 : 07 ὅπου ἐδώσαμεν εἰς ὅλην τὴν ὕλην καὶ ξύλα καὶ ἄλλα τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ μοναστηρίου.

Ἄνδρος. Μονὴ Ἀγίας.

20 Σεπτεμβρίου, 1790.

Φάκ 1, χφ. 5/136, ἀρ. 3.

Μονόφυλλο 0.305×0.215 μ. Ἡ γραφή εἶναι τοῦ ὑπογεγραμμένου ἡγουμενίου (Νείλου Παλαιολόγου). Ἄνω ἀριστερὰ ἀποτύπωμα τῆς

σφραγίδας τοῦ Μονυδρίου ἢ ὁποία ὑπάρχει στοῦ Πασχάλη, «Τὸ μετόχιον Παραδείσιον», σ. 86.

† ὁ Προικονήσου Ἀνανίας ἐπιβεβαίωι.

Διὰ τῆς παρούσης ὁμολογίας καὶ καθολικῆς ἀποδείξεως ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς τοῦ Παραδείσιου ὀνομαζόμενον τῆς ἐν τῇ νήσῳ τοῦ Πασαλιμανίου, ὡς ἔλαβον ἤδη δανειακῶς διὰ χρεῖαν καὶ ἀνάγκην τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου παρὰ τῆς εὐγενεστάτης κοκόνας Ῥοζάνδρας θυγατρὸς τοῦ μακαρίτου Ἀντωνάκη καπικιαχαγιά γρόσια τὸν ἀριθμὸν τριακόσια σαράντα πέντε, ἥτοι 345, ἅμα μετὰ τοῦ συμπεφωνημένου αὐτῶν διαφόρου τὰ δέκα πρὸς ἑνδεκάμισυ, ἅπερ ὑπόσχομαι πληρῶσαι αὐτὰ εὐχαρίστως τῇ εὐγενείᾳ τῆς εἰς χρόνον ὀλόκληρον ἐν. Παρελθούσης δὲ τῆς διορίας ταύτης ἂν μὴν ἤθελαν πληρωθῶσιν ἔχουσιν τρέχειν εἰς τὸ ἐξῆς μετὰ τὸ συμπεφωνημένον αὐτῶν διάφορον τὰ δέκα πρὸς ἑνδεκάμισυ δηλαδὴ μέχρι τῆς τελείας αὐτῶν ἐξοφλήσεως καὶ ἀποπληρώσεως. Ὅθεν εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξίν καὶ ἀσφάλειαν ἐγινεν καὶ ἡ παροῦσα μου ἐνυπόγραφος ὁμολογία ἐπιβεβαιώσῃ τοῦ πανιερωτάτου ἡμῶν δεσπότη καὶ μαρτυρίᾳ τῶν χρησίμων γερόντων τῆς Ἀλώνης καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τῆς εὐγενείας τῆς.

1790, Σεπτεμβρίου κ'.

ἡγούμενος τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς τοῦ Παραδείσιου ἔλαβα τὰ ἄνωθεν καὶ ὑπόσχομαι.

Ζαρίφης μάρτυς.

χατζῆ Δόξης τοῦ χατζῆ Παναγιώτου μάρτυς.

Διοματάκης τοῦ Βγενόπουλου μάρτυς.

Πέτρος Ἀξιότογλους μάρτυς.

Διαλεμένος τοῦ Σταμάτη μάρτυς.

Ταβουλάριος μάρτυς.

14

Φάκ. 76, ἀρ. 52.

17 Νοεμβρίου, 1790.

Μονόφυλλο 0.155 × 0.11 μ. γραμμένο πιθανώτατα ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν Μητροπολίτη πού ὑπογράφεται μὲ μονοκονδυλιά.

Δηλοποιοῦμεν τὰ χρεωστούμενα ὅπου εἶχαμεν νὰ λαμβάνωμεν ἀπὸ τὸ μοναστήρι Παραδείσιου ἅπερ ἦσαν ἑκατὸν δεκαεὺς μᾶς τὰ ἀποπλήρωσεν ὁ ἡγουμενῶν κύρ Νεῖλος καὶ ἔστω εἰς ἐνδειξίν.

αψκ', Νοεμβρίου ιζ'.

† ὁ Προικονήσου Ἀνανίας.

Φάκ. 76, ἀρ. 10.

9 Μαρτίου, 1791.

Δίφυλλο 0.23×0.17 μ. Δείγμα τῆς γραφῆς: δια του παρόντος. γράματος. γήνετε. διλον. στή οπαρπούνης / τουποτέ θομά. Οἱ ὑπογραφῆς δὲν εἶναι ιδιόχειρες. Στῇ σ. 4: ἀφιέρωσις του μπαρ/πούνη απο τα σκουπί/α, δια αυτην τήν / ἀφιέρωσιν το ἔδοσα ἓνα κυλο σταρι ἤχε γρ: 3 / προηγούμενος νείλος.

Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος γίνεται ὄφλον, ὅτι ὁ Παρπούνης τοῦ ποτὲ Θωμᾶ ὁ υἱός, ὅτι ἔχοντας ὁ Παρπούνης ἓνα κομμάτι χωράφι στοῦ Διαμασκηνοῦ τὴν βρύση ἀπάνου στοῦ Καλλονᾶ κοντὰ στὸ χωράφι, κοιλὸ ἓνα, τὸ ἀφιερώνει εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς διὰ νὰ μνημονεῦται τὸ ὄνομά του καὶ νὰ μὴν ἔχη κανεὶς νὰ κάνῃ ἀπὸ τοὺς δικούς του μήτε ἀπὲ τὰ παιδιὰ μου διατὶ τὸ ἔχω καλὰ ἀφιερωμένο· συνορίτης ἀπὲ κάτω εἶναι τὸ μοναστήρι καὶ ἀπὸ πάνω εἶναι ὁ γέρο Διαμαντῆς! τοῦ Ἀβραμλιώτη. Καὶ διὰ τὸ ἀληθὲς ἔδωσα τὸ παρόν μου κατέμπροσθεν τῶν ἀξιοπίστων μαρτύρων.

1791, Μαρτίου 9.

ἐγὼ ὁ Παρπούνης τοῦ Θωμᾶ ὑπόσχομαι.

Μακάριος ἱερομόναχος μάρτυς.

Παρσιανὸς <ς> Χριστοδούλου μάρτυς.

χατζῆ Σωτήρης <ς> μάρτυς.

Πολυχρόνης Κουτζὸς <ς> μάρτυς <ς>.

Χουρμούζης <ς> τοῦ Τριανταφύλλου μάρτυς.

1. διοματῆς.

Ἀνδρος. Μονὴ Ἀγίας.

21 Νοεμβρίου, 1795.

Φάκελος 1, χφ. 5/136, ἀρ. 4.

Μονόφυλλο 0.17×0.12 μ. Ἡ γραφὴ τοῦ Γεδεών.

Διὰ τοῦ παρόντος φανερώνω ἐγὼ ὁ ὑποκάτωθεν ὑπογεγραμμένος χατζῆ Γεωργάκης υἱὸς τοῦ Γιαννάκη καὶ τῆς Χρυσάφειας, ὅτι ἀφιέρωσα εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς ὀνομαζόμενον Παραδείσον ἐν ἀμπέλιον εἰς τὸν ἀπάνω δρόμον ἕως χίλια κλήματα καὶ ἔγραψα δύο ὀνόματα εἰς τὴν

παρρησίαν, τὸ ἐδικόν μου καὶ Ζαφειρίτζας. Ἔχει δὲ συνορίτας αὐτὸ τὸ ἀμπέλιον ἀπὸ πάνω δρόμος, ἀπὸ κάτω ὁ Εὐαγγελινός, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ὁ Ζερπούλης καὶ ἀπὸ τ' ἄλλο ἡ χήρα τοῦ Παυλῆ καὶ ὁ χατζῆ Ἀγγελῆς, τὸ ὅποιον ἀμπέλιον τὸ ἀφιέρωσα νὰ εἶναι τοῦ μοναστηρίου εἰς τὸν ἅπαντα αἰῶνα ἀναπόσπαστον διὰ νὰ μνημονεύωνται αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας ἔδωσα τὸ παρόν μου ἐνυπόγραφον καὶ ἐμμάρτυρον γράμμα εἰς χεῖρας τοῦ παπᾶ κυρ Δανιὴλ καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν.
 , αψ' ηε', Νοεμβρίου κα'.

χατζῆ Γεωργάκης ὑπόσχομαι.
 προηγούμενος Γεδεών (ἱερομόναχος) γραφεὺς καὶ μάρτυς.
 Λαμπαδάριος Φραγκῆς μάρτυς.

17

Φάκ. 76, ἀρ. 11.

29 Ὀκτωβρίου, 1799.

Δίφυλλο 0.295×0.21 μ. Δείγμα τῆς γραφῆς: διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι οἱμεῖς οἱ γέροντες ἐκ/τῆς ἐπαρχίας. Ἐπάνω ἡ μονοκονδυλιὰ τοῦ Προικοννήσου. Οἱ περισσότερες ὑπογραφές δὲν εἶναι ἰδιόχειρες.

ὁ Προικοννήσου Νικηφόρος ἐπιβεβαίωϊ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι ἡμεῖς οἱ γέροντες ἐκ τῆς ἐπαρχίας τοῦ ἁγίου Προικοννήσου ἐκ χώρας Βουργάρον ὁ τε Νικόλας Ταουλάριος, Θεοδωράκης Ἀναγνώστου, Γεωργάκης Παπάζογλου, Διομαντάκης Βγενοπούλου καὶ τὰ δύο ἀδελφία, υἱοὶ τοῦ ποτὲ μακαρίτου Στρατῆ ρεῖζη, Γεώργης καὶ Γιαννάκης καὶ ἡ αὐτῶν ἀδελφὴ χατζῆ Πασχαλία, ὑπεσχέθησαν τὰ ἄνωθεν ἀδελφία κατέμπροσθεν τῶν τιμιωτάτων γερόντων, ὅτι μὲ τὸ νὰ ἔχουν ἓναν γνήσιόν τους ἀδελφὸν ὀνόματι Σταυρινόν, ὅστις ἠθέλησεν ἐξ ἰδίας αὐτοῦ προαιρέσεως διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Νικολάου κείμενον εἰς τὴν νῆσον Ἀνδρόν ἐκούσῃα του τῆ γνώμῃ καὶ τῆς θελήσεως ὁποῦ νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ γένῃ καλόγηρος. Ὅθεν ἔχων ὁ ρηθεὺς Σταυρινὸς καὶ ἓνα ἀμπέλιον κληρονομίαν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου πατρός του εὐρισκόμενον εἰς τὴν Ρούμπα συνορίζεται εἰς αὐτὸ κατακέφαλα ὁ Λεμονῆς Ἀργύρη καὶ ὑποκάτωθεν τὰ παιδιά τοῦ ποτὲ Ἀργύρη Μανόλης καὶ Γεωργάκης καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ Μανολάκης τῆς Λυγερῶς καὶ Χριστούλιας Ζαχαρία, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο μέρος ὁ γέρο Ἀποστόλης Βγένου καὶ Θεοδόσης Διασούρη. Τὸ ὅποιον ἀμπέλιον τὸ ἀφιερώνει μὲ ὅλην του τὴν γνώμην ὁ ρηθεὺς Σταυρινὸς καὶ τὰ ἀδελφία του εἰς τὸ μετόχιον τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Νικολάου ὁποῦ εὐρίσκεται εἰς τὸ Πασα-

λιμάνι εἰς χεῖρας τοῦ ἐν ταυτῷ προστατευόντος ἁγίου προηγουμένου κυρ Ἀγαπίου, γράφοντας καὶ τὰ ὀνόματα τῶν γονέων του Εὐστρατίου καὶ Ροδιάς εἰς τὴν ἁγίαν παρρησίαν τοῦ μοναστηρίου διὰ νὰ μνημονεύωνται αἰωνίως. Εἶναι δὲ τὸ ἀμπέλιον κλήματα χιλιάδας 4. Ὅθεν καὶ ὁ κατὰ καιροῦ προσετὸς νὰ ἔχη χρέος διὰ νὰ στέλνῃ εἰς τὸ μοναστήριον ἀπὸ τὸ μαζοῦλι τοῦ ἀμπελίου γρόσια 25 τὸ κατ' ἔτος διὰ ροῦχα τοῦ ἄνωθεν Σταυρινοῦ καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ νὰ μένῃ τὸ ἀμπέλι παντὶ ἐλεύθερον τοῦ μοναστηρίου διὰ μνημόσυνον αὐτοῦ καὶ τῶν γονέων του. Εἰ δὲ καὶ ἀθετήσῃ ὁ ρηθεὶς Σταυρινὸς ἀπὸ τὴν γνώμην του καὶ φύγῃ ἀπὸ τὸ μοναστήριον, νὰ δίδῃ γρόσια 100 διὰ τὰ ὀνόματα ὅπου ἐγράφησαν καὶ νὰ μὴν ἔχῃ νὰ ζητῇ οὔτε ὀβολὸν διὰ μαζοῦλι τοῦ ἀμπελώνος αὐτοῦ ἀπὸ τὸν προσετὸν τοῦ μετοχίου. Ὅθεν ἐγένεεν καὶ τὸ παρὸν ἀφιερωτικὸν καὶ ἐμμαρτυρικὸν γράμμα κατέμπροσθεν τῶν ἀξιοπίστων μαρτύρων καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ ἁγίου προηγουμένου Ἀγαπίου ἵνα ἔχῃ τὸ κῆρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

, αψ'ηθ', Ὀκτωβρίου κθ'.

Σταυρινὸς τοῦ ποτὲ Στρατῆ ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν.

Ταβουλάριος Νικόλαος μάρτυς.

χατζῆ Θεοδοράκης μάρτυς.

Διομαντάκης Βγενόπουλου μάρτυς.

Γεώργης τοῦ Στρατῆ ὑπόσχομαι.

Γιαννάκης τοῦ Στρατῆ ὑπόσχομαι.

Πασχαλιὰ τοῦ Στρατῆ ὑπόσχομαι.

Γεωργάκης Παπάζογλους μάρτυς.

18

Φάκ. 76, ἀρ. 12.

2 Ὀκτωβρίου, 1800.

Δίφυλλο 0.19 × 0.14 μ. Δεῖγμα τῆς γραφῆς: δια του παρόντος γραμματος γίνετε δῖλον, στη οπαρ/πούνις αφιερόνι.

Διὰ τοῦ παρόντος γρ<α>μματος γίνεται δῆλον, ὅτι ὁ Μπαρμπούνης ἀφιερῶνε ἓνα χωράφι εἰς τοῦ Ἀγίου Νικολάου τὸ μοναστήριον, τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Ἀνδρου, τοῦ προηγουμένου παπᾶ κυρ Ἀγαπίου διὰ νὰ μνημονεύεται ἡ ψυχὴ τοῦ μακαρίτου πατρὸς αὐτοῦ. Ὅθεν τὸ εἰρημένο χωράφι εὐρίσκεται εἰς τὸ Σέπτι τοῦ Δένδρου στοῦ μοναστηρίου τὸ δρόμο· ἀπὸ πάνω συνορίζεται εἰς αὐτὸ κατακέφαλα ὁ Ἰσμαὴλ ἀγᾶς καὶ ἀπὸ κάτω δρόμος, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ὁ Ζερπούλης τοῦ Πολυχρόνη καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὁ γέρο Κουζούνης. Ὅθεν ἐγρά-

φθῆ τὸ παρὸν κατέμπροσθεν τῶν ὑπογεγραμμένων τζουρμπατζήδων τοῦ χωρίου Βόρι καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ ἄνωθεν προηγουμένου κύρ Ἀγαπίου.

1800, Ὀκτωβρίου 2.

Παρπούνης ὑπογράφω.

Λευθέρης μάρτυς.

Νικολάκης μάρτυς.

19

Φάκ. 76, ἀρ. 13.

1 Νοεμβρίου, 1803.

Δίφυλλο 0.19×0.14 μ. σχισμένο δύο φορές καθέτως γιὰ ἀκύρωση. Δείγμα τῆς καλῆς γραφῆς τοῦ Ἀγαπίου: διὰ τῆς παρούσης μου ὁμολογί(ας) φανερόνω κ(αί) ὁμολογῶ.

Διὰ τῆς παρούσης μου ὁμολογίας φανερόνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Νικόλαος Ταβουλάριος τοῦ ποτὲ Δρακάκη, ὅτι ἔλαβα δανεικῶς παρὰ τοῦ ἡγουμένου κύρ Δανιὴλ Ἀνδριώτου Ἀγιουνικολαΐτου τὸν ἀριθμὸν γρόσια ἑκατὸν πενήντα, λέγω γρόσια 150, καθαρὸν κεφάλαιον τὰ ὅποια τὰ ἔλαβα διὰ σίγουρα τῆς γῆς εἰς διορίαν ἕως τὸν ἐρχόμενον τρύγον. Ὅθεν ἐρχομένη ἡ διορία μας νὰ τοῦ τὰ δίδω πάλιν μὲ κάθε λόγον εὐχαριστίαν καὶ ἀνευ προφάσεως. Διὸ ἐγινεν καὶ τὸ παρὸν μας ὑπογράφοντάς το καὶ ἰδιοχειρῶς μου καὶ ἐγχείρισα αὐτὸ εἰς χεῖρας τοῦ κύρ Δανιὴλ ἵνα ἔχη τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

,αωγ', Νοεμβρίου α'.

Ἐγὼ ὁ Ταβουλάριος Νικόλαος ἔλαβα τὰ ἄνωθεν καὶ ὑπόσχομαι.

Ὁ γράψας προηγούμενος Ἀγάπιος μάρτυς.

20

Φάκ. 76, ἀρ. 16.

18 Νοεμβρίου, 1806.

Δίφυλλο 0.28×0.195 μ. Δείγμα τῆς γραφῆς: τὴν σύμερον φανερόνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμέν(ος) στρατιώτης τοῦ ἀντωνάκου υἱός.

Τὴν σήμερον φανερόνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Στρατιώτης τοῦ Ἀντωνάκη υἱὸς ἀπὸ χωρίον Σκοπιά, <ὅτι> ἠθέλησα νὰ ἀφιερῶς τοῦ ἀμπέλι ὅπου εἶναι εἰς τὰ Φορνάκια εἰς τὸ μοναστήρι εἰς τὴν Ἀγίαν Παρασκευῇ <εἰς> τὸ ὅποιον εἶναι συνορίζται ὁ Ἀντώνης τοῦ Παρσιανοῦ καὶ ὁ

Πλούσιος, ἀπὸ ἄνωθεν εἶναι ἀτός του συνορίτης. Τὸ ὅποιον τὸ ἀφιερώνω μὲ κοινήν γνώμην καὶ τῶν παιδιῶν μου καὶ νὰ τὸ ἔχῃ τὸ μοναστήρι ὡς ἰδίον του μούλκι καὶ νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς ἐξουσίαν ἀπὸ τὰ παιδιὰν μου καὶ συγγενεῖς μου νὰ τὸ ζητοῦν ἀλλὰ νὰ εἶναι μούλκι τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς εἰς τὸ Παραδείσι. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν τὸ παρόν μου ἐγίνε κατέμπροσθεν τῶν ἀξιόπιστων μαρτύρων καὶ τζορμπατζήδων τοῦ χωρίου Σκουπιὰ καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ πανοσιωτάτου ἀγίου καθηγουμένου κυρίου Ἀθανασίου διὰ νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

1806, Νοεμβρίου 18.

κἀγὼ ὁ Στρατιώτης τοῦ Ἀντωνάκη υἱὸς ὑπόσχομαι εἰς τὰ ἄνωθεν.

χ(ατζή) Γιαννακάκης τοῦ Νικόλα μάρτυς.

Ἀνεγνώστης τοῦ Τριαντάφυλλου μάρτυς.

Ἀνεγνώστης τοῦ Μιχαήλου μάρτυς.

κἀγὼ ὁ γράψας προηγούμενος Πολύκαρπος μαρτυρεῖ.

21

Φάχ. 76, ἀρ. 17.

20 Ἰανουαρίου, 1809.

Δίφυλλο 0.185 × 0.12 μ. Δεῖγμα τῆς γραφῆς: τὴν σήμερον φανερόνω καὶ ομολογῶ, ἐγὼ ὁ κάτωθεν/ υπεγεγραμενος. Οἱ ὑπογραφές δὲν εἶναι ἰδιόχειρες.

Τὴν σήμερον φανερόνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος Χρυσόγονος τοῦ ποτὲ Ἀντώνη υἱὸς ἀπὸ χωρίον Βουλγάρον, ὅτι ἠθέλησα νὰ ἀφιερῶσω τὸ ἀμπέλι τοῦ Ἀγίου Τάφου εἰς τὴν Ἀγίαν Παρασκευὴ ὡς καθοῦ βασιτῆ ἡ σαγίτα ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω εἰς τὸ ὅποιον εἶναι συνορίται εἰς τὸ ἓνα μέρος ἀτός του καὶ εἰς τὸ ἄλλο ὁ Στρατηγάκης ἀπὸ τὰ Σκουπιὰ, ἀπὸ τὸ ἄνωθεν μέρος ὁ Γιάννης ὁ Ἀντριώτης. Τὸ ὅποιον τὸ ἀφιερώνω μὲ κοινήν γνώμην τῶν ἀδελφῶν μου καὶ νὰ τὸ ἔχῃ τὸ μοναστήρι ὡς μούλκι ἐδικόν του καὶ νὰ μὴν ἔχῃ τινὰς ἐξουσίαν ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς μου νὰ τὸ ζητοῦν ἀλλὰ νὰ εἶναι μούλκι τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς εἰς τὸ Παραδείσι. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν ἐγίνε τὸ παρόν μου κατέμπροσθεν τῶν ἀξιόπιστων μαρτύρων καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ πανοσιωτάτου ἀγίου καθηγουμένου κῦρ Ἀθανασίου ἵνα ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

1809, Ἰανουαρίου 20.

κἀγὼ ὁ Χρυσόγονος τοῦ ποτὲ Ἀντώνη υἱὸς ὑπόσχομαι τὰ ἄνωθεν.

ὁ Χριστούλιας αὐτάδελφός του μαρτυρῶ.

ὁ Γιάννης τοῦ Δημήτρη Τζεκλέρη μαρτυρῶ.

κἀγὼ ὁ γράψας Εὐθύμιος ἱερομόναχος μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, άρ. 39.

περίπου 1810.

Δίφυλλο 0.41×0.15 μ. με φθορές στα άκρα.

Ἰδοὺ φανερώνω τὰ χωράφια [τοῦ μοναστηρίου] ὅσα ἔχει ἐν πρώτοις

Εἰς τὸ Καστράκι ἔχει ἓνα κομμάτι χωράφι <ἐ>νου<ς> σοινικίου κατακέφαλα ἔχει συνορίτη τὸν Νικολάκη Χαστᾶ, στὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Μεργουζῆς Κουκίτζας, ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι ὁ δρόμος καὶ ἀπὸ το<ῦ> σερέκου τὸ μέρος εἶναι τοῦ Κουτουλμουσίου.

Εἰς τὰ Κυρούλια ἦτον ἓνα ἀμπέλι τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται τῆς Μαρμαρινάκαινας, τ' ὅποιον εἶναι τὴν σήμερον χωράφι καὶ βάζει μισὸ κοιλὸν κατακέφαλα εἶναι συνορίτης ὁ Διαμαντάκης Ἀλιβίζης, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης <ὁ> Σοφιανὸς τῆς Τέλιας καὶ ἀπὸ τοῦ σερέκου τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ἡ Ἐρήνη ἡ γυνὴ τοῦ Τζώρτζη καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι τὸ ρεῦμα.

Καὶ ἕτερο χωράφι εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ρευμάτου <ἐ>νου<ς> κοιλοῦ κατακέφαλα εἶναι συνορίτης ὁ Θεολόγος τοῦ Νικόλα, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Διαμαντάκης Ἀλιβίζος ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι δρόμος καὶ ἀπὸ τοῦ σερέκου τὸ μέρος εἶναι ὁ Ρήγας τοῦ Πέτρου.

Ἐκεῖ κοντὰ ἕτερο χωράφι ἐνοῦ<ς> κοιλοῦ ὁποῦ ὀνομάζεται τῆς Φώταινας κατακέφαλα εἶναι ὁ δρόμος τοῦ μοναστηρίου, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Ρήγας τοῦ Πέτρου καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Θεολόγος τοῦ Νικόλα καὶ ἀπὸ τὸ νότιον μέρος εἶναι ρεῦμα ἀπὸ κάτω ἕως ἄνω.

Εἰς τὸ Χοντρὸ Βουνὸ εἶναι ἓνα χωράφι [κενὸν] σοινίκια κατακέφαλα εἶναι συνορίτης <ὁ> Στέφανος Γιοβανάκη, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ γέρο Ἀγγελάκης τοῦ Περπόλια, ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Θεόχριστος τοῦ Πέτρου καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Πασχάλης τοῦ Μαντζόλια.

Εἰς τὴν Λαγγάδα εἶναι ἓνα χωράφι, ἐνάμισυ σοινίκι βάζει κατακέφαλα εἶναι συνορίτης ὁ Σωτήρης τοῦ Ἀνεγνώστη, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Σταμάτης τοῦ Χριστόδουλου, ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος εἶναι συνορίτης ἡ Σοφία τοῦ Μαντζόλια καὶ ἀπὸ τὸ νότιον μέρος εἶναι [συνορίτης ὁ] Ἀγγελῆς τοῦ Γι[...]. / [Εἰς ... εἶναι ἓνα χωράφι] πέντε σοινίκια κα[τακέφα]λα εἶναι συνορίτης ὁ Πραΐμης τοῦ Χατζάγα, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος εἶναι συνορίτης τὸ ἀμπέλι τοῦ Λευθέρη Μποςινάκη, ἀπὸ τὸ βόρειον μέρος εἶναι συνορίτης ὁ Γιωργίκης τοῦ Αὐγερινοῦ καὶ ἀπὸ τὸ νότιον μέρος εἶναι ὁ δρόμος.

Εἰς τῆς Παναγίας τὸ μέρος στὴν Ἀχλαδιὰ στὸ ἀμπέλι τοῦ μοναστηρίου ἀπὸ πάνω εἶναι ἓνα χωράφι δύο κοιλῶν κατακέφαλα εἶναι ὁ δρόμος, ἀπὸ τὸ βό-

ρειον μέρος είναι τοῦ χατζή Ἀγγελάκη τὸ ἀμπέλι, ἀπὸ τὸ νότιον μέρος είναι ξερὸ ρεῦμα.

Εἰς τοῦ χατζή Ἀγγελάκη τὸ ἀμπέλι ἀπὸ πάνω εἶναι ἐνοὺς κοιλοῦ χωράφι κατακέφαλα είναι συνορίτης ὁ Θανάσης τοῦ Γαρυφάλου καὶ ἀπὸ τῆς Παναγίας τὸ μέρος είναι ὁ δρόμος ὁ σκουπιώτικος καὶ ἀπὸ τὸ νότιον μέρος είναι ὁ δρόμος τοῦ μοναστηρίου.

Καὶ ἕτερο χωράφι παραπάνω κοιλῶν τεσσάρων κατακέφαλα είναι τὸ βουνό, εἰς τὸ ἀπὸ κάτω μέρος είναι συνορίτης ὁ Στέφανος τοῦ Γιοβάνη, ἀπὸ τὰ Σκουπιά τὸ μέρος είναι συνορίτης ὁ Ζερπούλης τοῦ Γαρυφάλου, ἀπὸ τῆς Ἀλώνης τὸ μέρος είναι ὁ δρόμος τοῦ μοναστηρίου.

23

Φάκ. 76, ἀρ. 18.

21 Δεκεμβρίου, 1813.

Δίφυλλο 0.19×0.13 μ. Δεῖγμα τῆς γραφῆς: με τὼ παρόν μας φανε-
ρῶνουμε καὶ ὁμολογοῦμεν ὡ / σταβουρνὸς ρήγά. Οἱ ὑπογραφεὶς δὲν εἶναι
ιδιόχειρες.

1813, Δεκεμβρίου 21.

Με τὸ παρόν μας φανερώνουμε καὶ ὁμολογοῦμεν ὁ Σταβουρνὸς¹ Ρήγα καὶ ἡ
Μαρία καὶ Ζωίτζα, ἀποθανόντας ὁ πατέρας μας ὁ Κωνσταντῖνος ἄφησε τὸ ἀμ-
πέλι τὸ μισὸ ὅπου είναι εἰς τὸ πλάγι τοῦ Προφήτου Ἑλίου εἰς τὸ μοναστήρι
τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄντρον διὰ μνημόσυνον καὶ πρόθεσι νὰ τὸν μνημο-
νεύουνε αἰώνια καὶ ὅστις ἤθελε σηκωθῇ ἰδικὸς του ἢ ξένος διὰ νὰ λάβῃ τὸ
ἀμπέλι ὀπίσω, ἃς ἔχῃ τὴν ἀμαρτίαν τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου εἰς τὸν λαι-
μόν του καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ τὴν κατάρα. Καὶ διὰ τὸ
ἀμπέλι είναι συνορίται ὁ Χριστούλιας, Νικόλαος καὶ Κομνηνάκης Διενόπλου²
καὶ ὁ Φώτης Γληγοράσκου καὶ ἡ Ζωίτζα ἡ κόρη του.

ὁ τε Σταβουρνὸς¹ ὁ γαμπρὸς του καὶ Μαρία καὶ Ζωίτζα οἱ κόρες του βε-
βαιώνουνμεν τὰ ἄνωθεν γεγραμμένα.

Γεωργάκης τοῦ Ἀργύρη ἀκούοντας καὶ ὁμολογώντας ἔγραψα καὶ μαρτυρῶ.

1. lege Σταυρινὸς /// 2. lege Βγενόπουλου (·)

Φάκ. 76, αρ. 19.

28 Ιανουαρίου, 1814.

Δίφυλλο 0.195×0.13 μ. Ἡ πρώτη υπογραφή μὲ τὸ χέρι τοῦ Εὐθυμίου.

Διὰ τοῦ παρόντος μου δηλοποιοῦ γράμματος φανερώνω καὶ ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ ὑποκάτωθεν ὑπογεγραμμένος ὁ Θεοχάρης Κανέλου, ὅτι ἰδίᾳ μου θελήσει καὶ προαιρέσει ἀφιερῶν τὸ ἀμπέλι εἰς τὴν Μπάνια, κλήματα 550· συνορίτης ὁ χατζῆ Θεοδωράκης, ὁ Ἰωσήφ ὁ Καλαφάτης, ὁ Κανέλης Βορινός, ὁ Θεοφάνης τοῦ Δημητράκου, τὸ ὅποιον ἀμπέλι τὸ ἀφιερῶν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς τὴν Ἄνδρου, πρὸς τούτοις νὰ τὸ ἔχω ἐγὼ ἕως ὅπου ζῶ εἰς τὴν ἐξουσίαν μου καὶ μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ εἶναι τοῦ μοναστηρίου νὰ τὸ ἐξουσιάζῃ τὸ μοναστήρι ὡς μούλκι ἐδικόν του καὶ νὰ μὴν ἡμπορῇ κανένας ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς μου νὰ τὸ διασεῖσῃ καὶ ἂν εὕρεθῇ κανένας νὰ τὸ διασεῖσῃ, νὰ ἔχῃ τὴν κατάρα τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ νὰ εἶναι καὶ ἀπὸ ἐμένα ἀσυγχώρητος καὶ νὰ ὀψεται ἐν ὥρᾳ κρίσεως.

1814, Ιανουαρίου 28.

Θεοχάρης Κανέλου στέργω.

Λεμονῆς μαρτυρῶ.

ὁ γράψας Εὐθύμιος ἱερομόναχος μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, αρ. 20.

9 Μαρτίου, 1814.

Δίφυλλο 0.22×0.16 μ. Δείγμα τῆς γραφῆς: μετοπαρόνμου φανερόν ἐγὼ ὁ βαρσαμήρεϋξς τοῦ ποτὲ κοσμά / ἰός. Ἡ πρώτη υπογραφή δὲν εἶναι ιδιόχειρη.

Μὲ τὸ παρόν μου φανερώνω ἐγὼ ὁ Βαρσαμή ρεῖξς τοῦ ποτὲ Κοσμά υἱὸς <καὶ> ὁμολογῶ ἐν καθαρῷ συνειδότι καὶ κατὰ Θεόν, ὅτι μὲ ἄφησεν ἐπιτροπικόν του ὁ μακαρίτης ἀδελφός μου Θανάσης ἐτι ζῶν, ἔχων σώας τὰς φρένας του, μὲ ἰδίαν του γνώμην καὶ προαίρεσιν διὰ νὰ δώσω εἰς τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἄνδρου τὸ ἀμπέλι τὸ πατρικόν του εἰς τὴν Κοκκινόνησιν¹, κλήματα χίλια, ὅλον τὸ μερίδιόν του διὰ νὰ γραφθῇ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου νὰ μνημονεύωνται Κοσμά καὶ Ἀθανασίου καὶ νὰ τὸ ἐξουσιάζουν οἱ πατέρες τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ὡς ἰδιόν τους μούλκι χαρίσουν,

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

πουλήσουν ὡς βούλονται νὰ τὸ κάνουν. Ὅψεποτε ἤθελαν σηκωθοῦν ἀπὸ τὰ παιδία του νὰ διασείσουν ταύτην τὴν ἀφιέρωσιν, νὰ ἔχω ἐγὼ ὁ ἄνωθεν Βαρσαμὴ ρεῖζης νὰ διαφεντεύω τὴν ἄνωθεν ἀφιέρωσιν εἰς κάθε καιρὸν καὶ κριτήριον. Διὸ ἐγινε τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ προεστοῦ κυρ Θεοδοσίου ἵνα ἔχη τὸ κύρος, ὑπογράφοντάς το καὶ οἱ κάτωθεν εὐρεθέντες μάρτυρες.

1814, Μαρτίου 9.

ἐγὼ ὁ Βαρσαμὴ ρεῖζης ἐν φόβῳ Θεοῦ μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν.

Λεμονῆς τοῦ Ἀργύρη μαρτυρῶ.

Πετρῆς τοῦ Νεραντζῆ γράφω καὶ μαρτυρῶ.

1. κωκυνόνησι.

26

Φάκ. 76, ἀρ. 21.

22 Ἰανουαρίου, 1815.

Δίφυλλο 0.18×0.12 μ.

† ὁ πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος τοῦ ἁγίου Κυζίκου ὑποβεβαιοῖ.

Διὰ τοῦ παρόντος μου γίνεται ὁ δῆλον, ὅτι ἔλαβα ἐγὼ ὁ παπᾶ Στρατῆς <α> πὸ τὸ Ἑλμπιζλί <α> πὸ τὸν παπᾶ Γεδεὼν δύο ὁμολογίες γροσιῶν τριακοσίων σαράντα ὀκτώ, 348, ἡ μία τοῦ Δημήτρη Σεβαστάρη γροσιῶν 313 καὶ ἡ ἄλλη τοῦ Θωμᾶ γρο<σιῶν> 35, νὰ τὰ κάμω ταξίλι καὶ νὰ τοῦ τὰ δώσω. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν τοῦ δίνω τὸ παρὸν μου.

1815, Ἰ<αν>ουαρίου 22.

παπᾶ Στρατῆς ἀπὸ Ἑλμπιζλί ἐπιβεβαιώνω.

27

Φάκ. 76, ἀρ. 22.

31 Ἰανουαρίου, 1815.

Δίφυλλο 0.20×0.14 μ. Δεῖγμα τῆς γραφῆς: δια τοῦ παρόντος μου γίνετε δῖλον ὅτι με ἰδιαν / τους γνόμιν.

Διὰ τοῦ παρόντος μου γίνεται ὁ δῆλον, ὅτι με ἰδιαν τους γνόμην ἀφιερώνουν ὁ τε Παναγιώτης υἱὸς τοῦ ποτὲ Μιχάλη καὶ ἡ αὐτοῦ ἀδελφὴ Βενετζιάνα ἓνα ἀμπέλιον εὐρισκόμενον εἰς τὸν Κομμενόν, κλήματα χίλια, εἰς τὸν προεστὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐκ τῆς νήσου Ἀνδρου ἅγιον προηγούμενον κυρ Θεοδόσιον, τὸ

ὅποιον ἀμπέλι τὸ ἄφησεν ὁ μακαρίτης ἀδελφός τους Στρατής ἔτι ζῶντος του διὰ νὰ γράψουνε ὄνομα <τα> τέσσαρα εἰς τὴν παρρησιάν εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Νικολάου διὰ νὰ μνημονεύονται. Εἶναι συνορίται εἰς τὸ εἰρημένον ἀμπέλιον συνορίτης ὁ Κωνσταντῖνος τοῦ Πατεράκη καὶ ἀπὸ κάτω ὁ Ρόδης τοῦ Ἀλεξανδρῆ, κατακέφαλα καὶ ἀπὸ τὸ πλάι δρόμος. Τὸ ὅποιον νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τους ὡς μούλκι τους καὶ ὡς βούλονται νὰ τὸ κάμουν. Ὅθεν διὰ βέβαιον τῆς ἀληθείας καὶ στερέωσης ἔγινε τὸ παρὸν ἵνα ἔχη τὸ κῦρος ἐν παντὶ κριτηρίῳ καὶ ἐδόθη αὐτὸ εἰς χεῖρας τοῦ πανοσιωτάτου κῦρ Θεοδοσίου, ὑπογράφοντάς το καὶ μάρτυρες.

1815, Ἰανουαρίου 31.

Παναγιώτης τοῦ ποτὲ Μιχάλη καὶ Κωνσταντῖνος

Πατεράκη καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Βενετζιάνα στέργουμε.

Λεμονῆς τοῦ Ἀργύρη μαρτυρῶ.

Μανόλης τοῦ Ἀργύρη μαρτυρῶ.

28

Φάκ. 76, ἀρ. 23.

7 Ὀκτωβρίου, 1816.

Δίφυλλο 0.175×0.12 μ. γραμμένον καθέτως. Ἡ γραφὴ ἀπὸ ἔμπειρο χέρι. Στὸ κάτω μέρος ἀποτύπωμα τουρκικῆς σφραγίδας διαμέτρου 0.014 μ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικὸν τε καὶ ἐξοφληστικὸν γράμματος γίνεται δηλον, ὅτι διὰ τὰ τρία κοιλὰ τὸ σιτάρι ὅπου εἶχεν ἀλιβερδίσει ὁ χαντζῆ Μουσταφᾶς Ἀλιγιαζιτζόγλου τὸν κῦρ Γαβριήλ ποτὲ ἡγούμενον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἀπὸ γρ. ἑνδεκα τὸ κάθε κοιλὸν καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔλαβεν τὰ ἄσπρα του ἀπὸ τὸν ἄνω εἰρημένον Γαβριήλ, ἐπεισεν τὸν κῦρ Ἀγάπιον προηγούμενον εἰς Ἀρτάκη καὶ τοῦ ἐπῆρεν γρ. 33 διὰ τὸ ἄνωθεν χρέος καὶ ἐξοφλεῖ. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς ἀληθείας ἔδωσεν τὸ παρὸν του καὶ ὑποφαίνεται μὲ τὴν ἰδίαν του βούλλα.

7 8βρίου, 1816. Ἐν Ἀρτάκη.

χαντζῆ Μουσταφᾶς Ἀλιγιαζιτζόγλου βεβαιοῖ τὰ ἄνωθεν μὲ τὴν βούλλαν του.

(Τ.Σ.)

ὁ γράψας Ἰωάννης Παπαδάτος μάρτυς.

Φάκ. 76, ἀρ. 26.

17 Μαρτίου, 1819.

Δίφυλλο 0.21×0.15 μ. Οἱ ὑπογραφές δὲν εἶναι ιδιόχειρες.

Διὰ τοῦ παρόντος γίνεται δῆλον, ὅτι τὴν σήμερον κάνομε τὴν παρὼν ἀλλαγίαν ἡμεῖς οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμένοι καὶ δίδομεν εἰς τὸ μετόχιον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἀνδρο<υ> εἰς τὴν Μπάνια ὅπου ἔχω προυκί ἀπὸ τὴν γυναῖκα μου κλήματα πεντακόσια. Ἐλαβα καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸν προηγούμενον κύρ Θεοδόσιον προεστὸν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννη τὸν τόπον ὅπου ἔχει τὸ ἄνωθεν μοναστήριον ἀγορὰ ἀπὸ τὸν μακαρίτην Γρηγοράσκο, ὅλον ὡς ἐστὶ καὶ εὐρίσκεται, νὰ τὸ ἐξουσιάζῃ ὡς μούλκι του, χαρίσει, πουλήσει ὡς βούλεται νὰ τὸ κάνῃ. Διὸ ἐγινε τὸ παρὸν καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ προηγούμενου Θεοδοσίου ἵνα ἔχῃ τὸ κύρος ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

1819, Μαρτίου 17.

ἐγὼ ὁ Βαρσαμῆς τοῦ ποτὲ Κοσμᾶ υἱὸς ὑπόσχομαι εἰς τὰ ἄνωθεν.

Λεμονῆς μαρτυρῶ.

κἀγὼ ὁ γράψας Περτῆς Νεραντζῆ μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, ἀρ. 27.

22 Μαρτίου, 1819.

Δίφυλλο 0.22×0.16 μ. Ἡ ὑπογραφή τοῦ Βαρσαμῆ δὲν εἶναι ἰδιόχειρη.

Διὰ τοῦ παρόντος φανερώνω ἐγὼ ὁ Βαρσαμῆς ρεῖξης τοῦ ποτὲ Κοσμᾶ, ὅτι ἐπούλησα εἰς τὴν Μπάνια τὸ ἀμπελάκι τῆς γυναικὸς μου διὰ γρόσια ἑκατὸ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἀνδρου καὶ ἔλαβα τὰ ἄσπρα τῆς αὐτῆς ὥρας ἀπὸ τὸν προηγούμενον Σεραφεῖμ καὶ δὲν ἔχω νὰ ζητῶ εἰς <τὸ> ἐξῆς οὔτε ὀβελόν. Εἶναι συνοριῖται κατακέφαλα ὁ χατζῆς Μένεος, ὁ Φώτης, τὸ μοναστήρι καὶ ὁ γιालός. Διὸ ἐγινε ἡ παροῦσαν μου πούλησι καὶ ἐδόθη εἰς χεῖρας τοῦ προηγούμενου Σεραφεῖμ ἵνα ἔχῃ τὸ κύρος. Καὶ ἔχω νὰ τὴν διαφεντεύω εἰς κάθε καιρὸν καὶ κριτήριον.

Εἰς τοὺς 1819, Μαρτίου 22.

ἐγὼ ὁ Βαρσαμῆς τοῦ ποτὲ Κοσμᾶ ὑπόσχομαι εἰς τὰ ἄνωθεν.

Φώτης Γρηγοράσκου στέργω.

Ἀποστόλης Σωτήρη στέργω.

Λεμονῆς μαρτυρῶ.

κἀγὼ ὁ γράψας Περτῆς Νεραντζῆ καὶ μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, άρ. 30.

15 Μαΐου, 1820.

Δίφυλλο 0.21×0.15 μ. Δείγμα τής γραφής: εἰς τὸ παρὸν ὁμολόγῳ κ(αἰ) φάνερώνω ἐγὼ ἢ ρηγενα τὸ ποτε αντονη / ρουδίτη. Ἰδιόχειρη μόνον ἢ τελευταία ὑπογραφή.

Εἰς τὸ παρὸν ὁμολογῶ καὶ φανερώνω ἐγὼ ἢ Ρήγαῖνα το<ῦ> {ποτέ} Ἀντώνη Ρουδίτη ἢ γενή, ὅτι <τὸ> ἐλαιόπραμα τὸ πατρικόν μου ὅπου ἔχω εἰς τόπον ὀνόματι Σημαντήρι, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος Μιχαλάκης Ζιρλίκος καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος Παρασκευᾶς Καζουρίδης καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος χ[ατζῆ] Δούκας καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἡ Μαρία το<ῦ> Κιραμιδάρη, αὐτὸ τὸ ἐλαιόπραμα τὸ ἐπούλησα εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον μοναστήρι <τῆς> Ἀντρο<υ> διὰ γρόσια πεντακόσια πινῆντα, λέγομεν ἄρ. 550, καὶ ἔλαβα τὴν τιμὴν αὐτοῦ σώα καὶ ἀνελλιπῇ καὶ ἄς μένῃ ἀπὸ τὴν σήμερον εἰς τὴν ἐξο<υ>σίαν το<υ> καὶ δεσποτείαν το<υ> καὶ νὰ τὸ κάνο<υν> ὡς ἀγαπᾷ καὶ βούλονται, προσ<έ>τι νὰ κάνω καὶ τὸ ἰσμέτι μου ἱπραῖσχά ἀμὴ ἰσταβατάν. Ὅθεν καὶ διὰ τὸ βέβαιον τῆς ἀληθείας ἔγινε τὸ παρὸν μου ἐξοφληστικὸ νὰ ἔχη τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

1820, Μαΐου 15.

Ἐγὼ ἢ Ρήγαῖνα το<ῦ> Ἀντώνη Ρουδίτη ἢ γενή βεβαιώνω τὸ ἄνωθεν καὶ ἐξώφλησα.

Ἐγὼ ὁ Ἀντώνης Ρουδίτης ὁ ἄντρα<ς> τῆς στέργω καὶ μαρτυρῶ.

Λευθέρης Πουσπουνῆς τιμητῆς καὶ μάρτυρας.

Λευθέρης Φαγητᾶς γράφω καὶ μαρτυρῶ.

Βασίλης τοῦ Καστρινοῦ μαρτυρῶ.

Φάκ. 76, άρ. 31.

21 Μαρτίου, 1821.

Δίφυλλο 0.22×0.155 μ. Δείγμα τής γραφής: μετὸ παρὸν μου φανερώνω ἐγὼ ὁ ὑπὸκάτωθεν ὑπογεγραμμέν(ος). Τῆς τρεῖς τελευταίαις ὑπογραφῆς ἔγραψε ἄλλο χέρι.

Μὲ τὸ παρὸν μου φανερώνω ἐγὼ ὁ ὑποκάτωθεν ὑπογεγραμμένος, ὅτι ἀφιερώνω εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τὸ Παραδείσι ἓνα χωράφι τὸ ὅποιον εἶναι στὸ Φάραγγα, δύο κοιλῶν, καὶ ἔχει συνορίτας κατακέφαλα

δρόμος στὸ πλάγι ὁ χατζή Ἀντώνης καὶ ἀπὸ κάτω ἡ Λαμπαδάραϊνα, τὸ ὁποῖον τὸ ἀφιερώνω διὰ μνημόσυνον ἐμοῦ καὶ τῶν γονέων μου Ἀντωνίου, Ὁρνέτα καὶ Γεωργίου, Ἀνεγνώστου συ<μ>βία καὶ τέκνων. Καὶ νὰ μὴν ἔχη κανεὶς ἢ ζώντας μου ἢ μετὰ τὸν θάνατόν μου νὰ κάνῃ τίποτας καὶ ζητήσῃ ἀλλὰ εἶναι καλὰ δοσμένο ἀφιερωμένο καὶ ἀπὸ ἀξιοπίστων μαρτύρων βεβαιωμένο. Καὶ εἰς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγράφη τὸ παρόν μου καὶ ἐδό<θη> εἰς χεῖρας τοῦ ἀγίου ἡγουμένου κυρίου Ἀγαπίου ἵνα ἔχη τὸ κῦρος τῆς ἢ παροῦσα ἀφιέρωσις εἰς κάθε κριτήριον δικαιοσύνης.

1821, Μαρτίου 21.

ἐγὼ ὁ Ἀνεγνώστης τοῦ ποτὲ Ἀντώνη υἱὸς ἀπὸ Ἀλώνη ὑπόσχομαι.

Τὸ ὁποῖον χωράφι πουλήσῃ, χαρίσῃ ἀπὸ τὴν σήμε<ρον> νὰ εἶ<ναι> εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ μοναστηρίου.

Μιχάλης τζορμπατζῆς μάρτυς.

Στρατιωτῆς τοῦ Ἀντώνη μάρτυς.

Πέτρος μάρτυς.

33

Φάκ. 76.

8 Ὀκτωβρίου, 1836.

Μονόφυλλο 0.265 × 0.12 μ. Στὸ πίσω μέρος, Πρὸς τὸν ἅγιον καθηγούμενον κύριον / Γεδεὼν εἰνίκα / εἰς παραδίση μοναστήριον.

Κύριε Γεδεὼν σὲ προσκυνῶ.

σὲ εἰδοποιῶ ὅτι νὰ κρατήσετε τοὺς ὀντάδες καλοὺς διὰ τὸν ἑαυτόν μας καὶ νὰ μὴν βάλετε κανέναν μέσα εἰς τὸ μοναστήριον, ἐπειδὴ σήμερον εἰς τὴν Ἀλώνην κτυπήθηκαν τρία ὀσπίτια ἀπὸ θανατικὸν καὶ ὁ Θεὸς νὰ γίνῃ ἰλεως νὰ μᾶς διαφυλάξῃ. Ὅθεν κοίταξε καλὰ Ἀλωνιάτην νὰ μὴν βάλετε μέσα κανέναν ὁποῖος καὶ ἂν εἶναι, εἴτε μικρὸς εἴτε μεγάλος. Οὕτω ποιήσον καὶ ὑγεῖαν.

1836, Ὀκτωβρίου η'.

χ(ατζῆ) [...]

αὐτάδελφος τοῦ Δεσπότη.

Τὸν σιὸρ Γιαννακὸν ἀδελφικῶς τὸν προσκυνῶ καὶ ἐρωτῶ τὸ χαῖρι του. Προσέξετε νὰ μὴν σᾶς ἀπαιτήσῃ κανένας καὶ ἔμβῃ μέσα εἰς τὸ Μοναστήρι ἐπειδὴ εἶναι ὅλοι ἀνακατεμένοι.

ὁ αὐτὸς χ(ατζῆς).

Φάκ. 77, ἀρ. 31.

2 Σεπτεμβρίου, 1843.

Δίφυλλο 0.22 × 0.175 μ., αντίγραφο γραμμένο ἀπὸ τὸν Ραμπαζή:
ήσον ἀπαράλακτον τῷ πρωτοτήπῳ. Ἐν σ. 4: Πώλησις / Μαγαζείου Πασαλι-
μάνι διὰ γρ. / 1100. 1843 Σεπτεμβρίου 2 / ἄνευ ἀδείας τῆς Μονῆς παρὰ / τοῦ
Προικονήσου.

<ό> Προικονήσου Γεδεὼν ἐπιβεβαιοῖ.

Δῆλον γίνεται διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πωλητηρίου καὶ βεβαιωτικοῦ
γράμματος, ὡς ἔχοντες κατὰ τὸ χωρίον Πασὰ Λιμάνι ἐν μαζαγίον τοῦ μετοχίου
τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῆς Ἀνδρου σεσαθρωμένον καὶ καταγκρεμισμένον ὥστε
μετ' ὀλίγον ἀφοῦ ἤθελε χαθῇ ὅλη ἢ ὀλίγη ὕλη, ἤθελεν ἀκόμη χαθῇ καὶ ὁ τόπος.
Ἰδόντες λοιπὸν τὴν φθορὰν τοῦ πρὸς ἡμᾶς καὶ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀνω-
φελοῦς τούτου πράγματος, ἐπωλήσαμεν αὐτὸ οἰκεία θελήσει καὶ προαιρέσει τῷ
κυρίῳ Δόξῃ χα(τζῇ) Μέγου τελεία πράσει διὰ γρόσια χίλια ἑκατὸν, Ν. 1100,
ἅπερ καὶ ἐλάβομεν σῶα καὶ ἀνελλιπῇ, ἔχον καὶ γειτνιάζοντας ἐνθεν μὲν τὸν
ἴδιον ἀγοραστήν κύριον Δόξην, ἐνθεν δὲ τὸν Αὐγουστήν, ἐνθεν τόπος τοῦ Θε-
οχρίστου καὶ δρόμος. Τὸ ὅποῖον πρᾶγμα εἶναι καὶ λέγεται τοῦ λοιποῦ τοῦ κυ-
ρίου Δόξῃ ἀναπόσπαστον καὶ ἀναφαίρετον, μηδενὸς μετέχοντος ὡς καλῶς πε-
πραμένον. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ διηνεκὴ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν πω-
λητήριον γράμμα καὶ ἐπιβεβαιωθὲν παρ' ἡμῶν ἐδόθη τῷ κυρίῳ Δόξῃ.

1843, Σεπτεμβρίου 2.

Νικόλαος Γληγόρη μαρτυρῶ.

Γεώργιος Δημητρίου μαρτυρῶ.

Γιαννάκος Χρήστου Αὐγκα μαρτυρῶ.

Γιαννάκης Κλινᾶς μαρτυρῶ.

Βλαστάρης Αὐγερινὸς μαρτυρῶ.

Ἀγγελάκης χα(τζῇ) Ἀναστάση μαρτυρῶ.

Φάκ. 77, ἀρ. 1.

1 Ἰουνίου, 1850.

Δίφυλλο 0.22×0.175 μ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνδεικτικοῦ τούτου ἐγγράφου δηλοποιεῖται, ὅτι ἐξαποστεί-
λας ἀπὸ Κωνσταντινουπόλιν τὸν κύριον Δημήτριον παπᾶ Ἀντωνίου Μπαλάνου
εἰς τὸ κατὰ τὴν Ἀλὼν τὸν Πασαλιμάνι ἱερὸν μοναστήριον τῆς Ἁγίας Παρα-
σκευῆς ὁ καὶ Παραδεῖσι λεγόμενον διὰ τὰ καλλιεργήσῃ τὰς ἀμπέλους αὐτοῦ καὶ
θεωρήσας λογαριασμὸν τῶν ἐξόδων τῆς καλλιιεργείας ἠθέλησεν ὁ διαληφθεὶς
Δημήτριος τὰ εἶναι συμμέτοχος τῶν καρπῶν τῶν καλλιιεργηθέντων κτημάτων.
Ὅθεν ἐσυμφωνήσαμεν τὰ λάβῃ τὰ ἡμισυ ἐφ' ὅλων τῶν καρπῶν διὰ τὰ ἡμισυ
ἐξοδα τῆς καλλιιεργείας ἅπερ ἐξωδεύθησαν εἰς τοὺς ἐργάτας ὁμοίως καὶ διὰ τὰ
ἰδιά του ἐξοδα καὶ διὰ κόπον του, τὰ δὲ ἄλλα ἡμισυ ἐξοδα ὡς ἀπέδειξε διὰ
καταστήχου χίλια διακόσια ὀγδοήκοντα συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τόκου
αὐτῶν θέλει τὰ λάβῃ ἀπὸ τὸ ἡμισυ μέρος τῶν καρπῶν τὸ ἀναλογοῦν εἰς <τὸ >
μοναστήριον. Ὅμοίως τὰ λάβῃ καὶ χίλια ἑκατὸν ἐβδομήκοντα τρία πρὸς ἐξ-
όφλησιν τοῦ πρὸς τὸν πατέρα του Ἀντώνιον Μπαλάνον ἱερέα χρεωστικοῦ μου
γράμματος / κατὰ τὸν 7βριον μῆναν ἄνευ τόκου. Καὶ οὕτως συμφωνήσαντες
ἐγιναν δύο ὅμοια ὑπογεγραμμένα παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πρὸς ἐνδειξιν καὶ
ἀσφάλειαν ἐκάστου, θέλει δὲ εἶναι εἰς βάρος ἀμφοτέρων ὅσα ἐξοδα καὶ πληρω-
μαὶ ἤθελον δοθῶσι εἰς τὰς ἀρχὰς διὰ τοὺς εἰρημένους καρπούς.

Τῇ 1 Ἰουνίου, 1850.

Δημήτριος παπᾶ Ἀντωνίου Μπαλάνος.

Φάκ. 76, ἀρ. 65.

1856.

Δίφυλλο 0.29×0.205 μ., γραμμένο μᾶλλον πρόχειρα.

Ὅσα ἐλάβομεν εἰσοδήματα τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς

1853: ὅσα μᾶς ἔδωσεν ὁ Ἀρτέμιος ἐκ τῶν δύο ἀμπέλων

Καδετὴ καὶ Μαῦρον

γρ. 223 : 10

ὅσα ἐλάβομεν μετρητὰ παρὰ τοῦ Εὐαγγέλη

792 : 20

1015 : 30

1854: μᾶς ἔφερον ὁ ἴδιος εἰς σταφύλια

γρ. 822 : 20

1855: μᾶς ἔφερον ὁ ἴδιος εἰς σταφύλια

γρ. 514 : 20

2352 : 30

τὰ ἡμισυ ἐξόδα τοῦ τρύγους τοῦ 54 καὶ 55

166

2186 : 30

1854: τὰ δύο ἀμπέλια Καδετὴ καὶ Μαῦρον ἐβγαλαν

116 : 6

ρακὶ ὀκάδες 73 πρὸς 4:20 γρ. γρ. 328

2302 : 36

τὰ ἐξόδα τοῦ Ἀρτεμίου κατὰ τὸ κατὰ-

80 : 24

στιχόν του δηλ. καζανιάτικα καὶ

2383 : 20

ἀλλὰ ὥς μᾶς εἶπεν

96 : 12

345

232 : 12

2728 : 20

τὰ μὲν ἡμισυ ὁ ἴδιος τὰ δὲ ἡμεῖς

116 : 6

Ὅσα ἐλάβομεν ἐκ τῶν δύο ἀμπέλων

116

Κερύλια καὶ Γεφύρι εἰς σταφ.

82

1855: Ἔτι εἰς σταφύλια

121 : 24

δουλευτικά καὶ τρυγητικά τῶν δύο

203 : 24

ἀμπέλων τοῦ 54 καὶ 55

123

1854: κριθάρι κοιλὰ 5 γρ.

60

80 : 24

σίτον $1\frac{1}{2}$

60

120

1855: κριθάρι > κοιλὰ 6

150

σίτον $1\frac{1}{2}$

75

345

Ὅσα ὀφείλει εἰς ἡμᾶς τὸ μοναστήριον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς

1000	τὸ α' ταξίδι τοῦ 53 καὶ τῆς φιλοτιμίας
40	τὸ φιλότιμον τοῦ Πάσχα τοῦ 54
440	τὸ β' ταξίδιον τοῦ 54
40	τὸ φιλότιμον τοῦ Πάσχα τοῦ 55
440	τὸ γ' ταξίδιον τοῦ 55 7βρίου α'
40	τὸ φιλότιμον τοῦ Πάσχα τοῦ 56
440	τὸ δ' ταξίδιον τοῦ 56 7βρίου α'

2440

Τὸ ἐν Πασαλιμανίφ μετόχιον τοῦ Ἀγίου Νικολάου

440	τὸ α' ταξίδι τοῦ 53 καὶ τῆς φιλοτιμίας ἀνὰ 220
260	τὸ β' τοῦ 54 κατὰ τὸ Πάσχα φιλότ. 40
260	τὸ γ' τοῦ 55
260	τὸ δ' τοῦ 56

1220 τὰ οὐσούρια τοῦ 54 καὶ 55 γρ. 153: 20

153

1373

ἐν Ἀλώνῃ 1856.

Φάκ. 76, ἀρ. 69.

1860.

Μονόφυλλο 0.45×0.37 μ. με πολλές φθορές στα ἄκρα ἀπό ποντί-
κια. Ἡ γραφή ὡστόσο ἄξεστη.

Ἐξόδα τῆς ἐπισκευ[ῆς τῆς ἐν Ἀλώνῃ ἱε]ράς Μονῆς

Αὔξων

ἀριθ-
μός

Εἶδος τῶν ἐξόδων, ὕλης καὶ ἐπισκευῆς ἡμερομισθίων

- 1 Παρατηρήσεις τοῦ τείχους τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους
- 2 Ἐξόδα ἀρκτικού μέρους ἀνά 20: γρ. ἕκαστον
- 3 Τοῦ ἰδίου ἀρκτικού μέρους καὶ ἄλλων ξύλα καὶ σανίδια ἐξόδα
- 4 Ἀρκτικά παράθυρα 3, σανίδια καὶ λοιπὰ ἐξόδα κτλ.
- 5 Δυτικά παράθυρα 13, με ὅλα τὰ ἐξόδα τῆς ὕλης κτλ.
- 6 Τὰ τεῖχη δυτικά μέρος
- 7 Διὰ τὸν λέβητα τοῦ οἰνοπνεύματος, ἥτοι διὰ τὸ οἶκμα αὐτοῦ
- 8 Ἐνα τεῖχος πλησίον τοῦ κλιβάνου
- 9 Πρῶτον δωμάτιον μαγειρίου καὶ σανίδια, στρώσις καὶ ἐξόδα
- 10 Δεύτερον δωμάτιον καὶ στρώσις σανιδίων, ξύλων καὶ λοιπὰ
- 11 Τρίτον δωμάτιον καὶ στρώσις σανιδίων, ξύλων κτλ.
- 12 Εἰς τὴν σειρὰν τοῦ κλιβάνου 4 δωμάτια ἐπισκευασθέντα
κατὰ τὴν σκέπην καὶ τὰ τεῖχη αὐτῶν μετὰ καὶ τῶν ἐξόδων
- 13 Τὸ τεῖχος πλησίον τῆς βρύσης ἐντὸς τῆς Μονῆς, ἡμερομισθία
- 14 Διὰ τρία μικρὰ δωμάτια πλησίον τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ κήπου
- 15 Δι' ἓν δωμάτιον τῆς σάλας τοῦ ἀριστεροῦ μέρους
σανιδίων καὶ τλπ.
- 16 Ἐξόδα καὶ καθίσματα τῆς σάλας τοῦ ἀριστεροῦ μέρους, σανίδια καὶ τλπ.
- 17 Διὰ τὴν στρώσιν τοῦ δωματίου τοῦ δυτικοῦ μέρους, σανιδίων,
πενταύρων καὶ λοιπῶν ἄλλων
- 18 Δι' ὅλην τὴν ἐπισκευὴν τῆς σάλας, πεταύρων ὕλης καὶ ἡμερομισθία
καὶ δι' ὅλην τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν κεράμων ὅλης τῆς Μονῆς
- 19 Δι' ἀγορὰν κεράμων καὶ ἀσβέστην γρ.
- 20 Διὰ τὸν ὀχετὸν τῆς βρύσης καὶ τοῦ κήπου ἡμερομισθία
- 21 Διὰ τριακοσίων βελώνας ἀνά ἓν γρόσι
- 22 Εἰς ἐπισκευὴν βαρελίων χωρητικότητος ἕκαστον ὀκάδων
χιλίων πεντακοσίων καὶ ἑγγιστα καὶ λοιπῶν ἐξόδων
- 23 Διάφοροι δαπάναι καὶ μικρὰ ἐξόδα καθ' ὅλα τὰ δέκα ἔτη
τῆς Μονῆς ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ γρ.
Τὸ ὅλον ἡμερομισθία διακόσια δέκα ἑννέα

τῆς ὁσιομάρτυρος Ἀγίας Παρασκευῆς ἀπὸ 1850 μέχρι [1860]

Ἡμε- ρομί- σθια	Γρ.	Παρατηρήσεις
10	200	
50	1000	
	500	
2	98	ὕπάρχουν διεφθαρμένα τὰ κανάτια
20	912	τὰ κανάτια καὶ κάπες αὐτῶν ὅλως διεφθαρμένα
25	500	καὶ αὐτὰ μέρος μένουν διεφθαρμένα
5	150	τὸ ὅποιον μένει βουλιαμένον καὶ ὅλως ἄχρηστον
15	300	τὰ τεῖχη καὶ ἡ στέγη διεφθαρμένα, ἡ πάτωσις σώα, λείπουν ἐπτὰ παράθυρα
4	140	τὰ τεῖχη καὶ ἡ στέγη διεφθαρμένα, μόνον ἡ πάτωσις σώα
5	160	καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον διεφθαρμένον, τὰ τεῖχη ὅπως καὶ ἡ πόρτα καὶ τὰ παράθυρα
5	160	αὐτὰ δὲ ὅλως διόλου σεσαθρωμένα ἄνευ θυρῶν
141	4120	
10	300	
3	60	
5	100	μέρος τῆς στέγης διεφθαρμένον
3	300	ἡ πάτωσις στερεά, τὰ τεῖχη καὶ παράθυρα διεφθαρμένα
5	320	μένουν εἰς καλὴν κατάστασιν
2	100	ἡ στρώσις στερεά, αἱ δὲ μισένδρες διεφθαρμέναι
169	5300	
40	1070	ἡ σκεπὴ μένει ὅλως διόλου ἐτοιμόρροπος, ἀνεμοβροχᾶς πλημμυρεῖ ἡ Μονὴ ὑπ' αὐτῆς
	1000	
10	200	
	300	
	1200	τὰ πέντε σεσαθρωμένα, τὰ δὲ λοιπὰ ἔχουσι μικρὰν ἐπιδιόρθωσιν
	930	
219	10.000	τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων τὸ ὅλον γρ. δέκα χιλιάδες, ἄρ. 10.000.

Φάκ. 77, ἀρ. 32.

10 Αὐγούστου, 1857.

Δίφυλλο 0.205 × 0.145 μ. Δὲν ὑπάρχει ὑπογραφή στὸ τέλος.

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνδεικτικοῦ τούτου γράμματος δὴλον ἀποκαθίσταται, ὅτι ὁ κύριος Ἀντώνιος Κωνσταντίνου βαρελοποιὸς καλλιεργῶν τὴν ἀμπελὸν τοῦ κειμένην κατὰ τὴν θέσιν Ἅγιος Ταξιάρχης καὶ πρὸς διατήρησιν ταύτης τῆς ἀμπελὸς ἐπῆρε ἐκ τοῦ συνορευομένου χωραφίου τοῦ Μετοχίου τῆς ἐν Ἀνδρῶν ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὅλον τὸν κοινῶς λεγόμενον τράφον, ὅπως διέρχωνται τὰ ὕδατα ἐν καιρῷ χειμῶνος ἐντὸς τοῦ εἰρημένου χωραφίου εἰς τὸ ρεῦμα. Γενομένης δὲ ἐπιθεωρήσεως διὰ πραγματογνωμόνων, ἐσυμφωνήσαμεν ἤδη ἵνα λάβῃ ὁ ρηθεὶς Ἀντώνιος καὶ τὸ ἐπίλοιπον χωράφιον τοῦ Μετοχίου συνιστάμενον ἐξ ἡμίσεος στρέμματος καὶ ἀποδώσῃ αὐτῷ αὐτοῦ ἕτερον ἰδικόν του ἐξ ἐνὸς στρέμματος κείμενον εἰς τὸν Κάμπον, συνορευόμενον μὲ τὸ κτῆμα τοῦ Συμαχόντζα, μὲ τὸ τοῦ χατζῆ Μπαλάση καὶ μὲ τὸ κτῆμα τῆς συζύγου τοῦ Σταυράκη Α. Καλαφατάκη. Δέδωκε δὲ προσέτι διὰ βοήθειαν τοῦ Μοναστηρίου εἰς ἐπισκευὴν τῶν βουτζίων τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς διὰ βεργιά, στύλους καὶ ἡμερουσία δύο, γρόσια ἑκατὸν τριάκοντα, ἀρ. 130. Καὶ οὕτως συμφωνήσαντες οἱ ὑποφαινόμενοι ἐποίησαν τὴν ἀλλαγὴν ταύτην, συντάττοντες δύο ὅμοια ὑπογεγραμμένα παρ' αὐτῶν καὶ τιμίων μαρτύρων λαβὼν ἕκαστος ἀνὰ ἓν πρὸς ἀσφάλειάν του.

Ἐν Πασαλιμάνι τῆς Προικοννήσου τῇ 10 Αὐγούστου, 1857.

Διὰ τὸν ἀγράμματον χατζῆ Δράκον ὑπογράφω κατ' αἰτησίν του.

Φάκ. 77, ἀρ. 80.

20 Ὀκτωβρίου, 1860.

Μονόφυλλο $0.29 \times 0.205 \mu$.

Πρωτόκολλον παραδόσεως

Ἐν Ἀνδρῷ σήμερον τὴν 20 Ὀκτωβρίου, 1860, τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἐπιλεγομένου εἰς τὰς Ὠρας παραδίδει πρὸς τὸν κύριον Παναγιώτην Ἀθανασίου, γεωργόν, κατοικοδημότην Ἀνδρου, τὰ ἐν τῇ νήσῳ Προικόννησον τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κείμενα κτήματα τῆς Μονῆς μετὰ τοῦ ἐκείσε Μονυδρίου (ἐκτὸς τοῦ ναοῦ), τὰ ὁποῖα ἐνοικιάσθησαν πρὸς αὐτὸν δι' εἴκοσι ἔτη, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5415 διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Σ. Ὑπουργείου καὶ τὰ ὁποῖα περιγράφονται ὡς ἀκολουθῶς: Πρῶτον ἡ Μονὴ εἶναι κτισμένη με πέτρας, ἐμπεριέχει ἐννέα δωμάτια ἀνώγεια, κάτωθεν τούτων ὑπάρχουν τρεῖς ἀποθήκαι καὶ εἰς φοῦρνος, μία βρύση καὶ εἰς ναὸς με θόλον ὅστις δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν ἐνοικί-
ασιν. Ἐντὸς τοῦ ναοῦ ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς ἱερὰ ἄμφια καὶ βιβλία: Ἐν ἀργυροῦν ποτήριον με δισκάριον ἐπίσης καὶ λαβίδα, ἐν ἀργυροῦν θυμιατήριον, ἐν εὐαγγέ-
λιον ἀργυροῦν, δώδεκα μνηαῖα τῆς ἀκολουθίας, μία παρακλητικὴ καὶ ἐν τρι-
ώδιον, δύο ἀργυρὰ κανδήλια, μία μικρὰ εἰκὼν ἀργυρὰ καὶ τινα ἀργυρὰ κομμά-
τια ἐμπροσθεν τῶν εἰκόνων, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦται ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ φυλάττῃ
ὑπὸ ἰδίαν του εὐθύνην. Τὰ δὲ κτήματα σύγκεινται ἐκ στρεμμάτων 236 ὅλα
ἡνωμένα, ἐξ αὐτῶν εἶναι καλλιεργημένα, ἥτοι ἐμφυτευμένα ἀμπέλους, στρέμ-
ματα 17, ὑπάρχουν προσέτι ἐντὸς αὐτῶν τῶν ἀγρῶν 70 συκαμινομορεόδενδρα
καὶ ἀμπόλλα ἀγριοελαιόδενδρα. Ἐντὸς τῶν ρηθέντων στρεμμάτων συμπερι-
λαμβάνεται καὶ ἡ νῆσος Ἱερά.

Εἰς πίστωσιν συνετάχθη τὸ παρὸν Πρωτόκολλον παραδόσεως, τὸ ὁποῖον
ὑπογράφεται μετὰ τὴν εὐκρινῇ ἀνάγνωσίν του παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ
Ἑγουμενοσυμβουλίου, συνταχθέν εἰς διπλοῦν.

Γερμανὸς Εὐδοκιάδης ἱερομ. ἡγούμενος

[Τ.Σ.]	Ἰωακείμ ἱερ. Π. Πασχάλης	} σύμβουλοι
	Σαμουήλ Ραμπαζῆς μοναχὸς	

ὁ ἐνοικιαστὴς
Παναγιώτης Α. Ἀθανασίου.

Φάκ. 77, ἀρ. 58.

23 Ὀκτωβρίου, 1860.

3 μονόφυλλα 0.29×0.20 μὲ θεωρήσεις καὶ σφραγίδες τοῦ Ἐπαρχείου Ἀνδρου, τῆς Μονῆς καὶ τοῦ Ὑπουργείου. Οἱ ἀριθμοί, γεγραμμένοι ὀλογράφως, ἐτέθησαν ἀριθμητικῶς.

Ἀριθ. πρ. 3193

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Ἐπαρχος Ἀνδρου

Κατὰ τὴν ἀπὸ 27 Μαΐου ἐ. ἔ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 3177 διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 24 Νοεμβρίου (5 Ἀπριλίου) 1837 καὶ ἀριθ. 21433 ὑ. Β. Διατάγματος, ἐνοικιάζονται ἐπὶ εἰκοσαετίαν εἰς τὸν κύριον Παναγιώτην Ἀθανασίου, τὸ ἐπάγγελμα γεωργὸν δημότην τοῦ Δήμου Ἀνδρου, κάτοικον αὐτόθι, τὰ κατὰ τὴν νῆσον Προικόννησον τῆς Μικρασίας κείμενα 28 κτήματα τῆς ἐν Ἀνδρῶ ἱερᾷ μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου ὀνομαζόμενα μετόχια Παραδείσι καὶ Βουργάρον καὶ συνιστάμενα ἐκ στρεμμάτων βασιλικῶν τὸ μὲν πρῶτον ἦτοι ὁ κήπος ἐνός, ὁ δὲ ἀγρὸς Μπαϊράκη 3, ὁ δὲ Λιμαριά 2, ὁ δὲ Μακρονάρη 1, ὁ δὲ Κατὲς 8, ὁ δὲ Ἀμυγδαλιὰ $2\frac{1}{2}$, ὁ δὲ Μαυραμπέλη $2\frac{1}{2}$, ὁ δὲ Τσακαρίνας Λάκκα 8, ὁ δὲ Ἀμυγδαλιὰ 3, ἡ δὲ ἄμπελος Ἀχλαδιὰ 8, ἡ δὲ Γιάμα 9, ὁ δὲ ἀγρὸς Ἀχλαδιὰ 1, ὁ δὲ [sic] 2, ὁ δὲ Σκαμνιά 2, ὁ δὲ Κερβούλια 4, ὁ δὲ Μπαϊράκη 2, ὁ δὲ Ἀχλαδιὰ 3, ὁ δὲ Ἀμυγδαλιὰ 4, ὁ δὲ Συκιὰ 4, ὁ δὲ Τιμόνι 8, ὁ δὲ Γεφύρι 4, ὁ δὲ Ἀλώνι 4, ὁ δὲ Μοιρὰς 60, ὁ δὲ τῆς νήσου Ἱερὰς 50, ὁ δὲ εἰς Ἀλώνην 4, ὁ δὲ εἰς Αἰμὴν 1, ὁ δὲ εἰς Μπάνια 7, καὶ ὁ Κάμπος 28, μεθ' ὅλων τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμπεριεχομένων δένδρων καὶ οἰκημάτων (ἐκτὸς τοῦ ναοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, μὴ συμπεριλαμβανομένου εἰς τὴν ἐνοικίαν ταύτην) κατὰ τὴν λεπτομερῆ περιγραφὴν αὐτῶν ἐν τῷ προσηρτημένῳ ἐνταῦθα παραδόσεως πρωτοκόλλῳ ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. μεταξὺ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τοῦ ἐνοικιαστοῦ διὰ δραχμὰς 8200 ἐπὶ ταῖς ἐξῆς συμφωνίαις:

Α'. Ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐνοικιάσεως καὶ περὶ πληρωμῆς καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ ἐνοικίου

1. Ἡ ἐνοικίασις ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς εἰσοδίας τοῦ 1861 ἔτους καὶ ταύτης συμπεριλαμβανομένης καὶ λήγει τὴν 1 Ὀκτωβρίου, 1880, ὅτε ὀφείλει ὁ ἐνοικιαστὴς νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς εἰρημένης ἱερᾷ Μονῆς τὰ ἐνοικιαζόμενα κτήματα, ἅπερ παρέλαβε κατὰ τὸ εἰρημένον πρωτόκολλον μετὰ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς Μονῆς.

2. Τὸ ἐνοίκιον διαίρεται εἰς ἰσαριθμούς μὲ τὰ ἔτη τῆς ἐνοικιάσεως δόσεις

ἐκάστης τῶν ὁποίων ἡ πληρωμὴ θέλει γίνεσθαι πρὸς τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον τῆς Μονῆς κατὰ τὴν 1 τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐκάστου ἔτους, ἡ πρώτη δόσις θέλει πληρωθῇ ἅμα τῇ παραδώσει τοῦ παρόντος ἐνοικιαστηρίου εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν συνισταμένην ἐκ δραχμῶν 410.

3. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἐνοίκιον δὲν πληρωθῇ ἐγκαίρως ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, τὸ Μοναστηριακὸν Συμβούλιον δικαιούται νὰ ἐκβιάσῃ δικαστικῶς τὴν ἀπότισιν καὶ νὰ ζητήσῃ διοικητικῶς τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἐγγυητοῦ.

4. Ἄν ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐνοικίου δι' ὁποιονδήποτε λόγον καθυστερήσῃ ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἔτη πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν κλημάτων καὶ δένδρων δὲν ἐμφυτεύωνται ὡσαύτως κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τὸ Συμβούλιον τῆς Μονῆς δικαιούται ν' ἀποβάλῃ τὸν ἐνοικιαστὴν ἐπὶ κινδύνῳ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ διὰ πᾶσαν ἐπιζημίαν συνέπειαν εἰς ἀναπληστηριασμὸν τὰ εἰρημένα κτήματα, δυναμένου συγχρόνως τοῦ Συμβουλίου νὰ ἐκβιάσῃ τὴν ἀπότισιν τοῦ μὴ πληρωθησομένου ἐνιαυσίου ἐνοικίου ὥς καὶ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς Μονῆς διὰ τὴν μὴ ἐμφύτευσιν τῶν κλημάτων καὶ δένδρων νομίμως καὶ διὰ τῆς ἐκποίησησεως τῶν προσφερθησομένων εἰς ὑποθήκην κτημάτων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς Μονῆς καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Β'. Ὡς πρὸς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν περιποίησιν τοῦ κτήματος οἶον (α) τῶν ἀμπελῶν

1. Ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ὑπόχρεως πάντοτε νὰ ἐμφυτεύῃ κατ' ἔτος τὰ 1500 κλήματα ἀμπελῶν ἐπὶ τῶν δεκτικῶν καλλιιεργείας γαιῶν ὡς προερέθη καλλιιεργειῶν καὶ ἐπιμελούμενος ὡς πρέπει ταῦτα, ὅπως φέρῃ ἐντὸς τοῦ συνήθους χρόνου καὶ διατηρῇ ἐφεξῆς εἰς ἐντελῇ καρποφόρον κατάστασιν.

2. Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει τῶν μὲν ἀναστημένων ἥδη νὰ γεμίσῃ τὰ κενὰ μέρη διὰ νέων φυτειῶν (καταβολάδων), τοὺς δὲ ἀκαλλιιεργήτους ἔχοντας ἢ μὴ παλαιὰ κλήματα νὰ καλλιιεργήσῃ ἐπιμελῶς ὥστε ἐν τῷ διαστήματι τῶν πρώτων 5 ἐτῶν νὰ τοὺς φέρῃ εἰς καλὴν κατάστασιν.

3. Δύναται νὰ κάμῃ καὶ νέας ἄλλας φυτείας ἀμπελῶν ἐπὶ τῶν δεκτικῶν ἀμπελουργίας γαιῶν, νοήτω δὲ ὅτι καὶ αὗται αἱ φυτεῖαι ἐν τῇ λήξει τῆς προθεσμίας τῶν ἐνοικιάσεων ἀνήκουσιν ὁλοκλήρως εἰς τὴν Μονήν, ἢ ὅποια δὲν θέλει εἶσθαι ὑπόχρεως εἰς οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν.

(β) τῶν ἀγρῶν

1. Ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ὑπόχρεως νὰ καλλιιεργῇ ἰδίαις δαπάναις τοὺς καλλιιεργημένους ἀγροὺς κατὰ τοὺς περὶ καλλιιεργείας παραδεδεμένους κανόνας, ἥτοι νὰ λιπαίνῃ ἐν καιρῷ, ν' ἀροτριᾷ καὶ νὰ σπείρῃ κατ' ἔτος αὐτοὺς καὶ νὰ πράττῃ πρὸς βελτίωσιν των πᾶν ὅ,τι ἡ πείρα ἀπέδειξεν ἀναγκαῖον.

2. Νὰ προφυλάττῃ αὐτοὺς ἀπὸ πᾶσαν βλάβην ἐνδεχομένην νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τῆς ἀμελείας του, καὶ

3. Νά καλλιεργήσῃ τοὺς ἀκαλλιεργήτους μὲν καλλιεργησίμους δὲ γαίαις αὐτῶν τῶν κτημάτων.

(γ) τῶν ἐλαιῶν καὶ τῶν ἄλλων δένδρων

1. Ὁ ἐνοικιαστής εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐμφυτεύῃ κατ' ἔτος 11 ἐλαιόδενδρα καὶ 55 συκαμινομορεόδενδρα ἐντὸς τῶν ἐπιδεκτικῶν τῆς φυτείας αὐτῶν ἐνοικιαζομένων γαιῶν, καλλιεργειῶν καὶ βελτιώσεων αὐτὰ ὡς πρέπει ἵνα ἐντὸς τοῦ συνήθους χρόνου προσοδοφόρα γίνονται, ἐπιμελούμενος καὶ διατηρῶν ἐφεξῆς ταῦτα εἰς τελείαν καλὴν κατάστασιν.

2. Ὁ ἐνοικιαστής ὀφείλει νὰ ἐκρίζωσῃ ὅλα τὰ μεταξὺ τῶν ἐλαιῶν φυντά ἀγρία φυτὰ, χαμόκλαδα καὶ βάτους, νὰ καθαρίσῃ προσηκόντως τὰς ἐλαίας ἐκκόπτων τὰ ξηρὰ μέρη ὅσα δύνανται νὰ βλάβωσι τὸ δένδρον, νὰ μετακεντρίσῃ τὰς ἀγριοελαίας, νὰ φυτεύσῃ νέα ἐλαιόδενδρα ὅσα ἐπιτρέπει ἡ χωρητικότης καὶ ἡ κατάστασις τοῦ τόπου καὶ νὰ λάβῃ ἐν ἐνὶ λόγῳ ὅλα τὰ πρὸς βελτίωσιν τοῦ ἐλαιῶνος μέτρα ὥστε εἰς τὸ διάστημα 5 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνοικιάσεως νὰ εἶναι ὁ ἐλαιῶν ἐντελὼς καλλιεργημένος, ἄλλως θεωρούμενος παραβάτης τῶν συμφωνιῶν τοῦ ὑπόκειται εἰς πληρωμὴν προστίμου.

3. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ σπεύρῃ ἐντὸς τοῦ ἐλαιῶνος δημητριακοὺς καρποὺς ἐὰν τοῦτο ἐμποδίζῃ τὴν βελτίωσιν καὶ τὴν αὐξήσιν τῶν ἐλαιῶν.

4. Ὁ ἐνοικιαστής ὀφείλει νὰ καλλιεργῇ καὶ νὰ περιποιηθῇ καταλλήλως τὰ ἐντὸς τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων συστάδην ἢ καὶ σποράδην ὑπάρχοντα ἐξ-ημερωμένα τε καὶ καρποφόρα δένδρα παντὸς εἶδους.

5. Δὲν τῷ ἐπιτρέπεται νὰ ἐκρίζωσῃ ἢ κόψῃ κανὲν δένδρον ἐκτὸς μόνον ἐὰν εἶναι παντάπασιν ἄχρηστον ἢ κατάξηρον καὶ ὅλως ἀνεπίδεκτον βελτιώσεως καὶ προαγωγῆς. Ἀλλὰ τοῦτο πρέπει ν' ἀποδειχθῇ διὰ τῆς διοικητικῆς καὶ μοναστηριακῆς ἀρχῆς. Εἶναι δὲ ὑπόχρεως νὰ τὸ ἀντικαθιστᾷ διὰ νέου καὶ ὁμοειδοῦς εἰς τὸ μετὰ τὴν ἐκρίζωσιν μένον κενὸν μέρος, ἐντὸς τοῦ ἐπιόντος ἔτους τὸ βραδύτερον. Ὁ ἐνοικιαστής δύναται νὰ φυτεύσῃ καὶ ὅσα ἄλλα δένδρα νομίσει συμφέρον δι' ἑαυτόν, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ ἐκ τούτου δικαίωμα πρὸς ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως παρὰ τῆς Μονῆς εἰς ὄφελος τῆς ὁποίας ταῦτα μένουں ἅμα ληξάσης τῆς ἐνοικιάσεως.

6. Ἐπὶ παραβάσει τῶν περὶ ἐκρίζωσεως οἰουδήποτε δένδρου ἄνωθι ἐκτεθέντων ὁ ἐνοικιαστής θέλει πληρῶνει τὸ τριπλάσιον τῆς τιμῆς τοῦ ἐκρίζωθέντος ἢ ἐκκοπέντος.

Γ'. Ὡς πρὸς τὰς οἰκοδομὰς

1. Ὑποχρεοῦται ἡ Μονὴ νὰ ἐπισκευάζῃ ὅσα δωμάτια εἶναι ἀνάγκη ἐκ τῶν ἐντὸς τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων ὑπαρχουσῶν οἰκοδομῶν (μετοχίων) ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐκεῖσε διορισθησομένου ἐπιστάτου αὐτῆς.

2. Ὁ ἐνοικιαστής εἶναι ὑπόχρεως νὰ περιποιηθῇ τὰς ἐντὸς τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων ὑπαρχούσας καὶ ἀνακαινισθησομένας ὡς ἐρέθῃ οἰκοδομὰς χωρὶς νὰ καταδείξῃ οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν εἰμὴ διὰ λόγον βελτίωνος καὶ στερεωτέρας ἀνεγέρσεως.

3. Ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται νὰ ἀνεγείρῃ ὅπου ἤθελε νομίσει κατάλληλον οἰκοδομὰς νέας ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπαιτήσεως κατὰ τῆς Μονῆς περὶ ἀποζημιώσεώς του καὶ ἄνευ δικαιώματος νὰ καταδαφίσῃ αὐτὰς συμπληρωθέντος τοῦ χρόνου τῆς ἐνοικιάσεως.

4. Ὁ δὲ ἐντὸς τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων ἱερὸς ναὸς δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν ἐνοικίαν καὶ οὐδὲν ἐπὶ τούτου δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα ὁ ἐνοικιαστής.

Δ'. Ὡς πρὸς τὰς βοσκησίμους γαίας

1. Ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται μὲν νὰ ἔχῃ παρεκτὸς τῶν ἐργατικῶν ζώων καὶ ὅσα ἄλλα θέλει βόσκοντα ἐν αὐταῖς κτήνη ἴδια αὐτοῦ καὶ οὐδέποτε ἄλλότρια, φροντίζων νὰ προφυλάττῃ ἀπὸ πάσης ἐκ τούτων βλάβης ὅλα τὰ ἐντὸς τῶν κτημάτων δένδρα (διότι πᾶσα ζημία θέλει καταλογίζεσθαι εἰς βάρος του) δὲν δύναται δὲ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τρίτον νὰ βόσκη εἰς τὰ ἀκαλλιεργήτους γαίας ζῶα οἵουδήποτε εἶδους εἰμὴ μὲ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποζημιώσῃ αὐτὸς τὴν Μονὴν διὰ πᾶσαν ἐκ τῆς τοιαύτης νομῆς ζώων προελευσομένην ζημίαν εἰς τὰ δένδρα, ἐξημερωμένα τε καὶ μὴ.

2. Ὁ ἐνοικιαστὴς δύναται νὰ ζηλευῖται ἐπὶ τῶν εἰς τὰς εἰς καλλιέργειαν ἀνεπιδέκτους γαίας ὑπαρχόντων διαφορῶν θάμνων πρὸς μόνον ἰδίαν χρῆσιν, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ξήλυσιν εἰς ἄλλον οἵονδήποτε.

Ε'. Τελευταῖοι ὅροι

1. Ὁ ἐνοικιαστὴς εἶναι ὑπόχρεως εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν νενομισμένων φόρων εἰς τὸ Δημόσιον.

2. Ὁ ἐνοικιαστὴς οὐδὲν δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα κατὰ τῆς Μονῆς πρὸς ἀποζημιώσιν δι' ὅποιανδήποτε βλάβην προελευσομένην τυχὸν ἐξ ἀνωτέρας δυνάμεως.

3. Διὰ πᾶσαν παράβασιν τῶν ὑποχρεώσεών του ὡς πρὸς τὴν ἐμφύτευσιν τῶν κλημάτων καὶ δένδρων, ὡς πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν καλλιεργησίμων ἤδη ἀγρῶν, τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν, τῶν ἐξημερωμένων τε καὶ τῶν ἐξημερωθησομένων δένδρων καθὼς καὶ διὰ πᾶσαν βλάβην ἐπελευσομένην εἰς τὰ ἐνοικιαζόμενα κτήματα δι' ἀπροσεξίας τοῦ ἰδίου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του καὶ τῶν ἐπιστατῶν του, αὐτὸς οὗτος ὁ ἐνοικιαστὴς, ἐκτὸς τῆς ποινῆς εἰς ἣν κατὰ νόμον ὑπόκειται ἐπὶ βλάβῃ καὶ φθορᾷ ξένης ιδιοκτησίας, μάλιστα δὲ πραγμάτων ἀνηκόντων εἰς εὐαγὲς ἐθνικὸν κατάστημα, εἶναι καὶ ὑπόχρεως εἰς ἀποζημιώσιν τῆς Μονῆς ἐπὶ τακτικῇ αἰτήσῃ τοῦ Συμβουλίου αὐτῆς.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐνοικιαζομένων κτημάτων ὑπάγονται καὶ αἱ φυτεῖαι ὅσας ὁ ἐνοικιαστὴς ἤθελε κάμει καὶ αἱ οἰκοδομαὶ ὅσας ἤθελεν ἀνεγείρει κατὰ <τὰ> ἀνωθὶ ἐκτεθέντα ἐν τοῖς Β'. § (α) ἐδ. 1, 2 καὶ 3, (γ) ἐδ. 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6, καὶ Γ'. ἐδ. 1, 2, 3 καὶ 4.

Πρὸς ἐξασφάλισιν δὲ τῆς διατηρήσεως τῶν συμφωνιῶν ὅλων, προσφέρει ὁ ἐνοικιαστὴς εἰς ὑποθήκην ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς Μονῆς τὸ ἀκόλουθον

αὐτοῦ κτῆμα ἐλεύθερον ὃν πάσης ἄλλης ὑποθήκης καὶ ὑποχρεώσεως ἐπὶ τοῦ ὁποίῳ θέλει ἐγγράψει αὐτὸς οὗτος ἢ καὶ ἡ Μονὴ ὑποθήκην ἅμα τῇ τελειοποιήσει τοῦ παρόντος ἐνοικιαστηρίου κατὰ τὰ πιστοποιητικά τοῦ Δημάρχου καὶ ὑποθηκοφύλακος, ἥτοι ἐν ἀμπέλιον στρεμμάτων 10 κείμενον κατὰ τὴν θέσιν Ἵμφορειὸ τοῦ δήμου Ἀνδρου καὶ συνορευόμενον μὲ κτήματα τοῦ Γιαννούλη Γούναρη, τῆς συζύγου τοῦ Ἐλευθερίου Πλάτωνος, τοῦ Δημητρίου Πασχάλη, τοῦ Γιαννούλη Φιφῆ καὶ ξηρόρευμα.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἐγένοντο δύο παρόμοια ὑπογραφέντα παρὰ τῶν μερῶν καὶ / ὑποβαλλόμενα εἰς ἐπικύρωσιν.

Ἀνδρος τὴν 23 Ὀκτωβρίου, 1860.

ὁ ἡγούμενος καὶ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου [Τ. Σ.]	ὁ ἑπαρχος Ἰ. Μ. Δαμνηράλης.
Γερμανὸς Εὐδοκιάδης ἱερομ. [Τ. Σ.] Ἰωακείμ ἱερ. Π. Πασχάλης	ὁ ἐνοικιαστής Παναγιώτης Α. Ἀθανασίου.
Σαμουήλ Ραμπαζῆς μοναχὸς	

Θεωρηθὲν ἐπικυροῦται. Κατεχωρίσθη δ' ἐν τῷ Βιβλίῳ τῶν πολυετῶν ἐνοικι-
άσεων τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων ὑπὸ αὐξόντα ἀριθμὸν 620.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου, 1861.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς

[Τ. Σ.] Μ. Ποτλῆς

Φάκ. 76, ἀρ. 67.

1 Ἀπριλίου, 1861.

Δίφυλλο 0.355×0.22 μ. Κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν ἔγινε κάποια προσ-
αρμογὴ στὴ διάταξιν τῶν στηλῶν. Στὴ σ. 4: Κατάλογος παραλαβῆς τῶν
ἐν Προικοννήσῳ κτημάτων πρὸς τὸν Παναγιώτην Α. Ἀθανασίου.

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Πίναξ τοῦ ἐν Προικονήσῳ ἱεροῦ μονυδρίου τῆς ὁσιομάρτυρος Ἀγίας Παρασκευῆς καὶ Μετοχίου μεθ' ὧλων τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων κτημάτων αὐτῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἐν Ἀνδρῶ ἱεροῦ μοναστηρίου Ἀγίου Νικολάου

ἀρ.	εἶδος κτηματος	χωρίον	θέσις ἢ ὀνομασία
1	Μονύδριον	Ἀλώνη	Παραδείσι οἰκία ἐν αὐτῷ 17, εἰκόνες ἀργυρῆς 1, κανδηλῆες ἀργυρῆς 1, ἅγιον ποτήριον 1, δράμια αὐτῶν 355, στιχάρια 5, φελώνια 4, πετραχήλια 4, ποδιᾶς τῆς ἁγίας τραπέζης 10, ρακοκάζανον, καπάκι καὶ λουλά καὶ ἕτερον μικρότερον εἰς λέβης, ὀκάδες αὐτῶν 34, βουκία 5, κάδοι 4 συκαῖ 8, ἐλαῖαι 10, ἀμπέλι κατεστραμμένον
	Στρ.		
2	κῆπος 1	»	Δαμασκηνοῦ Βρύση
3	ἀγρός 3	»	Μπαῖράκι
4	» 2	»	Λαγκαρίνα
5	» 1	»	Μακρονάρα
6	» 8	»	Κατῆς ἐλαῖαι 2
7	» 2 ¹ / ₂	»	Ἀμυγδαλιὰ
8	» 2 ¹ / ₂	»	Μαυραμπέλι
9	» 8	»	Ἅγιος Θεόδωρος Λαγκαρίνα Λάκκα
10	» 3	»	Ἀμυγδαλιὰ
11	» 8	»	Ἀχλαδιὰ
12	» 9	»	Γιάμα
13	» 2 ¹ / ₂	»	Ἀχλαδιὰ
14	» 2	»	»
15	» 2 ¹ / ₂	»	Συκαμινέα καὶ Ἀμπελάκι
16	» 3 ¹ / ₂	»	Κερούλια
17	»	»	[κενὸν]
18	» 2	»	Μπαῖράκι
19	» 3	»	Ἀχλαδιὰ
20	» 4	»	Ἀμυγδαλιὰ
21	» 4	»	Συκιά
22	» 8	»	Τιμόνι

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

α. ἀρ.	ειδος κτηματοσ	χωρίον	θέσις ἢ ὀνομασία
23	» 4	»	Γεφύρι
24	» 3	»	»
25	» 4	Σκουπία	Ἀλώνη
Τὰ πωληθέντα παρὰ τοῦ ἀγίου Προικοννήσου			
26	60	Ἀλώνη	Δαμασκηνοῦ Βρύση καὶ Χοντρὸν Βουνὸν
27	50	Νησίον	Γερρὰ στρέμ. $1\frac{1}{2}$ εἰς τὴν Εὐπραξίαν $\frac{3}{4}$ εἰς τὸν Ἀγγελῇ Ἑμμανουήλ
28	$2\frac{1}{2}$	Ἀλώνη	Ἐπάνω Δρόμον $\frac{1}{4}$ εἰς τὸν Σαρτίρη
29	$1\frac{1}{4}$	»	Βάρακα ἀντήλλαξε μὲ τὸν Καριοφύλην
30	$1\frac{1}{2}$	»	Λίμνην
31	1	»	Γρίπος
32	$1\frac{3}{4}$	»	Φουρνάτσα
33	6	»	»

Μετόχιον Πασαλιμάνι

34	ἀγρὸς	στρ. 2	Πασαλιμάνι	Μπάγια
34a	»	6	»	Ἅγιος Ἡλίας
35	»	2	»	Ρούμπα
36	»	$1\frac{1}{2}$	»	Ἅγιος Ἀρχιστράτηγος
37	»	$\frac{3}{4}$	»	εἰς τὸν Λάκκον
38	»	$2\frac{2}{4}$	»	εἰς τὸ Καλάμι
39	»	$1\frac{1}{2}$	»	εἰς τὴν Ἀμμον
40	»	$1\frac{1}{2}$	»	Ποταμὰ
41	»	1	»	ὑποκάτω τοῦ δρόμου
42	»	$2\frac{1}{2}$	»	ἐπάνω δρόμος

Ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς τῇ α' Ἀπριλίου 1861.

Παναγιώτης Α. Ἀθανασίου παρέλαβε τὰ ἄνωθε.

Ἐπικυροῦται τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς.

Ἐν τῇ μονῇ τοῦ Ἀγίου Νικολάου τὴν 14 Μαΐου 1864.

Ἰωαννίκιος Χαζάπης ἱερ. ἡγούμενος

[Τ. Σ.]
 Λαυρέντιος Κροκόδειλος ἱερ. }
 Σαμουήλ Ῥαμπαζῆς μοναχὸς }
  σύμβουλοι

Φάκ. 77, ἀρ. 38.

2 Ἰουνίου, 1861.

Μονόφυλλο 0.355×0.22 μ. Μόνο ἡ προσθήκη γραμμένη ἀπὸ τὸν Κουρεχάκη.

Οἱ ὑποφαινόμενοι ὅτε αἰδεσιμώτατος παπᾶ κύριος Ἀναστάσιος σακελλάριος καὶ ἱεροδιάκονος κύριος Ἀγάπιος Κουρεχάκης Ἀνδρῖος δηλοποιοῦσι διὰ τοῦ παρόντος ἀνταλλακτικῶς τοῦτου γράμματος, ὅτι συμφωνήσαντες ἀμφότεροι ποιοῦν ἀνταλλαγὴν ὡς ἀκολούθως. Ὁ μὲν πρῶτος, ἤτοι ὁ παπᾶ Ἀναστάσιος, παραχωρεῖ οἰκειοθελῶς καὶ εὐχαρίστως πρὸς τὸν Ἀγάπιον ἓν χωράφιον κατὰ τὴν θέσιν Σανὸς χωρητικότητος ἐκκλημάτων 450, ἤτοι τετρακόσια πενήκοντα, καὶ μίαν ὄνον μὲ πῶλον θήλυ, συνορενόμενον μὲ τὴν ἀμπελον τοῦ Θεοδώρου ποτὲ Δημητρίου Ἀζικίου, μὲ τὸ χωράφιον τοῦ Σταυράκη, μὲ τὸ τοῦ Βαρσαμῆ καὶ μὲ τὸ τοῦ Νικόλα Δροσινάκη, τὰ ὅποια παραχωρεῖ ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ εἰρημένου Ἀγαπίου ἐλεύθερα πάσης ὑποχρεώσεως ποιοῦντος τοῦ λοιποῦ ὡς θέλει καὶ βούλεται. Παραχωρεῖ δὲ καὶ ὁ διαληφθεὶς Ἀγάπιος πρὸς τὸν παπᾶ κύριον Ἀναστάσιον ἓν ἄλογον χρόνων τριῶν ἐπίσης ἐλεύθερον πάσης ὑποχρεώσεως. Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν συνετάχθησαν δύο ὁμοία ὑπογεγραμμένα ἑκατέρωθεν τῶν δεομένων καὶ παρὰ ἀξιοπίστων μαρτύρων λαβόν ἕκαστος ἀνὰ ἓν εἰς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἐν Ἀλώνῃ τὴν 2 Ἰουνίου, 1861.

παπᾶ Ἀναστάσιος σακελλάριος ἐπιβεβαιῶ.

Ἐλαβον τὰ γρόσια τοῦ ἄνωθεν χωραφίου παρὰ τοῦ ἀνεψιοῦ μου Βασιλείου Ἰω. Κουρεχάκη καὶ τοῦ λοιποῦ θέλει εἶναι αὐτὸς καὶ οἱ διάδοχοί του κύριοι τοῦ ἄνωθεν χωραφίου. Καὶ εἰς ἐνδειξιν ὑποφαινόμεναι.

Τῇ 10 7βρίου, 1865. Ἀγάπιος ἱεροδιάκονος Κουρεχάκης ἐπιβεβαιῶ.

Φάκ. 77, ἀρ. 2.

2 Σεπτεμβρίου, 1861.

Δίφυλλο 0.355×0.22 μ. Οἱ ὑπογραφές δὲν εἶναι ιδιόχειρες. Τὸ κείμενο φαίνεται ὅτι παραδόθηκε μὲ παραλείψεις.

Παρουσιασθέντες τὴν πρώτην Αὐγούστου τοῦ τρέχοντος ἔτους εἰς τὴν Μητρόπολιν ταύτην ἐνώπιον ἡμῶν τῶν ὑποφαινομένων ὁ Παναγιώτης Ἀντωνίου¹ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Θεοδώρου καὶ Ἀγάπιος ἱεροδιάκονος φροντιστῆς τοῦ ἐνταῦθα Μοναστηρίου καὶ μετοχίου, ἐζήτησεν ὁ Παναγιώτης τὴν συμφωνίαν ἣν εἶχεν ὁ Ἀγάπιος μετὰ τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν κτημάτων τοῦ τε Μοναστηρίου καὶ Μετοχίου ἵνα λάβῃ τὰ ἐνοίκια τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνοικιασθέντων κτημάτων ὡς τὸ ἐνοικιαστήριόν του. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἀγάπιος πρὸ ἐνός ἔτους ἐκ τῶν κτημάτων ἄλλα μὲν εἶχεν ἐνοικιασμένα ἄλλα κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1860 καὶ σίτον κοιλὰ 30 εἰς διαφόρους τῶν ἐνοικιαστῶν καὶ ὁ Παναγιώτης μὴ θέλων νὰ παραδεχθῇ τὴν τοπικὴν συνήθειαν ἐπὶ τοῦ ἐξ ἡμισείας κεφαλαίου, ἐνεκρίθη χάριν μάλιστα τοῦ Παναγιώτου πείσαντος τὸν Ἀγάπιον νὰ δώσῃ πρὸς τὸν Παναγιώτην σίτον κοιλὰ ὀγδοήκοντα καὶ κριθὴν 10, τὸ ὅλον 90, καὶ οὕτως νὰ ἐξοφλήσῃ τοὺς ἐνοικιαστάς. Μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ Παναγιώτου ἐγκαίρως ἐνταῦθα εἰς ταύτην τὴν ἀπόφασιν εὐχαριστήθη ὁ Παναγιώτης, ἐζήτησεν ὁμως εἰ δυνατόν νὰ ὑπάρῃ ἕκαστος ἐνοικιαστής τὸ ἀνάλογόν του εἰς τὸ Μοναστήρι. Εἰς τοῦτο οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν ἐνέδωκαν διότι οἱ ἰδιοκτῆται εἶναι ὑπόχρεοι νὰ λαμβάνουν τὰ ἐνοίκια τῶν χωραφίων των ἀπὸ τὰ Ἀλώνια ὄντα πλησίον τῆς Χώρας, διὰ τοῦτο παρεδέχθη ὁ Παναγιώτης νὰ τὰ συνάξῃ εἰς ἓν ὁσπίτιον τῆς Χώρας κάκειθεν μὲ πλοῖον νὰ τὰ μεταφέρῃ εἰς τὸ Μοναστήρι. Τὴν φροντίδα ταύτην τῆς συνάξεως ἐπιθέσας εἰς τὸν Ἀγάπιον, τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ἀνεχώρησεν διὰ Κωνσταντινούπολιν. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν δίδεται τὸ παρὸν εἰς τὸν κ. Ἀγάπιον κατ' αἰτήσιν του.

Ἐν Ἀλώνῃ τῇ 2 Σεπτεμβρίου, 1861.

Κωστής Παναγιώτου.

Νικολάκης Μανόλη.

Γεωργάκης Ἀγγελάκης.

χ(ατζῆ) Κωνσταντῖνος Νικολάου.

Ἰωάννης Χρυσογόνου.

Σῆμος Κωνσταντίνου.

Ἐλευθέριος Νικολάου.

Γεώργιος Ἀναγνώστου.

παπὰ Ἀναστάσιος σακελλάριος ἐπίτροπος τοῦ Προικοννήσου ἐπικυρεῖ τὸ γνήσιον τῶν ἄνωθεν ὑπογραφῶν.

1. lege Ἀθανασίου.

Φάκ. 78, ἀρ. 3.

12 Δεκεμβρίου, 1861.

Μονόφυλλο 0.355×0.44 μ. Ἀπευθύνεται πρὸς τὴ μονὴ τοῦ Ἀγίου Νικολάου. Μετὰ τὶς ὑπογραφές, ποὺ εἶναι σὲ 5 στήλες, ἀποτυπώματα 4 τουρκικῶν σφραγίδων καὶ μιᾶς μικρότερης ἑλληνικῆς μὲ χρονολογία 1850, ποὺ ἀνήκει στὸν πρῶτο ὑπογραφόμενο ἀπὸ τὸ Βόρι, Γεωργάκη.

Τὴν ὑμετέραν Πανοσιότητα ταπεινῶς προσκυνούμεν, τὴν ἀγίαν σας δεξιὰν πανευλαβῶς κατασπαζόμεθα.

Βαθυσεβάστως ἐμφανιζόμεθα οἱ ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τῶν χωρίων Πασαλιμανίου, καὶ πρῶτον προσφέροντες τοὺς ταπεινοὺς μας προσκυνισμούς, Βον σὰς φανερόνομεν ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον ἐνεφανίσθη ἐνταῦθα Παναγιώτης τις Ἄνδριος, ἔχων ἀντίγραφον παρὰ τοῦ Ἐπαρχείου τῆς Ἀνδρου ἐνοικιαστηρίου τοῦ ἐδῶ μοναστηρίου τῆς παναθληφόρου ὁσιομάρτυρος Ἀγίας Παρασκευῆς καὶ εἰς Πασαλιμάνι Μετόχιον μὲ κτήματα αὐτῶν τὸν ἀριθμὸν 28, φέρον καὶ ὑμέτερον γράμμα πρὸς τὸν ἐδῶ συναδελφὸν ὕμῶν κύριον Ἀγάπιον ἱεροδιάκονον. Ὁ δὲ Ἀγάπιος ἐκοινοποίησε πρὸς ἅπαντας ἡμᾶς συνεπεῖα ὑμετέρου γράμματος, ὅτι ὁ Παναγιώτης Ἀντωνίου¹ ἐνοικίασεν τὸ ἐνταῦθα ἱερὸν μοναστήριον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς καὶ τὸ εἰς Πασαλιμάνι Μετόχιον ἐπὶ εἰκοσαετῇ προθεσμίᾳ μὲ τὰ κτήματα αὐτῶν τὸν ἀριθμὸν 28, ὡς τὸ ἐνοικιαστήριον τοῦ διαλαμβάνει, καὶ ἂν τις τολμήσῃ παρενοχλήσῃ αὐτόν, θέλει καταδιωχθῇ πρὸς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς καὶ θὰ ὑποφέρῃ ὡς ἀντιποιοῦμενος εἰς ξένην ἰδιοκτησίαν. Ἄν δὲ πάλιν ὁ τόπος νομίζῃ ὅτι ἔχει δικαιώματα ἐπὶ τῆς πράξεως ταύτης, δύναται νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησίν του καὶ αὕτη πρὸς τὴν ἡμετέραν διὰ νὰ θεωρηθῇ τὸ δίκαιον. Ἡμεῖς δὲ συνελθόντες εἰς τὴν Μητρόπολιν καὶ θεωρήσαντες προσεχῶς τὴν μεταξὺ τῶν προγόνων μας καὶ προκατόχων ὕμῶν γεγεννημένην συμφωνίαν περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ Μοναστηρίου, εὖρομεν τὴν ἐνοικίασιν ταύτην ἀσύμφωνον καὶ ἀντιφατικὴν τῶν ὁρῶν τῆς συμφωνίας ἧς ἀντίγραφον καὶ ἡμεῖς ἔχοντες ἀνὰ χεῖρας, οὐδόλως λανθάνει καὶ ὑμᾶς ὅτι τὸ ἱερὸν τοῦτο καὶ σεβάσιμον Μοναστήριον ᾠκοδομήθη παρὰ τῶν προγόνων μας χριστιανῶν καὶ ἐπροικίσθη ἐκ κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας ἐπὶ μόνῳ σκοπῷ ἵνα λατρεύηται καὶ δοξολογῇται τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ τρισυνοστάτου ὄντος ἁγίου Θεοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ᾠκοδομήθη κατοικημένον ὃν ὑπὸ ἱερωμένων προσώπων καὶ ἡ προσφορά ἐκάστου χριστιανοῦ νὰ εἶναι ἐν χρήσει εἰς ἀπαρτισμὸν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἱεροῦ καταγωγείου καὶ

1. lege Ἀθανασίου.

τῶν ἐν αὐτῷ ἱερωμένων προσώπων καὶ ἐπὶ κοινῶν ἀναγκαίων καταστημάτων οὐχὶ δὲ λαϊκῶν. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἐνοικίασιν ταύτην διότι ἀναντιρρήτως ἀποδεικνύεται, ὅτι ἐν ἐλλείψει ἱερωμένων προσώπων οἱ πρόγονοι ἡμῶν παρέδωκαν εἰς τὴν προστασίαν τῶν προκατόχων ὑμῶν τὸ ἱερὸν τοῦτο Μοναστήριον καὶ Μετόχιον. Ἀλλ' ἐπειδὴ βλέπομεν ὅτι ὁ ναὸς ἡ Ἁγία Παρασκευὴ καὶ μερικὰ κτήματα μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν ἐνοικίαν ταύτην ἐπίσης καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους ὅρους πρὸς τὸν Παναγιώτην ἐπὶ τῆς βελτιώσεως τῆς κτηματικῆς περιουσίας τοῦ Μοναστηρίου, εὐέλπιδες ὄντες ὅτι θέλετε ἔχει ἐνταῦθα συναδελφόν σας πρὸς διατήρησιν τοῦ Μοναστηρίου ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὁρων τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἐδέχθημεν τὴν ἐνοικίαν ταύτην. Ἀλλὰ τί βλέπομεν εἰς ἐν ὁλόκληρον ἔτος τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς τοῦ ἐνοικιαστοῦ Παναγιώτου; ἀντὶ νὰ ἐνεργῇ συμφώνως μὲ τὰς ὑποχρεώσεις του, βλάπτει μάλιστα τὴν ὁποίαν παρέλαβεν, κόπτων δένδρα, συκαμινέας, συκιές, τὴν μεγάλην λυγιὰν κλπ. ἀντὶ νὰ καλλιεργῇ τὰς ἀμπέλους μὲ δικέλια, τὰς ἔσπειρεν μὲ τοὺς βούς, ἃς ὁ κ. Ἀγάπιος διετῆρει αὐτὰς μέχρι σήμερον.

Ταῦτα κρίνομεν χρέος μας νὰ καθυποβάλλωμεν ὑπ' ὧν ὑμῶν ἵνα διορίσῃτε δύο ἀδελφούς, ὁ εἷς νὰ μένῃ εἰς τὸ Μοναστήριον καὶ ὁ ἕτερος εἰς τὸ Μετόχι πρὸς διατήρησιν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων τοῦ ἐνοικιαστοῦ. Ἄλλως μετ' ὀλίγον δὲν θέλει υπάρξει Μοναστήριον καὶ τότε χάνονται καὶ ὅσα ἐξώδεδυσεν ὁ Ἀγάπιος καὶ ὅσα ἀφιέρωσαν οἱ πρόγονοί μας ἐπὶ ματαίῳ. Ταῦτα πρὸς γνῶσιν ὑμῶν. Οἱ χριστιανοὶ ἐπάρασι τὸ σέβας καὶ τὴν εὐλάβειαν βλέποντες ἡγούμενον λαϊκόν. Καὶ ἐν τούτοις προσκυνητῶς μένομεν.

1861, Δεκεμβρίου 12, νῆσος Πασαλιμάνι.

χωρίον Ἀλώνη

Ἀγγελάκης Ἀτιμᾶ προεστὸς βεβαιῶ.

Κωστής Παναγιώτη προεστὸς βεβαιῶ.

χ(ατζῆ) Κωνσταντῖνος Νικολάου βεβαιῶ.

Ἐλευθέριος Νικολάου.

Γεώργιος Ἀγγελάκης.

Ζαχαρίας Αἰγυράκη βεβαιῶ.

Γιάννης Χρυσογόνου.

Γιαννάκος Χριστοδούλου.

[Τ. Σ.]

χωρίον Πασαλιμάνι

Ἀγγελῆς Μανόλη.

Θεοδωράκης Χρυ<σο>στόμου.

Νικόλας Γρηγόρη.

Ἀναγνώστης Σταυρινός.

Ἀναγνώστης Μανόλη.

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Ἄλεξανδρο<ς> Βουτζᾶς.

Χρῆστος Ἀντωνίου.

[Τ. Σ.]

χωρίον Σκουπιὰ

χ(ατζῆ) Στεφανάκης Νικολάου.

Ἄλεξανδρῆς Βασιλείου.

Κωσταντάκης Ἀστέρη.

χ(ατζῆ) Γιωργάκης Ἰωάννου.

Στυλιανὸς Δημητρίου.

Αινάρδος Σταμάτη.

χα(τζῆ) Ἀναγνώστης Παναγιωτάκη.

[Τ. Σ.]

χωρίον Χου<χ>λιὰ

Μαλτέζος χ(ατζῆ) Δημήτρη.

Στράτης Κρουστάλη.

Γιαννάκης Μανόλη.

Θεοδόσης χ(ατζῆ) Κωνσταντίνου.

Ἰωάννης Ἀναστασάκη.

χ(ατζῆ) Κωσταντῖνος.

Θεοχάρης χ(ατζῆ)[...]

[Τ. Σ.]

χωρίον Βόρι

Γεωργάκη<ς> Παναγιωτάκη.

Μιχαῆλος Παναγιώτου.

Ἀναγνώστης Νικολάου.

Ἀναγνώστης Δημητρίου.

Ἀντωνάκης Σταθόρη.

[Τ. Σ.]

Φάκ. 78, άρ. 9 καί 10.

Σεπτέμβριος(;), 1862.

Δίφυλλα 0.285×0.20 μ. Καί τὰ δύο εἶναι ἀντίγραφα τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κοινοῦ πρὸς τὸ Πατριαρχεῖο, τὸ δεύτερο γραμμένο ἀπὸ τὸν Ἰωαννῆ-
κιο Χαζάπη, χωρὶς ὑπογραφές. Ἡμερομηνία δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ στὴ σ.
4 σημειώνεται, ἐλήφθ. τῇ 6/7 9βρίου 1862.

Τὴν ὑμετέραν θειοτάτην καὶ σεβασμωτάτην ἡμῖν Παναγιότητα καὶ τὴν <πε-
ρι> Αὐτὴν ἁγίαν καὶ ἱερὰν Σύνοδον δουλικῶς καὶ ἐδαφιαίως προσκυνοῦντες,
τὴν πανάγιαν αὐτῆς δεξιὰν πανευλαβῶς κατασπαζόμεθα.

Εἰς τὴν ταπεινὴν ἡμῶν νῆσον Πασαλιμανίου εὐρίσκεται Μονὺδριον τι ἐνορι-
ακὸν ὃν τὸ πρότερον, ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς τὸ καὶ
Παραδείσι λεγόμενον, προικισμένον παρὰ τῶν προγόνων ἡμῶν διὰ κινήτων καὶ
ἀκινήτων κτημάτων ἐκ τῶν προσόδων τῶν ὁποίων διητηρεῖτο. Κατὰ δὲ τὸν
παρελθόντα αἰῶνα, ἥτοι κατὰ τὸ 1790 ἔτος, ἀπροστάτευτον μεῖναν ἱκανὸν χρό-
νον δι' ὕστερήσεις ἡγουμένων εἰς παντελὴ ἐρήμωσιν ἐλθεῖν ἐκινδύνευσε καὶ εἰς
χρέος γρόσια 1188 ὑπέπεσεν, ὃ τότε ἅγιος Προικοννήσου κύριος Ἀνανίας, συ-
σκεφθεὶς μετὰ τῶν προκρίτων τῶν πέντε χωρίων τοῦ Πασαλιμανίου, ἀπεφάσι-
σαν ὁμοφώνως τὴν προσήλωσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου Μονυδρίου εἰς τὸ ἐν Ἀνδρῶ
ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Ἀγίου Νικολάου. Καὶ δὴ καὶ συμφωνήσαντες μετὰ τοῦ
ἐνταῦθα εἰς τὸ ἐν Πασαλιμανίῳ Μετόχιον εὐρισκόμενον ταξιδιώτου ἱερομονά-
χου Νείλου Παλαιολόγου δεδώκασιν τὸ ρηθὲν Παραδείσι εἰς τὴν προστασίαν
τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Νικολάου μὲ τὰς συμφωνίας ἃς βλέπει ἡ
προσκυνητὴ ἡμῖν Αὐτῆς Παναγιότης εἰς τὸ ἐκ τοῦ Κώδικος τῆς Μητροπόλεως
ἐμπεριεχόμενον ἀντίγραφον. Ἀναλαβόντες λοιπὸν οἱ πατέρες τοῦ Ἀγίου Νικο-
λάου τὴν προστασίαν τοῦ Μοναστηρίου, ἐπεμπον ἡγούμενον καθῶς καὶ εἰς τὸ
ἐν Πασαλιμανίῳ Μετόχιον καὶ οὐ μόνον τὰ ἱερὰ ταῦτα καταχώγια διητηροῦντο
καλῶς καὶ ἐκτελεῖτο θεοπρεπῶς ἡ θεία καὶ ἱερὰ μυσταγωγία ὑπὲρ σωματικῆς
καὶ ψυχικῆς σωτηρίας τῶν μακαρίτων κητόρων καὶ προικιστῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ
πατρὶς εὐχαριστεῖτο, ὥς τῶν ἐκεῖθεν ἐρχομένων πατέρων ἐκτελούντων ἐν περι-
στάσει τὰς δημοσίας ἱεροπραξίας μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἀναχωρη-
σάντων οὖν τότε τῶν ἡγουμένων, ὑπέπεσεν αὖθις τὸ Παραδείσι εἰς ἐτοιμορρο-
πίαν. Ἀναλαβοῦσα δ' αὖθις ἡ Ἑλλὰς κατ' ἀμοιβαιότητα τὰ τε ἐν τῷ Κράτει
τούτῳ κτήματά της, ἐξάπέστειλον οἱ πατέρες τοῦ Ἀγίου Νικολάου συναδελφόν
των τινὰ ἱεροδιάκονον Ἀγάπιον Κουραχάκην ἐπιτηρητὴν τῶν περὶ οὗ ὁ λόγος
Μοναστηρίου καὶ Μετοχίου, ὅστις ἂν καὶ ἐξώδενυσεν ἱκανὰ χρήματα εἰς ἐπι-
σκευὰς πολλῶν σεσαθρωμένων / μερῶν τοῦ Μοναστηρίου, ὥς φαίνονται, δὲν
ἠδυνήθη καθ' ὅλοκληρίαν νὰ ἐπισκευάσῃ αὐτὸ ἔνεκα δύο αἰτίων.

α' Ἡ ἔλλειψις συμβοηθῶν ἐκ τῆς Μονῆς του συναδελφῶν ὡς οἱ προκάτοχοι του συναδεύοντο ὑπὸ δύο ἢ τριῶν συναδελφῶν, ὁ εἰς ἐκ τῶν ὁποίων διετῆρει τὸ ἐν Πασαλιμανίῳ Μετόχιον. β' Ἡ νόσος τῶν ἀμπέλων ὅπου ἦτο τὸ μόνον καὶ μᾶλλον κύριον εἰσόδημα τοῦ Μοναστηρίου. Καὶ ἐνῶ ὁσημέραι περιεμέναμεν δύο ἢ τοὐλάχιστον ἓνα συναδελφὸν καὶ συμβοηθὸν τοῦ Ἀγαπίου, παρ' ἐλπίδα, πρὸ δύο σχεδὸν ἐτῶν παρουσιάζεται εἰς λαϊκὸς Ἀνδρῖος Παναγιώτης Ἀ. Ἀθανασίου ἐνοικιαστῆς τοῦ εἰρημένου Μονυδρίου καὶ τοῦ ἐν Πασαλιμανίῳ Μετοχίου μὲ κτήματα τὸν ἀριθ. 28 ἐκτὸς τοῦ ναοῦ ἢ Ἀγία Παρασκευὴ καὶ τινων κτημάτων, φέρων καὶ ἰδιαίτερον γράμμα πρὸς τὸν Ἀγάπιον ἐν ᾧ διελάμβανε, μετὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἐνοικιασθέντων, κοινοποιῆσαι πρὸς ἀπαντας τοὺς κατοίκους ν' ἀναγνωρίσωσιν αὐτὸν τοῦ λοιποῦ ἐνοικιαστὴν καὶ ἂν ὁ τόπος νομίζῃ, ὅτι ἔχει δικαιώματά τινα, δύναται νὰ τὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἀρχὴν του καὶ αὐτὴ πρὸς τὴν ἡμετέραν ἵνα θεωρηθῇ τὸ δίκαιον. Ἡμεῖς δὲ συνελθόντες καὶ θεωρήσαντες τὴν ἐνοικίαν ταύτην ὅλως οὖσαν ἀντιφατικὴν τῶν ὅρων τῆς μεταξὺ τῶν προγόνων ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων τοῦ Ἀγίου Νικολάου γενομένης συμφωνίας, βλέποντες ὁμῶς ὅτι ὁ ναὸς καὶ τινα κτήματα, ὅτι δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν ἐνοικίαν ταύτην, ὑπέλαβομεν βασίμως, ὅτι οἱ πατέρες θέλουσι πέμψει τοὺς ἀναγκαιοῦντας ἀδελφούς των ἐπιτηρητὰς οὐ μόνον τῶν ἱερῶν καταγωγῶν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἐπὶ τῆς βελτιώσεως καὶ διατηρήσεως τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας, ἐδέχθημεν τὴν ἐνοικίαν ταύτην καὶ ἀπέστημεν τῶν δικαιωμάτων μας. Ἀλλὰ τί βλέπομεν εἰς δύο σχεδὸν ὁλόκληρα ἔτη; τοὺς μὲν πατέρας ἀντὶ νὰ πέμψωσι τοὺς ἀναγκαιοῦντας συναδελφούς των, ἐπροσκάλεσαν καὶ τὸν ἐνταῦθα μένοντα Ἀγάπιον, πρὶν τῆς ἀποκαταστάσεως ἐτέρου, διὰ τινὰς ἀνυπάρκτους προτάσεις τοῦ ἐνοικιαστοῦ. Ὁ δὲ ἐνοικιαστῆς, ἀντὶ νὰ βελτιώσῃ τοὺς ἀγροὺς κατὰ τὰς ὑποσχέσεις του διὰ τῆς δένδροφυτίας καὶ ἀρμοδίου καλλιέργειας, φθεῖρει αὐτοὺς διὰ τῆς δένδροκοπίας, ἐκρίζωνον τὰς ἀμπέλους διὰ τῆς φθοροκαλλιέργειας ἃς διετῆρει ὁ Ἀγάπιος μέχρι τῆς πρὸς αὐτὸν παραδόσεως, καὶ τὸ Μονύδριον οὐ μόνον κατήντησε τζεφλίτζιον ἀλλ' οὐδ' ἐν καὶ μόνον κανδήλιον τῆς Ἀγίας τοῦλάχιστον ἅπτει. Καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων, νομίζοντες ὅτι ἔχομεν δικαιώματα, ἔγνωμεν κοινοποιῆσαι τῇ Μητρὶ ἡμῶν ἀγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ παρακαλέσωμεν αὐτὴν δουλικῶς, ἵνα ἐνεργήσῃ ὅθεν ἀνήκει δι' ἀποστολὴν ἱερομένων προσώπων ὡς εἰς Μοναστήριον εἰς ἀπαρτισμὸν καὶ διατήρησιν, τοῦ ὁποίου οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπροίκισαν τσαῦτα κτήματα. Διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὅταν τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἀπετάθῃ διὰ τὴν πρᾶξιν τῆς ἐνοικιάσεως, ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσῃ τὴν δημοπρασίαν ἐνταῦθα, γνωστῆς οὔσης τῆς ἀξίας τῶν ἐνοικιασθέντων, οὐχὶ δὲ εἰς Ἀνδρον, καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὸ ποσὸν ἤθελε φθάσει ἐπὶ τῶν 700 δραχμῶν καὶ τούτου γενομένου οὐ μόνον τὸ κυριαρχοῦν τῆς Ἀνδρου Μοναστήριον ἤθελε ἀπολαμβάνει ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνταῦθα βαθυμηδὸν καὶ ἀπὸ βοηθείας τῶν χριστιανῶν ἤθελε διετηρεῖτο καλῶς. Εἰδ' ἄλ-

λως ἐν ὧσφ εὐρίσκεται εἰς χεῖρας λαϊκῶν, καὶ μάλιστα τοῦ ἤδη ἐνοικιαστοῦ Παναγιώτου, ἀποβήσεται μετ' οὐ πολὺ σωρὸς τῆς ἀχρήστου ὕλης καὶ τότε ματαιωθήσεται καὶ ἡ παρὰ τοῦ Ἀγαπίου ἐπιδιόρθωσις πολλῶν σεσαθρωμένων μερῶν αὐτοῦ. Ταῦτα παναγιώτατε θερμοαιτούμεθα, ἵνα εὐαρεσθηθεῖσα τοῖς εἰρημένοις ἱεροῖς καταγωγίσις ἐνεργήσῃ ὅπου ἀνήκει ὅπως προληφθῇ ἡ ἀπαιτουμένη φροντίς ὑπὲρ αὐτῶν, οἱ δὲ πατέρες τοῦ Ἀγίου Νικολάου ἂν ἀπιστοῦν πεμπέτωσαν συναδελφούς των καὶ ἐπιθεωρησάτωσαν αὐτό. Αἱ δὲ πανάγια καὶ θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχαὶ εἶσαν μεθ' ἡμῶν τῶν ταπεινῶν Αὐτῆς τέκνων.

χωρίον Ἀλώνη

ὑπογραφαὶ 13

[Τ. Σ.]

χωρίον Πασαλιμάνι

ὑπογραφαὶ 14

[Τ. Σ.]

χωρίον Σκουπιὰ

ὑπογραφαὶ 12

[Τ. Σ.]

|χωρίον Χουχλιά

ὑπογραφαὶ 10

[Τ. Σ.]

χωρίον Βόρι

ὑπογραφαὶ 10

[Τ. Σ.]

† Ὁ Προικοννήσου Γεδεὼν βεβαιοῖ τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν καὶ σφραγίδων.

46

Φάκ. 76, ἀρ. 43.

21 Σεπτεμβρίου, 1862.

Μονόφυλλο 0.285 × 0.205 μ. Ἀποτελεῖ ἀντίγραφο, ἀπὸ τοῦ χέρι τοῦ ἡγουμένου Ἰωαννικίου Χαζάπη.

Ἐκλαμπρότατε!

Ἐπισυνάπτομεν ἐνταῦθα ἴσον ἀναφορᾶς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν χριστιανῶν κατοίκων τῶν πέντε χωρίων τῆς νήσου Πασαλιμανίου τῆς ἐπαρχίας Προικοννήσου διαβιβασθείσης ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως αὐτῶν ἱερωτάτου μητροπολίτου Προικοννήσου κ. Γεδεὼν, ἐν ἧ βλέπει καὶ ἡ αὐτῆς Ἐκλαμπρότης οὗς κατὰ πλάτος ἐκτιθέμενοι λόγους οἱ ρηθέντες ἐξαιτοῦνται, ἵνα ἐνεργήσωμεν διὰ τῆς ἀρμοδίας ὁδοῦ τὴν ἐπὶ τῆς ἐπαπειλουμένης παντελοῦς ἐρημώσεως διώσωσιν τοῦ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ κειμένου ἱεροῦ μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Παραδείσι ἐπιλεγομένου καὶ ἐξηρητημένου ἀπὸ τοῦ ἐν Ἀνδρῷ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ κυριαρχικὴ αὕτη Μονὴ δὲν ἐκπληροῖ τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς ἀνέλαβεν ἀπὸ τοῦ 1790 σωτηρίου ἔτους, ὅτε προσηλώθη εἰς αὐτὴν τὸ ρηθὲν ἐν Πασαλιμανίῳ Μονύδριον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς κατὰ τοὺς μεταξὺ τῶν προγόνων τῶν εἰρημένων χριστιανῶν, προικισάντων αὐτὸ ἀκολούθως καὶ κλήμα-

σιν ἱκανοῖς, καὶ τῶν πατέρων τοῦ Ἁγίου Νικολάου συμπεφωνημένους ὁρους, κατεστρωμένους ὄντας καὶ εἰς τὸν Κώδικα τῆς Μητροπόλεως Προικονήσου, καὶ ἐπειδὴ ἀντὶ ἡγουμένους καὶ πατέρων, οὓς ὤφειλε κατὰ τὰς ρηθείσας συμφωνίας πέμψαι ἢ διαληφθεῖσα κυριαρχικὴ Μονὴ εἰς τε τὸ ρηθὲν Μονύδριον ἐν Πασαλιμανίῳ καὶ εἰς τὸ ἐκεῖσε Μετόχιον αὐτῆς, ὅπως ἐκτελῶνται ὑπ' αὐτῶν ἢ τε θεῖα μυσταγωγία καὶ ἅπασαι αἱ λοιπαὶ ἱεραὶ ἀκολουθίαι, τὸναντίον ἀπέστειλε πρὸ δύο ἐτῶν, ὡς ἐνοικιαστὴν τοῦ τε Μοναστηρίου καὶ τοῦ Μετοχίου (ἐκτὸς τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ τινων κτημάτων) καὶ εἰκοσιοκτὼ κτημάτων λαϊκὸν τινα Παναγιώτην Ἀντωνίου¹ τοῦνομα, Ἄνδριον, μετακαλοῦσα ἤδη καὶ τὸν ὃν εἶχεν ἀποστείλει προλαβόντος Ἀγάπιον ἱεροδιάκονον Κοραχάκην. Διὰ ταῦτα κατ' αἰτήσιν τῶν εἰρημένων χριστιανῶν διευθύνοντες αὐτῇ τὸδε τὸ εὐχητικὸν ἡμῶν, ἀξιοῦμεν πατρικῶς, ὅπως καθ' ὃν τρέφει ζῆλον ὑπὲρ τῶν / ἱερῶν τοῦ ναοῦ σκηνωμάτων ἐνεργήσῃ τὰ εἰκότα, κατορθοῦσα, ὅπως ἡ ρηθεῖσα ἐν Ἀνδρῶ ἱερὰ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὑποχρεωθῇ ἀρμοδίως εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῆς ἀπέναντι τοῦ ἐν Πασαλιμανίῳ Μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, καὶ τοῦ ἐκεῖσε μετοχίου αὐτῆς, ἅτινα κινδυνεύουσιν ἐρημωθῆναι ὡς ἐκ τοῦ τρόπου τοῦ ἐνοικιαστοῦ, δίκην τζιφτικίου θεωροῦντος τὸ Μονύδριον, ἐν ᾧ οὐ μόνον ἀμελεῖ τῶν πρὸς εὐπρέπειαν αὐτοῦ ἀφορώντων, ἀλλ' οὐδὲ τὸ κανδήλιον τῆς Ἁγίας ἄπτει, καὶ εἰς ἰδίαν ὠφέλειαν σπεύδοντας κατὰ τὸ λέγειν τῶν εἰρημένων χριστιανῶν, καὶ φροντίσῃ τῆς ἀποστολῆς ἡγουμένους ἐν τῷ Μονυδρίῳ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς μετὰ τῶν ἀναγκαίων πατέρων, ἐχόντων καὶ τὴν τοῦ Μετοχίου οἰκονομίαν καὶ διατηρούντων τὰ ἀνέκαθεν συμπεφωνημένα. Εἶεν δὲ τὰ ἐτη αὐτῆς θεόθεν ὅ,τι πλείστα, ὑγιενὰ καὶ πανευδαίμονα.

Κωνσταντίν. Σεπτεμβρίου κα'.

Τῆς λίαν περισπουδάστου ἡμῖν Αὐτῆς Ἐκλαμπρότητος

Διάπυρος εὐχέτης πρὸς Θεόν

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωακείμ.

Πρὸς τὸν Ἐκλαμπρότατον κύριον Π.Α. Ζάννον

Ἐπιτετραμμένον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος

παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀντιγραφῆς

ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Νικολάου

τὴν 18 Φεβρουαρίου, 1863.

Γερμανὸς Εὐδοκιάδης ἱερομ. ἡγούμενος.

[Τ. Σ.] Λαυρέντιος Κροκόδειλος ἱερομ. σύμβουλος

Νεόφυτος Μπίστης προηγ. ὁ ἀναπληρῶν τὸν ἀπόντα σύμβουλον.

1. lege Ἀθανασίου.

Φάκ. 76, αρ. 55.

4 Νοεμβρίου, 1862.

Δίφυλλο 0.25×0.185 μ. Τὸ κείμενο αὐτόγραφο τοῦ ὑπογραφομένου μητροπολίτη· στήν ἐκδοσὴ διατηρήθηκε ἡ γραφὴ του. Στὴ σ. 4: Τῷ ὁσιωτάτῳ ἐν Ἱερομονάχοις ἀγίῳ Κα/θηγουμένῳ τῆς Μονῆς τοῦ ἐν ἀγίοις Πα/τρὸς ἡμῶν Νικολάου Κῶ Γερμανῶ, καὶ / τοῖς λοιποῖς πατράσιν / εὐχετι-
κῶς / Εἰς Ἀνδρον. Ἐπίσης ἀποτύπωμα μικρῆς ἐλλειψοειδοῦς σφραγίδας ὅπου διακρίνονται ΠΡΚ[ΟΝΝΗΣ]ΟΥ / Γ[ΕΛΕ]Ω[Ν].

Τὴν ὁσιότητα ὑμῶν ταπεινευχόμενος ἡδέως προσαγορεύω.

Κατὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 4. Ἰουλίου τρέχοντος ἔτους, διὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἐν Μονα-
χοῖς συναδέλφου καὶ συμβούλου ὑμῶν κ. Σαμουήλ Γράμματος ὑμῶν, μεταβάν-
τες μετὰ τινων τῶν προσεστώτων τεσσάρων χωρίων τῆς Νήσου, καὶ ἐν τῷ
κατὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 5ης παρελθόντος 8βρίου καταστίχῳ καὶ τῇ ἐκθέσει, ἀτινα
φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ὁ κ. Σαμουήλ φαίνονται ὑπογεγραμμένοι (ὧν ἐγγράφων δύο
ὁμοία ἀπαράλακτα ἐβαστάχθησαν καὶ ἐνταῦθα) εἰς παρατήρησιν τῶν ἐπισκευῶν
τοῦ ἐν Ἱεροδιακόνοις συναδέλφου ὑμῶν κ. Ἀγαπίου, ἐν τῷ Ἱερῷ Μονυδρίῳ
τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς ἐν τῇ ἐνταῦθα διατριβῇ του, εἰς ἃ ὅσον καὶ ἂν ἐπεβε-
βαίωσα τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν τότε, μετὰ ταῦτα δὲ παρατηρήσας ἐσκεμμέ-
νως τὰ ἐνταῦθα μένοντα δύο ἐγγραφα ὡς εἴρηται, ὡς τότε περιστοιχούμενος
ὑπὸ πολλῶν περισπασμῶν, δὲν ἠδυνήθην παρατηρήσαι αὐτὰ καλῶς. Ἦδη δὲ
εὐκαιρίαν δραξάμενος πληροφορῶ ὑμᾶς ὅτι παρατηρήσας καλῶς εὗρον αὐτὰ
ἐπιλείψιμα καὶ πάντως σκοτεινὰ, μὴ φωτίζοντες δι' αὐτῶν ὑμᾶς καλῶς. Γινώ-
σκετε δὲ ἅγιοι πατέρες ὅτι, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ἐν τῇ ρηθείᾳ ἐκθέσει ὅτι τὸ
Μονυδριον εἶναι ἐτοιμόροπον, μὴ ἐννοήσητε ὁμως ὅτι ἅπαν ἐξ ὁλοκλήρου ἐστὶ
τοιούτον, ὡς τὰ τεῖχη καὶ αἱ πατώσεις τῶν πλείστων δωμάτων εἰσὶ νεωστὶ
παρὰ τοῦ κ. Ἀγαπίου ἐπισκευασμένα καὶ σηγουραρισμένα, ὡς καὶ ἐν τῷ κατα-
στίχῳ φαίνονται, δυνάμενα νὰ διαρκέσωσι διὰ πολλὰ ἔτη, δωμάτια δὲ τινα τοῦ
βορίου μέρους, καὶ ἄνωθεν τῆς βρύσεως κείμενα, καὶ περὶ ὧν πολλάκις ἐγένετο
λόγος μετὰ τῶν ἐπαρχιωτῶν ὅτι αὐτὰ νὰ ἀρθῶσιν εἰς τὸ παντελές, ὡς / σκο-
τεινὰ ὄντα, καὶ τοῦ ὀπισθεν μέρους ὑψηλοῦ ὄντος δὲν ἔχει μέρος δι' ἀνοιγμα
παραθύρων, διὰ τοῦτο καὶ παρεμελείθησαν. Διὰ τῆς ὕλης ὁμως τούτων ἐπι-
σκευάζονται τὰ τοῦ νοτίου μέρους δωμάτια, καὶ μέρος τῶν στεγῶν, αἵτινες ἀπὸ
δύο ἡδὴ ἐτῶν καὶ ἐδῶ, μετὰ τὴν ἐλευσιν δηλαδὴ τοῦ ἐνοικιαστοῦ Παναγιώτου
οὐδὲν καρφίον ἐκτυπήθη ἐν αὐτοῖς, ὡς κατ' ἔτος ἐγίνοντο ἐπισκευαὶ ἐπὶ τῶν
ἡμερῶν τοῦ κ. Ἀγαπίου, ὡς ἅπανα ἡ ἐπαρχία ὁμολογεῖ τοῦτο, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ
ἐτοιμοροπία ἣν βλέπετε ἐν τοῖς δυσὶν ἐγγράφοις. Βεβαίως ὅταν πέσωσιν αἱ στέ-

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

γαι, ἂν καὶ νεόκτιστον ᾖναι τὸ οἰκοδόμημα ἐξάπαντος καταδαφίζεται. Ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροφορῶ ὑμᾶς, ὥς καὶ διὰ τῶν προλαβουσῶν δύο ἀναφορῶν τοῦ τόπου ἐδηλώθη ὑμῖν, πρὸς φωτισμὸν ὑμῶν, ὅταν ἐξοδευθῶσι δέκα, ἢ τὸ πολὺ δεκαπέντε χιλιάδες γρόσια, τὸ Μονύδριον ἐπισκευάζεται καὶ σιγουράρη καλῶς, χωρὶς νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἐπέκτασις αὐτοῦ, διὰ τῆς καταδαφίσεως δηλαδὴ τῶν τριῶν ἐκείνων ἀχρήστων δωματίων, ἀλλ' ἔσεται καὶ σχηματισθῇσεται εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, ἐντὸς τοῦ τειχοκάστρου δηλαδὴ, ἐν μικρὸν περιβολάκι θελκτικὸν μάλιστα τῶν προσκυνητῶν καὶ λοιπῶν θεατῶν. Ὅταν δὲ ὡς προεγράφη, ἐνοικιασθῶσι τὰ κτήματα ἐνταῦθα, καὶ ὅταν σταλῶσι δύο ἀδελφοὶ ἐκ τῆς Μονῆς ὑμῶν, καὶ τὸ καλῆτερον, ὅταν ἡ Ἱερὰ ὑμῶν Μονὴ ἀποφασίσῃ νὰ παραβλέψῃ πέντε ἐτῶν ἐνοίκια, τότε εἶμαι ὑπερβέβαιος ὥστε οὐ μόνον τὸ Μονύδριον νὰ ἐπισκευασθῇ ὡς πρέπει, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐκ τῆς νόσου χαλαρωθῇσαι ἀμπελώνες νὰ γίνωσιν ὡς τὸ πρῶτον. Τότε δὲ καὶ οἱ ἐνταῦθα ἀδελφοὶ ὑμῶν νὰ ἐξοικονομῶνται, καὶ νὰ ζῶσιν ἱερο/πρεπῶς, καὶ τὸ κυριαρχοῦν νὰ ὀφελῇ τὸ διπλοῦν. Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς γνῶσιν ὑμῶν εὐχετικῶς, εἴητε δὲ ὑγιαίνοντες κατ' ἄμφω, δεόμενοι τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου ὑπὲρ ἑμοῦ.

Ἐν Ἀλώνῃ, τῇ 4 9βρίου, 1862.

Τῆς ὑμετέρας πανοσιότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ πατὴρ καὶ

διάπυρος εὐχέτης

† ὁ Προικοννήσου Γεδεών.

Φάκ. 77, άρ. 3.

15 Ιουλίου, 1863.

Δίφ. 0.355 × 0.22 μ. Στή σ. 4, γραφή τοῦ Ραμπαζή: *ἐνγραφὰ κ(αὶ)*
ὁμόλογα του / 1863 τῆς κατασχέσεως του / παναγιότου ἀθανασίου / ἀντρίτου.

Οἱ ὑποφαινόμενοι καλλιεργηταὶ τῶν διαφορῶν κτημάτων τοῦ μονυδρίου ἡ Ἁγία Παρασκευὴ τοῦ καὶ Παραδείσι λεγομένου τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, διαταχθέντες δυνάμει διαταγῆς τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δ. Ἐκ. Ὑπουργείου παρὰ τῆς ἡμετέρας ἐπιτοπίου διοικητικῆς ἀρχῆς ἱεραρχικῶς, ἵνα διατηρήσωμεν καὶ φυλάξωμεν τὰ κατασχεθέντα συντηρητικῶς ἐπ' ὀνόματι ἡμῶν διάφορα προϊόντα, τὰ προερχόμενα ἐκ τῶν ἀναφερομένων κτημάτων τοῦ ρηθέντος Μονυδρίου μέχρι δευτέρας ἐλευσομένης τοῦ ἐνδιαλαμνομένου Β. Ὑπουργείου διαταγῆς, ἅτινα ὑποσχόμεθα ἵνα καλῶς καὶ εἰλικρινῶς διατηρήσαντες παραδώσωμεν ἀνευ λόγου καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς προφάσεως ὅπου ἀκολουθῶς διαταχθέντες ἀνήκει καὶ ὑποφαινόμεθα.

Ἐν Ἀλὼνῃ τῇ 15 Ιουλίου, 1863.

Ὑπόσχονται ἐνώπιον τοῦ κυρίου πράκτορος, μουδῆρη καὶ προεστοῦ καὶ λοιπῶν

1. Ἀπόστολος Σταθῆ σῖτον κοιλὰ 7, κριθὴν κοιλὰ 12¹/₂, ἄχυρον κατ<άρια> 28.

Σταυρῆς Σκουρλίσης σῖτον κοιλὰ 8, ἄχυρον καν<τάρια> 5, ἔξ<οδα> γρ<όσια> καὶ κόπου σῖτον κ<οῖλὸν> 1.

2. Πολυζώνης Σεργιώτου κοιλὰ σῖτον 14, ἄχυρον κατάρ<ια> 14, ἔξοδα θέ<ρους> καὶ παλαιὰ γρ<όσια> 132.

3. Χρυσόστομος Ἰωάννου σῖτον κοιλὰ 17¹/₂, ἔξοδα θερισμοῦ κλπ κ<οῖλὰ> 5.

4. Σκοπιώτης μπιστάνι.

Γιάν. Φώτῃ σῖτον κοιλὰ 10¹/₂.

Γέρο Πέτρος κριθὴν κοιλὰ 4, ἄχυρον καντά<ρία> 2 ἔξοδα.

Πασαλιμάνισι.

Γεώρ. Σταμάτιαλης.

μάστρο Ἀντώνης.

Ὑποβεβαιοῦται ἐνώπιον τῶν εἰρημένων καὶ λοιπῶν μαρτύρων καὶ ἀρχῆς

Γεώργιος Ἀνδιὰ βεβαιῶ.

Γεώργιος Ν. Κουμεριανός.

Ε.Ε. Στεφανίδης βεβαιῶ.

Φάκ. 77, ἀρ. 4.

7 Μαρτίου, 1864.

Μονόφυλλο 0.355 × 0.22 μ. γραμμένο ἀπὸ τὸν Ραμπαζή. Τὶς μεταγενέστερες προσθήκες ἔγραψε ἄλλος. Οἱ ὑπογραφὲς ἰδιόχειρες.

ὁ Προικονήσου Γεδεὼν ἐπιβεβαίει

Κατάλογος τῶν διαφορῶν καλλιεργητῶν τῶν κτημάτων τῆς ἐνταῦθα ἱερᾶς μονῆς τῆς ὁσιομάρτυρος Ἀγίας Παρασκευῆς ἐπιλεγομένης Παραδείσι, οἱ ὑποφαινόμενοι ὑποσχόμενοι πληρῶσαι κατὰ τὸ ἤδη ἐρχόμενον θέρος τοῦ 1864 εἰς τὸ Ἀλώνι εἰς σῖτον τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐνοικίων τῶν διαφορῶν κτημάτων ἀνευ λόγου καὶ οὐδεμιᾶς προφάσεως.

Ἐν Ἀλώνῃ τῇ 7 Μαρτίου, 1864.

α' Πολυζώνιος Σεργιώτης λαβόντα ἐπτὰ ἀγροὺς ὑπόσχεται νὰ δώσῃ κοιλὰ σίτου 14. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίν του Ε.Ε. Στεφανίδης. Ὁ Πολυζώνιος ἔδωκε κοιλὰ σίτου 14.

β' Θεοχάρης Παναγιώτου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον δεκαοκτώ, ἀριθ. 18. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίν του Ἀθανάσης Ἰωάννου Σάμοος.

γ' Κυριάκης Νικολάου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον δεκαοκτώ, ἀριθ. 18. Ἐδωσα εἰς τὴν Μονὴν δέκα. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίν του Παναγιώτης Π. Σακελλαρίου. Ἐλαβα ἀπὸ τὸν Κυριάκη κοιλὰ 2, ἔχω νὰ λάβω κοιλὰ 6.

δ' Γεώργιος Ἰωάννου Κατζαμάκης διὰ τὸ χωράφι τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον τέσσαρα καὶ ἡμισυ, ἀριθ. 4½. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίν του Χαράλαμπος Στεφανίδης. Χρεωστεῖ μισὸ κοιλό.

ε' Απόστολος Καψουλάκης διὰ τὸ χωράφι τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον πέντε καὶ ἡμισυ, ἀριθ. 5½. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίν του Ε.Ε. Στεφανίδης. Χρεωστεῖ μισὸ κοιλό.

ς' Χριστόδουλος Ἰωάννου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον δέκα, ἀριθ. 10. Διὰ τὸν ἀγράμματον τὸν ὑπογράφω κατ' αἰτησίν του Πέτρος Γεώργου μάρτυς. Τὰ ἐπῆρε ὁ τζορπατζῆς τὰ 5.

ζ' Ἀντώνιος Κωνσταντίνου Βουτζᾶς ἐκ Πασαλιμανίου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον ἐπτὰ, ἀριθ. 7.

η' Γεώργιος Σταμάτιαλης ἐκ Πασαλιμανίου διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω σῖτον κοιλὰ τὸ ὅλον πέντε, ἀριθ. 5. Γεώργιος ὑπόσχομαι.

θ' Γέρο Πέτρος διὰ τὰ χωράφια τῆς Μονῆς ὅπου ἔσπειρα ὑπόσχομαι νὰ δώσω κοιλὰ τὸ ὅλον κριθή 3. Πέτρος Γεωργίου ὑπόσχομαι. Τὰ ἔδωσα.

ι' Δημήτριος Χιωτάκης Σκουπιώτης ἔχοντας δύο χωράφια συντροφικῶς ὑπόσχομαι νὰ δώσω τὸ ἥμισυ τοῦ σίτου ἀφ' ὅσου παρέξουν ἐφέτος οἱ ἀγροί. Διὰ τὸ ἀγράμματον τὸ ὑπογράφω κατ' αἰτησίν του Ε.Ε. Στεφανίδης.

Ὁ ἀντιπρόσωπος πληρεξούσιος ἐπίτροπος τῆς μονῆς Σαμουήλ Ραμπαζῆς μοναχός.

50

Φάκ. 77, ἀρ. 6.

10 Μαρτίου, 1864.

Δίφυλλο $0.355 \times 0.22 \mu$.

ὁ Προικοννήσου Γεδεών ἐπιβεβαίωϊ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνοικιαστηρίου ἐγγράφου ἰσχύοντος ὡς γεγονότος ἐπὶ δημοσίῳ ἀρχῆς δὴλον γίνεταί, ὅτι ἀφ' ἐνὸς μὲν ὁ ὁσιολογιώτατος κύριος Σαμουήλ Ραμπαζῆς μοναχός, σύμβουλος καὶ πληρεξούσιος ἐπίτροπος τῆς ἐν Ἀνδρῶ ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐπιλεγομένης εἰς τὰς Ὑδρας, κτῆμα τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ἡ ἐνταῦθα μονὴ τῆς ὁσιομάρτυρος Ἁγίας Παρασκευῆς ὁμοῦ μὲ τὰ εἰς αὐτὴν ἀνήκοντα διάφορα κτήματα, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ ὁσιώτατος ἡγούμενος τοῦ ἐνταῦθα μονηδρίου ἡ Παναγία τῶν Δένδρων ἐπονομαζομένη κύριος Παρθένιος Ἰσαρης μοναχός συνεφώνησαν ὡς ἐφεξῆς:

Αὐν. Ὁ μὲν ὁσιολογιώτατος κύριος Σαμουήλ Ραμπαζῆς ὡς πληρεξούσιος τῆς ρηθείσης Μονῆς καὶ κατὰ τὴν ἀνὰ χεῖρας αὐτοῦ διαταγὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου τῆς Ἑλλάδος δίδει εἰς ἐνοίκιον ἐξ ἀγρούς τῆς ἐνταῦθα ρηθείσης Μονῆς, τὴν Ἀστοιβὴν, τὸ Γεφύρι, τὸ Τιμόνι, τὴν Συκιά, τὴν Ἀχλαδιά καὶ τὴν Ἀμυγδαλιά ὀνομαζομένους καὶ κειμένους κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ρηθέντος μονηδρίου τῆς Παναγίας τῶν Δένδρων, διὰ πέντε ἔτη, ἀριθ. 5, ἥτοι ἀπὸ τοῦ 1865 μέχρι τοῦ 1870, καὶ διὰ σίτον καλῆς ποιότητος ἐτησίως κοιλὰ τεσσαράκοντα πέντε, ἀριθ. 45, πληρωτέα εἰς τοὺς κατὰ τὸ θέρος ἐλεεσμένους πρώτους ἀλώνας ἐκάστου ἐπερχομένου ἔτους.

Βον. Ὁ δὲ ρηθεὶς ὁσιώτατος κύριος Παρθένιος Ἰσαρης δεχθεὶς εὐχαρίστως τὴν ρηθείσαν τῶν ἐξ ἀγρῶν ἐνοικίασιν, ὑπόσχεται καλλιεργῶν αὐτοὺς πρὸς ὄφελός του ἵνα ἀνυπερβέτως καὶ ἀνευ λόγου προφάσεως πληρῶνῃ τακτικῶς ἐτησίως καὶ ἐμπροθέσμως τὸ συμφωνηθὲν ἐνοίκιον, συνιστάμενον ὡς εἴρηται εἰς τεσσαράκοντα πέντε κοιλὰ σίτον, ἀριθ. 45.

Διὸ δι' ἀσφάλειαν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐγένοντο δύο παρόμοια ἐμπροσθεν

τῶν εὐρεθέντων ἀξιολύσεων μαρτύρων ἵνα ἔχων ὁ καθείς ἀνά ἐν ἰσχύϊ ἐν παντὶ κριτηρίῳ δικαιοσύνης καὶ ὑποφαίνονται.

Ἐν Ἀλώνῃ τῇ 10 Μαρτίου, 1864.

Διὰ τὸν ἀγράμματον Παρθένιον Ἰσαρην μοναχὸν ὑποσχομένου τὰ ἄνωθεν κατ' αἰτησίαν τοῦ ὑπογράφου ἐγὼ ὁ χα(τζῆ) παπᾶς Εὐστράτιος οἰκονόμος καὶ μάρτυς.

οἱ μάρτυρες: Γεωργάκης Κωσταντᾶ μάρτυς. Ε.Ε. Στεφανίδης.

ὁ πληρεξούσιος καὶ σύμβουλος τῆς Μονῆς Σαμουήλ Ραμπαζῆς μοναχός.

ὁ ἐγγυητής: χα(τζῆ) Ἀναγνώστης Παναγιωτάκη.

Ἰωαννίκιος Χαζάπης ἱερομόναχος, ἡγούμενος.

Γερμανὸς Εὐδοκιάδης, ἱερομόναχος, σύμβουλος.

51

Φάκ. 77, ἀρ. 11.

9 Αὐγούστου, 1867.

Μονόφυλλο 0.35×0.22 μ. Ὅπως γράφεται στὸ τέλος, πρόκειται γιὰ Ἀντίγραφον ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.

Οἱ ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τῆς χώρας τῆς Ἀλώνης ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Γεωργίου Ἀντριώτου σιτάρι κοιλὰ ὡς κατωτέρω ὑποδεῖκνται διὰ κτηματικὸν φόρον τοῦ ὑπὸ Ἀνδρὸν μοναστηρίου ὀνομαζομένου Ἀγία Παρασκευή. Ὅθεν ἐγένετο τὸ παρὸν ἐγγραφοῦν καὶ ἐδόθη εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κυρίου Γεωργίου πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν ἂν τυχόν, ὃ μὴ γένοιτο, ἤθελε τὸν ἐνάξει ὁ ἐνοικιαστὴς ζητῶν παρ' αὐτοῦ σῶον τὸ ἐνοίκιον, ὑποσχόμεθα οἱ ὑπογραφέντες νὰ ἀναπληρώσωμεν αὐτὸ ὡς καὶ τὰ ἐξοδά του.

Κοιλὰ δεκαεπτὰ, ἀρ. 17.

Ἀλώνῃ τὴν 9 Αὐγούστου, 1867.

Τόπος τῆς σφραγίδος τοῦ χωρίου.

οἱ κάτοικοι

Γεώργιος Ἀναγνώστου.

Κωνστ. Ἀργυρόπουλος.

Ἰωσήφ Κωνσταντινάκη.

Παντελῆς Μανόλη.

χα(τζῆ) Κωνστ. Νικολάου.

Γεωργάκης Ἀγγελάκη.

Γιαννάκης Χριστοδούλου.

Ἀγγελάκης Σωτηράκη.

Μαυρουδῆς Σάββα.

Διαμαντῆς Δράκου.

Δράκος Ἀναστάσης.

Θωμᾶς Ἀντωνίου.

Σταῦρος Ἀντωνίου.

Ἀπόστολος Σταθῆ.

Δημήτρ. Καριοφίλη.

Γεώργιος Χρυσοστόμου.

Ἀντώνιος Δομεστίχου.
Δημήτρ. Δροσινού.
Διαμαντῆς Δημητράκη.
Σέργ<ι>ος Διαμαντῆ.

Ἀναγνώστης Μαντζολάκη.
Θωμᾶς Σταυρινού.
Γιαννάκης Σακελλαρίου.
Δημήτρ. Διαμαντάκη.
Βασίλης Πέτρου.

Φάκ. 78, ἀρ. 63.

30 Σεπτεμβρίου, 1869.

Δίφυλλο 0.29×0.205 μ. γραμμένο ἀπὸ τὸν ἡγούμενο Ἰωαννίκιο.

Ἀριθ. πρωτ. 146

Πιστοποιήσις

Σήμερον τῇ 30 ἑβρίου, 1869, τὸ ὑποφαινόμενον Ἑγουμενοσυμβούλιον τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου μεθ' ἀπάσης τῆς ἀδελφότητος πιστοποιεῖ περὶ τοῦ ἐν Πασαλιμανίῳ μονυδρίου τῆς Μονῆς μας τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ὅτι οὐδέποτε ἐπλήρωσε κτηματικὸν φόρον ἐκτὸς τοῦ Β. δεκάτου ἀφοῦ τὸ παρέλαβεν ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του.

Τὸ Μονύδριον τοῦτο προσεκολλήθη εἰς τὴν Μονὴν ἡμῶν τὸ 1799 ἔτος διὰ μέσου τοῦ ἱερομονάχου Νείλου Παλαιολόγου, ὅστις τὸ διεχειρίσθη διοικήσας μέχρι τοῦ 1808. Τοῦτον διεδέχθη ὁ ἱερ. Δανιὴλ Κόκκινος μέχρι τοῦ 1812. Τοῦτον δὲ πάλιν διεδέχθησαν οἱ δύο ἀδελφοὶ Παλαιολόγοι Ἀθανάσιος καὶ Γαβριὴλ μέχρι τοῦ 1815. Τούτους δὲ αὖθις διεδέχθη ὁ ἱερ. Ἀγάπιος Κροκόδειλος μέχρι τοῦ 1821. Τοῦτον ἔπειτα διεδέχθη ὁ ἱερ. Λαυρέντιος Κροκόδειλος καὶ τοῦτον ὁ Γεδεὼν Χαζάπης μέχρι τοῦ 1837 καθ' ὃν χρόνον οὗτος ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τῶν τότε ὀθωμανικῶν ἀρχῶν νὰ πολιτογραφηθῇ ὡς ραγιάς, ὅπερ μὴ βουληθεὶς ἀλλάξαι τὴν αὐτοῦ ἐθνικότητα, κρύφα καὶ διὰ νυκτὸς ἔφυγεν ἐκεῖθεν, ἀφήσας τὸ Μονύδριον ἔρημον καὶ ὁλως ἀποστατέυον, ἦλθεν εἰς τὴν Ἀνδρον, ἀλλ' ἐκ τούτου μετ' ὀλίγον διάστημα χρόνου ἀπεβίωσεν.

Τὸ δὲ Μονύδριον, ἐπίσης τὸ ἐν Βουλγάρῳ Μετόχιον, ἀμέσως ὁ τότε αὐτόθι Σεβ. Μητροπολίτης οἰκιοποιηθεὶς ταῦτα, μόνον τὸ Μονύδριον παρεχώρησεν εἰς τινα ραγιάν Θεόφιλον καλούμενον νὰ τὸ προστατεύῃ. Ἀλλ' εἰς τὴν τότε μεταξὺ τῶν δύο κρατῶν γενομένην ἀμοιβαίαν συνθήκην ἀληθῶς ἀνεγνώρισαν τὰ ἀνέκαθεν πάτρια καὶ τὰ τῶν ἱερῶν μονῶν δικαιώματα ἀπαξ διὰ παντὸς διαμένουν ἐλεύθερα παντὸς οἰουδήποτε φόρου ἐκτὸς μόνης τῆς Β. ἀποδεκατώσεως· διότι καὶ ὁ τότε ἀμέσως ἀποσταλεὶς ἐπιστάτης τῶν ἐιρημένων ἐκεῖσε Μετοχίων ἱεροδ. Ἀγάπιος Κουραχάκης ἀπὸ τοῦ 1849 μέχρι τοῦ 1860 κτηματικὸν φόρον δὲν ἐπλήρωσεν ἀλλ' οὔτε οἱ ἔτι ἐπιζῶντες Λαυρέντιος Κροκόδειλος καὶ Διονύσιος Γαρδέλης ποτὲ δὲν ἐπλήρωσαν ἀλλ' οὔτε εἰς οὐδενὸς τῶν παλαιῶν ἐπιστατῶν τὰ κατάστιχα φαίνεται ὅτι ἐπλήρωσαν τοιοῦτον φόρον.

Ταῦτα βεβαιούντες καὶ μαρτυροῦντες, πιστοποιοῦμεν οἱ ὑποφαινόμενοι διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου μας τὸ ὅποιον ἐγχειρίζομεν τῷ ἀποστελλομένῳ ἐκείσε ἐπιστάτῃ πληρεξουσίῳ ἡμῶν ἱερομ. κ. Σαμουήλ Ραμπαζῇ ἵνα παραστήσῃ ὅπου δεῖ πρὸς βεβαίωσιν καὶ υπεράσπισιν τῶν δικαίων τῆς Μονῆς ἡμῶν.

Ἐγένετο ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ υπεγράφη παρ' ἡμῶν.

Ἰωαννίκιος Χαζάπης ἱερομ. ἡγούμενος.

Γερμανὸς Εὐδοκιάδης ἱερομ.

Σαμουήλ Ραμπαζῆς ἱερομόναχος.

} Σύμβουλοι

οἱ λοιποὶ πατέρες

Νεόφυτος Μπίστης ἱερομόναχος.

Λαυρέντιος Κροκόδειλος ἱερομ.

Διονύσιος Α. Γαρδέλης.

Παγκράτιος Νέγρης ἱερομ.

53

Φάκ. 76, ἀρ. 44.

Νοέμβριος, 1869.

Δίφυλλο 0.34×0.21 μ. Ἀντίγραφο, μὲ πολλὰ σφάλματα, τοῦ Σαμουήλ Ραμπαζῆ.

Γρηγόριος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἀριθ. 5839

διεκ. 4531

Ἐρώτατε μητροπολίτα Προικονήσου, ὑπέρτιμε καὶ ἐξαρχε πάσης Προποντίδος, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύριε Γεδεών, χάρις εἴη τῇ αὐτῆς ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Ὁ ἐπιδότης τῆς παρουσίας ἡμετέρας ἐπιστολῆς ὁσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κύριος Σαμουήλ ἀποστέλλεται παρὰ τῆς ἐν Ἀνδρῶ ἱερᾷς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὡς πληρεξουσίου ἐπιστάτης εἰς τὸ αὐτόθι ἱερὸν μονῶδιον τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τὸ ἐξαρτώμενον ἐκ τῆς Μονῆς ταύτης. Συνιστῶντες τοίνυν τὴν αὐτοῦ ὁσιότητα ἀξιούμεν καὶ προτρεπόμεθα τὴν αὐτῆς ἱερότητα, ὅπως ἀναγνωρίσασα αὐτὸν ὡς τοιοῦτον καθ' ἃ φέρει ἀνὰ χεῖρας ἐπίσημα ἐγγραφα τῆς ρηθείσεως ἱερᾷς Μονῆς, ἔχῃ ὑπὸ τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτῆς εὐνοίαν καὶ χορηγῇ τὴν δέουσαν προστασίαν καὶ συνδρομὴν ὁσάκις ἂν ἐπικαλεσθῇ ταύτην ὑπὲρ τῶν ἀπειρόντων τοῦ ἐν λόγῳ ἱεροῦ Μονυδρίου. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς <σῆς> ἱερότητος.

, αὐξθ' μηνὶ Νοεμβρίῳ.

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

Φάκ. 76, ἀρ. 60.

18 Σεπτεμβρίου, 1870.

Μονόφυλλο 0.37×0.50 μ. με φθορές ἀπὸ τὶς ἀναδιπλώσεις. Μὲ τὸ χέρι τοῦ μητροπολίτη εἶναι γραμμένη μόνη ἡ προσθήκη μετὰ τὴ μονοκονδυλιά.

Οἱ ἐν ὅλῃ τῇ καθ' ἡμᾶς θεοσώστῳ ἐπαρχίᾳ, ἐντιμώτατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τίμιοι γέροντες καὶ προεστώτες, καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοί, χάρις εἴη πᾶσιν ὑμῖν, ἔλεος καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Γνωστὸν ἐστὶ πᾶσιν ὑμῖν ὅτι τὸ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ Πασαλιμανίῳ κείμενον ἱερὸν μονῆριον τῆς Ἀγίας ἐνδόξου ὁσιομάρτυρος καὶ ἀθληφόρου Παρασκευῆς πρὸ ἐπταετίας ἐπυρπολήθη, ἐνεκα δὲ καιρικῶν τινων περιστάσεων ἔμεινεν ἐς δεῦρο ἀνοικοδόμητον. Ἦδη δὲ τὸ ἐν Ἀνδρῶ κυριαρχοῦν αὐτὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου πρόνοϊαν λαβόν, ἐξελέξατο ἐκ τῆς ὁλομελείας τῶν ἐν αὐτῷ ἀσκούντων πατέρων τὸν τὸ παρὸν ἡμῶν ἐπιφέροντα ὁσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἀρχιμανδρίτῃν κύριον Σαμουήλ, ἐξαπέστειλεν αὐτὸν ὡς ἄνδρα ἀξίον καὶ σεμινοῦ βίου δεδοκιμασμένον ὡς πληρεξούσιον καὶ ἡγούμενον τοῦ ἐνταῦθα ἐν λόγῳ ἱεροῦ μονηδρίου τῆς Ἀγίας ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς, εἰς κυβέρνησιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν κτημάτων αὐτοῦ, δοὺς αὐτῷ ἐντολήν τε καὶ πληρεξουσιότητα εἰς τὸ ἀνεγείρει ἐκ βάθρων τὴν τε ἱερὰν αὐτοῦ ἐκκλησίαν καὶ ἅπαντα τὰ πυρποληθέντα τε καὶ ἐκ τοῦ καιροῦ σessaθρωθέντα δομᾶτια. Τούτου χάριν ἅμα φθάσαντες ἐνταῦθα τῆς αὐτοῦ ὁσιότητος, πρῶτον του ἔργον ἦν ἵνα ἐκβάλῃ τὸ τῆς ἐνοικοδομῆς ὑψηλὸν φερμάνιον, οὗ φθάσαντες ἐνταῦθα μετὰ καὶ ὑψηλὸν διαταγὴν τῶν ὑψηλοτάτων Αὐθεντῶν ἡμῶν καὶ Πασάδων τοῦ Βιλαετίου ἡμῶν, ἀνεγνώσθησαν ἐν τῷ τοῦ Πασαλιμανίου Διοικητηρίῳ, ὥστε τὰ πάντα ἔτοιμα ἐστὶν εἰς ἀνέγερσιν, ἥτις σὺν Θεῷ γενήσεται κατὰ τὴν προσεχῆ ἀνοιξὶν τοῦ καιροῦ ἤδη προχωρήσαντος. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὰ τοιαῦτα ἱερὰ καταγῶγια ἔχουσιν ἀνάγκην ὑλικοῦ διὰ τὴν τούτων ἀνέγερσιν, διὰ τοῦτο ὁ ρηθεὶς ἀρχιμανδρίτης κ. Σαμουήλ τῇ ἡμῶν κυριαρχικῇ ἀδείᾳ τρέχει εἰς τὰ φιλελήμονα σπλάγχνα τῶν χριστιανῶν ἡμῶν χάριν βοηθείας. Ὅθεν ὡς γνωρίζοντες ὅτι αἱ εἰς τοιαῦτα ἱερὰ καταγῶγια γινόμεναι ἐλεημοσύναι εἰσὶν εὐπρόσδεκτοι, οἱ δὲ συνδραμόντες χριστιανοὶ λογισθήσονται κτήτορες, μνημονομένων τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ἐν ταῖς πρὸς Θεὸν γενησομέναις ἱεουργίαις, ὅθεν δεξάμενοι τὴν ὁσιότητα του εὐμενῶς βοηθήσατε ἕκαστος καθὰ δυνάμειν ἔχει καὶ προαιρέσει, ὥς φέροντα δὲ καὶ κιβώτιον ἱερὸν λειψάνων, οἱ προαιρούμενοι χριστιανοὶ μετακαλεσάμενοι αὐτὸν ἐν τοῖς εὐλογημένοις οἴκοις αὐτῶν ψαλλέτω ἁγιασμόν, ἵνα διὰ τῆς βοηθείας ὑμῶν ἡ μὲν ὁσιότης του δυνηθῇ ἀνε-

γείραι τὸ ἱερὸν τοῦτο καταγώνιον, ὑμεῖς δὲ οἱ συνδραμόντες καὶ βοηθήσαντες ἔξετε τοὺς μισθοὺς παρὰ τοῦ μισθαποδότου Θεοῦ οὐ ἡ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ εὐλογίᾳ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἀλώνη τῇ 18 7βρίου, 1870.

† ὁ Προικονήσου Γεδεὼν ἐν Χριστῷ ἀπάντων ὑμῶν διάπυρος εὐχέτης.

Ἡ ἐκκλησία τοῦ ἀνωθεν Μονυδρίου ἐτελείωσε, μένουσι δὲ ἡδὴ ἵνα σὺν Θεῷ ἀνεγερθῶσι καὶ τινα δωμάτια εἰς ὑποδοχὴν προσκυνητῶν, μετὰ δὲ τὸ σὺν Θεῷ ἐλευσόμενον Πάσχα ἐκτελεσθήσονται καὶ τὰ ἐγγένεια αὐτῆς.

1871, 9βρίου 1.

† ὁ αὐτὸς Π: Γ: ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

55

Ἄνδρος. Μονὴ Ἀγίας.

2 Μαρτίου, 1871.

Φάκ. 1, χφ. 5/136, ἀρ. 5.

Μονόφυλλο 0.24×0.185 μ. Ἡ γραφὴ τοῦ Γεδεὼν, ἡ ὀρθογραφία διατηρήθηκε.

Ἐντιμώτατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τίμοι γέροντες καὶ προεστώτες, καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς χώρας Κοντάλεως· χάρις εἴη πᾶσιν ὑμῖν, ἔλεος καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία, καὶ συγχώρησις. Ἐπειδὴ καὶ προσεγγίζει ὁ καιρὸς τῆς ἱερᾶς καὶ ψυχοσώστου ἐξομολογήσεως, ὁ δὲ ἅγιος ἀρχιμανδρίτης κ. Διονύσιος ὡς μὴ δυνάμενος ἐλθεῖν αὐτόσε ἐνεκα τοῦ γηρατίου του, πρόνοιαν λαβόντες κατὰ χρέος ἡμῶν ἀρχιερατικόν, ἐγνωμεν ἐξαποστεῖλαι ὑμῖν τὸν τὸ παρὸν ἡμῶν ἐπιφέροντα, ὁσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἀρχιμανδρίτην κύριον Σαμουήλ, ὅστις ἐστὶ καὶ ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ Πασαλιμανίου ἁγίας ἐνδόξου ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς, κατὰ τὰ ἀνὰ χεῖρας του ἔγγραφα, ὄντινα δεξάμενοι εὐμενῶς οὐ μόνον ἐξομολογηθῇτω ἕκαστος τοὺς λογισμοὺς αὐτοῦ, ὡς εἰδήμονος ὄντος ψυχικῶς ἱατρίας, μὴ περιμένοντες τὴν ἡμέραν τῆς καθ' αὐτὸ Ἀναστάσεως, ἀλλ' ὅστις ἀγαπᾷ ἄς συνδράμῃ ταυτοχρόνως καὶ εἰς τὴν ἐκ βάθρων ἀνεγερθησομένην ἱερὰν Μονήν, τὴν πρὸ ἑπταεταίαν πυρποληθεῖσαν, καθὰ δυνάμεως καὶ προαιρέσεως ἔχει. Οὕτω ποιήσατε ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ, εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

1871: Μαρτίου 2.

† ὁ Προικονήσου Γεδεὼν ἐν Χριστῷ ἀπάντων ὑμῶν διάπυρος εὐχέτης.

Φάκ. 76, άρ. 90.

15 Ιανουαρίου, 1872.

Δίφυλλο 0.325×0.21 μ. Είναι τὸ ἀντίγραφο τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Σαμουήλ Ραμπαζή.

Πρὸς τὴν Σ.Β. Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν.

Κύριε ἐπιτετραμμένε!

Ὁ εὐσεβᾶστος ὑποφαινόμενος ὑπῆκοος Ἑλλήν καθυποβάλλω πρὸς τὴν ὑμετέραν ἐξοχότητα, ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν νῆσον Πασαλιμάνιον μονὴ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ προικισμένη μὲ οὐκ ὀλίγας γαίας καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου εἰς τὰς Ὠρας κειμένην εἰς τὴν νῆσον Ἄνδρον. Ἐδέησεν οἱ ἐκεῖ πατέρες πρὸ ὀκταετίας νὰ μὲ ἀποστείλουν εἰς Πασαλιμάνιον πρὸς ἀνοικοδομὴν τῆς πρὸ ἐννεαετίας πυρποληθείσης μονῆς καὶ συνάμα φροντίσω καὶ ἐνοικιάσω τὰ κτήματα τῆς μονῆς ἵνα δυνάμει τῶν ἐνοικίων δυνηθῶ καὶ ἀνεγείρω τὴν πυρποληθεῖσαν μονήν. Κατὰ τὸ ἔτος 1865 ἐλθὼν ἐξ Ἄνδρου ἐμίσθωσα κατὰ διαταγὴν τοῦ Σ. Ὑπουργείου τὰ ἀνήκοντα κτήματα τῆς μονῆς ἐπὶ πενταετίαν εἰς διαφόρους κατοίκους χωρίου Ἀλώνης, ἔδρα καθ' ἣν κατοικεῖ ὁ ἅγιος Προικονήσου. Ληξιάσης τῆς πενταετίας ἐπανακάμψας ἐξ Ἄνδρου εἰς Πασαλιμάνι μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εἰσπράξω τὰς προσόδους ἀπὸ τοὺς μισθωτὰς καὶ ἐπιληφθῶ δυνάμει αὐτῶν τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς μονῆς, ἔτος παρήλθεν καὶ δὲν ἡδυνήθην νὰ φέρω οὐδὲν ἀποτέλεσμα καθότι ἡ κοινότης Ἀλώνης εἰσέπραξεν ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἐνοικιαστὰς μου γρόσια 1.000 περίπου, ἅτινα μὲ καθυστερεῖ ἐπὶ τῷ λόγῳ φόρους κτηματικούς καὶ δὲν ἠρκέσθη εἰς τοῦτο ἀλλὰ ἀκόμη ἀπαιτεῖ γρόσια 13.000 καὶ ὥς <ἐκ> τούτου ἡ ἀνέγερσις τῆς μονῆς καρκινωβατεῖ. Σχετικῶς μὲ τὴν κοινότητα Ἀλώνης ἔχω καὶ τὴν αὐτοῦ πανιερότητα ἣτις οὐκ ὀλίγα κινητὰ καὶ ἀκίνητα κτήματα τῆς μονῆς πρὶν τῆς ἐλεύσεώς μου ἐπώλησε καὶ ἐσφετερίσθη ὥς ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλόγῳ φαίνονται. Ἐκτὸς τούτου εἰς τὸ διάστημα τῆς ἐπὶ ἐνὸς ἔτους εἰς Πασαλιμάνι διαμονῆς μου μοῦ ἀφήρεσε ἀπὸ διαφόρους ὀφειλέτας μου τὸ ποσὸν περίπου χιλίων γροσίων χωρὶς νὰ ἔχη οὐδὲν δικαίωμα ἐκτὸς ἐκεῖνα ἅτινα διαλαμβάνει τὸ εἰς χεῖρας μου σιγγίλιον τὸ ἐκδοθὲν παρὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας κατὰ τὸ ἔτος τοῦ 1790. / Τούτων οὕτως ἐχόντων, παρακαλῶ ὑμᾶς, ἐξοχώτατε, ἵνα λάβετε ὑπ' ὄψιν τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις μου <καὶ> ἐνεργήσετε τὰ παρατέρω. Ὑποσημειοῦμαι εὐσεβᾶστος εὐπειθέστατος ὑπῆκοος Ἑλλήν.

Πασαλιμάνι τῇ 15 Ιανουρίου 1872.

Ἄνδρος. Μονὴ Ἀγίας.

3 Ἀπριλίου, 1872.

Φάκελος 1, χφ. 5/136, ἀρ. 6.

Μονόφυλλο 0.25×0.155 μ. Ἡ γραφὴ τοῦ Γεδεών.

Εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τίμιοι γέροντες καὶ προεστώτες, καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοί, τῶν καθ' ἡμῶν χωρίων Κοντάλεως καὶ Ἀφουσίας, πατρικῶς ἀπὸ ψυχῆς εὐχόμεθα ὑμᾶς. ἡ Αὐτοῦ θειοτάτη Παναγιότης, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν Ἱερὰ Σύνοδος εὐαρεστηθεῖσαι εἰς τὴν χριστιανικὴν διάθεσιν τῶν ἐν τῇ ὑπὲρ ἡμῶν ἀναφορᾷ ὑπογραψάντων χριστιανῶν, συνθέσασα συνοδικὸν εὐχαριστήριον καὶ εὐχετικὸν πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐπειδὴ ἡ Αὐτοῦ Παναγιότης γράφουσα ἰδίως δι' ἐπιστολῆς του διατάττει ἡμᾶς ἵνα ἐνεργήσωμεν τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ ἐν ἀπάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας. διὰ τοῦτο ἂψ' οὐ ἀνεγνώσθη ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ἰδοὺ πέμπομεν αὐτὸ ἐπίτηδες διὰ τοῦ ὁσιωτάτου ἁγίου ἀρχιμανδρίτου καὶ πνευματικοῦ ἡμῶν κυρίου Σαμουὴλ εἰς ἀνάγνωσιν καὶ ἐν ταῖς εὐλογημέναις ὑμῶν χώραις, ὅστις καὶ ἐκόμισεν αὐτὸ ἐκ Βασιλευούσης. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ πλησιάζει τὸ ἅγιον Πάσχα, οἱ ἔχοντες εὐχαρίστησιν χριστιανοὶ ἐξομολογούμενοι ᾧς εἴπωσι τοὺς λογισμοὺς αὐτῶν τῇ πανοσιότητι του, ὡς ἀνέκαθεν.

1872: Ἀπρ: 3:

† ὁ Προικονήσου Γεδεὼν ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

Φάκ. 76, ἀρ. 61.

2 Μαΐου, 1872.

Δίφυλλο 0.23×33 μ. γραμμένον καθέτως. Ἡ γραφὴ ποὺ δὲν εἶναι τοῦ μητροπολίτη ἔχει ἀρκετὰ σφάλματα.

Οἱ ἐν ὅλῃ τῇ καθ' ἡμᾶς θεοσώστῳ ἐπαρχίᾳ ἐντιμώτατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, τίμιοι γέροντες καὶ προεστώτες καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοί, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῖν ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα, χάρις εἴη πᾶσιν ὑμῖν, ἔλεος καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ τό παρὸν ἡμῶν ἐπιφέρων ὁσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἀρχιμανδρίτῃς κύριος Σαμουὴλ ἡγούμενος τοῦ ἐνταῦθα κειμένου ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Ἀγίας ὁσιομάρτυρος Παρασκευῆς τοῦ Παραδείσιου ἐπιλεγομένου, ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων τὴν πρὸ χρόνων πυρποληθεῖσαν ἐκκλησίαν τοῦ ρηθέντος Μονα-

στηρίου, τὴν ὁποίαν καὶ προτίθεται ἵνα κατὰ τὸν προσεχῆ Αὐγουστον ἐγκαινιάσῃ, καὶ ἐπειδὴ ἀπαιτοῦνται ἐξοδα πρὸς τὸν ἐγκαινιασμόν τῆς ἐκκλησίας καὶ πρὸς ἐπισκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν μερικῶν δωματίων πρὸς ἡσυχίαν καὶ ἀναψυχὴν τῶν προσκυνητῶν, διὰ τοῦτο συνιστῶμεν αὐτὸν πρὸς πάντας ὑμᾶς τοὺς φιλελεήμονας χριστιανούς, ἵνα ἕκαστος τῶν χριστιανῶν παρέξῃ πρὸς τὴν ὀσιότητά του τὴν γενναίαν καὶ κατὰ προαίρεσιν συνδρομὴν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἱεροῦ τούτου σκοποῦ, καταγράφοντες συνάμα καὶ ὀνόματα ζώντων τε καὶ τεθνεώτων ἅτινα θέλουσι τεθῇ ὑπὸ τῆς ἀγίας τραπέζης ἐντὸς τοῦ φυτοῦ ἐν καιρῷ τῶν ἐγκαινίων ἵνα ἀενάως μνημονεύωνται. Καὶ τοῦτο ποιοῦντες ἐξετε τὸν μισθὸν ἑκατονταπλασίονα παρὰ τοῦ μισθαποδότου Θεοῦ οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Τῇ 2 Μαΐου, 1872.

† ὁ Προικονήσου Γεδεὼν ἐν Χριστῷ ἀπάντων ὑμῶν διάπυρος εὐχέτης.

59

Φάκ. 78, ἀρ. 14.

4 Μαΐου, 1873.

Διφύλλο 0.365×0.25 μ. Ἀνάμεσα στὶς ὑπογραφὰς τὰ ἀποτυπώματα 5 τουρκικῶν σφραγίδων καὶ μιᾶς ἑκτῆς διαμέτρου 0.03 μ. ποῦ στὸ μέσο ἔχει ἀραβικὰ γράμματα καὶ κυκλικῶς † Ο ΤΑΠΕΙΝΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΡΟΙΚΟΝΝΗΣΟΥ ΓΕΔΕΩΝ ΑΩΞΑ'.

Διὰ τοῦ παρόντος πιστοποιητικοῦ ἐμμαρτύρου ἐγγράφου ἰσχύοντος ὡς γεγονότος ἐπὶ δημοσίῳ ἀρχῇ γίνεται δῆλον, ὅτι ὁ νεοδιορισθεὶς ἀρχιμανδρίτης καὶ ἡγούμενος τῆς ἐνταῦθα ἱερᾶς μονῆς τῆς ὀσιομάρτυρος Ἀγίας Παρασκευῆς κύριος κύριος Σαμουήλ, διορισθεὶς καὶ ἐλλθὼν πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ρηθείσης Μονῆς, ἥτις πρὶν ἦτον ὁ μέγας στολισμὸς καὶ ἡ καλυτέρα προσκύνησις ὁλῶν τῶν περιχώρων καὶ συνάμα ἡ τερπνοτέρα θέσις τῆς νήσου ταύτης καὶ οἰκία φιλοξενίας ὁλῶν τῶν φίλων τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ ἥδη πυρποληθεῖσα πρὸ ἐτῶν καὶ εἰς παντελὴ ἐρήμωσιν ἐλθοῦσα καὶ ὑστερηθεῖσα παντὸς σχεδὸν εἰσοδήματος, ἐδέξασε πρὸς ἀνόρθωσιν καὶ ἐπισκευὴν αὐτῆς, ἵνα ἀδεία καὶ τῆς κραταιᾶς ἡμῶν Βασιλείας ἀνορθώσῃ αὐτήν, μεταξὺ δὲ τῶν κόπων καὶ τῶν δαπανῶν ἅτινα ἠδυνήθη ἐπρομηθεύθη καὶ δέκα πρόβατα ἐκ συνεισφορᾶς σχεδὸν τὰ πλεῖστα πρὸς ὄφελος τῆς Μονῆς καὶ τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτὴν περιοίκων. Καὶ ἐπειδὴ ἀνέκαθεν οἱ προκατόχοι αὐτοῦ δὲν ἐπλήρωναν ἐπὶ τῶν προβάτων φόρον δηλ. σαῖμη καὶ τανὺν ἐνοχλεῖται, καὶ τούτων ἐνεκα πιστοποιοῦμεν καὶ μαρτυροῦμεν εἰλικρινῶς καὶ ἐν βάρει συνειδότος, ὅτι τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόβατα δὲν ἐπρο-

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

μηθεύθησαν πρὸς ἐμπόριον καὶ κερδοσκοπίαν ἀλλ' ὥς εἴρηται πρὸς φιλοξενίαν
πρὸ πάντων τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν ρηθεῖσαν Μονὴν καὶ περιοίκων.

Διὸ δίδεται τὸ παρὸν ἵνα τῷ χρησιμεύσῃ ὅπου δεῖ καὶ ὑποφαινόμεθα.

Πασαλιμάνι τῇ 4 Μαΐου, 1873.

οἱ κάτοικοι τῆς χώρας Ἀλώνης
παπᾶ Ἀναστάσιος σακελλάριος βεβαιῶ.

Νικολάκης Μανόλη.

Γεώργιος Σπύρου.

Παντελῆς Μανόλη.

Σκουλῆς Παναγιώτου.

Δημήτριος Δροσινῶ.

Σίμος Κωνσταντίνου.

οἱ κάτοικοι τῆς χώρας Σκουπίων

χα(τζῆ) Ἀναγν. Παναγιώτου.

χ(ατζῆ) Γεωργιάκης <ς> Ἰωάννου.

χ(ατζῆ) Στεφανάκης <ς> Νικολάου.

οἱ κάτοικοι τῆς νήσου [sic] Πασαλιμανίου

Ἀγγελῆς Μανόλη.

Βασίλειος Θεοδορίδης.

Δημήτριος Λεμονῆ.

Κωνσταντῖνος Βαρσαμῆ.

Ἀναγνώστης Φώτη.

χώρας Χουχλία

Σταυράκης.

Χριστόδο<υ>λος.

Ἀθανάσης <ς> χα(τζῆ).

παπᾶ [...]

Ἰωάννης

χωρίον Βόρι

ὁ δήμαρχος Ἀναγνώστης.

παπᾶ Σαμουήλ.

Ἀναγνώστης Μιχάλη.

Μιχαλὶς Παναγιώτη.

ὁ Προικοννήσου Γεδεὼν ὑποβεβαιῶ.

ὁ παρὰ τῆς αὐτοῦ Σεβασμιότητος ἐπίτροπος Κωνσταντῖνος Βαλασιδῆς ἐπι-
κυρῶ τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν.

Φάκ. 76, ἀρ. 46-47.

7 Ἰουνίου, 1875.

᾽Αντίγραφα τοῦ Σαμουήλ Ραμπαζή.

᾽Αριθ. πρωτοκόλλου 3526

Ἐρώτατε μητροπολίτα Προικονήσου, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε πάσης Προποντίδος, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν μετριότητος, κύριε Γεδεών, καὶ τιμιώτατοι προεστώτες καὶ πρόκριτοι τοῦ καζᾶ Πασαλιμανίου, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητά, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Βασιλικὴ Ἑλληνικὴ Πρεσβεία διεβίβασεν ἀρτίως τῇ Ἐκκλησίᾳ παράπονα ἐκ μέρους τοῦ ἱερομονάχου Σαμουήλ Ραμπαζή, ἡγουμένου καὶ ἐπιστάτου τοῦ αὐτόθι ἱεροῦ μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς Παραδείσι, καὶ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τῆς ἐν Ἄνδρῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀφ' ἧς ἔξαρτᾶται τὸ ἐν λόγῳ Μονύδριον, κατὰ τὰ ὅποια ἡ ἱερὰ αὐτῇ ἰδιοκτησίᾳ κινδυνεύει πεσεῖν εἰς χεῖρας φιλαρπάγων τινῶν κατοίκων τῶν χωρίων Ἀλώνης καὶ Σκουπίων, πολυειδῶς ἐπηρεαζόντων καὶ ἀνησυχούντων αὐτόν, πρὸς δὲ καὶ βλάβην οὐ τὴν τυχούσαν ἐπιφερόντων εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ σπαρτὰ καὶ μερὰν τινα μοναστηριακὸν προσπαθούντων ἀποσπᾶσαι ἀπὸ τῆς κυριότητος τῆς Μονῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ φιλάδικος διαγωγὴ τῶν τοιούτων ἀνευλαβῶν χριστιανῶν, μηδόλως ἀνεκτὴ οὖσα τῇ ἀξιοχρέῳ ὑπὲρ τῆς ἀκεραιότητος τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων ἐκκλησιαστικῇ προνοίᾳ, ἐξαναγκάσει ἡμᾶς εἰς χρῆσιν αὐστηρῶν κατ' αὐτῶν μέτρων, διὰ τοῦτο γράφοντες διὰ τῆς παρούσης πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ἐντελλόμεθα καὶ προτρεπόμεθα τὴν τε αὐτῆς ἱερότητα καὶ τὴν ὑμῶν τιμιότητα, ὅπως τὴν δέουσαν προσοχὴν καὶ ἐπαγρύπνησιν καταβάλλοντες τοῦ λοιποῦ εἰς προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μοναστηριακῶν κτημάτων, ἐὰν τις τολμήσῃ χεῖρα ἱερόσυλον βαλεῖν ἐπ' αὐτῶν ὀφείλετε καταγγεῖλαι τοῦτον πρὸς ἡμᾶς ἵνα τιμωρηθῇ αὐστηρῶς ἐκκλησιαστικῶς τε καὶ πολιτικῶς. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν.

, αωοε', Ἰουνίου ζ'.

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Κυζίκου Νικόδημος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Νικαίας Ἰωαννίκιος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Χαλκηδόνος Καλλίνικος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Λαρίσης Ἰωακείμ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Σερρών Νεόφυτος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

† ὁ Βελεγράδων Ἀνθίμος ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης.

Φάκ. 76, ἀρ. 94.

9 Ἰουνίου, 1875.

Δίφυλλο 0.29 × 0.205 μ. Τὸ κείμενο, μαζί μὲ διαβιβαστικά τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, σώθηκε σὲ ἐπίσημο ἀντίγραφο τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου ποὺ ἐστάλη στὸν Σαμουήλ Ραμπαζῆ. Ἄλλο ἀντίγραφο στὸν ἴδιο φάκ., ἀρ. 45.

Ἀρ. 3126

Ἐξοχώτατε!

Ἡ Α. Ἐ. ὁ προκατόχος Αὐτῆς κ. Ε. Σίμος ἐν τῷ ὑπὸ ἡμερομηνία ἰδ' τοῦ παρελθόντος Μαῖου νίκῳ αὐτοῦ γράμματι, ἐπισυνάψας δύο ἔγγραφα ἐπὶ ἐπιστροφῇ τοῦ τε ἱερομονάχου Σαμουήλ Ραμπαζῆ, ἐπιστάτου τοῦ ἐν Πασαλιμανίῳ ἱεροῦ μονηδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, καὶ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τῆς ἐν Ἀνδρῶν ἱερᾷ μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀφ' ἧς ἐξαρτᾶται τὸ ἐν λόγῳ Μονήδριον, συνέστησεν ἡμῖν τὴν θεραπείαν παραπόνων τινῶν τῆς ὁσιότητός των κατὰ τινων κατοίκων τῶν χωρίων Ἀλώνης καὶ Σκοπίων, ὡς ἀνησυχούντων αὐτὸν καὶ βλάβην οὐ τὴν τυχοῦσαν προξενούντων εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ λοιπὰ αὐτῆς κτήματα.

Κατὰ συνέπειαν σπεύσαντες διεβίβασαμεν τῷ ἱερωτάτῳ / μητροπολίτῃ Προικοννήσου καὶ τοῖς ἐκεῖ δημογέρουσι ἐντόνους διαταγὰς ἵνα προστατεύωσι τὰ συμφέροντα τοῦ ρηθέντος ἱεροῦ σκηνώματος, ἀποκρούοντες πᾶσαν ἐπὶ βλαβῆν τῶν τολμηθησομένων τοῦ λοιποῦ ὑφ' οἰουδήτινος τῶν κατοίκων καὶ καταγγέλλοντες τῇ Ἐκκλησίᾳ τοὺς τοιοῦτους πρὸς αὐστηρὰν αὐτῶν τιμωρίαν. Ὅθεν κατὰ τὴν ἀξίωσιν τῆς ἐκείνου Ἐξοχότητος, ἐπιστρέφοντες τὰ ἐπισυναφθέντα, ὡς εἴρηται, ἔγγραφα περικλείιστα ἐν τῷ εὐ<χε>τικῷ ἡμῶν τῷδε, δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας ταύτης τοῦ ἐπιδαψιλεῦσαι τῇ Ὑμετέρα Ἐξοχότητι τὰς πατρικὰς ἡμῶν εὐλογίας καὶ διατελοῦμεν μετὰ τῆς προσηκούσης ὑπολήψεως καὶ ἐγκαρδίου ἀγάπης.

, αωοε' Ἰουνίου θ'.

Τῆς Ὑμετέρας ἐν Χριστῷ περισπουδάστου ἡμῖν Ἐξοχότητος διάπυρος εὐχέτης πρὸς Θεὸν καὶ ὅλος πρόθυμος

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωακείμ.

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα

τὸν Κύριον Α.Γ. Κουντουριώτην,

Ἐκτακτον Ἀπεσταλμένον Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν

ἐν Κωνσταντινουπόλει κλ. κλ.

Ἀνδρος. Μονὴ Ἀγίας.

28 Δεκεμβρίου, 1878.

Φάκ. 1, χφ. 5/136, ἀρ. 7.

Μονόφυλλο 0.35×0.235 μ. μὲ πολλὰς φθορὰς.

Ὁ Προικονήσου Διονύσιος ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

Εὐλαβέστατοι κληρικοί, τίμιοι προεστώτες καὶ πρόκριτοι καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοί, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῖν δὲ εὐχή καὶ εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Κορωνίς πασῶν τῶν ἀρετῶν εἶναι ἡ ἐλεημοσύνη, ἥτις γίνεται εἰς τοὺς δεομένους ἀπὸ τοὺς φιλελεήμονας χριστιανούς, ἡ γὰρ ἐλεημοσύνη μίμησις ἐστὶν ἀνθρώποις κατὰ τὸ δυνατόν πρὸς τὸν ἐλεήμονα Θεόν, καὶ ἰδίως ὅποτε αὕτη γίνεται εἰς ἱερὰ καταχώγια καὶ σεβάσματα μοναστήρια, εἰς τὰ ὁποῖα κατ' ἐξάιρετον τρόπον ὑμνεῖται καὶ δοξάζεται ὁ Θεὸς ἀκαταπαύστως ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς.

Ἔστω τοίνυν γνωστὸν πᾶσιν ὑμῖν ὅτι κατὰ τὴν θεόσωστον ἡμῶν ἐπαρχίαν Προικονήσου διατελεῖ ἱερὰ καὶ σεβάσμιος μονὴ ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁσιομάρτυρος Ἀγίας Παρασκευῆς ἐπιλεγομένης Παραδείσι, καί, ἥτις κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἀποτεφρωθεῖσα ἐκ πυρκαϊᾶς πρὸ καιροῦ, ἀνηγέρθη ὁ ναὸς ἐκ βάθρων διὰ μεγάλων ἀγώνων, θυσιῶν καὶ δαπανῶν τοῦ πανοσιωτάτου ἡγουμένου καὶ ἀρχιμανδρίτου Κου Σαμουὴλ Ῥαμπατζή, ἐνεκα ὁμως τῶν καιρικῶν περιστάσεων δὲν ἡδυνήθη ἵνα φέρῃ εἰς πέρας τὴν ὅλην ἀνέγερσιν τῆς Μονῆς.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ εἰσόδημα αὐτῆς δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς ἀνέγερσιν δωματίων δι' ἀνάπαισιν τῶν προσκυνητῶν καὶ λοιπῶν, διὰ τοῦτο τοῖνον καὶ ἡμεῖς βλέποντες τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῆς ῥηθείσης Μονῆς, καὶ εὐελπιζόμενοι εἰς τὰ ἀείποτε φιλελεήμονα αἰσθήματα τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν, καὶ τέλος ὑπέκοντες εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ἱεροῦ καθήκοντος, πέμπομεν τὴν παροῦσαν ὁσιωτάτην Λεοντίαν μοναχὴν πρὸς σύναξιν ἐλέους καὶ βοηθείας τῶν χριστιανῶν ὑπὲρ τῆς ῥηθείσης Μονῆς, ἥν ὑποδεξάμενοι εὐλαβῶς, καὶ μετὰ τῆς ἀνηκούσης δεξιόσεως καὶ φιλοφροσύνης συντρέξετε καὶ βοηθήσετε αὐτῇ λόγῳ τε καὶ ἔργῳ, ἀποδιδόντες ἐλεημοσύνην πλουσία τῇ χειρί, καθὰ ἕκαστος ἐκ Θεοῦ φωτισθῇ, καὶ τὰ ὀνόματα ὑμῶν θέλουν ἀενάως μνημονεύεσθαι, καί, ἵνα διὰ τῆς θεαρέστου ταύτης ἐλεημοσύνης καὶ βοηθείας ὑμῶν ἐξοικονομηθῶσι τὰ τε χρέη καὶ δαπανήματα τῆς ἱερᾶς Μονῆς, καὶ εὐχωνται πρὸς Θεὸν ὑπὲρ ὑμῶν, τὸν ὡς χάριν τὸ χρέος λαμβάνοντα, καὶ ἀντιδιδόντα χάριν ἀντὶ χάριτος, διότι καὶ τῶν χαρίτων ἄρχει, καὶ ὡς χρέος τὰς χάριτας ἀποδίδωσιν, αὐτὸς δὲ ὁ Πατὴρ τῆς ἐλεημοσύνης Θεὸς ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀντικαταπέμψοι ὑμῖν τὰ πλούσια τὰ ἐλέη αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀκενώτων θησαυρῶν, καὶ ἐν τῷ τέλει ἀξιῶσαι

ὡμὰς καὶ τῆς ἐπουρανίου αὐτοῦ βασιλείας, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ ἢ μετὰ πάντων ὡμῶν ἀμήν.

Ἐν Πασαλιμανίφ Προικοννήσου τὴν 28 Δεκεμβρίου, 1878.

63

Φάκ. 76, ἀρ. 96.

4 Ἰουνίου, 1881.

Δίφυλλο 0.27 × 0.205 μ. Ἀντίγραφο ἀπὸ τὸ ἐπίσημο ἀντίγραφο τῶν πατριαρχικῶν ἀρχείων μὲ διαβιβαστικά τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τοῦ Ἐπαρχοῦ Ἀνδρου.

Ἰωακεὶμ ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Γερώτατε Μητροπολίτα Προικοννήσου, ὑπέρτιμε καὶ ἐξαρχε πάσης Προποντίδος, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῇ τῆς ἡμῶν μετριότητος κύρ Διονύσιε· χάρις εἴη τῇ αὐτῆς ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Ἀνηνέχθη τῇ Ἐκκλησίᾳ διὰ τῆς ἐνταῦθα Βασι<λι>κῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀλώνης ὑπὸ σφετεριστικῶν καὶ φιλαδίκων διαθέσεων ὠθοῦμενοι ἠγέρθησαν τὸ δευτέρον ἤδη ἀντιποιούμενοι τῆς κυριότητος 860 περίπου στρεμμάτων γῆς ἀνηκούσης ἀδιαφιλονεικῆτως εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς ἐν Ἀνδρῶ ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου, κατὰ τὰ διασωζόμενα παρ' αὐτῇ παλαιγενῇ ἐκκλησιαστικὰ γράμματα πρὸς δὲ τοῦτο αὐτοδικία καὶ ἀσυγγνώστῳ αὐθαιρεσίᾳ χρώμενοι εἰς ἄλλας τε ἀρπαγὰς προέβησαν, καὶ δὴ καὶ εἰς τὴν ἀρπαγὴν ἱκανῆς ποσότητος κριθῆς ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἐν τοῖς κτήμασι τῆς εἰρημένης μονῆς γεωργῶν. Ταῦτα μετ' ἀπορίας γνόντες καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ ἄλλοτε κατὰ τὴν ε' Ἀπριλίου αἰωθ' ἔτους, οἱ αὐτοὶ κάτοικοι ἔδειξαν ὁμοίαν σφετεριστικὴν τάσιν, δι' ἣν ἐπετιμύθησαν προσηκόντως ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, γράφομεν καὶ νῦν διὰ τῆς παρούσης προτρεπόμενοι τὴν αὐτῆς ἱερότητα, ἵνα συστήσῃ καὶ συμβουλευέσῃ πνευματικῶς τὰ δέοντα τοῖς ρηθείσι χριστιανοῖς αὐτῆς, ὅπως ἀπόσχῃσι τέλεον τῶν πλεονεκτικῶν αὐτῶν σκοπῶν, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἀπειλήσῃ αὐτοῖς ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει προβήσεται εἰς τιμωρίαν τῶν ὑποκινούντων καὶ ἐγειρόντων τοιαύτας ἀδίκους ἀξιώσεις. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς.

ἰωπα' Ἰουνίου δ'.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐξαχθὲν ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ Πατριαρχικοῦ Πρωτοκόλλου.

τῇ 8 Ἰουνίου 1881.

ὁ Πρωτοκολλητῆς

[ὑπογραφή]

Φάκ. 76, ἀρ. 96.

23 Ἰουνίου, 1881.

Μονόφυλλο 29×0.205 μ. Πρόκειται γιὰ κοινὸ ἀντίγραφο τοῦ πρωτοτύπου ποῦ, ὅπως λέγεται, ἐλήφθη τῇ 25 Ἰουνίου 1881. ἀνατίθεται εἰς τὴν Πρωτοσυγγελείαν.

Παναγιώτατε Δέσποτα.

Ἄμα λαβὼν τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2666 καὶ ἀπὸ 4 ὑπερμεσοῦντος Ἰουνίου χρονολογουμένην πανσέβαστόν μοι αὐτῆς ἐπιστολήν, προσκαλεσάμενος ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει τοὺς προύχοντας Ἀλώνης διεβίβασα τὰ ἐν αὐτῇ συστήσας αὐτοῖς κατὰ καθήκον τὰ δέοντα. Ἀλλὰ διαμαρτύρονται πάντες κατὰ τῶν κατηγοριῶν τούτων, λέγοντες, ὅτι οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς πρὸς τὴν ἐν λόγῳ ἀνηκούσης Μονὴν ἀντιποιοῦνται, καὶ ὅτι λάθος ἐπληροφόρησεν τὴν Βασι<λι>κὴν Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν, περὶ τούτου ἄλλως ἢ ἐν Κων/πόλει Ἑλληνικὴ Πρεσβεΐα δύναται διὰ τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Ὑποπροξενείου ζητῆσαι τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐν λόγῳ ὑποθέσεως. ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν κριθὴν ὁ τότε Δήμαρχος λέγει, ὅτι τὴν ἔλαβεν ἀπέναντι φορολογικῶν χρεῶν τῆς Μονῆς τοῦ Ἡγουμένου Σαμουήλ Ραμπαζῆ δυστροποῦντος ἀποτίσαι ταῦτα. Ὅθεν ἐπικαλούμενος τὰς δεσποτικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας αὐτῆς, βαθυσεβάστως ὑποσημειοῦμαι

τῆς ὑμετέρας θειοπάτης παναγιότητος ὁλως
πρόθυμος τῶν διαταγῶν τῆς

1881, Ἰουνίου 23.

† ὁ Προικοννήσου Διονύσιος.

Φάκ. 78, ἀρ. 19.

22 Ἰουλίου, 1882.

Δίφυλλο 0.27×0.21 μ. Ἀντίγραφο τοῦ Ὑποπροξενίου Πανόρμου.

Οἱ ὑποφαινόμενοι ἀντιπρόσωποι τῶν χωρίων Πασαλιμανίου, Σκοπίων, Χουχλίων καὶ Βόρῃ προσκλήσει τοῦ Μητροπολίτου ἀγίου Προικοννήσου καὶ τοῦ κ. Ὑποπροξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Πανόρμῳ συνελθόντες ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς τῆς ἐπιλεγομένης Παραδείσιον, ἐπεφορτίσθημεν νὰ ἐπιστατήσωμεν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν συνόρων τῆς Μονῆς ταύτης καὶ ἀποφανθῶμεν ἐνσυνειδότης, ἂν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀλώνης δικαίως ἀντιποιοῦσι καὶ καλλιερгодσιν ἀγροὺς τῆς Μονῆς καὶ τὰς βοσκὰς αὐτῆς καὶ ἂν, ὥς οὗτοι ἰσχυρίζονται, ὁ Ἡγούμενος οἰκειοποιῇται καὶ καλλιεργῇ ἀγροὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν

κοινότητα Ἀλώνης. Λαβόντες λοιπὸν τὴν ἐντολὴν ταύτην, συμπαραλαβόντες καὶ τοὺς προύχοντες καὶ τινὰς χωρικοὺς τῆς Ἀλώνης μετὰ τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς, συμπαρισταμένον καὶ τοῦ κ. Ὑποπροξένου, μετέβημεν ἐπὶ τόπου καὶ ἔχοντες ὑπ' ὧσιν τὰ σενέτια τῆς Μονῆς διεγράψαμεν σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν τὰ σύνορα, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ πρώτου σημείου αὐτῶν Δρούγας καλουμένου, διατρέξαντες δὲ τὸ ξηρὸν ρεῦμα τοῦ Προφήτου Ἡλίου, ἐφθάσαμεν εἰς ἕτερον σημεῖον τὸ καλούμενον Λαμασκηνοῦ Βρύσις, ἀπὸ τοῦ σημείου δὲ τούτου προχωρήσαντες περὶ τὰ 200 βήματα ἐπατήσαμεν τὴν ὁδὸν τῆς Ἀλώνης ἀφ' ἧς διεγράψαμεν εὐθεῖαν μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ Χονδροῦ Βουνοῦ ἢ λόφου ἐφ' οὗ διαροῦνται τὰ ὕδατα κατὰ τὰ σενέτια, κατὰ τὴν ἐννοίαν τῶν ὁποίων τὰ μὲν πρὸς νότον μέρη ἀνήκουσιν εἰς τὴν Μονὴν, τὰ δὲ πρὸς βορρᾶν εἰς τὴν Ἀλώνην. Ἀπὸ δὲ τοῦ Χονδροῦ Βουνοῦ ἢ λόφου φαίνεται τὸ Μαῦρο Ἀμπέλι, ὅπερ εἶναι τὸ τελευταῖον / τοῦ Μεῤᾶ. Λοιπὸν ἐκ τῶν ἐπὶ τόπου παρατηρήσεων ἡμῶν καὶ ἐκ τῆς γενικῆς τῶν κατοίκων Πασαλιμανίου, Σκοπίων, Χουχλιῶν καὶ Βόρῃ πεποιθήσεως, προταθέντα καὶ ἀδιαφιλονίκητα σύνορα τῆς μονῆς Παραδείσιου εἰσὶ τ' ἀνωτέρω, ὅπως δηλ. διαγράφονται ἐν τοῖς σενετίοις, καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι Ἀλώνης ἀδίκως καὶ παρανόμως ἀντιποιοῦνται μέρη τῶν ἀγρῶν καὶ τοῦ Μεῤᾶ τῆς Μονῆς καὶ ζημοῦσι τὸν Ἡγούμενον, ἐμποδίζοντες αὐτὸν νὰ καλλιεργῇ ἀγροὺς κειμένους ἐντὸς τῶν συνόρων αὐτῆς καὶ ἐνοικιάζοντες αὐτοὺς εἰς ἄλλους ἢ καλλιεργοῦντες οἱ ἴδιοι. Ἡ ἐνστασις αὐτῶν ὅτι «ὁδὸς Ἀλώνης» δὲν εἶναι ἢ ἐν τοῖς σενετίοις ἀναφερομένη καὶ ἢ κοινῶς παρὰ τῶν κατοίκων τῆς νήσου παραδεγμένη, ἀλλ' ἕτερον τι μονοπάτιον παρὰ τῇ Μονῇ διερχόμενον, εἶναι παράλογος διότι γνωστὸν εἶναι ὅτι τὸ μονοπάτιον τοῦτο χρησιμεύει συνήθως ἐν καιρῷ θέρους καὶ τρυγητοῦ πρὸς μεταφορὰν σταφυλῶν καὶ ἀσταχυῶν ἐκ τῶν παρακειμένων ἀγρῶν καὶ ἀμπέλων, συνάμα δὲ διότι ἐπὶ τοῦ μονοπατίου τούτου δὲν διαροῦνται τὰ ὕδατα ὡς ρητῆς ἀναφέρουσι τὰ σενέτια ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ὁδοῦ τῆς παρ' ὅλων τῶν κατοίκων τῆς νήσου παραδεγμένης καὶ γνωστῆς ὡς ὁδοῦ τῆς Ἀλώνης.

Ταῦτα ἴδια ἀντιλήψει γνωρίσαντες ἀποφαινόμεθα ὁμοψήφως, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Ἀλώνης οὐδὲν ἀπολύτως ἔχουσι δίκαιον ἀντιποιοῦμενοι ἀγροὺς καὶ βοσκάς τῆς Μονῆς καὶ σφετεριζόμενοι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. Ταῦτα δὲ καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς ἡμῶν ἐπιβεβαιούμεν καὶ ἐν παντὶ τόπῳ δικαιοσύνης πρόθυμοι / ἔσμεν νὰ καταθέσωμεν.

Ἐγένετο ἐν τῇ νήσῳ Πασαλιμανίῳ τῇ 22 Ἰουλίου, 1882.

ὁ δῆμαρχος Πασαλιμανίου Βασίλειος Θεοδώρου.

οἱ προύχοντες

Αὐγερινὸς Βλάση.

Ἀντώνιος Μαμάκης.

- (τύπος μιχθαδικῆς
σφραγίδος)
- Κωνσταντῖνος Ἀλεξάνδρου.
Ἀργύρης Μανόλη.*
- ὁ δήμαρχος καὶ προύχοντες Σκοπίων
Βλαστάρης χα(τζῆ) Γεωργάκη.
χα(τζῆ) Ἀναγνώστης Παναγιώτου.
Ἀθανάσιος Α. Πατάκης.
Φώτιος Κρυσταλίδης.*
- (τύπος μιχθαδικῆς
σφραγίδος Σκοπίων)
- Κωνσταντῖνος Χριστοδούλου.*
- ὁ δήμαρχος καὶ προύχοντες Βόρη
Γεώργιος Μιχάλη.
Μέγος Εὐδοξίας.*
- (τύπος μιχθαδικῆς
σφραγίδος Βόρη)
- Εὐαγγελινὸς Λεονάρδου.*
- ὁ δήμαρχος καὶ προύχοντες Χουχλιών
Σταυράκης Πρόγηκτος.
Ἀθανάσιος χα(τζῆ) Διασάρη.
Νικόλαος Χρήστου.
Θεοχάρης Ἀναστασίου.*
- (τύπος μιχθαδικῆς
σφραγίδος Χουχλιών)
- Ἀναγνώστης Ἰωάννου.*

Ὁ Προικοννήσου Διονύσιος ἐπιβεβαioῖ τὸ γνήσιον τῶν ὑπογραφῶν.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ἐν Πανόρμῳ τῇ 2 Αὐγούστου, 1882.

ὁ ὑποπρόξενος

[Τ. Σ.] Γ. Πανώριος.

Φάκ. 76, ἀρ. 48' φάκ. 78, ἀρ. 20. 22 Ὀκτωβρίου, 1882.

Ἀμφότερα σύγχρονα ἀντίγραφα. Ὅπως σημειώνεται, ἡ ἀναφορά ἐλήφθη στὸ Πατριαρχεῖο τὴν 27 Νοεμβρίου, 1882.

Παναγιώτατε Δέσποτα.

Οἱ βαθυσεβάστως ὑποφαινόμενοι κάτοικοι τοῦ χωρίου Ἀλώνης τῆς ἐπαρχίας Προικονήσου, καὶ πειθήνια τέκνα τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, μὴ ἀνεχόμενοι τὴν ἐπὶ ἐνιαυτοῦς ὀλοκλήρους καταδίωξιν ἡμῶν διὰ τε τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν, γενομένην κατ' εἰσήγησιν καὶ ἀπαίτησιν τοῦ ἐν τῷ μονυδρίῳ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς, τοῦ ἐξαρτωμένου ἐκ τῆς ἐν Ἀνδρῶ μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικολάου, ἐπιστάτου κ. Σαμουὴλ Ραμπαζῆ, ὑποστηρίζοντος ὅτι οἱ κάτοικοι Ἀλώνης νοσφίζονται γαίης τοῦ εἰρημένου Μονυδρίου, βαρέως δὲ φέροντες τὴν διαβουκόλησιν τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, παραπεισθέντων παρὰ τοῦ Σαμουὴλ Ραμπαζῆ καὶ φρονούντων ὅτι σφετεριζόμεθα γαίης τοῦ ἐν τῇ περιφερείᾳ μας Μονυδρίου καὶ φιλαδίκως ἐπεμβαίνοντες παραβλάπτομεν καιρίως τὰ ὕλικά συμφέροντα αὐτοῦ, ἀπεφασίσαμεν κοινῇ τῇ γνώμῃ ἰν' ἀνηνεχθῶμεν εἰς τὴν ὑμετέραν Θ. Παναγιότητα καὶ διατυπώσωμεν τὰ δίκαια ἡμῶν, ἀποκρούσωμεν τὰς κατηγορίας τοῦ ἐνάγοντος, καταδείξωμεν τὴν ἀνικανότητα καὶ τὴν πλεονεξίαν τοῦ ἀναξίως τὸ τοῦ οἰκονόμου καὶ ἐπιστάτου τοῦ μονυδρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς τὸ ὄνομα φέροντος Σαμουὴλ Ραμπαζῆ καὶ εἰς τὴν περίνοιαν τῆς ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀφιέμενοι ἐξαιτήσωμεν παρ' αὐτῆς τὴν διόρθωσιν τῶν κακῶς κειμένων.

Ἐν πρώτοις ἐξαιτούμεθα, ὅπως ἡ ὑμ. Θ. Παναγιότης ποιήσασα τὰ ἀναγκαῖα διαβήματα ἀπαίτησιν τὴν προσαγωγὴν ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ παρὰ τῆς κυριάρχου ἐν Ἀνδρῶ Μονῆς τῶν τίτλων καὶ συνόρων τῶν ἀφιερωθέντων παρὰ τῶν πατέρων ἡμῶν εἰς τὸ ἐξ αὐτῆς ἤδη ἐξαρτώμενον μονυδριον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς γαιῶν, δι' ὧν θέλει χυθῇ φῶς ἀπειρον ἐπὶ τῶν ἀδίκων ἀξιώσεων τοῦ Σαμουὴλ Ραμπαζῆ. Ὁ ἀξίος οὗτος οἰκονόμος διὰ τῆς ἀπαντωμένης ἐν τοῖς ἰδιοκτησίας τίτλοις τοῦ Μονυδρίου φράσεως «μέχρι τοῦ χονδροῦ βουνοῦ» ἐρμηνεύει καὶ ἀξιοῖ, ὅπως ὡς σύνορον ἐκληφθῇ ἡ κορυφὴ τοῦ βουνοῦ· διατὶ ὁμως ὅχι ὁμως ὅχι αἱ ὑπέρρειαι τοῦ βουνοῦ; Βον) Ὁ Σαμουὴλ Ραμπαζῆς, ὁ φρουρὸς οὗτος καὶ φύλαξ τῆς διαπιστευθείσης αὐτῷ κινήτης καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Μονυδρίου, καταγγέλεται παρ' ἡμῶν ὡς πωλήσας καὶ ἐκποιήσας ἀγρούς τινας, ἄλλωστε λόγῳ ἀξίας εἰς τε συμπατριώτας μας κ.λ. ἐπαρχιώτας πρὸς βλάβην τοῦ ἱεροῦ καθιδρύματος. Γον) Ἀναλαβὼν τὸ Μονυδριον πρὸ δωδεκαετίας ἀντὶ τὰ ἐπαυξήσῃ τὰ ἐν αὐτῷ ἐπιπλα καὶ σκεύη, ἐξεποίησε πάντα σχεδόν. Δον) Παραλαβὼν αὐτὸ συμπαρέλαβεν 18.000 κλήματα ἀμπελώνων οἱ-

τινες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ μετεποιήθησαν εἰς ἀγρούς. Εον) Ὁ προκάτοχός του αἰδίδιμος Ἀγάπιος ἐγκατέλιπεν αὐτῷ ὅπως εἰσπράξῃ καὶ εἰσέπραξε ἐξ ὁμολόγων 15.000 ὡς ἐγγιστα γρόσια πηγάζοντα ἐκ καθουστερημένων ἐνοικίων ἐκ τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν ἀγρῶν τοῦ Μονυδρίου. ΣΤον) Τὸ μονύδριον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς ἀποφέρει κατ' ἐνιαυτὸν 50 λίρας καθαρὸν εἰσόδημα. Ζον) Τί ἐγένοντο, ἐρωτηθῆτω ὁ οἰκονόμος καὶ ἐπιστάτης τοῦ εἰρημένου Μονυδρίου, τὰ τε καθυστερούμενα καὶ εἰσπραχθέντα χρήματα καὶ αἱ καθαφαὶ ἐπὶ τόσους ἐνιαυτοὺς πρόσδοδοι αὐτῶν;

Ταῦτα, Παναγιώτατε Δέσποτα, ὑπ' ὄψει τῆς ὑμετ. θειοτάτης Παναγιότητος θέμενοι καὶ πλείστα ὅσα ἐπιφορτήσαντες τὸν δι' ἐπιστολῆς μας πρὸς τὴν ὑμετ. Θ. Παναγιότητα ἐρχόμενον ἐπίτροπον τῆς Κοινότητος προφορικῶς νὰ ἐκθέσῃ εἰς αὐτήν, ἐσμὲν πρόθυμοι ὅπως τ' ἀνωτέρω τρανῶς ἀποδείξωμεν καὶ συνάμα παρακαλοῦμεν αὐτήν, ὅπως, ἐξακριβοῦσα τὰ παράπονά μας καὶ περὶ τῶν συμπερόντων τοῦ Μονυδρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς κηδομένη, ἐνεργήσῃ ἐνθα δεῖ πρὸς παῖσιν τοῦ Σαμονῆλ Ραμπαζῆ καὶ ἀντικατάστασιν αὐτοῦ παρὰ προσώπου φέροντος τὰς ἀποχρώσας ἐγγυήσεις καὶ τὰ ἀπαιτούμενα συστατικά, δυνάμενον ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν σκοπὸν τῶν δωρητῶν τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ εἰρημένου Μονυδρίου καὶ τῆς κυριάρχου Μονῆς καὶ προσπαθεῖ διὰ τ' ἀληθῆ συμπεφέροντα καὶ τὸν ὠραῖσμόν αὐτοῦ.

Ἐξαιτούμενοι δὲ τὰς παναγίας αὐτῆς εὐχὰς καὶ εὐλογίας ὑποσημειούμεθα βαθυσσεβάστως τέκνα αὐτῆς πειθήνια.

Ἐν Ἀλώνῃ 22 8βρίου, 1882.

ἡ κοινότης Ἀλώνης

Σίμος Κωνσταντίνου.	Σάββας Ἀναγνώστου.
Νικολῆς Κωνσταντίνου.	Ἀποστολάκης Ἀναγνώστου.
πρωτοψάλτης Ζαχαρίας.	Δημήτρης Ὑορδάνου.
Κωνσταντῖνος Ἀργυρόπουλος.	Γρηγοράκης Σίμου.
Ἀντώνιος Γεωργίου.	Γεώργιος Χρυσοστόμου.
Δημητράκης Δροσινῶ.	[...] Γιαννακάκη.
Παντελῆς Μανόλη.	Κωνσταντῖνος Εὐστρατίου.
Κωνσταντῖνος Δροσινῶ.	Ἀντώνιος Ἀργύρη.
Γαβρίλης Κωνσταντίνου.	Θεοφάνης Γεωργίου.
Κωνσταντῖνος Ἰωάννου.	Μιχάλης Χρυσοστόμου.
Νικολάκης Μανόλη.	Γιαννάκης Θεοφάνη.
Σπύρος Νικολάου.	Ἀγγελῆς Σωτήρη.
Δημήτρης Καριοφύλης.	Ἀντώνιος Ἀγγελῆ.
Δημήτρης Νικολάου.	Ἰωσήφ Κωσταντάκη.
Δημήτρης Δράκου.	Κωνσταντῖνος Ἰωσήφ.
Μανόλης Νικολάου.	Ἀναγνώστης Νικολάου.
Μιχάλης χατζῆ Κυριάκου.	Γεώργης Ἰωάννου.

Μιχαήλ Ἰωάννου.
Θεόδωρος Ἰωάννου.
Δημήτρης Σάββα.
Κωνσταντῖνος Ἀχερά.
χατζή Μεργουλᾶς.
Στεφανῆς Ἀντωνίου.
Στελιανὸς Ἀποστόλου.
Ἰωάννης παπᾶ Γεώργη.
Δράκος Θαλασσινοῦ.
Στάθης Ἀποστόλου.
Διαμαντῆς Ἰωάννου.
Σίμος Θεοδοροῦ.
Χαντζῆς Ἀναγνώστου.

Γεώργης Ἀνδριος ἡ Κουκογιώργης.
Γεωργάκης Κωνσταντίνου.
Παναγιώτης Ζαχαριᾶ.
Ἡλίας Σίμου.
Στράτος Μανόλη.
Ἀργύρης Μανόλη.
Ἀγγελάκης Ἀνδρέα.
Μαυρουδῆς Σαββάσουλας.
Θεοδοράκης Βαγγέλη.
Κωνσταντῖνος Βαγγέλη.
Γεώργης Ἀναστάσης.
Ἀναστάσης Δημητρίου.
Δροσινὸς Νικολάου.

Ἀπολεσθείσης τῆς σφραγίδος τῆς Κοινότητος, κυροῦται τὸ γνήσιον τῶν ἀνωτέρω ὑπογραφῶν.

ὁ δήμαρχος
Παναγιώτης Παπαδόπουλος.

67

Φάκ. 77, ἀρ. 15.

22 Νοεμβρίου, 1882.

Δίφυλλο 0.27 × 0.21 μ. Τὴν προσθήκη ἔγραψε ὁ Ραμπαζῆς.

Συμφωνητικὸν

Δι' οὗ διαδηλοῦται ὅτι ἀφ' ἐνὸς ὁ πανοσιώτατος ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς κύριος Σαμουήλ Ραμπαζῆς, ἀφ' ἑτέρου ὁ τε Δημήτριος Γιαννάκου καὶ Βασίλειος Μιχαήλου ἐσυμφώνησαν τὰ ἑξῆς: Ἡ Πανοσιότης του παραχωρεῖ εἰς τὸν Δημήτριον καὶ Βασίλειον τὸ χωράφιον τῆς Μακρυνάρας, τοὺς μπαξέδες ἀπὸ τὴν βρύσην τῆς καρδιᾶς μέχρι τῆς θαλάσσης, τὸ χωράφιον τὸ κείμενον πλησίον τοῦ Ἀλωνίου ἐκ κοιλῶν δύο. Ταῦτα πάντα κτήματα τῆς ἱερᾶς μονῆς παραχωρεῖ ἡ Πανοσιότης του εἰς τοὺς ἀνωτέρω κυρίους διὰ δύο ἔτη ἐπὶ λόγῳ συντροφίας. Ὁ δὲ Δημήτριος καὶ Βασίλειος ὑπόσχονται νὰ καλλιεργήσωσιν ἐπιμελῶς καὶ ἐγκαίρως τὰς ρηθείσας γαῖας καὶ φυτεύσωσιν αὐτὰς μπιστάνια. Πᾶσα ἐργασία πρὸς καλλιέργειαν τῶν γαιῶν αὐτῶν καὶ πᾶν τὸ τυχὸν ἔξοδον ὅπερ ἤθελε συμβῇ ὡς καὶ ὁ φύλαξ τῶν μπιστανίων ἐπιβαρύνει τὸν τε Δημήτριον καὶ Βασίλειον χωρὶς νὰ ἔχωσι τὴν παραμικρὰν ἀπαίτησιν παρὰ τοῦ Ἠγουμένου οὔτε καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀβολοῦ εἰμὴ μόνον ἐπιβαρύνεται ὁ Ἠγούμενος νὰ καταθέσῃ τὸ ἐν τρίτον τοῦ σπόρου τῶν μπιστανίων καὶ ἐν καιρῷ τῶν

εἰσοδημάτων ὀφείλουσι νὰ παραχωρήσωσιν εἰς τὸν Ἡγούμενον τὸ ἓν τρίτον ἐκ τοῦ εἰσοδήματος καὶ τὰ ἄλλα δύο νὰ τὰ λαμβάνωσιν ὁ Δημήτριος καὶ Βασίλειος οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιμελοῦνται καὶ τὰ εὑρισκόμενα δένδρα τῶν μπαξέδων, κάρπιμα καὶ μῆ, καὶ φυτεύσωσιν καὶ ἕτερα νέα δένδρα κάρπιμα χωρὶς ὁμως νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῶν εὑρισκομένων δένδρων τοῦ νὰ λαμβάνωσι καρποὺς εἴτε ξύλα. Εἰς ταῦτα ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἔμειναν σύμφωνα καὶ ἐγένετο τὸ παρὸν εἰς δύο ὁμοία καὶ ἔλαβον ἀνὰ ἓν.

Σκουπία τῇ 22 9βρίου 1882 δύο.

ὁ ἡγούμενος Σαμουὴλ ἱερομόναχος ἀρχιμανδρίτης.

Μήτηρος Γιαννάκου βεβαιῶ.

Βασίλειος Μιχαήλου βεβαιῶ καὶ ὡς ἀγράμματος ὑπογράφομαι διὰ χειρὸς Ἀθανασίου Α. Πατάκη ὅστις καὶ μαρτυρεῖ.

Τὴν αὐτὴν συντροφικὴν εἶμαι καὶ ἐγὼ σύντροφος ὁ Ἀπόστολος Καψουλᾶκης κατὰ τὰ γραφόμενα τὰ ὀπισθεν, συγχρόνως καὶ τοῦ Δαμασκηνοῦ τὴν βρύσσην τὰ χωράφια ἐξ ἡμισείας καὶ τὰ ἔξοδα καὶ τὸ ὑπόλειμμα νὰ λαμβάνῃ ὁ καθεὶς χωρὶς καμμίαν ἐναντιότητα καὶ φιλονικίαν.

ὁ ἡγούμενος Σαμουὴλ ἱερομόναχος ἀρχιμανδρίτης.

Μήτηρος Γιαννάκου βεβαιῶ.

διὰ τὸν ἀγράμματον Ἀπόστολον Καψουλᾶκην κατ' αἰτησίην του ἐγὼ ὁ ἡγούμενος Σαμουὴλ ἱερομόναχος ἀρχιμανδρίτης.

Φάκ. 76, ἀρ. 99.

27 Μαρτίου, 1883.

Δίφυλλο 0.30 × 0.205 μ. Γραμμένο ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ὑπογραφόμενο ἐπίσκοπο εἶναι προφανῶς ἀντίγραφο γιὰ τὴ Μονή. Στὸ τέλος ἀποτύπωμα σφραγίδας τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἀριθ. πρωτ. 3044/διεκ. 2044

Τῇ 27 Μαρτίου 1883 ἐν Ἀνδρῶν

Ὁ Ἐπίσκοπος Ἀνδρου καὶ Κέας

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Τῷ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Σεβ. Ὑπουργεῖον.

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ 13983 διαταγῆς περὶ τῆς κατὰ τοῦ ἐν Πασῖ Λιμανίῳ μονοδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς ἐπιστάτου Σαμ. Ραμπαζῆ ἱερομονάχου κατηγορίας κ.τ.λ.

Ἐπιστρέφοντες τὰ διὰ τῆς ἐν περιλήψει ἐπισημειωτικῶς διαταγῆς σταλέντα ἡμῖν δύο ἔγγραφα περὶ τοῦ ἐκείσε ἐπιστάτου καὶ ἡγουμένου ἀπὸ 13 ἢ 14 ἐτῶν διατελοῦντος, τοῦ ἐν τῇ περιλήψει ἐπίσης κατονομασθέντος μονυδρίου, ὡς καὶ τῆς ἐνταῦθα ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου νῦν πρὸ ἐνὸς ἔτους καὶ ἡμίσεος ($1\frac{1}{2}$) ἐκλεχθέντος ὑφ' ἀπάσης τῆς ἀδελφότητος τῆς μονῆς ἡγουμένου ἄτε μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου ἀδελφοῦ αὐτῆς ἱκανοῦ διὰ τε τὴν θέσιν καὶ τὴν διεύθυνσιν τῶν τῆς κυριάρχου αὐτῆς ἱερᾶς μονῆς ἡγουμένου, καὶ συνάπτοντες καὶ τὰ ζητούμενα περὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν τοῦ ἐκείσε μονυδρίου ἐν ἀντιγράφοις δύο ὑποβληθέντα ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἔγγραφα, προστίθεμεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα τοιοῦτα ὁκτώ, ἀλλὰ τουρκιστὶ γεγραμμένα, ἐπομένως ἀγνώστου ἡμῖν τῶν ἐν αὐτοῖς περιεχομένων. Εἰσὶ δὲ τὰ ἐγκλείστως ᾧδε διευθυνόμενα ἔγγραφα ἑπτὰ, ὧν τὸ α' ἡ ἀπάντησις τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐνταῦθα κυριάρχου ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, οὗτινος τὰς παραστάσεις ὅλας μὲν συνιστῶμεν τῷ Σεβ. Ὑπουργεῖῳ, ἰδίως δὲ τὰς περὶ ἱκανότητος καὶ εὐσυνειδησίας τοῦ ἐπὶ 12 ἔτη διευθύνοντος τὰ τοῦ μονυδρίου Ἁγίας Παρασκευῆς, ὡς καὶ νῦν πρὸ 1 καὶ $\frac{1}{2}$ ἔτους τὰ τῆς ἐνταῦθα κυριάρχου ἱερᾶς <μονῆς> τοῦ Ἁγίου Νικ<ολ>άου> Σαμ<ου>ήλ > Ρ<αμπαζῆ> ἱερομ<ον>άρχου, τοῦ κατηγορουμένου, ἢ μᾶλλον συκοφαντουμένου ὑπὸ μόνων τῶν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀλώνης κατοίκων, βεβαίως διότι δὲν ὑποχωρεῖ αὐτοῖς καταπατεῖν καὶ διαρπάζειν τὰ κτήματα τοῦ ἐκείσε Μονυδρίου, οὗτινος πυρποληθέντος πρὸ 15 ἐτῶν, καὶ σχεδὸν ἐρμηωθέντος, ἀπεστάλη αὐτὸς ὁ κατηγορούμενος, ἀναδεξάμενος τὴν ὅσον εἴη ἐπισκευὴν καὶ διόρθωσιν αὐτοῦ, μετὰ πολλῶν κόπων καὶ παπανῶν πάντως, εἰς ἐκπλήρωσιν ἧς ἀνέλαβεν ὑποχρεώσεως καὶ ἀποστολῆς, διὰ διαμονῆς ἐκείσε καὶ διοικήσεως τοῦ Μονυδρίου ἐπὶ 25 ἔτη, δυνάμει συμφωνίας μετὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς κυριάρχου μονῆς, ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. ἀρμοδίου Σ. Ὑπουργείου, διὰ τῆς ἀπὸ 11 7βρίου 1869 καὶ ἀριθ. 3447 διαταγῆς αὐτοῦ.

Μετὰ τὴν μικρὰν ἐκθεσιν περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ συκοφαντουμένου, διαβεβαιοῦντες τὸ Σεβ. Ὑπουργεῖον περὶ τε τῆς ἱκανότητος καὶ εὐσυνειδησίας αὐτοῦ, συνίσταμεν αὐτῆς καὶ παρακαλοῦμεν συνάμα ὅπως μηδεμίαν πίστιν εἰς τὰς πασιφανῶς συκοφαντικὰς κατηγορίας τῶν ἐκ τοῦ χωρίου Ἀλώνης μόνων κατοίκων, διαψευδομένας ἐπισήμως ὑπὸ τῶν χριστιανῶν κατοίκων τῶν τεσσάρων ἐτέρων γειτονικῶν χωρίων τοῦ Μονυδρίου, διὰ τοῦ ᾧδε συναπτομένου ἐν ἀντιγράφῳ ἐπισήμου ἐγγράφου ἀπὸ 22 Ἰουλίου π.ἐ., βεβαιουμένης ὑπὸ τε τῶν ἐκείσε πολιτικῶν ἀρχῶν, καὶ τοῦ Ἀρχιερέως ἁγίου Προικοννήσου τῆς ἐν αὐτῷ ἀληθείας. Συνταχθέντος βεβαίως εἰς ἀπόκρουσιν τῆς ἀρχῆθεν ἀρπακτικῆς προθέσεως τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀλώνης, προβάντων, τοῦτον ἕνεκα, εἰς συκοφαντικὰς διαβολικὰς κατηγορίας κατὰ τοῦ ὑπερασπίζοντος τὰ δίκαια καὶ τὰς ἰδιοκτησίας τοῦ μονυδρίου καὶ δῆθεν ὅτι ἐξεποίησε κτήματα ἐν ᾧ τοιοῦτον τι οὐδέποτε ἔπραξεν ἐκτὸς μόνον τῆς ἀνταλλαγῆς δύο κτημάτων δι' οὗς ἐκτί-

θησι τὸ Συμβούλιον λόγους τὸ μὲν ἀγνοίας τὸ δὲ ὠφελείας ἐκ τῶν ἀνταλλαγέντων διὰ τὸ ἐν τῶν ὁποίων ἔδωκεν 25 γρόσια καὶ διὰ τὸ ἄλλο ἔλαβεν <ἕτερον> κατωτέρας ἀξίας ὄντος κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐκτιμητῶν ἔδωκε καὶ 25 γρόσια τῷ ἀνταλλακτῇ, τοῦ δὲ ἀνωτέρας ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἕτερον ἀνταλλακτὴν 25, ἐν-ἡργησε δὲ τὴν ἀνταλλαγὴν αὐτῶν τὸ μὲν ἐξ ἀνάγκης διὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτῶν, τὸ δὲ διότι ἡγνόει τὰ ἐν σελ. 343 τῶν Ἐγκυκλίων περὶ ἀνταλλαγῆς διατασσόμενα.

Περαίνοντες δὲ προστίθεμεν ὅτι οὐδόλως δύναται ἡ κυρίαρχος ἱερὰ μονὴ ἀνακαλέσσαι τὸν συκοφαντούμενον ὡς ἀποσταλέντα ὑπὸ τὸν ὄρον συμφωνίας ἐπισήμου, ὅπως, δαπανήσας οὗτος τὰ πρὸς ἐπισκευὴν καὶ διόρθωσιν τοῦ πυρποληθέντος μονυδρίου ἐξ / ἰδίων νὰ διαμένῃ ἐν αὐτῷ ἐπὶ 25 ἔτη, ἀπολαμβάνων καὶ καρπούμενος ὅλα τὰ εἰσοδήματα κ.λ. τυχηρὰ τοῦ Μονυδρίου, καθ' ὅλα τὰ ὀρισθέντα ἔτη, ἤτοι τὰ 25. Ἀνακαλοῦσα δὲ αὐτὸν ἡ μονή, ἐνεκα πασιφανῶν συκοφαντικῶν μάλιστα, ὑποχρεοῦται ν' ἀποζημιώσῃ αὐτόν, πληρώνουσα αὐτῷ ὅλα τὰ τῶν ἐλλειπόντων ἐτῶν μέχρι τῶν 25 εἰσοδημάτων, ἀνερχομένων εἰς λίρας ὀθωμαν<ικὰς> 600, ἤτοι ἀνὰ 50 λίρας κατ' ἔτος, ὡς ἐνοικιάζονται ἤδη τὰ κτήματα τοῦ Μονυδρίου, ἐνῶ ἡ κυρίαρχος μονὴ δὲν ἔχει περισσεύματα δυστυχῶς εἰς ἀπότισιν τούτων, πρὸς δὲ καὶ ὁ νέος ἀποσταλησόμενος ἐπιστάτης εἰς τὸ Μονύδριον πῶς οἰκονομηθήσεται ἐὰν τῷ ἀφαιρεθῶσιν αὐτά;

Πεποιθὼς ὅτι αἱ παραστάσεις μου εἰσακουσθήσονται ὑποσημειοῦμαι

Εὐπειθέστατος

ὁ Ἐπίσκοπος

Α.Κ. Μητροφάνης.

[Τ. Σ.]

Φάκ. 77, ἀρ. 55.

9 Δεκεμβρίου, 1883.

Μονόφυλλο 0.385×0.275 μ. μὲ ἔντυπο ἀποτύπωμα τουρκικῆς σφραγίδας καὶ πρὸ κάτω ἄλλο ἐκτύπωμα παρόμοιας. Στὸ τέλος μόλις διακρίνεται ἡ μικρὴ σφραγίδα τοῦ Δημάρχου.

ὁ Προικοννήσου Διονύσιος ἐπιβεβαιῶ.

Διὰ τοῦ παρόντος αὐλικοῦ, ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἀνταλλακτικοῦ γράμματος δῆλον ἀποκαθίσταται, ὅτι συνελθόντες σήμερον ἐνώπιον ἡμῶν ἡ κοινότης Ἀλώνης καὶ ὁ ἡγούμενος τῆς ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευῆς κύριος Σαμουὴλ Ραμπαζῆς ὁμολόγησαν ἰδίους αὐτῶν χεῖλεσιν, ὅτι συνεφώνησαν οἰκειοθελῶς τε καὶ ἀπαραιτίστως καὶ ἀπεφάσισαν τὰ ἐξῆς.

Α'. Ἡ κοινότης Ἀλώνης ἔχουσα ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς Σχολῆς τῶν χωράφιόν τι εἰς Ἅγιον Θεόδωρον κείμενον μὲ σπόριον γῆν, ὡς ἔγγιστα κοιλῶν τριάντα πέντε, ἀριθ. 35, καὶ γειτνιαζόμενον ἀρχίζον πρὸς δυσμὰς μὲν μὲ τὸ μοναστηριακὸν κτῆμα τὸ τῆς Ἀχλαδιάς καὶ Ἐλευθέρη Νικολάου, πρὸς βορρᾶν δὲ μὲ τὰ κτήματα τῶν κυρίων Βασιλείου Μάγου, Θεοχάρη Παναγιώτου, Θωμᾶ Σταυρινοῦ, Στεφάνου Ἀνέστη, Μιχαὴλ Χίου καὶ Κωπιτζάκι· ἐκ δὲ τῆς θαλάσσης μὲ τὰ κτήματα χ(ατζῆ) Χαραλάμπου, Ἀγκαρίνας Λάκκας καὶ καθ' ὅλον τὸ μᾶκρος τῆς Μακρυνάρας ἐκ τῆς ὁποίας τὴν ἀνατολικὴν ἄκραν καὶ τὸ σύνορον τοῦ ρηθέντος χωραφίου λήγει, αὐτὸ τοῦτο ἡ κοινότης παμψηφεὶ καὶ κοινῇ τῇ γνώμῃ ἀνταλλάξει καὶ λαμβάνει ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου ἡγουμένου τοῦ μοναστηρίου τῆς ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Παρασκευῆς κυρίου Σαμουὴλ Ραμπαζῆ δυνάμει τοῦ ἀνὰ χειρὸς του ἐπισήμου ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τὸ ὑπ' ἀριθ. 7547, τὸ εἰς τὸν Ἅγιον Θεόδωρον μοναστηριακὸν χωράφιον τῆς Ἀμπελιάς λεγόμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου Γρηγορίου καὶ Σταθῆ Ἀποστόλου πρὸς βορρᾶν, μετὰ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου πρὸς νότον καὶ κάτωθεν μὲ τὸν κοινὸν δρόμον· τὸ ἄνωθεν χωράφιον πλησίον τῆς Ἀμπελιάς τὸ τοῦ Νικουλία λεγόμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Δημητρίου Ὑορδάνου καὶ Ζαρίφη Σπύρου· τὸ χωράφιον τοῦ Καριοφιλάκη λεγόμενον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος καὶ συνορευόμενον μετὰ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου· τὸ χωράφιον τῆς Μαύρης Σκαμιᾶς λεγόμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Ἀθανασίου Προαστίτου καὶ Ἡλίας Σπύρου· τὸ χωράφιον τὸ εἰς τὴν θέσιν Σκόρδου κείμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Δράκου Θελασσινοῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ μετὰ τῆς χήρας Ἀλέξαινας· τὸ χωράφιον τὸ εἰς τὸν Ἐπάνω Δρόμον κείμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ἰωάννου καὶ Ἰακώβου Σταυρινοῦ· τὸ χωράφιον τὸ εἰς τὴν θέσιν Σανοὺς κείμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ἀργυροπούλου καὶ Δημητρίου Σάββα· τὸ χωράφιον τὸ εἰς τὴν θέσιν Βάραγκα κείμενον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Κωνσταντινάκη Ἰωσήφ καὶ Ἀγγελῇ Γιάννῃ· τὸ εἰς τὴν θέσιν Σανοὺς κείμενον χωράφιον, συνορευόμενον μετὰ τοῦ Γεωργίου Πατζαμανάκη καὶ Ἀριστοτέλους Νικολάου. Ἀπαντα ταῦτα κοιλῶν ὡς ἔγγιστα δεκαπέντε, ἀριθ. 15, ἀνταλλάσσονται μὲ τὸ τῆς Σχολῆς ὡς ἄνωθεν εἴρηται τῇ συγκαταθέσει καὶ γνώμῃ τοῦ ἡγουμένου Κ. Σαμουὴλ Ραμπαζῆ ὥστε εἰς τὸ ἐξῆς τὰ ρηθέντα χωράφια θέλουν εἶσθαι κτήματα ἀναπόσπαστα τῆς Σχολῆς, καθὼς καὶ τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου θέλει εἶσθαι κτῆμα ἀναφαίρετον τοῦ μοναστηρίου τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀξία τῶν χωραφίων ὑπάρχει ἄνισος, διὰ τοῦτο παραδέχεται / ὁ ἡγούμενος κύριος Σαμουὴλ Ραμπαζῆς ὅπως πληρώνη κατ' ἔτος τοὺς βασιλικοὺς φόρους τῶν ρηθέντων χωραφίων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν κατὰ τὸ ἴσον τοῦ παλαιοῦ του κοτζανίου, χωρὶς ποτὲ νὰ θελήσῃ ἵνα ἐξάξῃ ταῦτα ἐξ αὐτοῦ οὔτε αὐτὸς οὔτε οἱ μετ' αὐτοῦ ἡγούμενοι καὶ διαχειρισταί, ἀλλ' αὐτοὶ μὲν πληρώνωσι τὴν ἀξίαν αὐτῶν, ἡμεῖς δὲ ὅπερ δεδώκαμεν. Οὐδεὶς δὲ ἐκ τῶν συμβαλλομένων

μελῶν δικαιούται ἵνα μεταμεληθῇ ἢ ἀλλοιώσῃ τὴν γινωμένην ἀνταλλαγὴν ὥς ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐγένετο εὐχαρίστως καὶ οἰκειοθελῶς, ἀλλ' εἶναι, θέλουσι καὶ διαμένειν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἀνέπαφον καὶ τετελεσμένην. Ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν αὐλικὸν καὶ ἀνταλλακτικὸν ἔγγραφον εἰς δύο ἴσα ἀπαράλλακτα τῇ ἡμετέρᾳ ἐπιβεβαιώσῃ κεκυρωμένον δὲ καὶ ταῖς ὑπογραφαῖς ἀμφοτέρων, κατεστρώθη καὶ ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς Μητροπόλεως καὶ ἐπεδόθη τὸ μὲν τῇ κοινότητι Ἀλώνης τὸ δὲ τῷ ἡγουμένῳ κὺρ Σαμουὴλ Ῥαμπαζῇ πρὸς ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἀλὼνῃ τῇ 9 Δεκεμβρίου, 1883.

ὁ ἡγούμενος Σαμουὴλ Ῥαμπαζῆς ἱερομόναχος ἀρχιμανδρίτης.

Ἐπειδὴ ἀπωλέσθη ἡ κοινὴ σφραγὶς ἐπικυροῦται διὰ τῆς ἰδιαιτέρας σφραγίδος τοῦ δημάρχου Δημητρίου Δροσινου

Νικολάκης Μανόλῃ.

[Τ. Σ.]

χ(ατζῆ) Μεργουζῆ χ(ατζῆ) Κωνσταντίνου.

Κωνστ. Ἀργυρόπουλος.

Θωμᾶς Σταυρινου.

Νικόλαος Κωνσταντίνου.

Παντελῆς Μανόλῃ.

Παναγιώτης Παπαδόπουλος.

Βασίλειος Γεωργίου.

Δράκος Θαλασσινου.

Σταυράκης Ἀντωνίου.

Ἰωάννης Δανιήλ.

Μανόλῃς Νικολάου.

Ἰω. Βαλασίδης.

Α. Γεωργιάδης.

Φάκ. 78, ἀρ. 90.

27 Σεπτεμβρίου, 1893.

Μονόφυλλο 0.36×0.235 μ.

Πρὸς τὸν πανοσιολογιώτατον ἡγούμενον τῆς Ι.Μ. τοῦ Ἁγίου Νικολάου κ. Σαμουὴλ Ραπαζῆν.

Τρία κατὰ συνέχειαν ἐτῆ ἐξακολουθῶ τακτικῶς νὰ σοὶ γράφω τὰ τοῦ Μονυδρίου τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ τὴν διάθεσιν τῶν κατοίκων οἱ ὅποιοι βασιζόμενοι, ὥς λέγουν, ἐπὶ ἐγγράφων ἤθελον νὰ κυριεύσουν τὸ Μονύδριον μετὰ τῶν κτημάτων. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἔμειναν μόνον μὲ τοὺς λόγους των. Πέρυσιν,

ὥς σὰς ἔγραφον, ἦλθεν κάποιος Γεδεὼν μέλος τῆς Μεσαιωνικῆς Ἑταιρείας φέρων μεθ' αὐτοῦ καὶ συστατικὰ πατριαρχικά διὰ νὰ ἀντιγράψῃ τοὺς κώδικας τῆς Μητροπόλεως καὶ τῶν Ἱ. Μονῶν, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς διὰ νὰ κολακεύσῃ τοὺς κατοίκους νὰ γίνουν συνδρομηταὶ εἰς τὸ πόνημά του ἄρχισεν νὰ γράφῃ εἰς τὴν ἐφημερίδα (ἙΑνατολικὸς ἙΑστὴρ) διατριβὰς ἐναντίον τοῦ Μονυδρίου καὶ ἐρεθίζων τοὺς κατοίκους. Ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ἐνεκα τῶν κακουχιῶν ἃς ὑπέστην ἔπαθεν ἡ ὑγεία μου, ἀναγκάζομαι νὰ μεταβῶ εἰς Κων/λιν πρὸς περίθαλψιν τῆς ὑγείας μου, ὅ,τι κάμεις κάμε, μὲ πρῶτον ἀτμόπλοιον σὲ περιμένον νὰ ἔλθῃς νὰ μείνῃς εἰς τὸ Μονύδριον διὰ νὰ μὴν μένῃ μόνον καὶ λάβουν ἀφορμὴν οἱ κάτοικοι [νὰ] ζητήσουν νὰ ἐπέμβουν· διότι ἐν ὅσῳ διαμένει καλόγηρος δὲν δύνανται νὰ κάμωσι τίποτε. Ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν νὰ σὲ γράψω ἂν δὲν ἤμπορῇς νὰ ἔλθῃς μόνος σου, ἃς φροντίσῃ ἡ Ἱ. Μονὴ νὰ στείλῃ ἕναν ἀδελφὸν μὲ πρῶτον ἀτμόπλοιον· διότι ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ / θὰ εἶσαι αἷτιος τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ζημίας τῆς Ἱ. Μονῆς διότι τὸ Μονύδριον ἂν τὰ εἰσοδήματά του εἶναι γλίσχρα, ἡ ἀξία του ὅμως εἶναι μεγάλη καὶ λάβετε τὰ μέτρα σας. Ἐγὼ ἂν δὲν φανῇ ἐντὸς ὀλίγου κανεὶς ἀδελφὸς ἀπὸ αὐτοῦ θὰ τὸ ἀφήσω νὰ φύγῃ καὶ ἔστω πρὸς εἰδησίν σου. Ταῦτα διὰ τελευταίαν φορὰν καὶ μένω

τῆς ὑμετέρας πανοσιολογιότητος

ὁλως πρόθυμος

Δαμασκηνὸς Μ. Καίρης.

Ἐν Πασᾷ Λιμανίῳ τῇ 27 7βρίου, 1893.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

Στὴν Ἀλώνη καὶ ἰδίως κατὰ τὴν παλαιότερη ἐποχὴ τὸ οἰκογενειακὸ ἐπώνυμο δὲν ἦταν σὲ χρῆσιν καὶ οἱ κάτοικοι ἀναφέρονται, καὶ ὑπογράφουν, συνήθως μὲ τὸ βαπτιστικὸ τους καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα ἢ σπανιότατα τῆς μητέρας. Τὸ πατρωνυμικὸ αὐτὸ ποὺ εἶναι σὲ γενικὴ πτῶσι δὲν μεταδίδεται στὰ παιδιὰ καὶ ἔτσι σὲ καμιὰ περίπτωσι δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἐπώνυμο. Κάποτε παρουσιάζεται κάποιο παρωνύμιο ποὺ προφανῶς κατὰ τὰ μετέπειτα χρόνια ἐξελίχθηκε σὲ ἐπίσημο ἐπώνυμο.

Στὸ Εὐρετήριο τὰ πρόσωπα ἀναγράφονται, ἐὰν δὲν πρόκειται γιὰ καθαρὰ ἐπώνυμα ἢ ἔστω καὶ γιὰ παρωνύμια, μὲ βάση τὸ βαπτιστικὸ καὶ τὸ πατρωνυμικὸ, ἐὰν ἀναφέρεται.

Οἱ παραπομπὲς γίνονται στὸν αὐξοῦντα ἀριθμὸ τῶν ἐγγράφων.

(α) ΤΟΠΟΙ

Ἀγκαρίνα Λάκκα 69

Ἀλώνι 49, 67· Ἀλώνια 43

Ἀλώνη [χωριό] 3, 4, 9-11, 13, 22, 32, 33, 38, 40, 41, 43, 44, 47, 49, 51, 54, 56, 59-61, 63-66, 68, 69, κάτοικος Ἀλωνιάτης 33

Ἄμμον (εἰς τὸν) 11· εἰς τὴν Ἄμμον 41

Ἀμπελάκι 41

Ἀμπελιάς (τῆς) 69

Ἀμυγδαλιά 40, 41, 50· Μυγδαλιά 6

Ἀπιδιά 25

Ἀρτάκη 28

Ἀστοιβῆ 50

Ἀφουσία [νῆσος] 57

Ἀχλαδιά 11, 22, 40, 41, 50, 69

Βάραγκα 69· Βάρακα 41

Βελεγράδων μητροπολίτης 60

Βόρι 2Α, 2Η, 10, 18, 44, 59, 65· κάτοικος Βορινός 2Ζ, 24

Βουλγάρο(ν) ἢ Βουργάρο(ν) 2, 3, 10, 11, 17, 21, 40, 52 → καὶ Πασαλιμάνι

Γεφύρι 11, 36, 40, 41, 50

Γιάμα 40, 41

Γρίπος 41

Δαμασκηνοῦ ἢ βρύση (τοῦ) 11, 15, 41, 65, 67

Δέντρο 21, 18· Παναγία τῶν Δέντρων 50

Ἐλμπιζλί 26

Ἐπάνω Δρόμος 69

Ἐρὰ [νῆσος] 11, 39, 40· Γερρά 41

Ἰμπορεῖο [Ἄνδρος] 40

Καβάλι 11

Καλάμι 2Γ, 2Δ, 2Ζ, 11, 41

Κάμπος 37, 40

Καστράκι 11, 22

Κατὲς 40· Κατῆς 41· Καδετῆ 36

Κοκκινόννησι 25

Κομνενόν (εἰς τὸν) 27

Κούνια 2Η

Κούταλις [νῆσος] 55, 57

Κύζικος 26, 60

Κυρούλια (εἰς τὰ) 11, 22· Κερούλια 41·

Κερβούλια 40· Κερύλια 36

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Κωνσταντινούπολις 7, 35, 43, 45, 46, 61,
65, 70· Βασιλεύουσα 57

Λαγγάδα 11, 22

Λαγγάδι 5

Λαγκαρίνα 41

Λάκκον (εἰς τὸν) 11, 41

Λαρίσης μητροπολίτης 60

Λιβάδι 9

Λιμαριά 40

Λίμνην (εἰς) 40, 41

Μακρυνάρα 67, 69· Μακρονάρα 11, 41·
Μακρονάρη 40

Μανάρα ἢ Ρωδιά (τοῦ) 9

Μαρμαρινάκαινας (τῆς) 22

Μαυραμπέλι 11, 41· Μαῦρο Ἀμπέλι 65

Μαῦρη Σκαμιά 69

Μαῦρον 36

Μερράς 11, 65· Μοιράς 40

Μικρά Ἀσία 39, 40

Μπαϊράκι 40, 41

Μπάνια 11, 24, 28, 30, 40, 41

Μυγδαλιά → Ἀμυγδαλιά

Νικαίας μητροπολίτης 60

Νικοῦλια (τοῦ) 69

Νιμπορεῖδς → Ἰμπορεῖο

Παλαιούς Μύλους (στῆς) 21Α

Πάνορμος 65

Πασαλιμάνι [νῆσος] 10, 13, 44-46, 52,

54-56, 60, 62, 65, 68, 70· [= Βουργάρο] 2Β, 2Γ, 2Ι, 3, 17, 34, 36, 37,
41, 44, 48, 49, 59, 65

Πελά (στοῦ) 1

Ποταμιά 4, 11, 41

Προϊκόννησος 37, 39-41, 43, 46-47, 61,
62

Ρούμπα 11, 17, 41

Σανούς 42, 69

Σέπτι τοῦ Δένδρου 18

Σημαντήρι 31

Σκηποκάλα 2Θ

Σκόρδου 69

Σκουπιὰ (Σκουπία) 10, 20, 21, 22, 44, 59-
61, 65-67· κάτοικος Σκουπιώτης
48· δρόμος σκουπιώτικος 22

Συκαμινέα 41· Σκαμιά 40

Συκιά 40, 41, 50

Τιμόνι 40, 41, 50

Τράβα 11

Φάραγγα (στοῦ) 32

Φουρνάκι 3· Φορνάκια 20· Φουρνάτσα 41

Φώταινας (τῆς) 11, 22

Χαλκηδόνας μητροπολίτης 60

Χοντρὸν Βουνὸν 11, 22, 41, 65

Χουχλιά (Χουχλία) 10, 44, 59, 65

Χώρα [= Ἀλώνη] 43

(β) ΠΡΟΣΩΠΑ

- 'Αγάπιος (διάκονος) 12
 'Αγάπιος (προηγ.) → Κροκοδείλος,
     'Αγάπ.
 'Αγγελάκης 11
 'Αγγελάκης, χατζή 10, 11, 22
 'Αγγελάκης 'Ανδρέα 66
 'Αγγελάκης 'Ατιμά 44
 'Αγγελάκης του Περόλια 22
 'Αγγελάκης Σωτηράκη 51
 'Αγγελάκης χατζή 'Αναστάση 34
 'Αγγελής, χατζή 16
 'Αγγελής του [...] 22
 'Αγγελής του Γιαννακάκη 9
 'Αγγελής Γιάννη 69
 'Αγγελής Μανόλη ('Εμμανουήλ) 41, 44, 59
 'Αγγελής Σωτήρη 66
 'Αγιανός 6
 'Αθανάσης 2Θ
 'Αθανάσης 'Ιωάννου Σάμιος 49
 'Αθανάσιος → Παλαιολόγος, 'Αθ.
 'Αθανάσιος χατζή Διασάρη 65
 'Αθανασίου, Παναγιώτης 39-41, 43, 44-47
 'Αλέξαινα, χήρα 69
 'Αλεξανδρής Βασιλείου 44
 'Αλεξανδρής Δρακάκη 2Γ, 2Ε, 4, 6
 'Αλεξανδρος βουτζᾶς 44
 'Αλέξης 9
 'Αλιβίξης, Διαμαντάκης 22
 'Αλιγιαζιτζόγλους, χατζή Μουσταφᾶς 28
 'Αναγνώστης 2Α
 'Αναγνώστης (δῆμαρχος) 59
 'Αναγνώστης του ποτέ 'Αντώνη 32
 'Αναγνώστης του Γιακουμή 2Β, 2Γ, 2Ζ
 'Αναγνώστης Δημητρίου 44
 'Αναγνώστης του Διαμαντάκη 11
 'Αναγνώστης 'Ιωάννου 65
 'Αναγνώστης Μανόλη 44
 'Αναγνώστης Μαντζολάκη 51
 'Αναγνώστης Μιχαήλου 10, 20
 'Αναγνώστης Μιχάλη 59
 'Αναγνώστης Νικολάου 44
 'Αναγνώστης Παναγιώτου (Παναγιωτάκη),
     χατζή 44, 50, 59, 65
 'Αναγνώστης Τζαννή 9· Τζαννόγλους 11
 'Αναγνώστης Τριανταφύλλου 10, 20
 'Αναγνώστης Φώτη 59
 'Ανανίας, Προικονήσου 9, 10, 12-14,
     45
 'Αναστασία 2Δ
 'Αναστάσης 2Α, 2Γ
 'Αναστάσης Δημητρίου 66
 'Αναστάσης του 'Ιωάννη 5
 'Αναστάσης 'Ιωάννη, παπᾶ 6
 'Αναστάσιος σακελλάριος, παπᾶ 42, 43, 59
 'Ανθιμος, Βελεγράδων 60
 'Αντωνάκη ρεζίης 10
 'Αντωνάκης, χατζή 10
 'Αντωνάκης Σταθόρη 44
 'Αντώνης 2Θ, 10
 'Αντώνης, μάστρο 48
 'Αντώνης, χατζή 32
 'Αντώνης του Παρσιανού 20
 'Αντώνης Ρέτζου 9
 'Αντώνιος 'Αγγελή 66
 'Αντώνιος 'Αργύρη 66
 'Αντώνιος Γεωργίου 66
 'Αντώνιος Δομestίχου 51
 'Αντώνιος Κωνσταντίνου 37, 49
 'Αξιώτης, Θεόδωρος ποτέ Δημ. 42
 'Αξιωτογλους, Πέτρος 9, 11, 13
 'Αποστολάκης 'Αναγνώστου 66
 'Αποστόλης Βγένου 17
 'Αποστόλης Σωτήρη 30
 'Απόστολος Σταθή 48, 51
 'Αργύρης Μανόλη 65, 66
 'Αργυρόπουλος, Κωνσταντίνος 51, 66, 69
 'Αριστοτέλης Νικολάου 69
 'Αρτεμίου 36
 Αύγερινός Βλάση 65
 Αύγουστης 34
 'Αχμέτ ἐφέντης, χατζή 12
 Βαλασίδης, 'Ιωάννης 69
 Βαλασίδης Κωνσταντίνος 59
 Βαρσαμής 42
 Βαρσαμή ρεζίης του ποτέ Κοσμᾶ 25, 29,
     30
 Βασίλειος Γεωργίου 69
 Βασίλειος Θεοδώρου (δῆμαρχος) 65
 Βασίλειος Μιχαήλου 67

Βασίλης τοῦ Καστρινοῦ 31
 Βασίλης Πέτρου 51
 Βασίλης Ρέτζου 9
 Βασιλιπούλα 2H
 Βγενόπουλος τοῦ Μοσχάκη 2B
 Βγενόπουλος τοῦ Μοσχολιού 2Δ, 2ς
 Βενετζιάνα ποτέ Μιχάλη 27
 Βερζιανός Νικολάκη 2B
 Βλαστάρης 2B
 Βλαστάρης χατζή Γεωργάκη 65
 Βλαστάρης, Αὐγερινός 34

Γαβριήλ → Παλαιολόγος, Γαβριήλ
 Γαβρίλης Κωνσταντίνου 66
 Γαϊτανιώ 9
 Γαϊτανιώ σύζ. Εὐαγγελινού 2Δ
 Γαρδέλης, Διονύσιος 52
 Γεδεών, ποτέ ἄρχιμανδρίτης 3
 Γεδεών. προηγούμενος 16
 Γεδεών → Χαζάπης, Γεδεών
 Γεδεών, Προικονήσου 34, 45-47, 49, 50, 53-60
 Γεδεών, Μανουήλ I. 70
 Γεωργάκης 2Θ, 10
 Γεωργάκης, χατζή 10
 Γεωργάκης Ἀγγελάκη 43, 51
 Γεωργάκης Ἀργύρη 23
 Γεωργάκης ποτέ Ἀργύρη 17
 Γεωργάκης τοῦ Γιαννάκη, χατζή 16
 Γεωργάκης Ἰωάννου, χατζή 44, 59
 Γεωργάκης Κωνσταντίνου 66
 Γεωργάκης Κωσταντᾶ 50
 Γεωργάκης τοῦ Μιχάλη 4, 6
 Γεωργάκης Παναγιωτάκη 44
 Γεώργης Ἀναστάση 66
 Γεώργης Ἀνδριος ἢ Κουκογιώργης 66·
     Γεώργιος Ἀντριώτης 51
 Γεώργης Ἰωάννου 66
 Γεώργης ποτέ Στρατῆ ρεῖξη 17
 Γιώργης σακελλάριος, παπᾶ 5, 6
 Γεωργιάδης, Α. 69
 Γεωργίκης τοῦ Αὐγερινού 22
 Γεώργιος Ἀναγνώστου 43, 51
 Γεώργιος Ἀνδῖα 48
 Γεώργιος Δημητρίου 34
 Γεώργιος ἐκδικος 7
 Γεώργιος Μιχάλη 65
 Γεώργιος Σπύρου 59

Γεώργιος Χρυσοστόμου 51, 66
 Γεώργος τοῦ Ντάνη 4
 Γεώργος τοῦ Ντατίνη 6
 Γεωργοῦσης 10
 ... Γιαννακάκη 66
 Γιαννακάκη ρεῖξης 10
 Γιαννακάκης τοῦ Νικόλα, χατζή 20
 Γιαννάκης 21
 Γιαννάκης Θεοφάνη 66
 Γιαννάκης Μανόλη 44
 Γιαννάκης σακελλαρίου 51
 Γιαννάκης ποτέ Στρατῆ ρεῖξη 17
 Γιαννάκης Χριστοδοῦλου 44, 51
 Γιαννακός, σιὸρ 33
 Γιάννης Ἀντριώτης 21
 Γιάννης τοῦ Νίκου πατέρας, μάστρο 6
 Γιάννης Φώτη 48
 Γκόλφης 21Α
 Γούναρης, Γιαννοῦλης 40
 Γρηγοράκης Σίμου 66
 Γρηγοράσκος, ποτέ 29
 Γρηγόριος ζ' (πατριάρχης) 53
 Γρηγόριος (ἀρχιδιάκονος) 12
 Γριπιώτη ρεῖξης 3

Δαμηράλης, I. M. 40
 Δανιήλ Ἀντριώτης, παπᾶ 16, 19 —·
     καὶ Κόκκινος, Δανιήλ
 Δημητράκη Δροσινού 51, 59, 66
 Δημητράκης τοῦ Λεμονή 2Γ, 2ς, 4, 6
 Δημητρακούλης 2Δ
 Δημήτρης Δράκου 66
 Δημήτρης Ἰορδάνου 66, 69
 Δημήτρης Νικολάου 66
 Δημήτρης Σάββα 66, 69
 Δημήτριος Γιαννάκου 67
 Δημήτριος Διαμαντάκη 51
 Δημήτριος Καριοφίλη 51
 Δημήτριος Λεμονή 59
 Διαλεμένος 10
 Διαλεμένος τοῦ Σγούρου 2Θ
 Διαλεμένος τοῦ Σταμάτη 14
 Διαμαντάκης 9, 10
 Διαμαντῆς τοῦ Ἀβραμιώτη, γέρο 15
 Διαμαντῆς Δημητράκη 51
 Διαμαντῆς Δράκου 51
 Διαμαντῆς Ἰωάννου 66
 Διοματάκης τοῦ Βγενόπουλου 13, 17

- Διονύσιος (ἀρχιμανδρίτης) 54
Διονύσιος, Προικοννήσου 62-65, 69
Δόξης 6
Δόξης, χατζή 10
Δόξης του χατζή 2Β, 2Δ, 2Ε, 2Ζ
Δόξης χατζή Μέγου 31
Δόξης του Νικολάκη 4
Δόξης του χατζή Παναγιώτου 2Γ, 13
Δούκας, χατζή 31
Δράκος, χατζή 37
Δράκος Ἀναστάση 51
Δράκος Θαλασσινού 66, 69
Δρονινάκης, Νικόλας 42
Δροσινός Νικολάου 66
Δροσινός, Δημήτριος (δήμαρχος) 69
- Ἐλένη 2Ζ
Ἐλευθέριος Νικολάου 69, 43, 44
Ἐλευθέριος τοῦ Μποσινάκη 11
Εὐαγγέλης 36
Εὐαγγελία 2Α
Εὐαγγελινός 2Γ, 16· Βαγγελινός 6
Εὐαγγελινός Λεονάρδου 65
Εὐδοκιάδης, Γερμανός (ἱερομ.) 39, 40, 46, 50, 52
Εὐθύμιος (ἱερομ.) 21, 24
Εὐπραξία 41
Εὐστράτιος 17
Εὐστράτιος οἰκονόμος, χατζή παπὰ 50
- Ζάνος, Π. Α. 46
Ζαρίφης 13
Ζαρίφης Σπύρου 69
Ζαφειράκης 10
Ζαφείρης, χατζή 10
Ζαφειρίτζα 16
Ζαφειρῶ 2Ζ
Ζαχαρίας (πρωτοψάλτης) 66
Ζαχαρίας Ληγοράκη 44
Ζερπούλης 9, 16
Ζερπούλης τοῦ Γαρυφάλου 11, 22
Ζερπούλης τοῦ Πολυχρόνη 18
Ζιρλίκος, Μιχαλάκης 31
Ζωίτζα ποτέ Κωσταντίνου 23
- Ἡλίας Σίμου 66
Ἡλίας Σπύρου 69
- Θανάσης τοῦ Γαρυφάλου 9, 22
- Θανάσης τοῦ ποτέ Κοσμά, ποτέ 25
Θεοδόσης Διασοῦρη 17
Θεοδόσης χατζή Κωνσταντίνου 44
Θεοδόσιος (πατριάρχης) 7
Θεοδόσιος, προηγούμενος 25, 27, 29
Θεοδωράκης 2Ι, 10
Θεοδωράκης, χατζή 17, 24
Θεοδωράκης Ἀναγνώστου 17
Θεοδωράκης Βαγγέλη 66
Θεοδωράκης Χρυσοστόμου 44
Θεοδωρίδης, Βασίλειος 59
Θεόδωρος 43
Θεόδωρος Ἰωάννου 66
Θεόκλητη 21
Θεολόγος 9, 10
Θεολόγος τοῦ Νικόλα 11, 22
Θεοφάνης τοῦ Δημητράκου 24
Θεοφάνης Γεωργίου 66
Θεόφιλος 52
Θεοχάρης 10
Θεοχάρης χατζή [...] 44
Θεοχάρης Ἀναστασίου 65
Θεοχάρης Κανέλου 24
Θεοχάρης Παναγιώτου 49, 69
Θεόχριστος 34
Θεόχριστος τοῦ Καδήλογλου 11
Θεόχριστος τοῦ Πέτρου 22
Θωμάς 26
Θωμάς Ἀντωνίου 51
Θωμάς Σταυρινού 51, 69
- Ἰάκωβος Σταυρινού 69
Ἰμπραϊμ ἀγᾶς 11
Ἰσαρης, Παρθένιος 50
Ἰσμαήλ ἀγᾶς 18
Ἰωακείμ Β' (πατριάρχης) 60, 61, 46
Ἰωακείμ Γ' (πατριάρχης) 63, 64
Ἰωακείμ, Λαρίσης 60
Ἰωάννης [...] 59
Ἰωάννης Ἀναστασάκη 44
Ἰωάννης παπὰ Γεώργη 66
Ἰωάννης Δανιήλ 69
Ἰωάννης Χρυσογόνου 43, 44
Ἰωσήφ ὁ Καλαφάτης 24
Ἰωσήφ Κωνσταντ(ιν)άκη 51, 66
- Καζουρίδης, Παρασκευᾶς 31
Καίρης, Δαμασκηνός Μ. 70

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

Καλαφατάκη, σύζυγος Σταυράκη 37
 Καλλίνικος, Χαλκηδόνος 60
 Καλλονᾶς 15
 Καλλονᾶς Διαλεγμένου 9
 Κανέλης Αὐλωνιάτης 5
 Κανέλης Βορινός 21Α, 24
 Κανέλος τοῦ Μήτρου 2Β
 Καραγιάννης 2Δ, 2Ε, 2Ζ', 3
 Καραγιάννης ποτὲ Κωνσταντῆ ρεῖζη 5
 Καρατζᾶ, Ταρσίτζα σύζυγος Νικολάου 7
 Καρατζᾶς 2Ζ'
 Καριοφίλακης 69
 Καριοφίλης 41
 Καριοφίλης, Δημήτρης 66
 Κατζαμάκης, Γεώργιος 49
 Καψουλάκης, Ἀπόστολος 49, 67
 Κιραμιδάρη, Μαρία τοῦ 31
 Κλινᾶς, Γιαννάκης 34
 Κόκκινος, Δανιήλ 52 → καὶ Δανιήλ
 Ἀντριώτης
 Κομμενάκης Διενόπου 23
 Κοζούνης, γέρο 4, 6, 18
 Κουκίτζας, Μεργουζῆς 22
 Κουκογιώργης → Γεώργης Ἀνδριος
 Κουμαριανός, Γεώργιος 48
 Κουντουριώτης, Α.Γ. 61
 Κουρεχάκης, Ἀγάπιος (ιεροδ.) 42-47,
 52, 66
 Κουρεχάκης, Βασίλειος Ἰ. 42
 Κροκόδειλος, Ἀγάπιος 17-19, 28, 32, 52
 Κροκόδειλος, Λαυρέντιος (ιερομ.) 41, 46,
 52
 Κρυσταλίδης, Φώτιος 65
 Κυριάκης Νικολάου 49
 Κυριάκος, χατζῆ 10
 Κωνσταντίνος, χατζῆ 44
 Κωνσταντίνος Ἀλεξάνδρου 65
 Κωνσταντίνος Ἀχερά 66
 Κωνσταντίνος Βαγγέλη 66
 Κωνσταντίνος Βαρσαμῆ 59
 Κωνσταντίνος τοῦ Βασιλάκη 2Β, 2Ζ
 Κωνσταντίνος Δροσινοῦ 66
 Κωνσταντίνος Εὐστρατίου 66
 Κωνσταντίνος Ἰωάννου 66, 69
 Κωνσταντίνος Ἰωσήφ 66, 69
 Κωνσταντίνος Νικολάου, χατζῆ 43, 44,
 51
 Κωνσταντίνος τοῦ Πατεράκη 27

Κωνσταντίνος Χριστοδοῦλου 65
 Κωπιτζάκις 69
 Κωσταντάκης Ἀστέρη 44
 Κωστής Παναγιώτου 43, 44

Λαμπαδάρινα 32
 Λαμπαδάριος 10
 Λεμονῆς 24, 29, 30
 Λεμονῆς Ἀργύρη 17, 25, 27
 Λεμονόγλους Δημητράκη ρεῖζη 5
 Λεοντία (μοναχὴ) 62
 Λεόντιος, παπᾶ 8
 Λευτέρης 10, 18
 Λινάρδος Σταμάτη 44
 Λογοθέτης 2Α
 Λογοθέτης τοῦ Ζερπουλῆ 4
 Λύγκα, Γιαννάκος Χρήστου 34

Μάγος, Βασίλειος 69
 Μακάριος (ιερομ.) 15
 Μαλάμα τοῦ Στεφάνου 9
 Μαλτέζος χατζῆ Δημήτρη 44
 Μαμάκης, Ἀντώνιος 65
 Μανολάκης τῆς Αυγερῆς 17
 Μανόλης ποτὲ Ἀργύρη 17
 Μανόλης τοῦ Ἀργύρη 27
 Μανόλης ποτὲ χατζῆ Δανιήλ, ποτὲ 8
 Μανόλης Νικολάου 66, 69
 Μαρία ποτὲ Κωνσταντίνου 23
 Μαυρουδῆ 2Η
 Μαυρουδῆς Σάββα (Σαββάσουλας) 51, 66
 Μέγος Εὐδοξίας 65
 Μείμετ ἀγᾶς 2Α
 Μένεος, χατζῆ 30
 Μεργουζῆς 2Γ, 2Ε, 2Ζ, 4, 6, 10
 Μεργουζῆς τοῦ Ἀνεγνώστη 11
 Μεργουζῆς χατζῆ Κωνσταντίνου, χατζῆ
 69
 Μεργουλᾶς, χατζῆ 66
 Μερτζανιῶ 25
 Μητροφάνης, Ἀνδρου καὶ Κέας 68
 Μητροφάνης (ιερομ.) 4
 Μιχαήλ Ἰωάννου 66
 Μιχαήλος Παναγιώτου 44
 Μιχάλης τζορμπατζῆς 32
 Μιχάλης χατζῆ Κυριάκου 66
 Μιχάλης Χρυσοστόμου 66
 Μιχαλῖος Παναγιώτη 59

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

Μιχαήλς τοῦ Κατζίκα 9
 Μνοστή 3
 Μνοστή σύζυγος Βαρσαμῆ 2Η
 Μνοστούλα ποτέ Ματζόλια 9
 Μόρφης τοῦ Βασίλη 2Γ
 Μπαλάνος, Δημήτριος 35
 Μπαλάσης, χατζῆ 37
 Μπαρμπούνης (Παρμπούνης) 18
 Μπεϊγλῆς, Σταμάτης 2Α
 Μπίστης, Νεόφυτος 46, 52
 Μποσινάκης, Λευθέρης 22

Νέγρης, Παγκράτιος 52
 Νεόφυτος (πατριάρχης) 12
 Νεόφυτος, Σεργῶν 60
 Νικηφόρος, Προικονήσου 17
 Νικηφόρος Ἰβηρίτης, προηγούμενος 9
 Νικόδημος, Κυζίκου 60
 Νικολάκης 10, 18
 Νικολάκης Κούτης(;) 2Ε
 Νικολάκης Μανόλη 43, 59, 66, 69
 Νικολάκης (Νικόλας) τοῦ Παναγιώτη 2Α,
 6
 Νικόλαος (Νικόλας) Γρηγόρη 34, 44
 Νικόλαος Κωνσταντίνου 69
 Νικόλαος Χρήστου 65
 Νικόλας 2Ε, 9, 23
 Νικόλας τοῦ Γιαννάκη 4
 Νικολῆς Κωνσταντίνου 66

Ξανθῆ 2ΙΑ

Ὀρνέτα 32

Παῖσιος Χωρηνός (Ιερομ.) 7
 Παλαιολόγος, Ἀθανάσιος 20, 52
 Παλαιολόγος, Γαβριήλ 28, 52
 Παλαιολόγος, Νεῖλος 3, 5, 6, 9, 10, 13,
 14, 45, 52
 Παναγιώτης 2Α, 2ΙΑ, 10
 Παναγιώτης Ζαχαριά 66
 Παναγιώτης ποτέ Μιχάλη 27
 Παναγιώτης παπᾶ σακελλαρίου 49
 Παντελῆς Μανόλη 51, 59, 66, 69
 Πανώριος, Γ. 65
 Παπαδάτος, Ἰωάννης 28
 Παπαδόπουλος, Παναγιώτης 69
 Παπάζογλου, Γεωργάκης 17

Παρησιανός ρεζίης 10
 Παρμπούνης τοῦ ποτέ Θωμᾶ 15 → και
 Μπαρμπούνης
 Παρσιανός Χριστοδοῦλου 15
 Πασχάλης ποτέ Ματζόλια 9, 22
 Πασχάλης, Δημήτριος 40
 Πασχάλης, Ἰωακείμ Π. 39, 40
 Πασχαλιά ποτέ Στρατῆ ρεζίη, χατζῆ 17
 Πατάκης, Ἀθανάσιος 65, 67
 Πατζαμανάκης, Γεώργιος 69
 Παυλῆ, χήρα τοῦ 16
 Παυλῆς 9
 Πετρής τοῦ Νεραντζῆ 25, 29, 30
 Πέτρος 32
 Πέτρος, γέρο 10
 Πέτρος, γέρο 48, 49
 Πέτρος Γεώργου 49
 Πέτρος τοῦ Γκόλφη 2ΙΑ
 Πλάτωνος, σύζυγος Ἐλευθερίου 40
 Πλούμης 3
 Πλούσιος 20
 Πιολυζώνης Σεργιώτου 48, 49
 Πολύκαρπος, προηγούμενος 20
 Πολυχρόνης κουτζός 15
 Ποτλῆς, Μ. 40
 Πουσπουνῆς, Λευθέρης 31
 Πραψίμης τοῦ Χατζάγα 22
 Προαστίτης, Ἀθανάσιος 69
 Πρόγγιος, Σταυράκης 65

Ραμπαζῆς, Σαμουήλ 39-41, 47, 49, 53-62,
 64-70

Ρέτζος → Ἀντώνης, Βασίλης

Ρήγας 11
 Ρήγας τοῦ Πέτρου 22
 Ρόδης τοῦ Ἀλεξανδρῆ 27
 Ροδιά 17
 Ροδισταλένια
 Ροζάνδρα θυγάτηρ ποτέ Ἀντωνάκη 13
 Ρουδίτης, Ἀντώνης 31

Σάββας Ἀναγνώστου 66
 Σαμουήλ, παπᾶ 59
 Σαρτίρης 41
 Σγούρος 2Θ
 Σεβαστάρης, Δημήτρης 26
 Σεραφεῖμ, προηγούμενος 30
 Σέργιος Διαμαντῆ 51

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

- Σίμος Θεοδωρή 66
 Σίμος Κωνσταντίνου 43, 59, 66
 Σίμος, Ε. 61
 Σκοπιώτης 48
 Σκουλῆς Παναγιώτου 59
 Σκουρλίσης, Σταυρῆς 48
 Σορόπουλος, Νικόλαος 1
 Σουλτάνα 3
 Σουρμεγιώ ποτέ Ματζόλια 9
 Σούφ κελεπής 1
 Σοφία ποτέ Ματζόλια 9, 22
 Σοφιανός βουτζᾶς 2Δ
 Σοφιανός τοῦ Γιακουμάκη 11
 Σοφιανός τῆς Τέλιας 22
 Σοφίτζα ποτέ Ματζόλια 9
 Σπύρος Νικολάου 66
 Στάθης Ἀποστόλου 66
 Σταθόρης 9
 Σταμάτης 10
 Σταμάτης τοῦ Χριστοδοῦλου 11, 22
 Σταμάτιαλης, Γεώργιος 48, 49
 Σταυράκης 42, 59
 Σταυράκης Ἀντωνίου 69
 Σταυριανός ποτέ χατζῆ Δανιήλ 8
 Σταυρινός Ρήγα 23
 Σταυρινός ποτέ Στρατῆ ρεῖζι 17
 Σταυρινός, Ἀναγνώστης 44
 Στεφανάκης Νικολάου, χατζῆ 44, 59
 Στεφανῆς Ἀντωνίου 66
 Στεφανίδης, Ε. Ε. 48-50
 Στεφανίδης, Χαράλαμπος 49
 Στέφανος Ἀνέστη 69
 Στέφανος τοῦ Γιοβάνη 11, 22
 Στρατηγάκης 21
 Στρατήγης (Στρατήγος) Μαυρίκη 5, 6
 Στρατῆς, παπᾶ 26
 Στράτης Κρουστάλη 44
 Στρατῆς ποτέ Μιχάλη, ποτέ 27
 Στρατῆς (Στράτης) τοῦ Παναγιώτη 4, 6
 Στρατιώτης τοῦ Ἀντώνη 20, 32
 Στράτος Μανόλη 66
 Στυλιανός Ἀποστόλου 66
 Στυλιανός Δημοτηρίου 44
 Συμαχόντζας 37
 Συνόδης 2Η
 Συνόδης Κελαδηνοῦ 2Ζ
 Συνόδης τοῦ Μήτρου 4
 Συνόδης μπακάλης 2Ζ
 Συριάνος ΖΗ
 Σωτήρης, χατζῆ 10, 15
 Σωτήρης μπακάλης 2Α
 Σωτήρης τοῦ Ἀναγνώστη 11, 22
 Ταβουλάριος 10, 13
 Ταβουλάριος, Νικόλαος 17, 19
 Τζαννόγλους → Ἀναγνώστης Τζαν-
 νόγλους
 Τζεκλέρη, Γιάννης τοῦ ποτέ Δημήτηρ
 τζεκλέρη 21
 Τζίπουρας(ι), Ἀναστάσης 2Α
 Τριαντάφυλλος 9
 Φαγητᾶς, Λευθέρης 31
 Φαμελίτης, Γιώργης 1
 Φιφῆς, Γιαννούλης 40
 Φονιάς, Ἀναγνώστης 2Α
 Φραγκῆς, Λαμπαδάριος 16
 Φώτης Γρηγοράσκου 23, 30
 Χαζάπης, Γεδεών 26, 33, 52
 Χαζάπης, Ἰωαννίκιος (ἱερομ.) 41, 50, 52
 Χαντζῆς Ἀναγνώστου 66
 Χαράλαμπος, χατζῆ 69
 Χαστᾶς, Νικολάκης 11, 22
 Χίος, Μιχαήλ 69
 Χιωτάκης Σκουπιώτης, Δημήτριος 49
 Χουρμούξης τοῦ Νικολάκη 2Β, 4
 Χουρμούξης τοῦ Τριανταφύλλου 15
 Χρήστος Ἀντωνίου 44
 Χριστοδουλιὰ Βορινή 2Ζ
 Χριστόδουλος 10
 Χριστόδουλος 59
 Χριστόδουλος Ἰωάννου 49
 Χριστούλιας 23
 Χριστούλιας τοῦ ποτέ Ἀντώνη 21
 Χριστούλιας Ζαχαρία 17
 Χρομούξης → Χουρμούξης
 Χρυσάφενια 16
 Χρυσογόνας τοῦ ποτέ Ἀντώνη 21
 Χρυσόστομος Ἰωάννου 48

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

(γ) ΜΟΝΑΙ ΚΑΙ ΝΑΟΙ ΜΟΝΑΙ

Ἁγία Παρασκευή (Παραδείσι) 7, 10-16,
20, 21, 28, 32, 35-38, 40, 41, 44-56,
58-62, 65-70

Ἁγιος Γεώργιος (Ἀφουσία) 9

Ἁγιος Νικόλαος (Ἄνδρος) 1-6, 9-11, 17,
18, 23-25, 27, 29-31, 34, 36, 37,
39-41, 45, 46, 48, 50, 52-54, 56, 60,
61, 68

ΝΑΟΙ

Ἁγιος Ἀρχιστράτηγος → Ταξιάρχης

Ἁγιος Ἡλίας → Προφήτης Ἡλίας

Ἁγιος Θεόδωρος 11, 41, 69

Ἁγιος Ἰωάννης 29

Θεοτόκος (Ἱερά) 11

Παναγία (Ἀχλαδιά) 22

Προφήτης Ἡλίας 2B, 11, 23, 41, 65

Ταξιάρχης 11, 37, 41

ΒΟΥΡΓΑΡΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΙ

(δ) ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

ἀγελάδια 11	κατῆς (= καθῆς) 12
αἰγιαλὸς 11 → καὶ γιαλὸς	κοκόνα 13
ἀλιβερδίζω 28	κοτζάνι 69
ἀμπελάκι 30	
ἀνημπορεύω (= ἀσθενῶ) 8	Λαμπρά (= Πάσχα) 10
ἀπόγαμβρος 9	λεγενόμπρικον 11
ἀτὸς του (= ὁ ἴδιος) 20, 21	
	μαγαζιον 34
βαρέλες 11	μαξούλι (= εἰσόδημα) 17
βαρελοποιοὺς 31	μαστορικά 12
βεκίλης (= ἀντιπρόσωπος) 7	Μεγάλη Ἑκκλησία 12, 45
βιλαέτι 54	μετακεντρίζω 40
βόδια τοῦ ζευγαρίου 11	Μητρόπολις (Προικοννήσου) 12, 34, 4-3-45, 69, 70
βούλλα 12	μιχθαρική σφραγίς 65
βοῦτες (= μικρὰ βαρέλια) 11	μούλκι (= τελεία ἰδιοκτησία) 1, 9, 20, 21, 24, 25, 27, 29
βουτζιά (= βαρέλια) 11, 37, 41	μπαξέδες 67
	μποστάνι 67
γαδούρα 11	μυγδαλιά 5
γιαλὸς 30 → καὶ αἰγιαλὸς	
	ξηρόρευμα 11, 40
δεκέλια 11	ὀβελὸς (= λεπτόν) 30
διαβεργιά 37	ὀντάδες 32
διαφεντεύω (= ἐξουσιάζω) 30	οὐσοῦρια 36
διάφορον (= τόκος) 10, 13	
δίκερα → τίκερα	πολύμια 11
Δραγομανία, Μεγάλη 7	προγνωρίζω (= προβλέπω) 8
	προυκί 29
ἐλαιόπραμα (= κτήμα μὲ ἐλιές) 31	πρωτοσύγκελλος 9
ζαμπίτης 12	
θανατικὸν 33	ραγιαῖς 52
	ρακοκάζανον 11, 41
ἱπραῖσχα ἄμῃ ἵσταβατάν 31	ρεῖζης (= καπετάνιος) 3, 4, 10, 17, 25
ἰσχέτι 31	ρετζιπέρηδες 12
κάδοι 11, 41	
καζάνι τῆς ζύμης 11	σαγίτα 21
καζανιάτικα 36	σαχάνια 11
καζᾶς 60	σερέκος (= σορόκος) 22
κάπες τῆς κοιμησιᾶς 11	σίγουρα τῆς γῆς 19
καπικιαχαγιάς 13	σινί 11
κασμάδες 11	σoinίκι (= μονάδα μετρήσεως κτημάτων) 22
καταβολάδες 40	στόφινα 11
κατακέφαλα (= στὸ ἄπάνω μέρος) 17, 18, 22, 27, 30, 32	συκαμινομορεόδενδρα 39, 40

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

Σχολή 69	φαμελιάτικα (= είδος δοσιμάτων) 12
ταξίλι 26	φελώνια 11, 41
ταψί 11	φιλοτιμία (= δόσιμον, δῶρον) 10, 36· φι- λότιμον 36
τζορμπατζής (= προεστώς) 32, 49· τζορ- μπατζήδες 10, 18, 20	φλωρί 10
τράφος 37	χαμόκλαδα (= θάμνοι) 40
τρυγητικά 36	χοτζέτι (= τίτλος ιδιοκτησίας) 12
τρύγος 19, 36	
ύπομάνικα 11	